

**KENT PARKLARI KAVRAMI VE BURSA KENT
PARKLARINDA KULLANICI
MEMNUNİYETİNİN İRDELENMESİ**

GAMZE KARLIER

**T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**KENT PARKLARI KAVRAMI VE BURSA KENT PARKLARINDA
KULLANICI MEMNUNİYETİNİN İRDELENMESİ**

Gamze KARLIER

**Prof.Dr. Murat ZENCİRKIRAN
(Danışman)**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI**

BURSA - 2017

Her hakkı saklıdır.

TEZ ONAYI

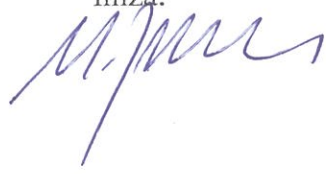
Gamze KARLIER tarafından hazırlanan “KENT PARKLARI KAVRAMI VE BURSA KENT PARKLARINDA KULLANICI MEMNUNİYETİNİN İRDELENMESİ” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı’nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Murat ZENCİRKIRAN

Başkan: Prof. Dr. Murat ZENCİRKIRAN

Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi,
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

İmza:

Üye: Doç. Dr. Aysun ÇELİK

Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi,
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

İmza:

Üye: Yrd. Doç. Dr. Doğanay YENER

İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi,
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

İmza:

Yukarıdaki sonucu onaylarım

Prof. Dr. Ali BAYRAM

Enstitü Müdürü

03.04.2017

U.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- tez içindeki bütün belge ve bilgileri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- ve bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

...../...../2017

Gamze KARLIER

Sevgili aileme,

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

KENT PARKLARI KAVRAMI VE BURSA KENT PARKLARINDA KULLANICI MEMNUNİYETİNİN İRDELENMESİ

Gamze KARLIER

Uludağ Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Murat Zencirkıran

Ekolojik olarak önemli olan “kent parkları” bir şehrin estetik ve mimari formunun güçlü bir parçası olarak, insanlara doğayla baş başa kalma fırsatı sunmalarının yanı sıra, oyun oynama, paten kayma, yürüyüş yapma gibi fiziksel aktivitelere, sanat ve topluluk faaliyetleri gibi kültürel aktivitelere, diğer insanlar ile vakit geçirmek gibi sosyal aktivitelere katılmalarına olanak tanır, böylece insanların doğal ve sosyal çevre ile iletişim sağlamalarına yardımcı olurlar.

Bu araştırmada, Bursa ilinde yer alan dört kent parkı (Hüdavendigar Kent Parkı, Merinos Kent Parkı, Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı) çalışma materyali olarak belirlenmiştir. Bu kent parklarında kullanıcı memnuniyetinin irdelenmesi amacıyla kullanıcılar ile belirlenen başlıklar altında (kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı, alan kullanımları, donatsal ve bitkisel elemanlar, kullanıcı memnuniyeti) çeşitli soruları içeren anket uygulaması yapılmıştır. Kullanıcılara yöneltilen sorulardan elde edilen anket verileri değerlendirilmiştir. Anket verileri üzerine SPSS (Statistical Package Program for Social Sciences) programı içerisinde yer alan frekans dağılımı, Crosstab, Khi-Kare vb. istatistik analizleri uygulanmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre, kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı ile kent parklarının kullanımı ve memnuniyet durumları arasında önemli farklılıklar bulunmuştur. Bursa kentinde en çok tercih edilen kent parkının Soğanlı Botanik Parkı olduğu görülürken, kullanıcıların kent parklarında en çok gezme-dinlenme amacıyla buldukları tespit edilmiştir. Kullanıcıların kent parklarından memnuniyetlerinin yüksek olduğu görülürken, engellilere yönelik yeterli düzenlemelerin bulunmaması en büyük eksiklik olarak tespit edilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda mevcut kent parklarının revizyonları ile kent parklarının etkin ve sürdürülebilir kullanımlarına yönelik çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kentsel Yeşil Alan, Kent Parkı, Bursa Kent Parkları, Bursa.

2017, vii + 238 sayfa.

ABSTRACT

Master Thesis

THE CONCEPT OF URBAN PARKS AND DETERMINING THE USER SATISFACTION IN URBAN PARKS OF BURSA

Gamze KARLIER

**Uludağ University
The Institute of Science
Landscape Architecture Department**

Supervisor: Prof. Dr. Murat Zencirkiran

As an important part of the aesthetic and architectural form of a city Ecologically important “Urban Parks” provide people opportunities to physical activities like playing games, roller skating and hiking; cultural activities like art and community activities;social activities like spending time together, as well as giving an opportunity to people being together with nature.Thus helping people communicate with nature and social environment.

In this thesis four parks (Hüdavendigâr Kent Parkı, Merinos Kent Parkı, Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı) in Bursa province are determined as study materials. User satisfaction surveys with various questions under predetermined headings (socio-economic status of users, equipments and plant materials, user satisfaction) were made in urban parks. Survey data collected from questions addressed to users is evaluated. Statistical analyses frequency distribution, Crosstab, Chi-square etc. within SPSS (Statistical Package Program for Social Sciences) program are carried on survey data.

According to survey results, use of parks and user satisfaction greatly varies by socio-economical status of users. Soğanlı Botanik Parkı is observed as the most preferred urban park in Bursa province and it was found that the users were most likely to visit for walking-resting. It is observed that user satisfaction is high and the lack of disability-oriented arrangements is observed as the greatest deficiency. As the study findings, solution proposals for effective and sustainable use of urban parks and revisions for present parks were developed.

Key Words: Urban Green Areas, Urban Park, Bursa City Parks, Bursa.

2017, vii + 238 pages.

TEŞEKKÜR

Bu konuda araştırma olanağı sağlayan ve çalışmalarımın her aşamasında önerileri ile beni yönlendiren değerli hocam ve danışmanım Sayın Prof. Dr. Murat ZENCİRKIRAN (ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ)'a teőekkürlerimi ve Őükranlarımı sunuyorum.

Çalışmalarıma katkıda bulunan ve her zaman yanımda olduğunu hissettiren saygı değer hocalarım Prof. Dr. Murat ZENCİRKIRAN, Doç. Dr. Aysun ÇELİK, Yrd. Dr. Nilüfer SEYİDOĞLU AKDENİZ, Yrd. Dr. Zeynep PİRSELİMOĞLU BATMAN ve Araç. Gör. Dr. Elvan ENDER'e gösterdikleri anlayış ve her türlü yardımları için teőekkürlerimi sunuyorum.

Anket sonuçlarının değerlendirilmesinde teknik destek sağlayan Uludağ Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü Öğretim Üyesi Sayın Yrd. Doç. Dr. Nilüfer SEYİDOĞLU AKDENİZ'e teőekkürlerimi sunuyorum.

Bütün çalışmalarımda, manevi desteğiyle bana güç veren, vatanımı ve insanları sevmeyi öğreten, beni büyük bir Őevkle bu çalışmaya adapte eden, emeği ile bu tezin oluşmasında büyük katkı sağlayan, desteği ve sevgisiyle her zaman yanımda olduğunu bildiğim sevgili annem Dilek CAVLAZOĞLU'na, kardeşlerime ve katkısı olan herkese sonsuz teşekkür, sevgi ve saygılarımı sunarım.

GAMZE KARLIER

(Peyzaj Mimarı)

.../.../2017

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	i
ABSTRACT	ii
TEŞEKKÜR	iii
İÇİNDEKİLER	iv
KISALTMALAR DİZİNİ	v
ŞEKİLLER DİZİNİ	vi
ÇİZELGELER DİZİNİ	vii
1. GİRİŞ	1
2. KAYNAK ARAŞTIRMASI	3
2.1.Kentsel Mekân Tanımı ve Sınıflandırılması	3
2.1.1. Kentsel dış mekân kullanımında yeşil alanlar.....	5
2.1.2. Kentsel kullanımda yeşil alanların sınıflandırılması.....	6
2.1.3. Kentsel kullanımda yeşil alanların işlevleri	8
2.2. Kentsel Dış Mekân Olarak Kent Parkları	17
2.2.1. Kent parklarının sınıflandırılması	18
2.2.2. Kent parkı planlama ve tasarım ilkeleri	20
2.3. Memnuniyet Kavramı Ve Kent Parklarında Kullanıcı Memnuniyeti	22
3. MATERYAL VE YÖNTEM	26
3.1. Materyal	26
3.1.1. Bursa ilinin konumu ve iklimsel özellikleri	26
3.1.2. Bursa ilinin nüfus ve ulaşım durumu	30
3.1.3. Araştırmaya konu olan kent parkları ve genel özellikleri	34
3.1.3.1. Hüdavendigar Kent Parkı.....	36
3.1.3.2. Merinos Parkı.....	37
3.1.3.3. Reşat Oyal Kültürparkı	38
3.1.3.4. Soğanlı Botanik Parkı	40
3.2. Yöntem.....	42
3.2.1. Kullanıcı memnuniyeti anket çalışması	43
4. BULGULAR.....	45
4.1. Bursa'daki Kent Parklarının Bütününe Ait Genel Bulgular	45
4.1.1. Bursa'daki kent parkları kullanıcılarının sosyo-ekonomik yapı analizi ile ilgili bulgular	45

4.1.2. Bursa'daki kent parklarının kullanım özellikleri, donatsal ve bitkisel elemanlar	47
4.1.3. Bursa'daki kent parklarının sayısal yeterliliği	48
4.1.3.1. Sayısal yeterlilik ile sosyo ekonomik yapı ilişkisi	49
4.1.4. Kent parklarının tercih edilebilirliği	53
4.1.4.1. Kent parkları tercihi ile sosyo ekonomik yapı ilişkisi	53
4.1.5. Bursa'daki kent parklarında yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin önemi	57
4.1.5.1. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirme ile sosyo ekonomik yapı ilişkisi	58
4.2. Hüdavendigar Kent Parkına Ait Bulgular	62
4.2.1. Hüdavendigar Kent Parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik yapı analizi ile ilgili bulgular	62
4.2.2. Kullanımlar ile ilgili bulgular	64
4.2.2.1. Parkın kullanım sıklığı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	66
4.2.2.2. Parkın kullanım mevsimi ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	70
4.2.2.3. Parkın kullanım günleri ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	71
4.2.2.4. Parkta geçirilen zaman ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	74
4.2.3. Donatsal ve bitkisel elemanlar ile ilgili bulgular	78
4.2.3.1. Parktaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	79
4.2.4. Park tasarımı ile ilgili bulgular	80
4.2.4.1. Parkın tasarımı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	80
4.2.5. Memnuniyet durumu ile ilgili bulgular	84
4.2.5.1. Parktan memnuniyet ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	84
4.2.5.2. Memnuniyet/memnuniyetsizlik kriterleri ile ilgili bulgular	88
4.3. Merinos Kent Parkına Ait Bulgular	92
4.3.1. Merinos Kent Parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik yapı analizi ile ilgili bulgular	92
4.3.2. Kullanımlar ile ilgili bulgular	93
4.3.2.1. Parkın kullanım sıklığı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	95
4.3.2.2. Parkın kullanım mevsimi ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	99
4.3.2.3. Parkın kullanım günleri ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	103
4.3.2.4. Parkta geçirilen zaman ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	107
4.3.3. Donatsal ve bitkisel elemanlar ile ilgili bulgular	110
4.3.3.1. Parktaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	112

4.3.3.2. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	115
4.3.4. Park tasarımı ile ilgili bulgular.....	115
4.3.4.1. Parkın tasarımı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	116
4.3.5. Memnuniyet durumu ile ilgili bulgular	119
4.3.5.1. Parktan memnuniyet ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	120
4.3.5.2. Memnuniyet/memnuniyetsizlik kriterleri ile ilgili bulgular.....	124
4.4. Reşat Oyal Kültürparkı'na Ait Bulgular	127
4.4.1. Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik yapı analizi ile ilgili bulgular	127
4.4.2. Kullanımlar ile ilgili bulgular	129
4.4.2.1. Parkın kullanım sıklığı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	131
4.4.2.2. Parkın kullanım mevsimi ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	134
4.4.2.3. Parkın kullanım günleri ile sosyo-ekonomik yapı ile ilişkisi.....	138
4.4.2.4. Parkta geçirilen zaman ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	142
4.4.3. Donatsal ve bitkisel elemanlar ile ilgili bulgular	145
4.4.3.1. Parktaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	147
4.4.3.2. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	150
4.4.4. Park tasarımı ile ilgili bulgular.....	151
4.4.4.1. Parkın tasarımı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	151
4.4.5. Memnuniyet durumu ile ilgili bulgular	155
4.4.5.1. Parktan memnuniyet ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	156
4.4.5.2. Memnuniyet/memnuniyetsizlik kriterleri ile ilgili bulgular.....	159
4.5. Soğanlı Botanik Parkına Ait Bulgular	163
4.5.1. Soğanlı Botanik Parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik yapı analizi ile ilgili bulgular	163
4.5.2. Kullanımlar ile ilgili bulgular	164
4.5.2.1. Parkın kullanım sıklığı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	166
4.5.2.2. Parkın kullanım mevsimi ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	170
4.5.2.3. Parkın kullanım günleri ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi.....	174
4.5.2.4. Parkta geçirilen zaman ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	177
4.5.3. Donatsal ve bitkisel elemanlar ile ilgili bulgular	180

4.5.3.1. Parktaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	182
4.5.3.2. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	185
4.5.4. Park tasarımı ile ilgili bulgular	189
4.5.4.1. Parkın tasarımı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	189
4.5.5. Memnuniyet durumu ile ilgili bulgular	192
4.5.5.1. Parktan memnuniyet ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi	193
4.5.5.2. Memnuniyet/memnuniyetsizlik kriterleri ile ilgili bulgular	197
5. TARTIŞMA VE SONUÇ	200
5.1. Tartışma	200
5.2. Sonuç	202
KAYNAKLAR	227
EKLER	234
EK 1. ANKET FORMU	235
ÖZGEÇMİŞ	238

KISALTMALAR DİZİNİ

Kısaltmalar	Açıklama
TDK	Türk Dil Kurumu
SPSS	Statistical Package Program for Social Sciences
°C	Santigrat
TL	Türk Lirası

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 2.1. Kentsel mekânların sınıflandırılması	5
Şekil 3.1. İl ve ilçe sınırları	27
Şekil 3.2. Çalışma Konusu Olan Kent Parkları.....	35
Şekil 3.3. Hüdavendigâr Kent Parkı.....	36
Şekil 3.4. Hüdavendigâr Kent Parkı.....	36
Şekil 3.5. Hüdavendigâr Kent Parkı.....	37
Şekil 3.6. Hüdavendigâr Kent Parkı.....	37
Şekil 3.7. Merinos Kent Parkı.....	38
Şekil 3.8. Merinos Kent Parkı.....	38
Şekil 3.9. Merinos Kent Parkı.....	38
Şekil 3.10. Merinos Kent Parkı.....	38
Şekil 3.11. Reşat Oyal Kültürparkı	39
Şekil 3.12. Reşat Oyal Kültürparkı	39
Şekil 3.13. Reşat Oyal Kültürparkı	40
Şekil 3.14. Reşat Oyal Kültürparkı	40
Şekil 3.15. Soğanlı Botanik Parkı	41
Şekil 3.16. Soğanlı Botanik Parkı	41
Şekil 3.17. Soğanlı Botanik Parkı	41
Şekil 3.18. Soğanlı Botanik Parkı	41
Şekil 4.1. Kent parklarının sayıca yeterliliği.....	49
Şekil 4.2. Sayısal yeterlilik x cinsiyet.....	50
Şekil 4.3. Kent parklarının tercih durumu.....	53
Şekil 4.4. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirme x cinsiyet ilişkisi	59
Şekil 4.5. Parkta eksik görülen donatı elemanları.....	79
Şekil 4.6. Parkın kullanım amacı	94
Şekil 4.7. Parkta eksik görülen donatı elemanları.....	111
Şekil 4.8. Parkın kullanım amacı	129
Şekil 4.9. Parkta eksik görülen donatı elemanları.....	146
Şekil 4.10. Parkın kullanım amacı	165
Şekil 4.11. Parkta eksik görülen donatı elemanları.....	181
Şekil 5.1. Kent parklarındaki kullanıcıların eğitim seviyesine göre dağılımları.....	203

Şekil 5.2. Kent parklarının donatsal elemanlar açısından yeterliliği	205
Şekil 5.3. Kent parklarının bitkisel elemanlar açısından yeterliliği	206

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge 3.1. Uzun yıllar içinde gerçekleşen ortalama iklim değerleri	29
Çizelge 3.2. Yıllar içinde yapılan nüfus sayım değerleri	31
Çizelge 3.3. Bursa karayolu ağının dağılımı	32
Çizelge 3.4. Bursa limanlara ait 2015 yılı verileri	32
Çizelge 4.1. Kent parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik özellikleri	46
Çizelge 4.2. Kent parkı kullanıcılarının kullanım özellikleri.....	48
Çizelge 4.3. Kent parklarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	49
Çizelge 4.4. Sayıca yeterlilik x yaş ilişkisi	51
Çizelge 4.5. Sayıca yeterlilik x eğitim durumu ilişkisi	51
Çizelge 4.6. Sayıca yeterlilik x gelir durumu ilişkisi	52
Çizelge 4.7. Sayıca yeterlilik x meslek ilişkisi	52
Çizelge 4.8. Kent parkları tercih durumu ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	54
Çizelge 4.9. Tercih edilen park x cinsiyet ilişkisi	54
Çizelge 4.10. Tercih edilen park x yaş ilişkisi	55
Çizelge 4.11. Tercih edilen park x eğitim durumu ilişkisi.....	55
Çizelge 4.12. Tercih edilen park x gelir durumu ilişkisi.....	56
Çizelge 4.13. Tercih edilen park x meslek ilişkisi	57
Çizelge 4.14. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin önemi	57
Çizelge 4.15. Kent parkları tercih durumu ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	58
Çizelge 4.16. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirme x yaş ilişkisi.....	60
Çizelge 4.17. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirme x eğitim durumu ilişkisi	60
Çizelge 4.18. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirme x gelir durumu ilişkisi	61
Çizelge 4.19. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirme x meslek ilişkisi.....	62
Çizelge 4.20. Hüdavendigar Kent Parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik özellikleri....	64
Çizelge 4.21. Hüdavendigar Kent Parkı kullanım amacı	65
Çizelge 4.22. Hüdavendigar Kent Parkı kullanıcılarının kullanım özellikleri.....	66
Çizelge 4.23. Kent parkının kullanım sıklığı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	66

Çizelge 4.24. Kullanım sıklığı x cinsiyet ilişkisi	67
Çizelge 4.25. Kullanım sıklığı x yaş ilişkisi	68
Çizelge 4.26. Kullanım sıklığı x eğitim durumu ilişkisi	68
Çizelge 4.27. Kullanım sıklığı x gelir durumu ilişkisi	69
Çizelge 4.28. Kullanım sıklığı x meslek ilişkisi	70
Çizelge 4.29. Kent parkının kullanım mevsimi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	70
Çizelge 4.30. Kent parkının kullanım günleri ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	71
Çizelge 4.31. Kullanım günleri x cinsiyet ilişkisi	71
Çizelge 4.32. Kullanım günleri x yaş ilişkisi	72
Çizelge 4.33. Kullanım günleri x eğitim durumu ilişkisi	72
Çizelge 4.34. Kullanım günleri x gelir durumu ilişkisi	73
Çizelge 4.35. Kullanım günleri x meslek ilişkisi	74
Çizelge 4.36. Kent parkında geçirilen zaman ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	74
Çizelge 4.37. Geçirilen zaman x cinsiyet ilişkisi	75
Çizelge 4.38. Geçirilen zaman x yaş ilişkisi	75
Çizelge 4.39. Geçirilen zaman x eğitim durumu ilişkisi	76
Çizelge 4.40. Geçirilen zaman x gelir durumu ilişkisi	77
Çizelge 4.41. Geçirilen zaman x meslek ilişkisi	78
Çizelge 4.42. Hüdavendigar Kent Parkı donatı elemanları ile bitkilendirmenin yeterliliği	78
Çizelge 4.43. Kent parkındaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	80
Çizelge 4.44. Hüdavendigar Kent Parkı tasarım bulguları	80
Çizelge 4.45. Kent parkının tasarımı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	81
Çizelge 4.46. Park tasarımı x cinsiyet ilişkisi	81
Çizelge 4.47. Park tasarımı x yaş ilişkisi	82
Çizelge 4.48. Park tasarımı x eğitim durumu ilişkisi	82
Çizelge 4.49. Park tasarımı x gelir durumu ilişkisi	83
Çizelge 4.50. Park tasarımı x meslek ilişkisi	83

Çizelge 4.51. Kent parkından genel memnuniyet	84
Çizelge 4.52. Kent parkından genel memnuniyet ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	84
Çizelge 4.53. Memnuniyet x cinsiyet ilişkisi	85
Çizelge 4.54. Memnuniyet x yaş ilişkisi	85
Çizelge 4.55. Memnuniyet x eğitim durumu ilişkisi	86
Çizelge 4.56. Memnuniyet x gelir durumu ilişkisi	87
Çizelge 4.57. Memnuniyet x meslek ilişkisi	88
Çizelge 4.58. Kullanıcı memnuniyet/memnuniyetsizlik faktörleri	91
Çizelge 4.59. Merinos Kent Parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik özellikleri	93
Çizelge 4.60. Merinos Kent Parkı kullanıcılarının kullanım özellikleri	95
Çizelge 4.61. Kent parkının kullanım sıklığı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	96
Çizelge 4.62. Kullanım sıklığı x cinsiyet ilişkisi	96
Çizelge 4.63. Kullanım sıklığı x yaş ilişkisi	97
Çizelge 4.64. Kullanım sıklığı x eğitim durumu ilişkisi	97
Çizelge 4.65. Kullanım sıklığı x gelir durumu ilişkisi	98
Çizelge 4.66. Kullanım sıklığı x meslek ilişkisi	99
Çizelge 4.67. Kent parkının kullanım mevsimi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	99
Çizelge 4.68. Kullanım mevsimi x cinsiyet ilişkisi	100
Çizelge 4.69. Kullanım mevsimi x yaş ilişkisi	100
Çizelge 4.70. Kullanım mevsimi x eğitim durumu ilişkisi	101
Çizelge 4.71. Kullanım mevsimi x gelir durumu ilişkisi	102
Çizelge 4.72. Kullanım mevsimi x meslek ilişkisi	103
Çizelge 4.73. Kent parkının kullanım günleri ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	103
Çizelge 4.74. Kullanım günleri x cinsiyet ilişkisi	104
Çizelge 4.75. Kullanım günleri x yaş ilişkisi	104
Çizelge 4.76. Kullanım günleri x eğitim durumu ilişkisi	105
Çizelge 4.77. Kullanım günleri x gelir durumu ilişkisi	106
Çizelge 4.78. Kullanım günleri x meslek ilişkisi	106

Çizelge 4.79. Kent parkında geçirilen zaman ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	107
Çizelge 4.80. Geçirilen zaman x cinsiyet ilişkisi	107
Çizelge 4.81. Geçirilen zaman x yaş ilişkisi	108
Çizelge 4.82. Geçirilen zaman x eğitim durumu ilişkisi.....	109
Çizelge 4.83. Geçirilen zaman x gelir durumu ilişkisi.....	109
Çizelge 4.84. Geçirilen zaman x meslek ilişkisi	110
Çizelge 4.85. Merinos Kent Parkı donatı elemanları ile bitkilendirmenin yeterliliği ...	111
Çizelge 4.86. Kent parkındaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	112
Çizelge 4.87. Donatı elemanı sayısı x cinsiyet ilişkisi.....	112
Çizelge 4.88. Donatı elemanı sayısı x yaş ilişkisi.....	113
Çizelge 4.89. Donatı elemanı sayısı x eğitim durumu ilişkisi	113
Çizelge 4.90. Donatı elemanı sayısı x gelir durumu ilişkisi	114
Çizelge 4.91. Donatı elemanı sayısı x meslek ilişkisi.....	115
Çizelge 4.92. Merinos Kent Parkı tasarım bulguları.....	116
Çizelge 4.93. Kent parkının tasarımı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	116
Çizelge 4.94. Park tasarımı x cinsiyet ilişkisi	117
Çizelge 4.95. Park tasarımı x yaş ilişkisi	117
Çizelge 4.96. Park tasarımı x eğitim durumu ilişkisi.....	118
Çizelge 4.97. Park tasarımı x gelir durumu ilişkisi.....	118
Çizelge 4.98. Park tasarımı x meslek ilişkisi	119
Çizelge 4.99. Kent parkından genel memnuniyet	120
Çizelge 4.100. Kent parkından genel memnuniyet ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	120
Çizelge 4.101. Memnuniyet x cinsiyet ilişkisi.....	121
Çizelge 4.102. Memnuniyet x yaş ilişkisi	121
Çizelge 4.103. Memnuniyet x eğitim durumu ilişkisi.....	122
Çizelge 4.104. Memnuniyet x gelir durumu ilişkisi.....	123
Çizelge 4.105. Memnuniyet x meslek ilişkisi	123
Çizelge 4.106. Kullanıcı memnuniyet/memnuniyetsizlik faktörler	126
Çizelge 4.107. Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik özellikleri ...	128

Çizelge 4.108. Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcılarının kullanım özellikleri	130
Çizelge 4.109. Kullanım sıklığı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	131
Çizelge 4.110. Kullanım sıklığı x cinsiyet ilişkisi	131
Çizelge 4.111. Kullanım sıklığı x yaş ilişkisi	132
Çizelge 4.112. Kullanım sıklığı x eğitim durumu ilişkisi	133
Çizelge 4.113. Kullanım sıklığı x gelir durumu ilişkisi	133
Çizelge 4.114. Kullanım sıklığı x meslek ilişkisi	134
Çizelge 4.115. Kent parkının kullanım mevsimi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	135
Çizelge 4.116. Kullanım mevsimi x cinsiyet ilişkisi	135
Çizelge 4.117. Kullanım mevsimi x yaş ilişkisi	136
Çizelge 4.118. Kullanım mevsimi x eğitim durumu ilişkisi	136
Çizelge 4.119. Kullanım mevsimi x gelir durumu ilişkisi	137
Çizelge 4.120. Kullanım mevsimi x meslek ilişkisi	138
Çizelge 4.121. Kent parkının kullanım günleri ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	138
Çizelge 4.122. Kullanım günleri x cinsiyet ilişkisi	139
Çizelge 4.123. Kullanım günleri x yaş ilişkisi	139
Çizelge 4.124. Kullanım günleri x eğitim durumu ilişkisi	140
Çizelge 4.125. Kullanım günleri x gelir durumu ilişkisi	141
Çizelge 4.126. Kullanım günleri x meslek ilişkisi	141
Çizelge 4.127. Kent parkında geçirilen zaman ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	142
Çizelge 4.128. Parkta geçirilen zaman x cinsiyet ilişkisi	142
Çizelge 4.129. Parkta geçirilen zaman x yaş ilişkisi	143
Çizelge 4.130. Geçirilen zaman x eğitim durumu ilişkisi	144
Çizelge 4.131. Geçirilen zaman x gelir durumu ilişkisi	144
Çizelge 4.132. Geçirilen zaman x meslek ilişkisi	145
Çizelge 4.133. Hüdavendigâr Kent Parkı donatı elemanları ile bitkilendirmenin yeterliliği	146
Çizelge 4.134. Kent parkındaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	147
Çizelge 4.135. Donatı elemanı sayısı x cinsiyet ilişkisi	147
Çizelge 4.136. Donatı elemanı sayısı x yaş ilişkisi	148

Çizelge 4.137. Donatı elemanı sayısı x eğitim durumu ilişkisi	149
Çizelge 4.138. Donatı elemanı sayısı x gelir durumu ilişkisi	149
Çizelge 4.139. Donatı elemanı sayısı x meslek ilişkisi	150
Çizelge 4.140. Kent parkındaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	151
Çizelge 4.141. Reşat Oyal Kültürparkı tasarım bulguları	151
Çizelge 4.142. Kent parkının tasarımı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	152
Çizelge 4.143. Park tasarımı x cinsiyet ilişkisi	152
Çizelge 4.144. Park tasarımı x yaş ilişkisi	153
Çizelge 4.145. Park tasarımı x eğitim durumu ilişkisi	153
Çizelge 4.146. Park tasarımı x gelir durumu ilişkisi	154
Çizelge 4.147. Park tasarımı x meslek ilişkisi	155
Çizelge 4.148. Kent parkından genel memnuniyet	155
Çizelge 4.149. Kent parkından genel memnuniyet ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	156
Çizelge 4.150. Memnuniyet x cinsiyet ilişkisi	156
Çizelge 4.151. Memnuniyet x yaş ilişkisi	157
Çizelge 4.152. Memnuniyet x eğitim durumu ilişkisi	158
Çizelge 4.153. Memnuniyet x gelir durumu ilişkisi	158
Çizelge 4.154. Memnuniyet x meslek ilişkisi	159
Çizelge 4.155. Kullanıcı memnuniyet/memnuniyetsizlik faktörleri	162
Çizelge 4.156. Soğanlı Botanik Parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik özellikleri	164
Çizelge 4.157. Soğanlı Botanik Parkı kullanıcılarının kullanım özellikleri	166
Çizelge 4.158. Kent parkının kullanım sıklığı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	167
Çizelge 4.159. Kullanım sıklığı x cinsiyet ilişkisi	167
Çizelge 4.160. Kullanım sıklığı x yaş ilişkisi	168
Çizelge 4.161. Kullanım sıklığı x eğitim durumu ilişkisi	168
Çizelge 4.162. Kullanım sıklığı x gelir durumu ilişkisi	169
Çizelge 4.163. Kullanım sıklığı x meslek ilişkisi	170
Çizelge 4.164. Kent parkının kullanım mevsimi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	170
Çizelge 4.165. Kullanım mevsimi x cinsiyet ilişkisi	171

Çizelge 4.166. Kullanım mevsimi x yaş ilişkisi.....	171
Çizelge 4.167. Kullanım mevsimi x eğitim durumu ilişkisi	172
Çizelge 4.168. Kullanım mevsimi x gelir durumu ilişkisi	173
Çizelge 4.169. Kullanım mevsimi x meslek ilişkisi.....	173
Çizelge 4.170. Kent parkının kullanım günleri ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	174
Çizelge 4.171. Kullanım günleri x cinsiyet ilişkisi	174
Çizelge 4.172. Kullanım günleri x yaş ilişkisi	175
Çizelge 4.173. Kullanım günleri x eğitim durumu ilişkisi.....	175
Çizelge 4.174. Kullanım günleri x gelir durumu ilişkisi.....	176
Çizelge 4.175. Kullanım günleri x meslek ilişkisi	177
Çizelge 4.176. Kent parkında geçirilen zaman ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	177
Çizelge 4.177. Geçirilen zaman x cinsiyet ilişkisi	178
Çizelge 4.178. Geçirilen zaman x yaş ilişkisi	178
Çizelge 4.179. Geçirilen zaman x eğitim durumu ilişkisi.....	179
Çizelge 4.180. Geçirilen zaman x gelir durumu ilişkisi.....	179
Çizelge 4.181. Geçirilen zaman x meslek ilişkisi	180
Çizelge 4.182. Soğanlı Botanik Parkı donatı elemanları ile bitkilendirmenin yeterliliği	181
Çizelge 4.183. Kent parkındaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	182
Çizelge 4.184. Donatı elemanı sayısı x cinsiyet ilişkisi.....	182
Çizelge 4.185. Donatı elemanı sayısı x yaş ilişkisi.....	183
Çizelge 4.186. Donatı elemanı sayısı x eğitim durumu ilişkisi	184
Çizelge 4.187. Donatı elemanı sayısı x gelir durumu ilişkisi	184
Çizelge 4.188. Donatı elemanı sayısı x meslek ilişkisi.....	185
Çizelge 4.189. Kent parkındaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	185
Çizelge 4.190. Bitkilendirme durumu x cinsiyet ilişkisi.....	186
Çizelge 4.191. Bitkilendirme durumu x yaş ilişkisi.....	186
Çizelge 4.192. Bitkilendirme durumu x eğitim durumu ilişkisi.....	187
Çizelge 4.193. Bitkilendirme durumu x gelir durumu ilişkisi	188
Çizelge 4.194. Bitkilendirme durumu x meslek ilişkisi.....	188

Çizelge 4.195. Soğanlı Botanik Parkı tasarım bulguları	189
Çizelge 4.196. Kent parkının tasarımı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	189
Çizelge 4.197. Park tasarımı x cinsiyet ilişkisi	190
Çizelge 4.198. Park tasarımı x yaş ilişkisi	190
Çizelge 4.199. Park tasarımı x eğitim durumu ilişkisi	191
Çizelge 4.200. Park tasarımı x gelir durumu ilişkisi.....	191
Çizelge 4.201. Park tasarımı x meslek ilişkisi	192
Çizelge 4.202. Kent parkından genel memnuniyet	193
Çizelge 4.203. Kent parkından genel memnuniyet ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler	193
Çizelge 4.204. Memnuniyet x cinsiyet ilişkisi	194
Çizelge 4.205. Memnuniyet x yaş ilişkisi	194
Çizelge 4.206. Memnuniyet x eğitim durumu ilişkisi.....	195
Çizelge 4.207. Memnuniyet x gelir durumu ilişkisi.....	196
Çizelge 4.208. Memnuniyet x meslek ilişkisi	196
Çizelge 4.209. Kullanıcı memnuniyet/memnuniyetsizlik faktörleri.....	199
Çizelge 5.1. Kent parklarındaki kullanım amaçları	204
Çizelge 5.2. Kent parklarında donatı elemanları eksikliği.....	207
Çizelge 5.3. Kent parkları tasarımının değerlendirilmesi	208
Çizelge 5.4. Kent parklarında kullanıcıların genel memnuniyeti	208

1. GİRİŞ

Doğal ve fiziksel çevre ile birlikte var olan kentler, çağımızın değişen gereksinimleri ve güçlü teknolojik müdahaleler ile hızlı bir değişim süreci yaşamaktadır (Yılmaz ve Özer 2007).

Kentleşme beraberinde insanlar için bir yandan sosyal ve kültürel bazı yararları sunmakta diğer yandan suni ve sağlıksız bir çevrede yaşama zorunluluğu oluşturmaktadır. Özellikle ülkemizde son yıllarda kentleşme oranı yüksek değerlere ulaşmıştır. Hızla kentleşen bir sistemde sağlıklı ekolojik dengelerden söz etmek oldukça güçtür. Yetersiz çevre politikaları, sosyal ve ekonomik problemler sürdürülebilir olmayan yapılaşmaya, arazinin yasal olmayan işgaline ve çevre koruma çalışmalarının aksamasına dolayısıyla yeşil alanların kaybına neden olmaktadır (Önder ve Polat 2012).

Günümüzde hızlı kentleşme ile endüstrileşmenin görüldüğü büyük kentlerde artan nüfus artışına paralel bir şekilde ortaya çıkan yoğun yapılaşma ve plansız gelişmeler, yanlış yer seçimleri kent içerisinde yer alan açık ve yeşil alanların hızla tüketilmesine, kent yaşamının monotonlaşmasına ve kentlerin insan yaşamı için sosyal, kültürel ve biyolojik açıdan yetersiz çevreler haline dönüşmesine neden olarak kentlerin kırsal ile olan ilişkilerinin kopmasına neden olmaktadır (Aytin ve Korkut 2015).

Kent yaşamının yoğunluğu ve insan üzerinde meydana getirdiği baskı kent insanının psikolojik açıdan dinlenebilmesi, sosyo kültürel açıdan gelişimini sürdürebilmesi ve aynı zamanda rekreasyonel faaliyetlerde bulunabilmesi için açık ve yeşil alanların etkisini daha büyük hale getirmiş (Timur ve ark. 2014) bazı kentlerde parkların kent sosyal kalitesi üzerine olumlu etkiler meydana getirdikleri anlaşılmıştır (Özkır 2007).

Doğal güzellikleri ve özellikleri yönünden kentlerin en seçkin yerlerinde her yaş grubunun rahatlıkla kullanabileceği özelliklere sahip olacak şekilde planlanan kent parkları, koruma, kullanma ve eğitime olanak sağlar ve aynı zamanda toplumsal yaşamı da düzenler. Kullanıcıların kent parklarından memnuniyeti kullanıcı tipine bağlı olarak

değişiklik gösterir. Kullanıcı memnuniyetinin optimum düzeyde olması için çeşitli yaş grupları, cinsiyet, eğitim ve meslek gruplarının istek ve ihtiyaçlarına hizmet vermesi önemlidir. Bununla birlikte kent parklarının kullanıcılar tarafından benimsenmesi için kolay ulaşılabilirliğinin olması, sosyal ve kültürel etkileşime olanak sağlaması, içerisinde çeşitli rekreasyonel aktiviteleri barındıracak şekilde tasarlanması önemlidir. Ayrıca park güvenliğinin, temizliğinin ve bakımının sağlanması da bir diğer önemli husustur (Özkır 2007).

Bu doğrultuda kent ölçeğinde hizmet sağlayan, Bursa ili sınırları içerisinde yer alan Hüdavendigâr Kent Parkı, Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı ve Merinos Kent Parkı örnek olarak ele alınmış; konuları ve çevresel ilişkileri, alan kullanımları, içerdikleri kentsel donatılar ile güvenlik gibi başlıklar altında kullanıcı memnuniyetlerinin belirlenmesi çalışmanın amacı olarak belirlenmiştir. Söz konusu çalışmanın amacına ulaşabilmesi için araştırma alanlarında kullanıcı gereksinimlerini ne derece karşıladığını tespit etmek amacıyla anketler yapılmıştır. Son yıllarda hızla gelişen Bursa kentine hizmet eden kent parklarının mevcut doğal ve kültürel durumları ortaya konularak, kent parklarının kullanıcıların değişen beklenti ve isteklerini nasıl karşıladıkları belirlenmiş, kullanıcıların parklardan memnuniyet ve memnuniyetsizlik durumları irdelenmiş ve kent parklarının sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik öneriler getirilmiştir.

2. KAYNAK ARAŞTIRMASI

Bu bölümde tezi oluşturan temel kavramlar açıklanarak, araştırmanın alt yapısı oluşturulmuştur.

2.1.Kentsel Mekân Tanımı ve Sınıflandırılması

Kentlerde toplu yaşam sonucu ortak ya da kişisel gereksinimlerin karşılandığı, toplumun sosyo-ekonomik ve kültürel yapısına bağlı olarak, zaman içinde farklılaşan mekânlara kentsel mekânlar denilir (Atabeyoğlu ve Bulut 2012).

Kentsel mekân, kentsel yapılar arasında kalan özel ve kamusal tüm mekânlardır. Kentsel mekânlar binalardan, sokaklardan, meydanlardan, yeşil alanlardan oluşan bir bütündür. Kentsel mekân içinde kamusal mekânları barındıran alanlar, kentsel açık alan olarak tanımlanmakta ve kullanılmaktadır.

Kentler sadece insanların barınmalarını karşılayan yapılardan oluşmaz. Kentlerde, toplumsal yaşamın bu yoğunlaşması sonucu, dinlenme, eğlence, kültür, eğitim, sağlık, ticaret, spor, yönetim, ulaşım, kamu hizmetleri, teknik altyapı hizmetleri gibi gereksinimleri karşılayan özellikli uzmanlaşmış alan, yapı ve örgütlenmeler donatımları oluşturur (Eyüboğlu 2008).

Bu donatımları işlevlerine göre;

- Yerleşim alanları,
- Ticaret ve iş alanları,
- Endüstri alanları,
- Ulaşım alanları,
- Sosyal tesisler
- Rekreatyonel alanlar ve doğal alanlar şeklinde sınıflandırmak mümkündür

(Gül ve Küçük 2001).

Kentsel ilişkilerin kentsel donatımlarla ele alınması sonucu kentsel mekânların bir nitelik, bir kimlik kazandığı görülmektedir. Buradan kentsel mekânların oluşumuna ve yapısına gelindiğinde kentsel mekânların şekil 2.1.'deki gibi ayrıştığı görülmektedir (Eyüboğlu 2008).

Soğukkuyu ve Tunç'a (2013) göre üzerinde herhangi bir amaca göre yapılaşmanın olmadığı ve herhangi bir rekreasyonel kullanımı için uygun potansiyel imkânı bulunan alanlar "Kentsel Dış Mekânlar" olarak tanımlanır.

Kentsel mekân, kentsel yapılar arasında kalan özel ve kamusal tüm mekânlardır. Kentsel mekânlar binalardan, sokaklardan, meydanlardan, yeşil alanlardan oluşan bir bütündür.

Bu toplumsal ilişkilerin meydana getirdiği birtakım ortak ya da kişisel gereksinimler vardır. Barınma, çalışma, eğlenme, kültür, eğitim, sağlık, ticaret, spor, yönetim, ulaşım, kamu hizmetleri, teknik altyapı hizmetleri gibi kentsel, toplumsal, teknik altyapı ve üstyapı gereksinimlerini karşılayan yapılanmış ya da yapılanmamış donatımlara ihtiyaç doğar (Eyüboğlu 2008).

Şekil 2.1. Kentsel mekânların sınıflandırılması

2.1.1. Kentsel dış mekân kullanımında yeşil alanlar

Kentsel yeşil alanlar, Eyüboğlu'na (2008) göre binalar ve yapılanmış alanlar arasında kalan bütün mekânlar olarak tanımlanır. Kentsel dış mekânın parçaları olan açık ve yeşil alanlar, genelde bir bütünlük içinde yer alarak birbirlerini tamamlar. Bu nedenle açık-yeşil alanlar, kentin fiziksel yapısını ortaya koyan ve biçimlendiren temel alan kullanımlarından birisi olup diğer alan kullanımlarını bütünleştiren denge unsurlarıdır (Ayoğlu 2010).

Kentsel yeşil alanlar, doğal çevrenin kentin içinde ve yakın çevresinde yer alan bölümleridir, bu alanların varlığı ile doğa, kentle ve kentliyle buluşur. Kentsel yeşil alanlarda yatay boyutlar mekân hissini yok edecek kadar büyük olabilir.

2.1.2. Kentsel kullanımda yeşil alanların sınıflandırılması

Kullanım biçimiyle ilgili bir sınıflama kapsamında, kentsel yeşil alanlar aktif ve pasif yeşil alanlar olarak ayrılırlar. Parklar, piknik yerleri, spor ve oyun alanları, botanik ve hayvanat bahçesi gibi yerler aktif yeşil alanlar içerisinde değerlendirilir. Pasif yeşil alanlar ise çeşitli nedenlerden dolayı aktif kullanım yapılamayan alanları ihtiva eder. Mezarlıklar pasif yeşil alanlar olarak değerlendirilir (Atabeyoğlu ve Bulut 2012).

Kentsel açık-yeşil alanlar, kullanım durumuna göre genel (kamusal), yarı - özel ve özel alanlar (Önder 1997) olmak üzere 3 grup altında sınıflandırılırlar.

1. Kamusal (Genel) Açık-Yeşil Alanlar: Kent ve mahalle parkları, kent ormanları ve koruluklar, mezarlıklar, botanik bahçeleri, hayvanat bahçeleri, fuar ve sergi alanları, yol-bulvar ve refüjler, spor alanları gibi toplumun yararlandığı veya tüm rekreasyonel ihtiyaçlarının karşılandığı alanlar kamusal (genel) açık-yeşil alanlardır.

2. Yarı-Özel Açık-Yeşil Alanlar: Okullar, askeri alanlar, kamu kurum ve kuruluşları ile fabrika bahçeleri gibi çoğunlukla toplumun tümüyle yararlanamadığı, sadece kurum ve kuruluşların çalışanları, ailesi veya belirli bir kesim tarafından belli şartlarda kullanılabilen alanlar yarı-özel açık-yeşil alanlardır.

3. Özel Açık-Yeşil Alanlar: Özel mülkiyetli konut veya toplu konutlar gibi yalnızca özel mülkiyetli alanlarda, sahipleri tarafından kullanılan alanlar özel açık-yeşil alanlardır.

Diğer yandan, kent içerisindeki açık-yeşil alanlar hizmet ettikleri kent birimine bağlı olarak işlev ve etkinliklerine göre (1) konut (bina) düzeyinde, (2) komşuluk ünitesi düzeyinde, (3) mahalle-semt düzeyinde ve (4) kent düzeyinde olmak üzere 4 gruba ayrılır (Gül ve Küçük 2001).

- Konut Düzeyinde Yeşil Alanlar: Yeşil alanların en küçük birimini oluşturur. Tek veya çok katlı konutların bahçeleri, teras ve çatı bahçeleri, balkon düzenlemeleri bu birim içinde değerlendirilir. Bu düzeyde bina ile bahçe bütünlük arz eder. Genellikle ön, yan ve arka bahçe olarak tanımlanır. Büyüklükleri, işlevleri ve estetik etkinlikleri, konut sahiplerinin kültür ve ekonomik durumu ile orantılı olduğu kadar kentin fiziksel ve toplumsal özellikleri de önemli bir rol oynar.
- Komşuluk Ünitesi Düzeyinde Yeşil Alanlar: Yaklaşık olarak 6 ile 400 konutu içeren ve 30 ile 5000 nüfusu barındırabilen kent birimidir. Alan olarak en fazla 15 ha'lık bir alanı kaplayabilmektedir. Bu düzeydeki yeşil alanlar, çocuk bahçeleri, spor ve oyun alanları ve toplu konut bahçelerinden oluşurlar.
- Mahalle–Semt Düzeyinde Yeşil Alanlar: Üç komşuluk ünitesi kapasitesi kadar nüfusu en az 15.000 olan ve 15 ha'lık alanı kapsamaktadır. Mahalle parkları, spor alanları, çocuk bahçeleri, oyun alanları ve okul bahçelerinden oluşur.
- Kent Düzeyinde Yeşil Alanlar: Kent düzeyindeki yeşil alanların etki alanı, bütün bir kent halkına hizmet edecek büyüklük ve işleve sahiptirler. Yerleşim yerlerinin, nüfus ve yapı yoğunluğu arttıkça yeşil alan gereksinimi de büyümeye başlar. Bu nedenle mahalle düzeyindeki yeşil alanların en az 3 katı olacak şekilde 45 bin nüfusa, en az 135 ha'lık bir alana ve hektar başına en az 350 kişilik bir kapasiteye sahip olmalıdır. Kent düzeyindeki yeşil alanlar, kent parkları, spor kompleksleri, rekreasyonel alanlar, hayvanat bahçeleri, botanik bahçeleri, fuar ve sergi alanları, kent içi yol-bulvar ve refüjler, yaya yolları, kent ormanları, koruluklar, yeşil kuşak ve mezarlıklar sayılabilir (Gül ve Küçük 2001).

2.1.3. Kentsel kullanımda yeşil alanların işlevleri

Kent içi ve çevresinde planlı yerleştirilen açık-yeşil alanların kentsel kaliteyi arttırmakta pek çok fiziksel faydaları vardır (Ortaçesme ve ark. 2013).

Yerleşim alanlarında yeşil alanların kent ve kent yaşayanına olumlu katkılarının belirlenmesi için çok sayıda araştırma yapılmış olup yeşil alanların işlevlerini;

- Ekonomik,
- Ekolojik,
- Sosyal,
- Planlama

olmak üzere dört ana başlık altında toplamak mümkündür.

A. Ekonomik İşlevleri

Kentsel açık yeşil alanların ekonomik işlevlerini aşağıdaki başlıklar altında değerlendirmek mümkündür.

1. Enerji Tasarrufu Sağlama:

Kentlerde yapılan çalışmalar, açık yeşil alanların uygun bir biçimde oluşturulmasının maksimum enerji tasarrufuna yol açtığını göstermiştir. Özellikle yapılarda ağaçların yardımı ile ısınma ve soğutma için enerji kullanımı büyük ölçüde azalmaktadır. Özellikle gece boyunca karasal radyasyonu azaltan ağaçlar, duvar sıcaklığının aşırı düşmesini engelleyerek iç mekânlarda ısı kaybını önemli ölçüde önlemektedir (Akbulut ve Önder 2011).

Nitekim, Akbari ve ark. (1990) tarafından yapılan bir çalışma ile Amerika Birleşik Devletleri kentlerinde, 100 milyon gelişmiş ağacın (her bir ev için üç ağaç olacak

şekilde) enerji için yapılan harcamalarda 2 milyon dolar tasarruf sağlayacağı ortaya konulmuştur (Yılmaz ve ark. 2006).

2. Turizm Ve İş İmkânı Sağlama:

Kent alanı içerisinde yer alan parklar çoğunlukla turistler, toplantılar ve ticareti cezbedecek başlıca bir pazar aracı olarak bir kentin cazibe noktalarından birisi olarak değerlendirilir. Parklar ayrıca toplum sakinleri için değerli eğitim fırsatları olarak gençleri ve yetişkinleri donatacak yetenek ve deneyimleri ile çalışmaya başlayacak uzun vadeli işleri de sunar. Kamu parklarında organize edilen sanat festivalleri, sportif yarışmalar, yiyecek festivalleri, müzik konserleri ve tiyatro gösterileri yöresel dükkânlara ve lokantalara ve otellere müşteriler getirerek, toplumlara önemli pozitif ekonomik etkiler sağlar (Polat 2012).

3. Hedonik (Mülk) Değeri:

Kişilerin ağaçlık, yeşil olan veya doğal alanlara yakın konutları satın alma ya da kiralama konusunda daha istekli oldukları bilinmektedir. Yeşil ile donatılmış mahalle ve konutlar her zaman daha çok tercih edilmekte bu durum ise bu tip alanların emlak değerlerini yükseltmektedir. Yapılan bir çalışmada (Luttik 2000) su yüzeyi ile yan yana olan bir evin fiyatı %8-10, yeşil alanlarla çevrili bir evin fiyatını ise %6-21 oranında arttığı bildirilmiş olup artan mülk değerlerinin kentlerde vergi gelirlerinin yükselmesine neden olduğu ifade edilmektedir (Yılmaz ve ark. 2006).

4. Üretim:

Yeşil alanların işlevlerinden birisi de üretimdir. Kent içerisinde ve çevresinde bulunan, tarımsal üretimin gerçekleştiği tarımsal alanlar, pek çok sektör için hammadde kaynağı olan orman ürünlerinin elde edilebildiği ormanlık alanlar, kent ve çevresinin içme ve kullanma suyu gereksiniminin karşılandığı su havzaları ekonomiye direkt katkıda bulunmaktadır (Öztürk 2004).

B. Yeşil Alanların Ekolojik İşlevleri

1. Oksijen Üretimi:

Yeşil bitkilerin, özellikle ormanların fotosentez olayı ile atmosfere önemli miktarda oksijen verdiği bilinmektedir (Akbulut ve Önder 2011).

Ağaçların bir yıl boyunca ürettikleri net oksijenin miktarı, ağaç biyokütlesinin karbonu tutmasına ve bitkinin fotosentez aktivitesine bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Oksijen esas olarak bitki metabolizmasının ve az miktarda atmosferik su buharının ayrışmasının bir ürünü olarak ortaya çıkmaktadır. Oksijen üretimine yönelik bütün ifadeler çok değişik hesaplamalara dayanmakta ve ortaya çıkan sonuçlar birbirinden farklılık gösterebilmektedir (Nowak 2007).

Uygun ekolojik koşullarda yetişen bir ağaç, bir yıl boyunca 10 insana yetecek kadar oksijen üretebilmektedir. Diğer yandan, yaprak yüzey alanı 150 m² olan bir ağacın ürettiği oksijen ise bir yıl boyunca bir insana yetebilmektedir (Akbulut ve Önder 2011).

2. Kirli Havanın Filtre Edilmesi:

Vejetasyon havada bulunan katı partikülleri ve gazları filtreleyerek kirliliği azaltıcı etkiye sahiptir (Nowak 2007). Amerikan orman servisi tarafından yapılan çalışmalar 50 yıllık ömre sahip olacak bir ağacın 62.000 \$ değerinde hava kirliliği kontrolü sağladığını ortaya koymuştur (Polat ve Önder 2012). %100 ağaçla kaplı bir alanda (parklar içerisinde bulunan koruluklar gibi), ağaçlar havadan %15 ozon, %14 sülfürdioksit, %13 partikül maddeleri, %8 nitrojendioksit ve %0.05 karbonmonoksiti uzaklaştıracak özellik gösterirler. Aynı zamanda toprak altı su kirliliği için doğal filtre görevi görürler (Sherer 2006).

Tozlar aktif ve pasif süzme olmak üzere iki şekilde filtre edilmektedir. Aktif süzme, ağaçların yaprakları tarafından aktif absorpsiyon ve adsorpsiyonu ile olmaktadır. Pasif süzme ise ağaçlar tarafından hava akımlarının yönünün ve hızının değiştirilerek

sedimentlerle birlikte bir türbülans oluşturması sonucunda pasif dağılma ve çökme sağlanması ile gerçekleşmektedir.

Kent parkları, iklimi kontrol eder ve düzenler. Kent içerisinde hava akımlarına olanak verirler. Kent içerisinde, çevresinde artmakta olan endüstriyel tesisler, konutlar ile motorlu taşıtlardan çıkan gazlardan kirlenen kent havası içinde bulunan toz ve zararlı gazları temizleyerek kente ışık ve hava sağlarlar (Hart 1997).

3. Serinlik ve Sıcaklık Üzerine Etki:

Kentlerde ısıyı absorbe eden yatay ve düşey yöndeki yoğun yapılaşma ve yol materyali (asfalt, beton, çelik, cam, çatı alanlar vb. gibi suni yüzeyler) yüksek binaların rüzgâr hızını azaltmaları, yağışın büyük bir kısmının yapay drenaj ile yer altına alınması, toprak içine sızıntının, yüzey suyu akışının geçirgen olmayan malzeme ile engellenmesi, dumanlı sis oluşumu gibi nedenlerle kentlerde kubbeye benzer bir ısı adası yapısı oluşumuna neden olur. Parklar, cadde ağaçlamaları ile sağlanan gölgeleme ve oluşturulan gölge koridorları, nehir koridorları, vadiler, büyük alışveriş merkezlerinin yerleştiği alanlar, endüstriyel parklar gibi alanlar kentsel ısı adasında serinletici girdilerdir (Öztürk 2004). Ayrıca kentlerde alt atmosfer tabakalarında rüzgâr hızlarının çok daha düşük olması nedeniyle ısınan hava, kırsal alanlardakine oranla daha yavaş taşınır. Bu da kentlerin ısısının çevredeki kırsal alanlardan 8-12 °C yüksek olması sonucunu doğurur. Açık ve yeşil alanlar, kışın daha sıcak, yazın ise daha serin bir etki oluştururlar. Güneş battıktan sonra bitkilerin transpirasyon (terleme) olayı ve zemindeki ve su yüzeylerindeki evaporasyon (buharlaştırma) ile birlikte hava serinlemiş olur (Ortaçesme ve ark. 2013).

4. Nispi Hava Nemi Üzerine Etki:

Yeşil alanlar güneş ışınlarını tutmak, rüzgâr hızını kesmek suretiyle toprağın evapotranspirasyon ile su kaybını azaltır. Diğer taraftan, bitkiler buldukları ortama transpirasyon yolu ile su verirler. Federer'e göre 21 metre boyunda gölge yapan yapraklı bir ağaç yaz aylarında günde 400 lt su açığa çıkartır (Önder ve Akbulut 2011).

5. Atmosferdeki Karbonun Tutulması Ve Sera Etkisinin Azaltılması:

Sera etkisi güneşten gelen ışınların atmosfere girdikten sonra hava kirletici gazlar tarafından tekrar uzaya yansıtılmasının engellenmesi sonucu oluşmaktadır. Yerleşim alanlarında büyük ölçüde insan aktiviteleri sonucu atmosfere verilen ve ısı emme özelliğine sahip yaklaşık 40 gaz bulunmaktadır. Sera etkisinin yaklaşık yarısı CO₂ tarafından oluşturulmaktadır. Ağaçlar CO₂ gazı içerisindeki karbonu alarak odun dokularında selüloz olarak depolarlar ve oksijeni tekrar atmosfere bırakmaktadır. Ağaçlar, gölgeleme etkileri nedeniyle de sera etkisini azaltmaktadır. Bu etkisiyle serinlemeye yönelik gereksinimleri %30 oranında azaltmakta ve dolayısıyla bu işlemler için gerekli olan elektrik enerjisinin üretiminde daha az fosil yakıtların kullanılmasını sağlamaktadır. CO₂'in atmosferden uzaklaştırılması, odun dokularında karbonu depolaması ve serinletme etkileri nedeniyle ağaçlar sera etkisine karşı mücadelede etkin bir araçtır (Barış ve ark. 2004).

6. Erozyonu Önleme Ve Su Dengesini Sağlama:

Bitki örtüsü toprağın üst kısmını örtmek suretiyle toprak ve suyun korunmasını sağlar (Yılmaz ve ark. 2006). Bitki örtüsü suyun toprak yüzeyine inişini yavaşlatarak yağışların toprağa işlenmesini kolaylaştırır. Bu durum toprak tarafından emilen su miktarını artırır ve aynı zamanda yağışların etkisiyle toprak taşınmasının önüne geçmiş olur.

7. Ekolojik Restorasyon ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma:

Yeşil alanlar kapsadıkları yeşilliklerle kent ekolojisinin düzeltilmesinde yardımcı olur. Kentleşme ile bozulan alanların genel ekolojik prensiplerin uygulandığı doğal sistemler ile yeniden oluşturulması beklenir. Kent ormanları ve parklar, düşük enerji kullanımı, düşük kimyasal girdiler, iyi yönetilen yüzey akış suları ve doğa koruma ile örnek geri dönüşüm modelleri oluşturur. Ekolojik restorasyona yardımcı olarak kent ekolojisinin düzeltilmesine katkıda bulunur.

Aynı zamanda, yeşil alanlar içerisinde yer alan su kaynakları, toprak ve benzeri doğal elemanlar, kentin kirliliğinden etkilenmeden ya da çok az etkilenerek doğal yapılarını koruyabilir (Yılmaz ve ark. 2006) ve böcekler ve kentlerdeki diğer yaban yaşamının korunması ve geliştirilmesi için önemli habitat alanları oluşturarak biyolojik çeşitliliğinin korunmasına yardımcı olur (Özdemir 2009).

8. Gürültünün Azaltılması:

Kentlerde trafik, sanayi, spor, alışveriş ve eğlence gibi etkinlikler sonucu oluşan gürültüler önemli bir sorun oluşturur. Gürültü, insan sağlığını fizyolojik, fiziksel, psikolojik ve performans yönünden olumsuz etkiler. Bitkiler oluşturdukları yeşil kitleler yoluyla çeşitli kaynaklardan gelen gürültüyü emerek, gürültünün insan ve çevre üzerindeki olumsuz etkisini azaltırlar veya giderirler (Ortaçesme ve ark. 2013). Geniş yapraklı, herdem yeşil, sık, büyük ve sert yaprak dokusuna, yere kadar uzanan dal yapısına sahip bitkiler gürültünün emilmesinde daha etkin rol oynarlar. Bu amaçla yapılacak olan bitkisel gürültü perdelerinin ağaç, ağaççık ve çalı kombinasyonundan oluşması ve en az 7–8 metre genişlikte olması gereklidir. Uygulama ilkelerine dikkat edilerek yapılan bitkisel gürültü perdeleri ile gürültü 10 dBA kadar azaltılabilir (Önder ve Akbulut 2011).

C. Yeşil Alanların Sosyal İşlevleri:

1. Eğitim ve Kültürel Faaliyetlere İmkân Sağlama:

Parklar ve oyun alanları, çocuklar ve yetişkinlerin eğitimi için, çok sayıda eğitim fırsatları sunar (Dunnett ve ark. 2002). Bilinçli tasarlanmış parklar; tarih, kültür, botanik ve yaban yaşamı yönünden ilgi çekicidir. İnsanların, kentlerde yitirilen bitki ve hayvan dünyası ile ilişki kurmalarına olanak sağlarlar. Koruma alanları sağlayarak, yaban hayatının korunmasında ve geliştirilmesinde önemli rol oynarlar.

Kültürel faaliyetler için sürekliliğin sağlanmasında odak noktaları olarak hizmet imkânı sunan kent parkları aynı zamanda sanatsal etkinliklere mekân oluşturur. Sanatsal

etkinliklere olanak sağlamanın yanı sıra, Central Park ve Hyde Park örneklerinde olduğu gibi kente kültürel ve turizm amaçlı tanıtım yönünden katkıda bulunur (Al-Qudah 2006).

2. Rekreatyonel Faaliyetlere İmkân Sağlama:

Yeşil alanlar kent insanın birlikte rekreatyonel aktiviteye katıldığı birçok rekreatyonel aktivite için olanak sağlayan sosyal cazibe alanlarıdır. Kentsel yeşil alanların rekreatyonel değeri yer verilen etkinlikler ve doğrudan kullanım değerinden oluşmaktadır. Bu alanlar eğlence, dinlenme, oyun ve spor faaliyetlerine olanak vermektedir. Kullanım açısından yeşil alanların ulaşılabilirliği, kullanılabilirliği ve çok fonksiyonlu oluşu önemli olup yeşil alanların rekreatyonel değerinin belirlenmesinde sosyal istekler göz önüne alınmaktadır (Levent ve Nijkamp 2005).

3. Toplumsal Gelişmeye Katkıda Bulunma:

Doğa dış mekânların kullanımını özendirir, ortak kullanılan dış mekânlarda ağaçların ve çimlerin varlığı sosyal bağların gelişimini destekler. Parklar, toplumsal ilişkilerin gelişmesine imkân sağlayan, dayanışmayı arttıran, sosyal ilişkilerin kurulabileceği yerlerdir. Farklı yaş gruplarından ve sosyal sınıflardan gelen gençler, yaşlılar, komşular ve ailelerin karşılaşma ve farklı etkinliklerde (tanışma, karşılaşma, yürüme, oyun oynama, sohbet etme v.b.) bulunma yerleri olarak toplumsal gelişmeye katkıda bulunurlar.

Diğer yandan, kent parkları, kamusal alan olmaları nedeniyle politik aktivitelerin organize edilebileceği ve politik düşüncenin geniş kitlelere duyurulabileceği alanlar olarak değerlendirilir. Kamusal alanların kullanımı sırasında sosyal grupların kendileri birer kullanıcı ve kamu haline dönüşmektedir. Bu bağlamda, örneğin evsizler, yoksullar ve yabancılar, parkta bulunarak kent yaşamına katılım şansını yakalayabilir ve kamunun bir parçası olabilirler (Özdemir 2009).

D. Planlama Yönünden Fiziksel İşlevleri:

1. Dolaşım-Erişim İşlevi:

Herhangi bir yerleşim yerinde korunmuş ve günümüze kadar gelebilmiş açık alanlar; örneğin orman alanları, yamaçlar, sırtlar, kıyıları ve vadiler yalnızca varlıkları dolayısıyla bile kenti bölümleyen ya da kente biçim veren elemanlar olarak etkin olabilirler. Çok çeşitli ve farklı açık mekânlar, yoğun yerleşim bölgelerinde arzulanmayan çekirdek oluşumlarını önleyebilir, kenti bölümleyerek yaratacakları mekân yapıları ile kentin formu üzerinde etkili olabilir (Öztürk 2004). Aynı zamanda araç ve yaya trafiğini yönlendirir ve kolaylaştırır, Kent içi sirkülasyonda kolaylık sağlar yansıyan veya göz kamaştıran ışığı elemine eder (Gül ve Küçük 2001).

2. Alan Koruma İşlevi:

Yeşil alanlar, kentin belirli noktalarında meydana gelen nüfus yoğunluğunu hafifletmekte ve toplumsal faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için olanak sağlamaktadır. Kent gelişimi sürecinde bazı alanların koruyarak gelecekte sahip olabilecekleri işlevleri ve bunlar için gerekli olan alan gereksinimleri göz önünde bulundurularak, bu alanların geçici olarak başka kullanımlara sunulabilmesine olanak sağlarlar (Öztürk 2004).

3. Ölçek İşlevi:

Açık alanlar kent içerisinde insanla çevresi arasında ölçü yönünden denge kurarlar. Yapı ile yakın çevresindeki açık alanın ortaklaşa yarattığı anıtsal yapı gruplarının yüksek yapıları ile insanlar üzerinde ezici bir etkisi olan kentlerde ölçü yönünden denge kuran açık alanlar, insanüstündeki baskısını hafifleterek mekânları insan boyutuna taşırlar (Öztürk 2004).

4. Estetik İşlevi:

Yeşil alanlar, bir kente estetik yönden hizmet ederler. Bu alanlarda kullanılan bitkisel materyaller form, ölçü, doku, renk, çizgi gibi özellikleri ile kent mekânına estetik değer sağlarlar. Kentin yapay ve cansız öğeleri ile kontrast oluşturarak; hareketli, renkli ve ışıklı görünüşleri, mevsimlere bağlı renk özellikleri ile kent peyzajını estetik yönden zenginleştirirler (Ortaçesme ve ark. 2013).

Kitle ya da yüzey halinde kentlerde yer alan yeşil alanlar, mimari formların sert ve katı etkilerini yumuşatarak canlılık verir. Kent ölçeğinde ise yumuşak bir doku özelliği oluştururlar (Öztürk 2004). Diğer taraftan, yeşil alanlar, görülmesi tercih edilmeyen görünüşleri maskeleyerek istenmeyen objeleri ve görüntüleri kamufle ederler (Mlynarz 2005).

4. Değişik Kentsel Kullanımlar Arasında Tampon Görevi:

Kentin fiziksel yapısı içinde açık yeşil alanlar farklı kullanım alanlarını birbirinden ayırarak kentin fiziksel yönden dengesini sağlamaya yardımcı olurlar. Kentlerin strüktürüne önemli oranda katkıda bulunarak, konaklama, ticaret, iş ve eğitim yapıları gibi farklı nitelikteki alanlar arasında tampon işlevini üstlenerek kentlerin kontrolsüz büyümelerinin yavaşlatılmasında rol oynarlar. Kentlerin geometrik yapı kalıpları arasına girerek monotonluğu giderirler. Böylelikle bir yandan kentin fiziki yapısının kuruluşunu giderirken öte yandan da kentin yapı kitlelerine, yumuşak bir görünüm kazandırıp tüm unsurları organik düzen içinde bir araya getirirler İstenmeyen görüntüler ve ulaşımlar için sınır, engel ve perde oluştururlar. İnsan ile çevre, yapı ile yapı, yapı kitleleri ile boşluklar arasında denge unsuru olarak yer alırlar (McPherson 1994, Öztürk 2004, Gül ve Küçük 2001, Elinç 2011, Hepgüzel 2011).

5. Tarihi Koruma:

Yeşil alanlar tarihi ve kültürel mirasın korunmasında katkılarda bulunur (Dunnett ve ark. 2002). Restorasyonu yapılarak korunan tarihi parklar halkın bu konudaki bilincini arttırmakta aynı zamanda tarihi alanların korunmasına imkân sağlamaktadır.

7. Mimari Etkileri:

Gerek gövde, gerekse taçlarıyla mekân oluşturan ağaçlar, çok katlı yapıların yer aldığı alanlarda çatı etkisi yaratarak, insan ölçeğine inilme olanağı sağlarlar. Mimari öğelerin arkalarında, yanlarında kullanılmalarıyla fon etkisi oluştururlar. Böylelikle ön plana çıkan mimari öğe, uzaktan rahatlıkla algılanabilmekte, dikkat o noktaya çekilebilmektedir. Ayrıca bitkiler keskin çizgili mimari öğelerin suni görüntülerini doğal görünümüleriyle yumuşatırlar (Özkır 2007).

Kent içinde, ağaçlar bakan kişinin bulunduğu yere göre peyzaj görünümünü çevreleyerek kapı etkisi oluştururlar. Dikey ve yatay yönde olumsuz görüntüleri örterek bakışı sınırlandırabilir ve kendi üzerine çekerek dikkat noktası oluşturabilirler. Ağaçlar ayrıca güneş ya da yapay ışık kaynaklarından direk veya farklı yüzeylerden (asfalt, cam, havuz gibi) yansiyarak gelen ışığın rahatsızlık etkisini azaltmak için kullanılabilirler (Gültekin,1994). Yeşil alanlar ekolojik, ekonomik ve estetik yönden çevre kalitesini artırıcı etki meydana getirirler.

2.2. Kentsel Dış Mekân Olarak Kent Parkları

Kent parkları, kent halkına trafiğin gürültü ve kalabalığından kaçma, doğayla baş başa kalmaktan zevk alma olanağını hazırlayabilmek üzere düşünülen aynı zamanda çeşitli rekreasyonel faaliyetler bakımından yararlı aktivitelere imkân sağlayan alanlar olarak değerlendirilir.

Kent parkları; farklı kültürlerdeki ve sosyo-ekonomik sınıflardaki insanların bir araya gelerek doğa ile kaynaştıkları yerlerdir (Eşbah 2006).

Ertekin'e (1992) göre; kent parkları, "kentin ekolojik dengesini korumak ve kentlinin rekreasyon ihtiyacını karşılamak üzere kentin odak noktalarında bulunması gereken, içinde toplumu oluşturan her yaş grubundan insanın aktif-pasif rekreasyon gereksinmelerini karşılamaya yönelik tesis ve olanaklara yer veren kent içi açık yeşil alanlar" olarak tanımlanır (Özkır 2007).

Elinç'e (2011) göre ise kent parkları; kentsel yeşil alan sistemi içerisinde, farklı ölçek, farklı amaç, fonksiyon ve donatılara sahip olan ve kent bütününe hizmet veren yeşil alanlardır. Kentsel yerleşimler içinde genellikle merkezi olarak konumlanan, görsel olarak kentin bir parçası olan ve kent insanına fazla yol kat etmeden kentin gürültü ve karmaşasından kaçabilme olanağı sağlayan, aynı zamanda; insanların yürüyüş, koşu, dış mekânda oturma, piknik yapma, oyun oynama, vb. bireysel ya da grup eylemlerine olanak sağlayan alanlardır.

Kent parkları kentsel yerleşimler içinde genellikle merkezi olarak konumlanan, görsel olarak kentin bir parçası olan ve kent insanına fazla yol kat etmeden kentin gürültü ve karmaşasından kaçabilme olanağı sağlayan, aynı zamanda; insanların yürüyüş, koşu, dış mekânda oturma, piknik yapma, oyun oynama, vb. bireysel ya da grup eylemlerine olanak sağlayan alanlardır (Oğuz, 1998).

Olmsted'e göre kent parkı, konut bahçelerinden daha geniş, sade ve doğal görünmeli bir koruluk ve orman gibi yoğun bir yeşil dokuya sahip olmamalıdır. Bu tanımlamaya göre kent parkları, kent halkının zihninde oluşan yapaylığı alıp götürren ve unutturan doğal elemanlar ve kompozisyonlar içermelidir (Özdemir, 2009).

2.2.1. Kent parklarının sınıflandırılması

Kent parkları kullanım şekillerindeki farklılıklara göre kendi içerisinde birden fazla grup altında incelenir.

Kent parkları kullanım şekillerine, yani temalarına göre Altinel'in (1998) bildirdiği gibi aşağıdaki şekilde sınıflandırılabilir (Özkır 2007).

- **Botanik Bahçeleri:** Botanik parklarında bir yörede bulunan ve bulunmayan bitkiler özel koşullar altında yetiştirilerek insanlara bitkisel örnekler sunulur. Bu tür alanlara “botanik eğitim alanları” denilebilir. Burada bitkiler gruplar halinde yetiştirilir ve her birini tanıtan levhalarla, bitkilerin özellikleri, yaşam, yetiştirme ve bakım koşulları ve hangi yörede normal şartlarda yetiştikleri açıklanır.
- **Kültürparklar:** “Kültürpark” sözcüğü terimsel olarak Türkiye’ye özgü bir kullanımdır. Çok büyük alanlar olan kültürparklar, doğanın yanı sıra bünyelerinde eğlence, sergileme, sanat, eğitim v.b. çeşitli aktiviteleri barındırırlar. Kültürparklar, Türkiye’deki planlı kent parklarının ilk denemeleridir. Kültürparklar tam anlamıyla doğanın kopyası olmaya çalışan doğal parklar değildir. Kültürparklar, konulu parklardır ve adından gelen kültür fonksiyonu, bir yerde tasarımcıyı; bilgilendirmek, parkta eğitsel ve eğlendirici aktiviteler bulundurmak yönünde şartlamaktadır.
- **Hayvanat Bahçeleri:** Amaç, örnekler sunarak öğretmektir. Bir yörede bulunmayan hayvan türlerini orada yaşayanlara tanıtmaktır.
- **Eğlence Parkları:** Eğlence parkları serbest zaman endüstrisine ait alanlar olup özel ekipmanlara, büyük alanlara ve büyük bütçeye gereksinme gösteren yerlerdir. Ülkemizde bu tür alanlara ilişkin az sayıda örnek bulunmaktadır. Çocukların ilgisini çeken merkezler oldukları gibi büyüklerin de serbest zamanlarını eğlenceli bir şekilde geçirmesine olanak tanıyan yerlerdir. Eğlencenin yanı sıra bu tür alanlar eğitici aktiviteleri de içeren mekânlardır.
- **Sanat parkları:** Sanat parkları, müze ve sergi galerileri gibi kapalı alanları gezme alışkanlıkları olmayanlar için ideal yerlerdir. Çünkü eserler açıkta ve doğa içerisinde sergilenmektedir.
- **Tarih parkları:** Tarih parkları kentlerin içinde bulunan küçük ölçekli alanlardır. Tanıtıcı ve eğitici amaç içeren bu alanlar, Sanayi Devriminden kalma endüstriyel arkeolojik alanlar, eskiden çok önemli şahısların yaşadıkları çevreler olabilir (Elinç 2011).

Kentlerin büyüklüklerine göre park türlerinin hepsi veya bir kaçını aynı kentte yer alabileceği gibi, parkların kendi büyüklükleri de nüfus büyüklüğüne ve artışına bağlı olarak değişebilir. Park alanları için gerekli standartları belirleyen etmenler arasında nüfus, kentin boyutu, coğrafi konumu, iklimi, kullanım mesafesi ve yoğunluğu gibi faktörler bulunur (Polat 2001).

Kent parkları her 1,000 kişi için 12 hektar büyüklüğünde önerilir. Ölçü olarak minimum 40 hektar verilmekle birlikte mümkün olan durumlarda 100-400 hektar büyüklüğü daha çok tercih edilmelidir. Kent parkları 50,000-100,000 kişilik nüfus için araba ile 30 dakika süreli ulaşım uzaklığına hizmet ederler. Koruluk alanlar, değişen topografya ve su elemanları, piknik alanları, botla gezinti, yüzme, bir doğa merkezi, yürüyüş yolları, günübirlik kamp alanları ve spor olanakları bulundurabilirler (Özkır 2007).

2.2.2. Kent parkı planlama ve tasarım ilkeleri

Kent parkı planlama ve tasarım ilkeleri genel hatlarıyla aşağıdaki gibi sıralanabilir;

- Parkın yapılacağı yerin etüdü iyi yapılmalı, alanın topografyası, iklimsel özellikleri ile yön durumu dikkate alınmalıdır.
- Fiziksel planlama, çevre ile ilişkili olmalı, kentin diğer açık ve yeşil alan sistemi içinde bir bütünlük yaratmalıdır.
- Kent parkları kendi içinde bir tasarım bütünlüğüne sahip olmalıdır (Sarıkaya 2007).
- Kentte yaşayanların ve özellikle çevre halkının sosyo-ekonomik yapısı, kültürel özellikleri ile açık ve yeşil alanlardan beklenti ve istekleri dikkate alınmalıdır.
- Her yaş ve kültür grubuna hizmet verebilecek üniteleri içermeli, çeşitli rekreasyon olanakları sunmalı, kullanıcıları kaynaştırıcı ve sosyal aktiviteleri arttırıcı özelliği bulunmalıdır (Elinç 2011).
- Kullanıcılara rahat ve huzur veren, gürültü ve kirlilikten izole edilmiş mekânlar oluşturulmalıdır.

- Kent parkları tüm yıl boyunca ve geceleri de kullanılabilir yapıda projelendirilmeli, yoğun kullanım da düşünülerek uygun döşeme malzemeleri tercih edilmelidir.
- Tasarım ve uygulama aşamasında bedensel engellilerin de parkı kullanabileceği düşünülerek gerekli peyzaj erişimi sağlanmalıdır.
- Kent paklarına güvenli, kolay ulaşım sağlanmalı, toplu taşıma sistemleriyle doğrudan bağlantılı olarak planlanmalıdır.
- Kullanıcıların belirli ihtiyaçları için alanın uygun olan yerlerinde sıhhi tesislere yer verilmeli, alanın büyüklüğü doğrultusunda yeterli sayıda ve genişlikte düzenlenmelidir.
- Bitkilendirme yapılırken kent ekolojisine uygun, birbirlerine renk ve tekstürde uyumlu türler kullanılmalıdır (Kart 2002).

Kent parkları planlama ve tasarım sürecinde kalite kriterleri de göz önünde bulundurulmalıdır. Kent parklarında kaliteden bahsetmek için, uygulanabilir plan ve tasarımının yapılması, islevselliğinin olması, bu özelliklerinin yanında sürdürülebilirliğinin sağlanması gerekmektedir olup kent parkları kalite kriterlerini aşağıdaki gibi sınıflandırmak mümkündür (Özkır 2007):

- **Uygunluk:** Kent parkının kullanıcı beklentilerine ve bunu karşılayan tasarım kriterlerine uygun olması gerekmektedir. Kullanıcılara çeşitli etkinlikler sunmalı ve taşıma kapasitesi hesaplanmalıdır. Kent parkının, büyüklük ve kullanıcı ergonomisi gibi standartlara uygun olması gerekmektedir.
- **Güvenlik:** Kullanıcıların can, mal güvenliği ile park flora ve faunasının zarar görmemesi sağlanmalı, kullanıcıların güvenli bir ortamda aktivitelerini yerine getirmelerine olanak verilmelidir.
- **Maliyet:** Kent parkları kent insanına sağladığı yenilenme ile kent ekonomisine doğrudan ve dolaylı etki sağlamakta olup bu tip alanlar kamu yararı taşıdığı için kâr amacı taşımamalıdır.
- **Dayanıklılık:** Kent parklarının kullanım kapasiteleri göz önüne alınarak, bakım ve onarım çalışmalarının düzenli bir şekilde gerçekleştirilmesi ile parkların biyotik, abiyotik zararlılara ve zamana karşı dayanımı sağlanmalıdır.

- **Servis imkânları:** Kent parkları her yaştan kullanıcıya (hedef kitleye) hizmet vermesi ve çağa uygun etkinlikleri barındırmalı, kullanıcıya sunulan hizmetlerin denetimi yapılmalı, devamlılığı sağlanmalı, niteliği korunmalı ve geliştirilmelidir.
- **Başarım (Performans):** Kent parkı kullanıcılarına sosyal, kültürel yönden katkıda bulunmalıdır. Ayrıca, kent için de ekonomik girdi sağlamalıdır. Kullanıcılara rahatlama ve dinlenme olanakları sağlayarak, dolayısıyla iş verimliliğinin artmasına katkı yapmalı, kullanıcı ve ziyaretçi sayısının yoğunluğu düşmemelidir.
- **Estetik:** Kullanılan her nesnenin (bitki, donatı elemanları gibi) kendi içinde ve diğer nesnelere olan uyum ve bütünlüğünün sağlanması ve estetik bütünlüğün sürekliliğinin korunması gerekmektedir.

2.3. Memnuniyet Kavramı Ve Kent Parklarında Kullanıcı Memnuniyeti

Memnuniyet Kavramı

TDK Büyük Sözlükte “Memnuniyet” kavramı, “memnun olma, sevinç duyma, sevinme” olarak ifade edilirken “Memnuniyetsizlik” ise “memnun olmama durumu” şeklinde tanımlanmaktadır. Diğer yandan bu kavramlar için farklı araştırmacılar tarafından geliştirilmiş farklı tanımlara da rastlamak söz konusudur.

Bu Mahdavinejad ve Abedi (2011), “Memnuniyet bir isteğin veya bir ihtiyacın yerine getirilmesi, bir istek veya arzunun tatmin edilmesidir” ifadesini kullanırken, Bultena ve Klessing (1969), “deneyimlerin elde edilmiş gerçekliği ve istekler arasındaki uygunluk derecesi” olarak memnuniyeti tanımlar (Uzun 2005).

Memnuniyet, kişinin, çevreden gelen etkilere verdiği tepkilerin, hissettiği hoşnutluk duygusuyla doğru orantılıdır. Memnuniyetin gerçekleşmesi için kişinin, zorlama olmaksızın, kendi isteğiyle katılımının sağlanması gerekmektedir (Gorner ve Cihar 2011).

“Memnuniyetsizlik” ise Peterson (1974) ve Knopf (1982) tarafından “insanların katlanılmaz buldukları durum” olarak tanımlanmaktadır (Uzun 2005).

Kent Parklarında Kullanıcı Memnuniyeti

Kent parklarında memnuniyet, genel olarak “parkın ve sistemin ayakta kalmasını sağlayan koşulların sağlanması, canlılığını muhafaza ederek ziyaretçileri memnun etmesi” olarak ifade edilebilir. Parkların işlevlerini tam olarak yerine getirebilmesi kullanıcıların beklentilerini ve gereksinimlerini karşılama oranı ile doğru orantılı olarak değişiklik gösterir.

Kullanıcı memnuniyetini, kullanıcının rekreasyon alanı içerisinde toplumsal, psikolojik ve fizyolojik rahatsızlıklara uğramadan rekreasyon eylemlerinin verimli olmasına yardım edecek olanakları içeren çevre koşulları oluşturmaktadır. Kullanıcı memnuniyetini, kullanıcıların kişisel özellikleri, rekreasyon alanının özellikleri ve alanda yer alan faaliyetlerin türü etkiler (Uzun 2005).

Kullanıcı tipinin kullanıcı memnuniyeti üzerine olan etkilerini yaptığı çalınmalarla inceleyen Hutchison ve Fidel (1984), Hutchison (1987), Joardar (1989) gibi araştırmacılar araştırmalarında; kent parklarında kullanıcı memnuniyetinin yaş, cinsiyet, eğitim seviyesi, gelir durumu ve etnik gruplar gibi kullanıcı tipine göre değiştiğini ortaya koymuşlardır (Uzun 2005).

Diğer yandan kent parkı kullanıcılarının park alanlarından yeterince faydalanabilmesi için park alanlarından edindikleri deneyimlerden memnun olmaları gerekmektedir. Bu nedenle kent parkı kullanıcılarının park alanlarından edindikleri deneyimlere yönelik memnuniyet ve memnuniyetsizlik nedenlerinin bilinmesi, kent parklarından elde edilecek faydaların artmasına ve bu alanların daha sürdürülebilir yönetilmesine katkı sağlar (Çetinkaya ve ark. 2015)

Kent parklarında yapılan kullanıcı memnuniyeti çalışmalarının da araştırma hedefleri;

- Park kullanıcılarının sosyo-ekonomik özelliklerini belirlemek,
- Park kullanıcılarının kullanım şekillerini belirlemek,
- Parklarda kullanıcı tercihini, memnuniyetini ve memnuniyetsizliğini belirleyerek, parkların performansını, etkinliğini ve işlevselliğini değerlendirmek,
- Kullanıcıların kent parklarında fiziksel olarak daha fazla aktif ve sosyal etkileşimde bulunmasına teşvik eden tasarım özelliklerini belirlemek, (King 2012).
- Kent parklarının insanlara ve bulunduğu şehre sağladığı faydaları algılamak,
- Elde edilen verileri değerlendirerek uygun olan çözüm önerilerini sunmaktır (Gorner ve Cihar 2011).

Sürdürülebilir bir peyzaj gelişimi için strateji yalnızca fiziksel sürdürülmeye odaklanmamalı, kentsel gelişme için kentlerin sürdürülebilirlik göstergeleri daha fazlasını içermeli en önemlisi de kullanıcıların katılabileceğini garanti etmelidir (Mahdavinejad ve Abedi 2011).

Kent parklarının kullanıcılara çeşitli imkânlar sunması park kullanıcılarının kullanım sürelerini arttırmaktadır. Alanların kullanıcılara farklı rekreasyonel kullanımları bir arada sunması, kullanıcı memnuniyetini olumlu yönde etkilemektedir (Lee 2007).

Planlama ve uygulama aşamalarından sonra kent parklarında sürdürülebilir kullanımın korunabilmesi için parklardaki kullanıcıların memnuniyet veya memnuniyetsizliklerinin belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu tip çalışmalar, parkların zaman içerisinde değişen beklenti ve isteklere uygun olarak revize edilmelerine imkân tanır. Memnuniyet veya memnuniyetsizlik oranları ve diğer istekler ile kullanımların belirlenmesi alanda uygulanan anketler ile tespit edilir. Anket sonuçlarının değerlendirilmesi ile uygulanacak olan yeni revizyonlara karar verilir ve park yönetimi ile ilgili olarak (King 2012) gerekli düzenlemeler yapılabilir. Kent parklarında doğal

özellikleri kaybetmeden yapılan uygulamalar ve daha etkin kullanımlar kentsel kullanıcıların memnuniyet düzeyini artırır (Syme ve ark. 2001).

Yapılan bu çalışmanın temel amacı, toplumsal açıdan önemli rol oynayan kent parklarında, rekreasyonel amaçlı park kullanıcılarının memnuniyet ve memnuniyetsizlik faktörlerini belirleyerek, elde edilen verilerin göz önünde bulundurularak bu alanların daha sürdürülebilir planlanmasına ve yönetilmesine destek sağlamaktır.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Materyal

Çalışmanın ana materyalini Bursa ilinde yer alan;

- Hüdavendigar Kent Parkı,
- Reşat Oyal Kültürparkı,
- Soğanlı Botanik Parkı,
- Merinos Kent Parkı oluşturmuştur.

3.1.1. Bursa ilinin konumu ve iklimsel özellikleri

Konum

Nüfus bakımından Türkiye'nin dördüncü büyük ili olan Bursa ili, Marmara Bölgesinin Güney Marmara bölümünde, Marmara denizinin güneydoğusunda, 40° batı boylam ve 29° kuzey enlem daireleri arasında yer alır. Doğuda Bilecik, Adapazarı, kuzeyde İzmit, Yalova, İstanbul ve Marmara Denizi, güneyde Eskişehir, Kütahya, batıda Balıkesir illeriyle çevrilidir. Denizden yüksekliği 155 metre olan Bursa'nın yüzölçümü göller dâhil 10,886 kilometrekaredir.

İlin yüzey şekilleri, birbirlerinden eşiklerle ayrılmış çöküntü alanlarıyla, dağlar halindedir. Çöküntü alanlarının başlıcalarını, İznik ve Uluabat Gölleri ile Yenişehir, Bursa ve İnegöl Ovaları oluşturmaktadır.

İlin topraklarının yaklaşık yüzde 35'ini dağlar kaplamaktadır. Bursa ilinde dağlar genellikle doğu-batı yönünde uzanan sıradağlar şeklindedir. Bunlar; Orhangazi'nin batısından Gemlik Körfezi'nin batı ucunda bulunan Bozburun'a doğru uzanan Samanlı Dağları, Gemlik Körfezi'nin güney yüzünü kaplayan ve Bursa ovasını denizden ayıran Mudanya Dağları, İznik Gölü'nün güneyi ile Bursa ovasının kuzey kesimleri arasında yer alan Katırlı Dağları, Mudanya Dağları'nın uzantısı olan Karadağ ve Marmara Bölgesi'nin en yüksek dağı olup 2,543 metre yüksekliğe ulaşan Uludağ'dır.

Bursa ili arazi dağılımı incelendiğinde toplam arazinin %44,5'ini orman ve fundalık alanların kapladığı, %31,6'sının ise tarım arazilerinden oluştuğu görülmektedir (Anonim 2014). Ovalar tarım topraklarının %17'sini kaplar. Bunlardan en önemlisi Bursa Ovası'dır. Verimli topraklarıyla Yenişehir, İnegöl, Mustafakemalpaşa, Karacabey, Orhangazi ve İznik ovaları da bitkisel üretimin yoğunlaştığı yerlerdendir. Kuzeyde Marmara Denizi 135 kilometrelik bir kıyı şeridi oluşturmaktadır (Anonim 2016 a).

Şekil 3.1. İl ve ilçe sınırları

İklim

Marmara denizi kıyı şeridinde bulunan Bursa ilinde Akdeniz iklim tipi hâkim olup, yazlar kurak ve sıcak, kışlar ılık ve yağışlı geçmektedir. Denizden uzaklaştıkça iç kısımlarda yarı karasal iklim görülmektedir. Bursa ovası Akdeniz ikliminin genel özelliklerini gösterse de bölgenin ortalama sıcaklığı düşük, yıllık yağış toplamı yüksek ve aylara göre dağılışı da Akdeniz bölgesine kıyasla kısmen düzenlidir.

De Mortanne'nin kuraklık indisi eşitliğine göre yaz ayları kurak, sonbahar ve ilkbahar ayları da az nemli iklim karakterini göstermektedir. Son 65 yıllık veriler incelendiğinde (Çizelge 3.1) ortalama sıcaklığın 14,4°C, ortalama nispi nemin %68,6, ortalama yıllık yağış toplamının ise 691,9 milimetre olduğu görülmektedir (Zencirkıran 2009).

Meteorolojinin 30 yıllık ölçümlerine göre rüzgârlar ağırlıklı olarak; kuzey, doğu, kuzeydoğu ve güneybatı yönlerinden esmekte olup, kuzeydoğu rüzgârları Bursa'da hâkim rüzgârlar olarak yer almaktadır.

Çizelge 3.1. Uzun yıllar içinde gerçekleşen ortalama iklim değerleri (Anonim 2016b)

BURSA	Uzun Yıllar İçinde Gerçekleşen Ortalama Değerler (1950 - 2015)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Ortalama Sıcaklık (°C)	5.4	6.3	8.4	12.8	17.6	22.1	24.6	24.3	20.1	15.2	10.7	7.4
Ortalama En Yüksek Sıcaklık (°C)	9.6	10.9	13.7	18.8	23.7	28.4	30.8	31.0	27.2	21.7	16.4	11.7
Ortalama En Düşük Sıcaklık (°C)	1.7	2.2	3.6	7.1	11.2	14.9	17.2	17.1	13.6	9.9	6.0	3.5
Ortalama Güneşlenme Süresi (saat)	3.6	3.2	4.1	5.4	7.5	9.5	10.5	10.1	7.5	5.4	4.1	3.6
Ortalama Yağışlı Gün Sayısı	14.8	13.2	12.9	11.5	8.5	5.9	3.0	3.0	5.3	9.2	11.2	14.0
Aylık Toplam Yağış Miktarı Ortalaması(kg/m ²)	87.6	74.6	69.7	63.4	44.3	34.3	15.3	15.7	39.5	68.8	78.5	103.4
	Uzun Yıllar İçinde Gerçekleşen En Yüksek ve En Düşük Değerler (1950 - 2015)											
En Yüksek Sıcaklık (°C)	23.8	26.9	32.0	36.2	36.5	41.3	43.8	42.2	39.6	37.3	31.0	27.3
En Düşük Sıcaklık (°C)	-19.2	-16.8	-10.5	-3.1	0.9	4.0	9.0	8.6	4.4	-1.0	-5.4	-16.3

3.1.2. Bursa ilinin nüfus ve ulaşım durumu

Nüfus

Bursa'daki hızlı sanayileşme ardından artan iş imkânları ve yükselen hayat standardı, Bursa'nın göç alan bir il konumuna gelmesine neden olmuştur.

Nüfus büyüklüğü açısından Türkiye'nin 4. Büyük ili olan Bursa ilinin toplam nüfusu (2015 ADNKS) 2,842,547'dir. Bursa il nüfusu ülke nüfusunun (78,741,053) %3,6'sını oluşturmakta olup ilde yer alan nüfusun 1,423,583'ünü erkekler (%50,08), 1,418,964'ünü ise kadınlar (%49,92) oluşturmaktadır. Türkiye'deki nüfus yoğunluğu kilometrekare başına 102 iken, Bursa nüfus yoğunluğu ise kilometrekare başına 273'tür. Nüfus bakımından en büyük ilçeleri sırasıyla Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer'dir.

İlin ilçelere göre nüfus dağılımı yıllar içinde yapılan nüfus sayım değerleri ile çizelge 3.2. de verilmiştir (Anonim 2016c).

Çizelge 3.2. Yıllar içinde yapılan nüfus sayım değerleri (Anonim 2016c)

<u>İlçe Adı</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Büyükorhan	11,637	11,856	11,913	11,396	10,774
Gemlik	101,590	101,257	101,389	103,390	105,484
Gürsu	58,081	61,364	68,872	74,827	79,540
Harmancık	3,943	3,897	7,091	6,873	6,574
İnegöl	222,668	229,445	236,168	242,232	249,091
İznik	42,454	41,926	43,287	42,727	42,467
Karacabey	78,107	78,365	80,527	80,594	80,573
Keles	13,038	12,639	13,639	13,123	12,773
Kestel	48,424	48,490	51,872	52,938	54,959
Mudanya	68,676	70,419	77,461	80,385	83,174
Mustafakemal	71,112	71,308	99,999	99,651	99,781
Nilüfer	316,540	339,667	358,265	375,474	397,303
Orhaneli	21,024	20,602	22,175	21,563	20,371
Orhangazi	73,812	75,076	75,672	76,143	76,669
Osmangazi	788,155	790,862	802,620	813,262	826,742
Yenişehir	50,161	51,626	52,132	52,215	52,591
Yıldırım	625,348	630,550	637,888	640,746	643,681
<u>TOPLAM</u>	<u>2,652,126</u>	<u>2,688,171</u>	<u>2,740,970</u>	<u>2,787,539</u>	<u>2,842,547</u>

Ulaşım

İstanbul, Ankara, İzmir üçgeni içinde yer alan Bursa'nın köy yolları dâhil toplam yol uzunluğu 4,939 kilometrekaredir. Bursa, İç Batı Anadolu'dan İstanbul ve Avrupa'ya; İstanbul ve Avrupa'dan İç Batı Anadolu ve Ege'ye açılan yolların bağlantı noktasıdır. Bursa kısmen bölgeler arası bütünleşmeyi sağlayan bir şehir niteliğine sahiptir (Anonim 2016 d).

- **Karayolu Ulaşımı**

Şehir içi ulaşım BURULAŞ' aittir. Bursa'da çok sayıda halk otobüsü, minibüs, dolmuş ve taksi bulunur (Anonim 2016 d).

Çizelge 3.3. Bursa karayolu ağının dağılımı (Anonim 2016d)

DEVLET YOLU (KİLOMETRE)	525
İL YOLU (KİLOMETRE)	613
OTO YOL (KİLOMETRE)	80
TOPLAM	1,138

- **Denizyolu Ulaşımı**

Ülkesel ve bölgesel ölçekteki bir diğer ulaşım sistemi de Mudanya ve Gemlik ilçelerinde yer alan limanlardan sağlanan deniz ulaşımıdır. Özellikle Gemlik ilçe sınırları içinde bulunan ve özel sektöre ait 1 iskele, 4 liman ve Gemlik belediyesine ait 1 iskelesi ile ülke ve bölgesel ölçekte bir liman olma yolundadır. Bu limanlar, Bursa ve yakın bölgede üretilen sanayi ürünlerinin ihracat ve ithalat kapılarıdır (Aanonim 2016d).

Çizelge 3.4. Bursa limanlara ait 2015 yılı verileri (Anonim 2016d)

İlçesi	Gelen-Giden Gemi Sayısı	Yükleme (Ton)	Tahliye (Ton)
Gemlik	3,915	5,089,927	6,515,129
Mudanya	47	63,498	8,180

Gemlik limanlarından 2015 yılı sonunda 205,804 adet konteynır boşaltma, 209,943 adet konteynır yüklemesi yapılmıştır.

Mudanya Limanından 2015 yılsonu itibari ile (İDO: 2,516,465 yolcu ve BUDO: 1,277,905 yolcu) toplam 3,794,370 yolcu taşınmıştır. Aynı dönemde 3 adet gemi ile 911 yabancı turist ilimize giriş yapmıştır. Yine bu limandan İDO tarafından 278,794 de araç taşınmıştır (Anonim 2016 d).

- **Hava Ulaşımı**

Yıllık yolcu kapasitesi 1,500,000 kişi ile uluslararası standartlara sahip Yenişehir Havaalanı bünyesinde, terminal binası, 7 uçak kapasiteli apron, kargo apronu, kaza, yangın ve meteoroloji binası, otopark bulunmaktadır.

Ankara aktarmalı yurtiçi yolcu taşımacılığı yapılan Yenişehir Havaalanından 2015 yılı sonu itibari ile iç hatlarda 2,914 uçak 163,916 yolcu, dış hatlarda ise 354 uçak 28,529 yolcu olmak üzere toplam 192,445 yolcu ve 2,428 ton bagaj taşınmıştır.

Bursa (Gemlik)-İstanbul arasında deniz uçağı ve helikopter ile düzenli olarak seferler yapılmaktadır (Anonim 2016 d).

- **Demiryolu Ulaşımı**

Türkiye’de demir yolu ulaşımı ilk olarak 1892’de yapılan Mudanya demir yollarının 1931’de satın alınmasıyla gelişse de 10 Temmuz 1953’te Bursa-Mudanya demiryolu hattının kapatılması sonrasında TCDD tarafından Bursa’ya demir yolu ulaşımı, 1928-1932 arasında inşa edilen Kütahya-Balıkesir demiryolu kapsamında 1930’da açılan Harmancık istasyonu haricinde sağlanmamıştır. Diğer taraftan, 30 Aralık 2011 tarihinde Bursa hızlı tren hattı sözleşmesi imzalanmış olup projenin 2023’e kadar tamamlanması hedeflenmektedir.

Bursa Cumhuriyet Caddesinde Zafer Meydanı ile Çınarönü arasında nostaljik tramvaylar hizmet vermektedir. Hem ulaşım hem turizme katkı sağlayan

1,5 kilometre'lik hat, 28 Mayıs 2011 günü törenle hizmete açılmıştır. Nostaljik tramvayın ilgi görmesinden dolayı mevcut hatta ilave yapılmıştır.

Kent içerisinde, merkez ilçeler ve semtlerini birbirine bağlayan doğu-batı istikametinde çalışan ve toplam uzunluğu 51 kilometre olan hafif raylı sistem olan Bursa Ray kullanılmaktadır. Bursa Cumhuriyet Caddesinde Zafer Meydanı ile Davutkadı semtleri arasındaki hat üzerinde nostaljik tramvaylar hizmet vermektedir. Diğer yandan, T1 hat numaralı Heykel-Kent Meydanı tramvay hattında 12 Ekim 2013 tarihinden itibaren yolculu seferler başlanmış olup Heykel-Osmangazi-Darmstad Caddesi arasında ring seferler yapılmaktadır (Anonim2016 e).

- **Teleferik**

Bursa ile Sarıalan yaylası arasında hizmet vermek üzere inşa edilen Teleferik 1963 yılında açılan Türkiye'nin ilk teleferiğidir. 2014 yılında yenilenen teleferik hattı oteller bölgesine kadar uzatılmış olup dünya çapında en uzun teleferik hattı olmuştur (Anonim 2016 e).

3.1.3. Araştırmaya konu olan kent parkları ve genel özellikleri

Araştırma konusunu oluşturan kent parkları Bursa ilinde yer alan Hüdavendigâr Kent Parkı, Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı ve Merinos Kent Parkı'dır (Şekil 3.2.)

Araştırma kapsamında değerlendirilecek olan parklar ve parklar ile ilgili genel bilgiler aşağıda verilmiştir.

Şekil 3.2. Çalışma Konusu Olan Kent Parkları

3.1.3.1. Hüdavendigâr Kent Parkı

Bursa ilinin kuzey batısında, Odunluk mahallesinde bulunmaktadır. 510,000 metrekare alanıyla Bursa'nın en büyük kent parkıdır. Kent parkı yaklaşık 35 hektarlık bir alan içerisinde kentlinin spor ve rekreasyon faaliyetlerini karşılamaktadır. Çevresindeki konut alanları arasından Mihraplı Park ile bütünleşerek kent içerisine uzanan yeşil kuşak şeklinde planlanmıştır. Parkı geniş yeşil alanlar ve gezinti yollarıyla birbirine bağlanan spor ve faaliyet birimleri oluşturmaktadır. Yeşil alanlar yoğun-pasif yeşil alanlar, orta ve az yoğun aktif yeşil alanlar, serbest faaliyet alanlarından oluşan bir düzenle konumlandırılmıştır. Faaliyet alanları çevresinde aktif yeşil alanlar kullanım çeşitliliğini arttırmak için tasarlanmıştır.

Kent parkı içerisindeki faaliyet birimlerinin olduğu yerlerden kontrollü girişler verilerek tüm parkın kentle bütünleşmesi sağlanmıştır. Girişlerin bulunduğu kısımlara özel araçlar için yeterli sayıda otopark yerleştirilmiştir. Ayrıca park içerisindeki yapıların servis alması ve acil durumlarda araç girişini sağlamak amaçlı park çevresi servis yolu bulunmaktadır. Bu doğrultuda, Hüdavendigâr Kent Parkı çevresi yoğun bitkisel alanlarla başlayan, merkeze doğru aktivite yoğunluğu artan, su ögesinin olanaklarının değerlendirildiği kapsamlı spor ve dinlenme faaliyetlerinin bulunduğu bir kent parkı olarak tasarlanmıştır (Anonim 2015 a; Anonim 2015 b).

Şekil 3.3. Hüdavendigâr Kent Parkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

Şekil 3.4. Hüdavendigâr Kent Parkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

Şekil 3.5. Hüdavendigâr Kent Parkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

Şekil 3.6. Hüdavendigâr Kent Parkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

3.1.3.2. Merinos Kent Parkı

Türkiye Cumhuriyeti'nde sanayileşmenin sembollerinden olan tarihi Sümerbank Bursa Merinos Fabrikası'nın arazisi üzerinde Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından başlatılan kentsel dönüşüm projesi çerçevesinde 2006-2008 arasında oluşturulmuştur. 252,500 metrekare yeşil alanda 81 farklı türde olmak üzere 2,500 ağaç ve 11,600 bitkinin bulunduğu alana bir suni gölet ve süs havuzları bulunmaktadır.

Yeşil alanın yanı sıra aktivite alanlarıyla da cazibe merkezi konumundadır. Merinos içinde 1,000 araçlık kapalı otopark da bulunmaktadır. Park bünyesinde ayrıca, kafeterya, restoran, 2 kilometre yürüyüş yolu, 3 kilometre koşu yolu, 5 kilometre bisiklet yolları ve çocuk oyun alanları yer almaktadır. Ayrıca Merinos Kent Parkı içinde Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi ve diğer sosyal tesisler bulunmaktadır (Anonim 2015 e).

Şekil 3.7. Merinos Kent Parkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

Şekil 3.8. Merinos Kent Parkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

Şekil 3.9. Merinos Kent Parkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

Şekil 3.10. Merinos Kent Parkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

3.1.3.3. Reşat Oyal Kültürparkı

393,000 metrekare alana kurulmuştur. Konumu, büyüklüğü ve yeşil dokusuyla kent merkezi için büyük öneme sahiptir. İçinde sandalla gezilen bir gölalanı, çevresinde çay bahçeleri, lokantalar, Bursa Arkeoloji Müzesi, Konservatuar Binası, Açık Hava Tiyatrosu bulunur. 1958'de yılında gerçekleşen ulusal bir yarışma ve 1985'te parkın fuar alanına dönüştürülmesi için açılan ikinci bir yarışma sonucunda elde edilen projelere göre düzenlenmesi gerçekleştirilmiştir.

143,000 metrekare yeşil alana sahiptir ve 61 türde yaklaşık 5,000 adet ağaç bulunmaktadır. 1 *Liquidambar orientalis*, 3 *Ginkgo biloba* gibi endemik bitki türleri ile tarihi anıt nitelikte tescilli ağaç türleri bulunmaktadır. Bunlar 2 adet *Magnolia grandiflora*, 1 adet *Abies bornmulleriana*, Tarihi Yağcılar Çınarı olarak anılan 1 adet *Platanus orientalis*'tir.

06 Temmuz 1955'te zamanın Belediye Başkanı Reşat OYAL tarafından hizmete açılan Kültürpark, 1963'te ilk kez düzenlenen "Bursa Festivali" ne ev sahipliği yapmıştır. 1992-1997 arasında BURFAŞ'ın düzenlediği birçok fuara da ev sahipliği yapan Kültürpark, 1999 yılında Belediye Meclisi'nin aldığı kararla kurucusu merhum Reşat OYAL'ın ismi ile anılmaya başlamıştır (Anonim 2012; Anonim 2015 c).

Şekil 3.11. Reşat Oyal Kültürparkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

Şekil 3.12. Reşat Oyal Kültürparkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

Şekil 3.13. Reşat Oyal Kültürparkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

Şekil 3.14. Reşat Oyal Kültürparkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

3.1.3.4. Soğanlı Botanik Parkı

İzmir-İstanbul yolu üzerinde Bursa Hayvanat Bahçesi'nin bitişiğinde kurulmuş 400,000 metrekarelik yayılış alanına sahip bir parktır. 1995 yılında yapımına başlanan Botanik Parkı 24 Nisan 1998 tarihinde hizmete açılmıştır. 13.01.1998'den itibaren 1. derecede doğal sit alanı kapsamına girmiş ve koruma altına alınmıştır. Parkın projesini İTÜ Mimarlık Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Ahmet C. Yıldızcı hazırlamıştır. Bursa Evleri projesini ise Y. Mimar Hüsrev Tayla gerçekleştirmiştir. Bursa Botanik Parkı 150 türde 8,000 ağaç, 76 türde 100,000 çalı, 20 türde 50,000 yer örtücü, 27 türde 6,000 gül ile zengin bitki dokusuyla bitkisel araştırma ve bilimsel çalışmalara açık bir park olmasının yanında, Japon bahçesi, İngiliz bahçesi, Fransız bahçesi, gül bahçesi, açelya-orman gülü bahçesi, kokulu bitkiler bahçesi, renk bahçeleri, kaya bahçesi, şekilli bitkiler bahçesi olmak üzere farklı bitki bahçesi alanlarına da sahiptir.

Park içerisinde rekreatif amaçlı olarak kullanılacak, 12,000 metre doğal zeminli yürüyüş yolları, 2,500 metre uzunluğunda kültür-fizik aletleriyle zenginleştirilmiş doğal zeminli koşu yolu 1,800 metre soğuk asfalt kaplamalı bisiklet yolu, 9 adet sabit masa tenisi alanı ve 1 adet model otomobil pisti bulunmaktadır. Diğer yandan, 3 adet büyük gölet, 1 adet su oyunları havuzu, 2 adet çocuk oyun alanı, 4 adet wc, 2 adet büfe, bir adet büfe-bisiklet evi, bir adet pastane, bir adet idari bina yer almaktadır. Botanik parkın güney

bölümünde ise, 17.,18.,19., yüzyılda Bursa’da bulunan Halıcı İzzet Evi, Havuzlu Konak, Çift Bacalı Ev, Abdülvahap Evi, gibi tarihi yapıların birebir uygulanması ile oluşan Bursa Evleri yer almaktadır. Bu mekân Bursa’nın tarihi dokusunu gelecek kuşaklara aktarmak ve çağdaş amaçlarla kullanmak üzere planlamıştır. Park, Burfaş (Bursa Park-Bahçe Sosyal ve Kültürel Hizmetler Tic. A.Ş.) tarafından işletilmektedir (Anonim 2015 d).

Şekil 3.15. Soğanlı Botanik Parkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

Şekil 3.16. Soğanlı Botanik Parkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

Şekil 3.17. Soğanlı Botanik Parkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

Şekil 3.18. Soğanlı Botanik Parkı
(Fotoğraf: Gamze KARLIER 2016)

3.2. Yöntem

Bursa il merkezinde bulunan kent parklarında kullanıcı kitlesinin memnuniyet durumları, memnuniyetsizliğin ortaya çıktığı durumlar ve kullanıcı isteklerinde ortaya çıkabilecek değişimlerin belirlenmesi aynı zamanda kent parklarının sürdürülebilir şekilde planlanması ve yönetimine destek olunması için önerilerin geliştirilmesi amacıyla yapılan bu çalışmada Hüdavendigar Kent Parkı, Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı ve Merinos Kent Parkı değerlendirilmiştir.

Bu anlamda çalışma da, Hüdavendigar Kent Parkı, Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı ve Merinos Kent Parkı konumları ve çevresel ilişkileri, ulaşım durumları, park kullanıcılarının sosyo-ekonomik (medeni durum, cinsiyet, yaş, eğitim durumu, gelir durumu, meslek) özellikleri, park kullanım durumları (kent parkının hangi amaç için kullanıldığı, kullanım sıklığı, kullanım mevsimi, kullanım günleri, kent parkında geçirilen zaman, kent parkının tasarım yönünden değerlendirilmesi), memnuniyet ve memnuniyetsizlik faktörleri (donatı elemanları, yeşil alan ve bitkilendirme, temizlik ve bakım, emniyet ve güvenlik, ulaşım, aktivitelere katılma imkânı, otopark sayısı...) belirlenmiş, sosyo-ekonomik özelliklerin ve park kullanım durumlarının memnuniyet ve memnuniyetsizlik faktörlerine olan etkileri araştırılmıştır.

Taşıdıkları olumlu ve olumsuz özellikleri ortaya koyabilmek ve kullanıcı memnuniyetini belirleyebilmek aynı zamanda,

- Park kullanıcılarının sosyo-ekonomik özelliklerini ortaya çıkarmak,
- Kullanıcıların parka ulaşımına ve parkı kullanımına ait bilgiler edinmek,
- Kullanıcıların parktaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirme durumu ile donatı elemanlarına ilişkin düşüncelerini belirlemek,

Kullanıcıların parktan memnuniyet ve memnuniyetsizliklerine ilişkin düşünceler gibi faktörleri belirlemek amacıyla adı geçen kent parklarında anket çalışmaları yapılmıştır.

3.2.1. Kullanıcı memnuniyeti anket çalışması

Kent parkları ile ilgili kullanıcı memnuniyetlerinin belirlenmesi amacıyla Kart (2001), Uzun (2005), Özsüle (2005) gibi araştırmacılar tarafından yararlanılarak anket soruları hazırlanmış ve anket formları oluşturulmuştur (Anket Formu 1).

Anket soruları kullanıcıların sosyo-ekonomik yapılarını, kent parkını kullanımlarını, donatsal ve bitkisel elemanlar ile ilgili düşüncelerini ve kullanıcıların memnuniyet/memnuniyetsizlik kriterlerini belirlemek üzere 4 kısımdan oluşturulmuştur. Formlarda 3 tanesi açık uçlu olmak üzere toplam 23 soru yer almıştır. 23. soruda kullanıcıların memnuniyet/memnuniyetsizlik faktörlerini tespit etmek amacıyla 11 adet sorudan oluşan bir çizelge oluşturulmuştur. Kullanıcıların parklardan memnuniyet derecelerinin belirlenmesinde 5'li likert ölçeği kullanılmıştır.

Anket çalışması ilkbahar - yaz aylarında yoğun olmak üzere tüm yıl boyunca rastgele olarak yüz yüze görüşme şeklinde yapılmıştır. Örneklem büyüklüğü Bursa nüfusu göz önünde bulundurularak Vural (2012)' e göre aşağıda verilen formülle hesaplanmıştır;

$$n = N \cdot t^2 \cdot pq / d^2 (N-1) + t^2 \cdot pq$$

formülde:

N: Hedef kitledeki birey sayısı

n: Örneklem alınacak birey sayısı

p: İncelenen olayın görülüş sıklığı (gerçekleşme olasılığı)

q: İncelenen olayın görülmemiş sıklığı (gerçekleşmeme olasılığı)

t: Belirli bir anlamlılık düzeyinde, t tablosuna göre bulunan teorik değer

d: Olayın görülüş sıklığına göre kabul edilen örneklem hatası

olarak verilmiştir.

Buna göre:

$$p= 0,50$$

$$q= 0,50 (1-0.50)$$

$$t= 1,96 (SD= 0,05 \times \text{serbestlik derecesinde, teorik t değeri tablodan bulunmuştur.})$$

$$N= 2.787.539 (2015 nüfus sayımına göre Bursa ili nüfusu)$$

$$n= 2.842.547 \times (1,96)^2 \times 0,50 \times 0,50 / (0,05)^2 \times (2.787.539-1) + (1,96)^2 \times 0,50 \times 0,50 = 384$$

Yukarıda verilen formül sonucunda minimum örneklem büyüklüğü 384 olarak belirlenmiş ve her bir parka 100 adet anket olmak üzere toplam 400 adet anket yapılmasına karar verilmiştir.

Alan çalışmasından ve anketlerden elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for the Social Sciences - Sosyal Bilimler İçin İstatistiksel Paket) programı içerisinde yer alan frekans dağılımı, Crosstab, Khi-Kare vb. analiz programları çerçevesinde değerlendirilmiştir. Çalışmada, anlamlılık seviyeleri (istatistiksel önem katsayıları) * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level olarak kabul edilmiştir.

Elde edilen tüm veriler, Microsoft Excel ve Word programlarında oluşturulan izelge ve grafiklerle desteklenerek açıklanmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Bursa'daki Kent Parklarının Bütününe Ait Genel Bulgular

4.1.1. Bursa'daki kent parkları kullanıcılarının sosyo-ekonomik yapı analizi ile ilgili bulgular

Cinsiyete göre kent parkları kullanıcılarının homojen bir dağılım gösterdikleri görülmüş olup kullanıcıların %50,5'inin kadın, %49,5'inin ise erkeklerden oluştuğu belirlenmiştir.

Kullanıcıların yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında, kent parklarını en çok %35,2 oran ile 35-45 yaş aralığındaki kullanıcıların tercih ettikleri, bunu %28,7 oran ile 25-35 yaş aralığındaki kullanıcıların izlediği görülmüştür. Kent parklarını en az ziyaret eden grubun ise %4,8 ile 7-18 yaş aralığındaki kullanıcılar olduğu saptanmıştır. Kullanıcıların %53,8'inin evli, %46,2'sinin ise bekâr oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.1.).

Kullanıcıların eğitim durumu dağılımı incelendiğinde, lise eğitim düzeyindeki kullanıcıların parkları en çok tercih eden grup (%51) olduğu görülürken, üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcıların (%30,8) ikinci sırada yer aldığı görülmüştür. Okur-yazar değil şıkkı ise anket formlarında hiç cevap bulamamıştır.

Araştırmaya konu olan alanları en çok ziyaret eden kullanıcılar %57,5 oran ile gelirini belirtmek istemezken, bunu %17,5 oran ile 3000 TL üzeri gelire sahip kullanıcı grubu izlemiş, aylık ortalama geliri 0-1000 TL olan kullanıcılar ise alanları en az ziyaret eden grubu oluşturmuştur.

Alanları ziyaret eden kullanıcılar meslek durumu açısından incelendiğinde, ev hanımlarının %25,3 oranı ile ilk sırada yer aldıkları, bunu %18 ile işçi, %15 ile memur olarak çalışanların izlediği belirlenmiş olup kullanıcıların %10,5'inin öğrencilerden oluştuğu görülmüştür (Çizelge 4.1.).

Çizelge 4.1. Kent parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik özellikleri

Kullanıcıların Sosyo-Ekonomik Özellikleri		N	%	Standart Sapma
Cinsiyet	Erkek	198	49,5	0,500
	Kadın	202	50,5	
Yaş	7-18	19	4,8	1,167
	18-25	54	13,5	
	25-35	115	28,7	
	35-45	141	35,2	
	45-60	51	12,8	
	60+	20	5	
Medeni Durum	Evli	215	53,8	0,499
	Bekâr	185	46,2	
Eğitim Durumu	Okur-yazar değil	0	0	0,731
	İlköğretim	61	15,3	
	Lise	204	51	
	Üniversite	123	30,8	
	Lisansüstü	12	3	
Aylık Ortalama Gelir	0-1000 TL	3	0,8	1,077
	1000-2000 TL	42	10,5	
	2000-3000 TL	55	13,8	
	3000+	70	17,5	
	Belirtmek istemiyor	230	57,5	
Meslek	Ev Hanımı	101	25,3	2,411
	Emekli	37	9,3	
	Öğrenci	42	10,5	
	Memur	60	15	
	Mühendis-Mimar	28	7	
	Esnaf	39	9,8	
	İşçi	72	18	
	İşsiz	15	3,8	
	Diğer	6	1,5	

4.1.2. Bursa'daki kent parklarının kullanım özellikleri, donatsal ve bitkisel elemanlar

Kent parklarının kullanım özellikleri olarak parklara ulaşım, parkların kullanım sıklığı, kullanım mevsimi, kullanım günleri parklarda geçirilen zaman ile donatı elemanları ve bitkilendirmenin yeterliliği bu bölümde incelenerek analiz edilmiştir.

Kullanıcıların %41'inin parklara belediye otobüsleri ile ulaşımını sağladıkları, %33'ünün ise özel araçları ile parka gelmeyi tercih ettikleri görülmüştür. %18,5'lik bir kesimin yaya olarak parklara ulaştıkları, metro ile ulaşımını sağlayanların ise sadece %7'lik kesimi oluşturdukları, en az kullanılan ulaşım aracının ise bisiklet olduğu, diğer yandan taksinin ise ulaşım aracı olarak kullanılmadığı belirlenmiştir. Parkları ziyaret eden kullanıcı gruplarının en çok 2-3 ayda bir kez parklara geldikleri (%36), bunu %30,5 oran ile ayda 1-2 kez ziyaret eden kullanıcı grubunun izlediği, parkları her gün ziyaret edenlerin ise %4'lük bir oran ile en son sırada yer aldıkları görülmüştür (Çizelge 4.2.).

Kullanım açısından parkların yaz ve ilkbahar aylarında daha fazla tercih edildikleri, sonbahar ve kış aylarında ise tercihin keskin bir düşüş gösterdiği tespit edilmiştir. Kullanıcılar %51,7 oran ile değişken ziyaret günlerine sahip olduklarını bildirirken, %28,5 oran ile ziyaretlerin hafta sonu daha çok tercih edildiği görülmüş, parkları her zaman ziyaret eden %6,5 oranında kullanıcıya rastlanmıştır (Çizelge 4.2.).

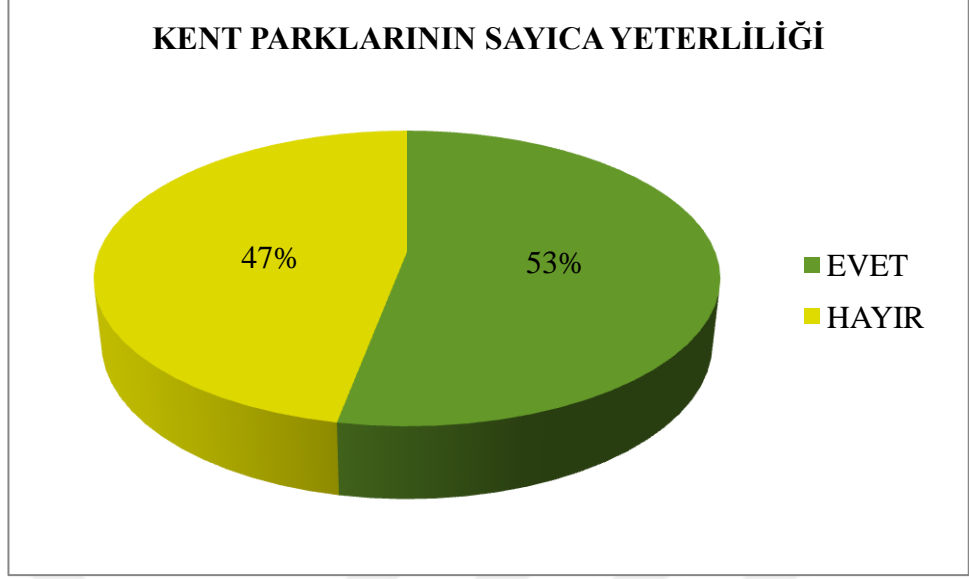
Parklarda geçirilen zaman açısından yapılan değerlendirmelerde kullanıcıların %41,2'sinin 1-3 saat, %30,8'inin ise 3-5 saat aralığında parklarda kaldıkları görülmüş, 1 saatten az kullanan ziyaretçilerin oranının ise %7,5 olduğu belirlenmiştir. Parklarda var olan donatı elemanlarını sayıca %82,5 oran ile yeterli bulan kullanıcılar olmasına rağmen %17,5 oranında yeterli olmadığını düşünen kullanıcı grubu olduğu görülmüştür. Diğer yandan, parklardaki bitkilendirmelerin yeterli olduğu %98,5'luk bir grup tarafından ifade edilmiştir (Çizelge 4.2.).

Çizelge 4.2. Kent parkı kullanıcılarının kullanım özellikleri

Kullanım Özellikleri		N	%	Standart Sapma
Parka Ulaşım	Yürüyerek	74	18,5	1,144
	Otobüs ile	164	41	
	Metro ile	28	7	
	Şahsi araç ile	132	33	
	Bisiklet ile	2	0,5	
	Taksi ile	0	0	
	Diğer	0	0	
Parkın Kullanım Sıklığı	Her gün	16	4	1,026
	Haftada 1-2 kez	72	18	
	Ayda 1-2 kez	122	30,5	
	2-3 ayda 1 kez	144	36	
	Yılda 1-2 kez	46	11,5	
	Hiçbir zaman	0	0	
Parkın Kullanım Mevsimi	İlkbahar	158	39,5	1,211
	Yaz	185	46,3	
	Sonbahar	10	2,5	
	Kış	1	0,3	
	Her mevsim	46	11,5	
Parkın Kullanım Günleri	Hafta içi	53	13,3	0,803
	Hafta sonu	114	28,5	
	Değişken	207	51,7	
	Her zaman	26	6,5	
Parkta Geçirilen Zaman	1 saatten az	30	7,5	0,889
	1-3 saat	165	41,2	
	3-5 saat	123	30,8	
	5 saatten fazla	82	20,5	
Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği	Evet	330	82,5	0,380
	Hayır	70	17,5	
Bitkilendirmenin Yeterliliği	Evet	394	98,5	0,121
	Hayır	60	1,5	

4.1.3. Bursa'daki kent parklarının sayısal yeterliliği

Yapılan analiz sonuçlarına göre kullanıcıların %47'si kent parklarının sayıca yetersiz olduğunu, %53'ü ise yeterli olduğunu ifade etmiştir (Şekil 4.1.).

Şekil 4.1. Kent parklarının sayıca yeterliliği

4.1.3.1. Sayısal yeterlilik ile sosyo ekonomik yapı ilişkisi

Kent parklarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre yaş, eğitim durumu ve meslek gruplarının $p \leq 0.01$ ve $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.3.).

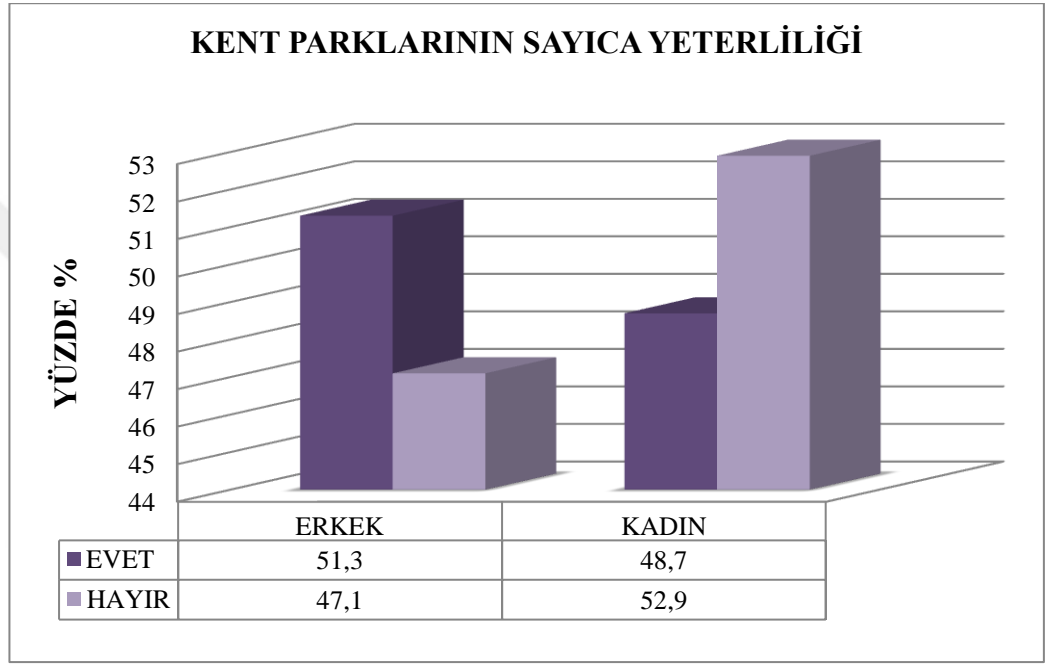
Çizelge 4.3. Kent parklarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Bursa Kenti İçin Kent Parklarının Sayıca Yeterliliği	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,403	0,009**	0,000***	0,369	0,000***

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

4.1.3.1.1.Sayısal yeterlilik x cinsiyet ilişkisi

Analiz sonuçlarına göre kent parklarının sayıca yeterliliği ile cinsiyet arasındaki ilişki istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Erkek kullanıcıların %51,3'ü, kadın kullanıcıların ise %48,7'si kent parklarının sayıca yeterli olduğunu belirtmişlerdir (Şekil 4.2.)

Şekil 4.2. Sayısal yeterlilik x cinsiyet ilişkisi

Sayısal yeterlilik x yaş arasındaki ilişki incelendiğinde, 35-45 yaş aralığında yer alan kullanıcıların %39,5'i kent parklarını sayıca yeterli bulur iken %29,5'i ise yetersiz olduklarını ifade etmiştir. 18-35 yaş aralığında olan kullanıcıların %37,3'ü parkları sayıca yeterli olduğunu belirtmiş aynı grubun %48,8'i parkları yetersiz görmüştür (Çizelge 4.4.).

Çizelge 4.4. Sayıca yeterlilik x yaş ilişkisi

Kent Parklarının Sayıca Yeterliliği						
Yaş	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	8	3,5	11	6,4	19	4,8
18-25 yaş	29	12,7	25	14,5	54	13,5
25-35 yaş	56	24,6	59	34,3	115	28,7
35-45 yaş	90	39,5	51	29,5	141	35,3
45-60 yaş	37	16,2	14	8,1	51	12,8
60+	8	3,5	12	7	20	5
Toplam	228	100	172	100	400	100

Orta öğretim (lise) seviyesinde eğitim almış olan kent parkları kullanıcılarının %64,9'u kent parklarının sayıca yeterli olduklarını belirtirken üniversite ve daha üst seviyede eğitime sahip kullanıcıların sadece %12,2'sinin kent parkları için yeterli dedikleri görülmüştür (Çizelge 4.5.)

Çizelge 4.5. Sayıca yeterlilik x eğitim durumu ilişkisi

Kent Parklarının Sayıca Yeterliliği						
Eğitim Durumu	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	52	22,8	9	5,2	61	15,3
Lise	148	64,9	56	32,6	204	51
Üniversite	27	11,8	96	55,8	123	30,8
Lisansüstü	1	0,4	11	6,4	12	3
Toplam	228	100	172	100	400	100

Analiz sonuçlarına göre kent parklarının sayıca yeterliliği ile gelir durumu arasındaki ilişki istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Kent parklarını sayıca yeterli bulanların oranı gelir düzeyini belirtmek istemeyen kullanıcılar ile gelir düzeyi 3000+ olan kullanıcılarda en yüksek oranda olmuştur (Çizelge 4.6.).

Çizelge 4.6. Sayıca yeterlilik x gelir durumu ilişkisi

Kent Parklarının Sayıca Yeterliliği						
Gelir Durumu	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	2	0,9	1	0,6	3	0,8
1000-2000 TL	29	12,7	13	7,6	42	10,5
2000-3000 TL	33	14,5	22	12,8	55	13,8
3000 TL+	35	15,4	35	20,3	70	17,5
Belirtmek istemiyor	129	56,6	101	58,7	230	57,5
Toplam	228	100	172	100	400	100

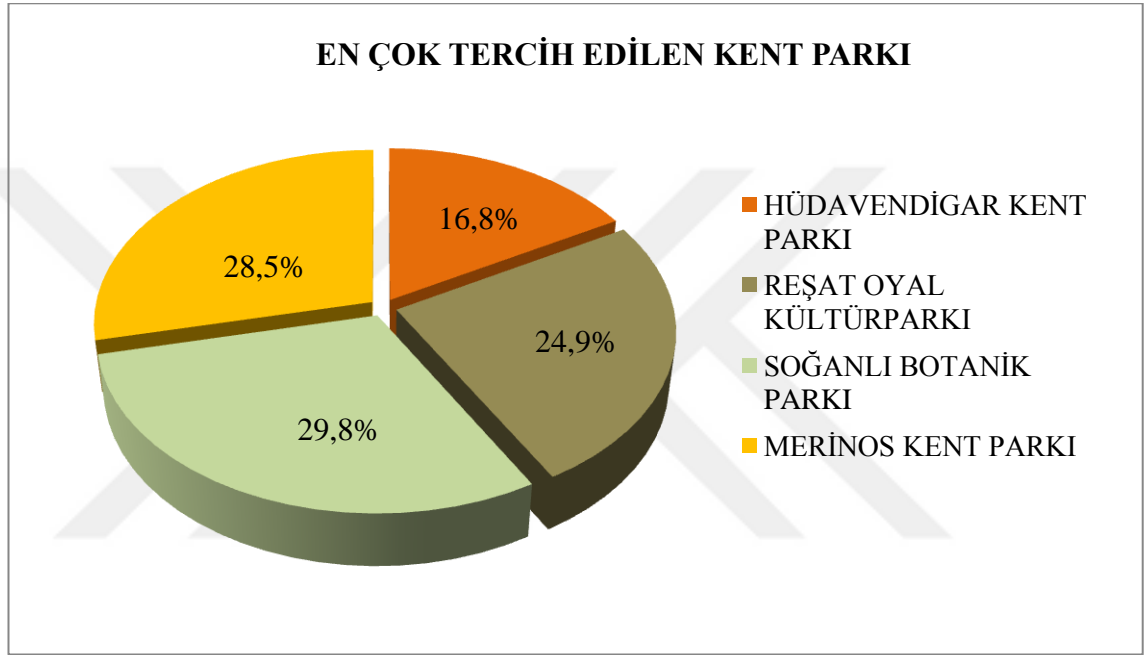
Kent parkları kullanıcılarından ev hanımı ve işçi olanlar kent parklarının sayıca yeterli olduğunu daha yüksek oranda ifade ederken memur ve mühendis-mimar olanların ise parkları yüksek oranda yetersiz bulduklarını ifade etmiştir (Çizelge 4.7.).

Çizelge 4.7. Sayıca yeterlilik x meslek ilişkisi

Kent Parklarının Sayıca Yeterliliği						
Meslek	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	75	32,9	26	15,1	101	21,3
Emekli	22	9,6	15	8,7	37	9,3
Öğrenci	16	7	26	15,1	42	10,5
Memur	21	9,2	39	22,7	60	15
Mühendis-Mimar	2	0,9	26	15,1	28	7
Esnaf	28	12,3	11	6,4	39	9,8
İşçi	49	21,5	23	13,4	72	18
İşsiz	11	4,8	4	2,3	15	3,8
Diğer	4	0,8	2	1,2	6	1,5
Toplam	228	100	172	100	400	100

4.1.4. Kent parklarının tercih edilebilirliği

Yapılan analiz sonuçlarına göre Bursa'da kent parkı kullanıcılarının %29,8'inin Soğanlı Botanik Parkı'na, %28,5'inin Merinos Kent Parkı'na, %24,9'unun Reşat Oyal Kùltürparkı'na ve %16,8'inin ise Hùdavendigar Kent Parkı'na gitmeyi tercih ettikleri tespit edilmiştir (Şekil 4.3.).

Şekil 4.3. Kent parklarının tercih durumu

4.1.4.1. Kent parkları tercihi ile sosyo ekonomik yapı ilişkisi

Kent parklarının tercihi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre cinsiyet, yaş, eğitim durumu, gelir durumu ve meslek gruplarının $p \leq 0.01$ ve $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.8.).

Çizelge 4.8. Kent parkları tercih durumu ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

En Çok Tercih Edilen Park	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,000***	0,000***	0,000***	0,011*	0,000***

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Kent parkları tercihi x cinsiyet ilişkisi irdelendiğinde erkek kullanıcıların Reşat Oyal Kültürparkı ile Soğanlı Botanik Parkı'nı, kadın kullanıcıların ise Hüdavendigar Kent Parkı, Merinos Kent Parkı ve Soğanlı Botanik Parkı'nı daha fazla tercih ettikleri tespit edilmiştir (Çizelge 4.9.).

Çizelge 4.9. Tercih edilen park x cinsiyet ilişkisi

En Çok Tercih Edilen Park										
Cinsiyet	Hüdavendigar Kent Parkı		Reşat Oyal Kültürparkı		Soğanlı Botanik Parkı		Merinos Kent Parkı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	20	29,9	79	79	54	45,4	45	39,5	198	49,5
Kadın	47	70,1	21	21	65	54,6	69	60,5	202	50,5
Toplam	67	100	100	100	119	100	114	100	400	100

25 ve üzeri yaş gruplarında yer alan kullanıcılar Hüdavendigar Kent Parkı, Reşat Oyal Kültürparkı ve Merinos Kent Parkı'nı tercih ederken 25 ve altı yaşa sahip kullanıcıların çoğunlukla Soğanlı Botanik Parkı'nı tercih ettikleri görülmüştür (Çizelge 4.10.).

Çizelge 4.10. Tercih edilen park x yaş ilişkisi

En Çok Tercih Edilen Park										
Yaş	Hüdavendigâr Kent Parkı		Reşat Oyal Kültürparkı		Soğanlı Botanik Parkı		Merinos Kent Parkı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	3	4,5	4	4	11	9,2	1	0,9	19	4,8
18-25 yaş	3	4,5	9	9	32	26,9	10	8,8	54	13,5
25-35 yaş	14	20,9	28	28	42	35,3	31	27,2	115	28,7
35-45 yaş	24	35,8	46	46	23	19,3	48	42,1	141	35,3
45-60 yaş	11	16,4	8	8	9	7,6	23	20,2	51	12,8
60+	12	17,9	5	5	2	1,7	1	0,9	20	5
Toplam	67	100	100	100	119	100	114	100	400	100

Lise eğitim düzeyinde olan kullanıcıların tercihi Hüdavendigâr Kent Parkı, Reşat Oyal Kültürparkı ve Merinos Kent Parkı olurken üniversite eğitim düzeyinde olanların tercihi Soğanlı Botanik Parkı olmuştur. İlköğretim eğitim düzeyinde olanların ise ilk tercihinde Merinos Kent Parkı yer almıştır (Çizelge 4.11.).

Çizelge 4.11. Tercih edilen park x eğitim durumu ilişkisi

En Çok Tercih Edilen Park										
Eğitim Durumu	Hüdavendigâr Kent Parkı		Reşat Oyal Kültürparkı		Soğanlı Botanik Parkı		Merinos Kent Parkı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	15	22,4	10	10	6	5	30	26,3	61	15,3
Lise	41	61,2	63	63	31	26,1	60	60,5	204	51
Üniversite	11	16,4	27	27	70	58,8	15	13,2	123	30,7
Lisansüstü	0	0	0	0	12	10,1	0	0	12	3
Toplam	67	100	100	100	119	100	114	100	400	100

Yapılan analizlerden elde edilen sonuçlara göre Gelir durumu 3000 TL+ olan kullanıcıların Reşat Oyal Kültürparkı ve Soğanlı Botanik Parkı'nı, gelir durumu 2000-3000 TL arasında olan kullanıcıların ise Merinos Kent Parkı ve Reşat Oyal Kültürparkı'nı tercih ettikleri belirlenmiştir (Çizelge 4.12.).

Çizelge 4.12. Tercih edilen park x gelir durumu ilişkisi

En Çok Tercih Edilen Park										
Gelir Durumu	Hüdavendigâr Kent Parkı		Reşat Oyal Kültürparkı		Soğanlı Botanik Parkı		Merinos Kent Parkı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	0	0	2	1,7	1	0,9	3	0,8
1000-2000 TL	4	6	13	13	14	11,8	11	9,6	42	10,5
2000-3000 TL	7	10,4	17	17	9	7,6	22	19,3	55	13,8
3000 TL+	6	9	24	24	26	21,8	14	12,3	70	17,5
Belirtmek istemiyor	50	74,6	46	46	68	57,1	66	57,9	230	57,5
Toplam	67	100	100	100	119	100	114	100	400	100

Anket sonuçlarına göre %44,8 oran ile Hüdavendigâr Kent Parkı, %43 oran ile Merinos Kent Parkı ev hanımları tarafından tercih edilmekte ve bu en yüksek oranları oluşturmaktadır. %31 oran ile işçi kullanıcılar tarafından Reşat Oyal Kültürparkı tercih edilirken, Soğanlı Botanik Parkı ise %26,9 oran ile öğrenciler tarafından en yüksek oranda tercih edilmektedir (Çizelge 4.13.).

Çizelge 4.13. Tercih edilen park x meslek ilişkisi

En Çok Tercih Edilen Park										
Meslek	Hüdavendigâr Kent Parkı		Reşat Oyal Kültürparkı		Soğanlı Botanik Parkı		Merinos Kent Parkı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	30	44,8	10	10	12	10,1	49	43	101	25,3
Emekli	17	25,4	5	5	7	5,9	8	7	37	9,3
Öğrenci	4	6	4	4	32	26,9	2	1,8	42	10,5
Memur	7	10,4	19	19	18	15,1	16	14	60	15
Mühendis-Mimar	0	0	1	1	27	22,7	0	0	28	7
Esnaf	4	6	18	18	4	3,4	13	11,4	39	9,8
İşçi	3	4,5	31	31	13	10,9	25	21,9	72	18
İşsiz	0	0	10	10	4	3,4	1	0,9	15	3,8
Diğer	2	3	2	2	2	1,7	0	0	6	1,5
Toplam	67	100	100	100	119	100	114	100	400	100

4.1.5. Bursa'daki kent parklarında yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin önemi

Yapılan analiz sonuçlarına göre Bursa'da kent parkı kullanıcılarının %51,8 oran ile Bursa'nın yaşanılır bir kent olmasında yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin çok önemli olduğunu düşünürken, kullanıcılar %26,3 oran ile oldukça önemli, %21,9 oran ile önemli olduğunu düşünmektedirler. Anket çalışmasında az önemli ve önemsiz şıklarının tercih edilmemiş olması, kullanıcıların yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yaşanılır bir kent oluşturulmasında önemli bulunduğu sonucunu vermektedir (Çizelge 4.14.).

Çizelge 4.14. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin önemi

Yeşil Alan Dokusu Ve Bitkilendirmanın Önemi	N	%	Standart Sapma
Önemsiz	-	-	0,806
Az Önemli	-	-	
Önemli	8	21,9	
Oldukça Önemli	105	26,3	
Çok Önemli	207	51,8	

4.1.5.1. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirme ile sosyo ekonomik yapı ilişkisi

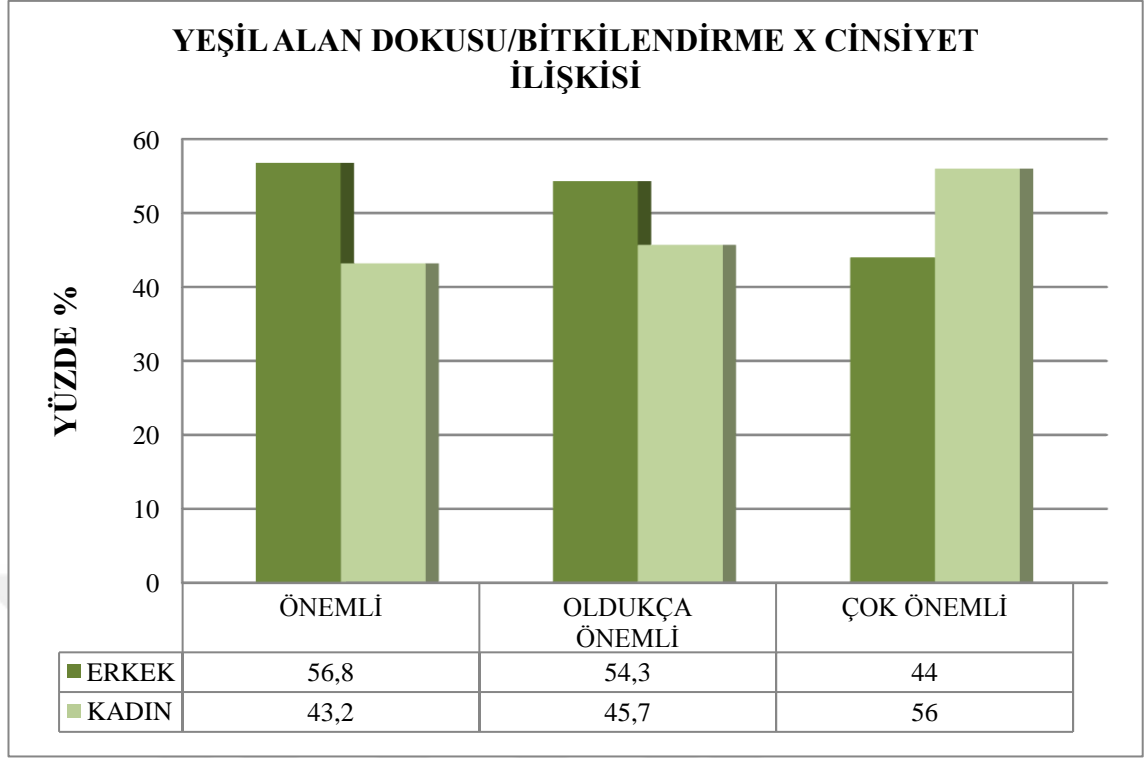
Yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin önemi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre yaş, eğitim durumu, gelir durumu ve meslek gruplarının $p \leq 0.01$ ve $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.15.).

Çizelge 4.15. Kent parkları tercih durumu ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

“Bursa’nın Yaşanılır Bir Kent” Olmasında Bitkilendirmenin Önemi	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,068	0,006**	0,000***	0,033*	0,000***

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre kent parklarında yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin cinsiyet ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. %56,8 oran ile erkek kullanıcılar kent parklarında yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin önemli olduğunu, %56 oran ile kadın kullanıcılar ise çok önemli olduğunu belirtmişlerdir (Şekil 4.4.).

Şekil 4.4. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirme x cinsiyet ilişkisi

Anket çalışmasından elde edilen verilere göre, %40 oran ile 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin oldukça önemli olduğunu belirtmişlerdir. 25-35 yaş aralığındaki kent parkı kullanıcıları ise %33,3 oran ile bir kentin yaşanılabilir olmasında yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin çok önemli olduğunu, %27,3 oran ile de önemli olduğunu ifade etmişlerdir. %1,1 oran ile 60 yaş üstü yaş aralığına giren kullanıcılar önemli cevabını vermişlerdir (Çizelge 4.16.).

Çizelge 4.16. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirme x yaş ilişkisi

Yeşil Alan Dokusu - Bitkilendirmenin Önemi								
Yaş	Önemli		Oldukça önemli		Çok önemli		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	2	2,3	4	3,8	13	6,3	19	4,8
18-25 yaş	9	10,2	16	15,2	29	14	54	13,5
25-35 yaş	24	27,3	22	21	69	33,3	115	28,7
35-45 yaş	44	50	42	40	55	26,6	141	35,3
45-60 yaş	8	9,1	17	16,2	26	12,6	51	12,8
60+	1	1,1	4	3,8	15	7,2	20	5
Toplam	88	100	105	100	207	100	400	100

Elde edilen sonuçlara göre, ankete katılan lise eğitim düzeyindeki Bursa kent parkı kullanıcıları %69,3 oran ile yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin önemli olduğunu belirttikleri gözlenmektedir. Elde edilen sonuçlara göre eğitim seviyesindeki artışa paralel bir şekilde yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin önemlilik düzeyinde artışlar görülmüştür (Çizelge 4.17.).

Çizelge 4.17. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirme x eğitim durumu ilişkisi

Yeşil Alan Dokusu - Bitkilendirmenin Önemi								
Eğitim Durumu	Önemli		Oldukça önemli		Çok önemli		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	23	26,1	19	18,1	19	9,2	61	15,3
Lise	61	69,3	68	64,8	75	36,2	204	51
Üniversite	4	4,5	16	15,2	103	49,8	123	30,7
Lisansüstü	0	0	2	1,9	10	4,8	12	3
Toplam	88	100	105	100	207	100	400	100

Çalışmaya konu olan kent parklarında yapılan anket çalışmasında, gelirini belirtmek istemeyen kent parkı kullanıcılarından %59,4 oranında yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin çok önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda gelir durumunda artışla beraber yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin önemi konusunda verilen “çok önemli” cevabında artışlar saptanmıştır (Çizelge 4.18.).

Çizelge 4.18. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirme x gelir durumu ilişkisi

Yeşil Alan Dokusu - Bitkilendirmenin Önemi								
Gelir Durumu	Önemli		Oldukça önemli		Çok önemli		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	2	1,9	1	0,5	3	0,8
1000-2000 TL	11	12,5	14	13,3	17	8,2	42	10,5
2000-3000 TL	16	18,2	18	17,1	21	10,1	55	13,8
3000 TL+	16	18,2	9	8,6	45	21,7	70	17,5
Belirtmek istemiyor	45	51,1	62	59	123	59,4	230	57,5
Toplam	88	100	105	100	207	100	400	100

Yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin önemi ile meslek ilişkisine incelendiğinde önemli ve oldukça önemli kategorisinde ev hanımlarının verdikleri, çok önemli kategorisinde memur ve ev hanımlarının verdikleri cevaplar en yüksek orana ulaşmıştır. Ankete katılan meslek gruplarının çoğunluğu Bursa kentinin yaşanılır olmasında yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin çok önemli olduğunu düşündükleri sonucu çıkmıştır (Çizelge 4.19.).

Çizelge 4.19. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirme x meslek ilişkisi

Yeşil Alan Dokusu - Bitkilendirmenin Önemi								
Meslek	Önemli		Oldukça önemli		Çok önemli		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	33	37,5	30	28,6	38	18,4	101	25,3
Emekli	1	1,1	11	10,5	25	12,1	37	9,3
Öğrenci	3	3,4	6	5,7	33	15,9	42	10,5
Memur	4	4,5	12	11,4	44	21,3	60	15
Mühendis-Mimar	1	1,1	2	1,9	25	12,1	28	7
Esnaf	15	17	7	6,7	17	8,2	39	9,8
İşçi	20	22,7	33	31,4	19	9,2	72	18
İşsiz	8	9,1	3	2,9	4	1,9	15	3,8
Diğer	3	3,4	1	1	2	1	6	1,5
Toplam	88	100	105	100	207	100	400	100

4.2. Hüdavendigar Kent Parkına Ait Bulgular

4.2.1. Hüdavendigar Kent Parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik yapı analizi ile ilgili bulgular

Yapılan değerlendirmeler sonucunda Hüdavendigar Kent Parkı kullanıcı profilinin %62'lik oran ile kadınlardan oluştuğu, erkek kullanıcıların oranının ise %38 olduğu görülmüştür.

Park kullanıcılarının %35'inin 35-45 yaş aralığındaki grupta yer aldığı, bunu %23 ile 25-35 yaş grubunda yer alan kullanıcıların izlediği görülmüştür. Kullanıcıların sadece %5'lik kesimini ise 7-18 yaş grubunda olanlar oluşturmuştur.

Park kullanıcılarının %56'lık kesiminin Lise düzeyinde eğitim seviyesinde, %21'inin üniversite, %21'inin de ilkokul eğitim seviyesinde oldukları saptanmıştır. Okuryazar değilim diyenlerin oranının ise 0 olduğu görülmüştür.

Kullanıcıların %69'u gelirlerini belirtmek istemez iken %14'ü 3000+, %9'u ise 1000-2000 TL arasında gelire sahip olduklarını beyan etmişlerdir.

Hüdavendigâr Kent Parkı kullanıcıları meslek açısından incelendiğinde, kullanıcıların mesleklerinin homojen bir dağılım göstermediği gözlenmiş, kullanıcıların %36'sının ev hanımı, %15'inin emekli ile işçi, %12'sinin ise memur oldukları tespit edilmiştir. Park kullanıcılarının yalnızca %3'ünün işsiz oldukları görülmüştür. Diğer meslek gruplarından ziyaret edenlerin olmadığı görülmektedir (Çizelge 4.20.).

Çizelge 4.20. Hüdavendigâr Kent Parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik özellikleri

Kullanıcıların Sosyo-Ekonomik Özellikleri		N	%	Standart Sapma
Cinsiyet	Erkek	38	38	0,487
	Kadın	62	62	
Yaş	7-18	5	5	1,300
	18-25	7	7	
	25-35	23	23	
	35-45	35	35	
	45-60	16	16	
	60+	14	14	
Medeni Durum	Evli	70	70	0,460
	Bekâr	30	30	
Eğitim Durumu	Okur-yazar değil	0	0	0,709
	İlköğretim	21	21	
	Lise	56	56	
	Üniversite	21	21	
	Lisansüstü	2	2	
Aylık Ortalama Gelir	0-1000 TL	1	1	1,025
	1000-2000 TL	9	9	
	2000-3000 TL	7	7	
	3000+	14	14	
	Belirtmek istemiyor	69	69	
Meslek	Ev Hanımı	36	36	2,367
	Emekli	15	15	
	Öğrenci	7	7	
	Memur	12	12	
	Mühendis-Mimar	6	6	
	Esnaf	6	6	
	İşçi	15	15	
	İşsiz	3	3	
	Diğer	0	0	

4.2.2. Kullanımlar ile ilgili bulgular

Hüdavendigâr Kent Parkı'nda yapılan anket çalışması sonuçlarına göre park kullanıcıları %44,8 oran ile gezme-dinlenme amacıyla parkı tercih etmektedirler. Park %16,5 oran ile sosyal iletişim için tercih edilirken, %13,3 oran ile piknik yapmak için kullanılmaktadır. Diğer taraftan park kullanıcılarının yalnızca %1,57'lik kesimi bitkisel araştırma için parkı tercih ettiklerini bildirmişlerdir (Çizelge 4.21.).

Çizelge 4.21. Hüdavendigâr Kent Parkı kullanım amacı

Kullanım Amacı		N	%
Parkın Kullanım Amacı	Gezme-dinlenme	57	44,8
	Sosyal iletişim	21	16,5
	Sportif faaliyetler	5	3,9
	Bitkisel araştırma	2	1,5
	Buluşma noktası	16	12,6
	Piknik yapmak	17	13,3
	Parktaki aktiviteler	6	4,7
	Yemek yemek	3	2,3

Parkın kullanım sıklığı ele alındığında, park kullanıcıları en çok ayda 1-2 kez (%40) parkı ziyaret ettiklerini belirtmiş, haftada 1-2 kez ve 2-3 ayda bir kez ziyaret edenlerin oranı ise %22’de kalmıştır. Parkı yılda 1-2 kez ziyaret edenlerin oranı ise %7 olarak bulunmuştur.

Park kullanıcılarının parktan en çok ilkbahar aylarında yararlandıkları görülmüş ve bunu yaz ve sonbahar aylarında oldukça azaldığı, kış mevsiminde ise parkın hiç tercih edilmediği görülmüştür.

Parkın kullanım günleri için değişken diyenlerin oranı %51 olarak belirlenmiş, kent parkını hafta içi kullananların, hafta sonu kullananlardan daha yüksek oranda olduğu belirlenmiştir.

Diğer taraftan parkta geçirilen zaman irdelendiğinde kullanıcıların %52’sinin 1-3 saat arasında, %8’inin ise 1 saatten az zaman geçirdikleri saptanmıştır (Çizelge 4.22.).

Çizelge 4.22. Hüdavendigâr Kent Parkı kullanıcılarının kullanım özellikleri

Kullanım Özellikleri		N	%	Standart Sapma
Parkın Kullanım Sıklığı	Her gün	9	%9	1,043
	Haftada 1-2 kez	22	%22	
	Ayda 1-2 kez	40	%40	
	2-3 ayda 1 kez	22	%22	
	Yılda 1-2 kez	7	%7	
	Hiçbir zaman	0	%0	
Parkın Kullanım Mevsimi	İlkbahar	75	%75	0,998
	Yaz	18	%18	
	Sonbahar	1	%1	
	Kış	0	%0	
	Her mevsim	6	%6	
Parkın Kullanım Günleri	Hafta içi	25	%25	0,955
	Hafta sonu	16	%16	
	Değişken	51	%51	
	Her zaman	8	%8	
Parkta Geçirilen Zaman	1 saatten az	8	%8	0,780
	1-3 saat	52	%52	
	3-5 saat	30	%30	
	5 saatten fazla	10	%10	

4.2.2.1. Parkın kullanım sıklığı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Kullanım sıklığı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre yaş, gelir durumu ve meslek gruplarının $p \leq 0.05$ ve $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.23.).

Çizelge 4.23. Kent parkının kullanım sıklığı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Kullanım Sıklığı	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,269	0,001***	0,065	0,003*	0,000***

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Yapılan analiz sonuçlarına göre kullanım sıklığı ile cinsiyet arasında istatistikî olarak bir ilişki belirlenememiştir. Her gün, haftada 1-2 kez, ayda 1-2 kez ve 2-3 ayda bir kez kullanımlarda kadın kullanıcıların, yılda 1-2 kez kullanımda ise erkek kullanıcıların daha yüksek oranlarda oldukları görülmüştür (Çizelge 4.24.).

Çizelge 4.24. Kullanım sıklığı x cinsiyet ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Cinsiyet	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	3	33,3	7	31,8	17	42,5	6	27,3	5	71,4	38	38
Kadın	6	66,7	15	62,2	23	57,5	16	72,7	2	28,6	62	62
Toplam	9	100	22	100	40	100	22	100	7	100	100	100

Elde edilen sonuçlara göre, parkın günlük olarak kullanımında 7-18 ve 25-35 yaş grubuna ait kullanıcıların daha fazla oldukları, diğer yandan haftada 1-2 kez, ayda 1-2 kez, 2-3 ayda bir kez ve yılda 1-2 kez kullanımlarda ise 35-45 yaş grubundaki kullanıcıların daha yüksek oranda oldukları görülmüştür. Ayrıca kent parkını sıklıkla ziyaret eden 60 yaş üstü kullanıcı grubu %40,9 oran ile haftada 1-2 kez, %33,3 oran ile de her gün parkta zaman geçirmeyi tercih etmektedir (Çizelge 4.25.).

Çizelge 4.25. Kullanım sıklığı x yaş ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Yaş	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	2	22,2	3	13,6	0	0	0	0	0	0	5	5
18-25 yaş	1	11,1	0	0	4	10	1	4,5	1	14,3	7	7
25-35 yaş	2	22,2	1	4,5	12	30	6	27,3	2	28,6	23	23
35-45 yaş	1	11,1	6	27,3	14	35	11	50	3	42,9	35	35
45-60 yaş	0	0	3	13,6	8	20	4	18,2	1	14,3	16	16
60+	3	33,3	9	40,9	2	5	0	0	0	0	14	14
Toplam	9	100	22	100	40	100	22	100	7	100	100	100

Yapılan analizlere göre Hüdavendigâr Kent Parkı kullanım sıklığının eğitim durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Lise eğitim seviyesinde olan park kullanıcılarının her gün, haftada 1-2 kez, ayda 1-2 kez ve 2-3 ayda bir kez kullanımlarda daha yoğun oldukları, yılda 1-2 kez kullanımda ise üniversite eğitim seviyesinde olan alan kullanıcılarının çoğunluğu oluşturdukları belirlenmiştir (Çizelge 4.26.).

Çizelge 4.26. Kullanım sıklığı x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Eğitim Durumu	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	6	27,3	10	25	5	27,7	0	0	21	21
Lise	8	88,9	13	59,1	23	57,5	9	40,9	3	42,9	56	56
Üniversite	1	11,1	3	13,6	7	17,5	6	27,3	4	57,1	21	21
Lisansüstü	0	0	0	0	0	0	2	9,1	0	0	2	2
Toplam	9	100	22	100	40	100	22	100	7	100	100	100

Gelir durumu ve kullanım sıklığı ilişkisi incelendiğinde gelirini beyan etmeyen kullanıcıların her gün, haftada 1-2 kez, ayda 1-2 kez ve 2-3 ayda bir kez kullanımlarda en yüksek oranda oldukları, yılda 1-2 kez kullanımlarda ise geliri 3000 + olanlar ile gelirini beyan etmeyen grubun ilk sıralarda yer aldıkları tespit edilmiştir (Çizelge 4.27.).

Çizelge 4.27. Kullanım sıklığı x gelir durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Gelir Durumu	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	0	0	0	0	0	0	1	14,2	1	1
1000-2000 TL	1	11,1	1	4,5	5	12,5	2	9,1	0	0	9	9
2000-3000 TL	0	0	1	4,5	6	15	0	0	0	0	7	7
3000 TL+	0	0	0	0	5	12,5	6	37,3	3	42,9	14	14
Belirtmek istemiyor	8	88,9	10	91	24	60	14	63,6	3	42,9	69	69
Toplam	9	100	22	100	40	100	22	100	7	100	100	100

Parkın kullanım sıklığının meslek ile ilişkisi incelendiğinde Hüdavendigar Kent Parkı'nı her gün, haftada 1-2 kez, ayda 1-2 kez ve 2-3 ayda bir kullanım sıklığında ziyaret eden kullanıcıların ilk sırasında ev hanımlarının olduğu, yılda 1-2 kez ziyaret edenlerin başında ise mühendis-mimar ve esnaf meslek grubu kullanıcılarının yer aldığı belirlenmiştir. İşsiz kullanıcılar %7,5 oran ile ayda 1-2 kez parkı kullanarak alanı en az ziyaret eden grubu oluşturmaktadır (Çizelge 4.28.).

Çizelge 4.28. Kullanım sıklığı x meslek ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Meslek	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	3	33,3	8	36,4	16	40	9	40,9	0	0	36	36
Emekli	3	33,3	10	45,5	1	2,5	1	4,5	0	0	15	15
Öğrenci	3	33,3	3	13,6	0	0	0	0	1	14,3	7	7
Memur	0	0	0	0	7	17,5	4	18,2	1	14,3	12	12
Mühendis-Mimar	0	0	0	0	1	2,5	3	13,6	2	28,6	6	6
Esnaf	0	0	0	0	1	2,5	3	13,6	2	28,6	6	6
İşçi	0	0	1	4,5	11	27,5	2	9,1	1	14,3	15	15
İşsiz	0	0	0	0	3	7,5	0	0	0	0	3	3
Toplam	9	100	22	100	40	100	22	100	7	100	100	100

4.2.2.2. Parkın kullanım mevsimi ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Kullanım mevsimi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre cinsiyet, yaş, eğitim durumu, gelir durumu ve meslek gruplarının istatistikî seviyede önemli olmadıkları tespit edilmiştir (Çizelge 4.29.).

Çizelge 4.29. Kent parkının kullanım mevsimi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Kullanım Mevsimi	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,235	0,811	0,798	0,957	0,605

4.2.2.3. Parkın kullanım günleri ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Kullanım günleri ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre cinsiyet, yaş ve meslek gruplarının $p \leq 0.05$ ve $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.30.).

Çizelge 4.30. Kent parkının kullanım günleri ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Kullanım Günleri	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,047*	0,001***	0,763	0,080	0,036*

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Elde edilen anket verilerine göre hafta içi, değişken ve her zaman şeklindeki kullanım günleri bakımından kadın kullanıcıların ilk sırada yer aldıkları, hafta sonu kullanımlarda ise erkek kullanıcıların ilk sırayı aldıkları belirlenmiştir (Çizelge 4.31.).

Çizelge 4.31. Kullanım günleri x cinsiyet ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Cinsiyet	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	7	28	11	68,7	17	33,3	3	37,5	38	38
Kadın	18	72	5	31,3	34	66,7	5	62,5	62	62
Toplam	25	100	16	100	51	100	8	100	100	100

Kullanım günleri ile yaş ilişkisi incelendiğinde 35-45 yaş aralığında olan kullanıcıların hafta sonu, 25-35 ve 45-60 yaş aralığında olanların değişken zamanlarda ve 60 yaş üzerinde olan kullanıcıların ise her zaman parkı kullandıkları görülmüştür (Çizelge 4.32.).

Çizelge 4.32. Kullanım günleri x yaş ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Yaş	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	5	20	0	0	0	0	0	0	5	5
18-25 yaş	0	0	0	0	6	11,8	1	12,5	7	7
25-35 yaş	5	20	4	25	13	25,5	1	12,5	23	23
35-45 yaş	6	24	11	68,8	15	29,4	3	37,5	35	35
45-60 yaş	4	16	1	6,3	11	21,6	0	0	16	16
60+	5	20	0	0	6	11,8	3	37,5	14	14
Toplam	25	100	16	100	51	100	8	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Hüdavendigâr Kent Parkı'nın kullanım günlerinin eğitim durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Lise eğitim seviyesinde olan kullanıcıların %62,5'lik bir oran ile parkı her zaman kullandıkları, ilköğretim eğitim seviyesinde olan kullanıcıların %32'lik bir oran ile hafta içi kullandıkları, üniversite eğitim seviyesinde olan kullanıcıların ise %31,3 oran ile hafta sonu parkı kullanmayı tercih ettikleri saptanmıştır (Çizelge 4.33.).

Çizelge 4.33. Kullanım günleri x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Eğitim Durumu	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	8	32	2	12,5	9	17,6	2	25	21	21
Lise	13	52	9	56,2	29	56,9	5	62,5	56	56
Üniversite	4	16	5	31,3	11	21,6	1	12,5	21	21
Lisansüstü	0	0	0	0	2	3,9	0	0	2	2
Toplam	25	100	16	100	51	100	8	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Hüdavendigâr Kent Parkı'nın kullanım günlerinin gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Parka çoğunlukla değişken zamanlarda gelen kullanıcıların olduğu, gelirini belirtmek istemeyen kullanıcı grubunun ise parkı her zaman kullandıkları görülmüştür (Çizelge 4.34.).

Çizelge 4.34. Kullanım günleri x gelir durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Gelir Durumu	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	1	6,3	0	0	0	0	1	1
1000-2000 TL	1	4	0	0	7	13,7	1	12,5	9	9
2000-3000 TL	0	0	1	6,3	6	11,8	0	0	7	7
3000 TL+	3	12	5	31,1	6	11,8	0	0	14	14
Belirtmek istemiyor	21	84	9	56,3	32	62,7	7	87,5	69	69
Toplam	24	100	16	100	51	100	8	100	100	100

Kent parkı kullanım günleri meslek ilişkisi incelendiğinde alanı her zaman kullanan meslek grupları %50 oran ile ev hanımları, %37,5 oran ile emekliler, %12,5 oran ile öğrenciler olduğu tespit edilmiştir. Ev hanımları %44 oran ile hafta içi alanı en çok kullanmayı tercih eden meslek grubunu oluşturmaktadır. Bunu %20 oran ile emekli ve öğrenciler takip etmektedir. Hafta sonları %31,3 oran ile en çok işçi , %25 oran ile ikinci sırada ev hanımı, %12,5 oran ile ise üçüncü sırada esnaf meslek gruplarının tercih ettiği tespit edilmiştir (Çizelge 4.35.).

Çizelge 4.35. Kullanım günleri x meslek ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Meslek	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	11	44	4	25	17	3,3	4	50	36	36
Emekli	5	20	0	0	7	13,7	3	37,5	15	15
Öğrenci	5	20	0	0	1	2	1	12,5	7	7
Memur	2	8	4	14	6	11,8	0	0	12	12
Mühendis- Mimar	1	4	1	6,3	4	7,8	0	0	6	6
Esnaf	1	4	2	12,5	3	5,9	0	0	6	6
İşçi	0	0	5	31,3	10	19,6	0	0	15	15
İşsiz	0	0	0	0	3	5,9	0	0	3	3
Toplam	25	100	16	100	51	100	8	100	100	100

4.2.2.4. Parkta geçirilen zaman ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Parkta geçirilen zaman ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre eğitim durumu ve meslek gruplarının $p \leq 0.05$ ve $p \leq 0.01$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.36.).

Çizelge 4.36. Kent parkında geçirilen zaman ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkta Geçirilen Zaman	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,329	0,162	0,027*	0,073	0,006**

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Hüdavendigar Kent Parkı'nda geçirilen zaman ile cinsiyet arasında ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış olup kadın kullanıcıların erkek kullanıcılardan daha uzun süre parkta kaldıkları tespit edilmiştir (Çizelge 4.37.).

Çizelge 4.37. Geçirilen zaman x cinsiyet ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Cinsiyet	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	5	62,5	20	38,5	11	36,7	2	20	38	38
Kadın	3	37,5	32	61,5	19	63,3	8	80	62	62
Toplam	8	100	52	100	30	100	10	100	100	100

Elde edilen verilere göre, Hüdavendigâr Kent Parkı'nda geçirilen zamanın yaş ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. 35-45 yaş grubunda olan kullanıcıların %53,3'ü parkta 3-5 saat süre ile vakit geçirirken, 18-25 yaş aralığında olan kullanıcıların %96,6'sının park içerisinde 1-3 saat kaldıkları saptanmıştır. 35-45 yaş aralığındaki kullanıcıların %50'si ise 5 saatten fazla alanda zaman geçirdikleri gözlenmiştir (Çizelge 4.38.).

Çizelge 4.38. Geçirilen zaman x yaş ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Yaş	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	1	12,5	4	7,7	0	0	0	0	5	5
18-25 yaş	0	0	5	96,6	2	6,7	0	0	7	7
25-35 yaş	4	50	13	25	4	13,3	2	20	23	23
35-45 yaş	2	25	12	23,1	16	53,3	5	50	35	35
45-60 yaş	1	12,5	9	17,3	3	10	3	30	16	16
60+	0	0	9	17,3	5	16,7	0	0	14	4
Toplam	8	100	52	100	30	100	10	100	100	100

Kent parkında yapılan anket çalışmasının göre lise eğitim düzeyindeki park kullanıcıları alanda %70 oranında 5 saatten fazla, %56,9 oranında ise 1-3 saat zaman geçirmektedir. Üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcılar alanda 5 saatten fazla zaman geçirmeyi ise

tercih etmemektedir. Lisansüstü eğitim düzeyindeki kullanıcılar alanda yalnızca 1-3 saat zaman geçirirken, ilköğretim eğitim düzeyindeki kullanıcıların ise 1 saatten az kent parkında kalmayı tercih etmediği ortaya çıkmaktadır (Çizelge 4.39.).

Çizelge 4.39. Geçirilen zaman x eğitim durumu ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Eğitim Durumu	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	6	11,5	12	40	3	30	21	21
Lise	4	50	31	56,9	14	46,7	7	70	56	56
Üniversite	4	50	13	25	4	13,3	0	0	21	21
Lisansüstü	0	0	2	3,8	0	0	0	0	2	2
Toplam	8	100	52	100	30	100	10	100	100	100

Hüdavendigâr Kent Parkı'nda yapılan anket sonuçlarına göre geçirilen zamanın gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Gelir durumunu belirtmek istemeyen kullanıcıların kent parkında %71,2 oranında 1-3 saat, %70 oranında 3-5 saat, %70 oranında ise 5 saatten fazla zaman geçirdiği ortaya çıkmıştır. Parkı en az kullanan 0-1000 TL gelire sahip kullanıcılar %1,9 oran ile 1-3 saat zaman geçiren grupta yer almıştır (Çizelge 4.40.).

Çizelge 4.40. Geçirilen zaman x gelir durumu ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Gelir Durumu	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	1	1,9	0	0	0	0	1	1
1000-2000 TL	0	0	8	15,4	1	3,3	0	0	9	9
2000-3000 TL	0	0	2	3,8	3	10	2	20	7	7
3000 TL+	4	50	4	7,7	5	16,7	1	10	14	14
Belirtmek istemiyor	4	50	37	71,2	21	70	7	70	69	69
Toplam	8	100	52	100	30	100	10	100	100	100

Elde edilen sonuçlara göre Hüdavendigâr Kent Parkı'nı sıklıkla kullanan ev hanımı kullanıcılarının park içerisinde %70 oranında 5 saatten fazla, %50 oranında 3-5 saat, %26,9 oranında da 1-3 saat zaman geçirdikleri ortaya çıkmaktadır. Alandan 1 saatten az faydalanan kullanıcılar ise %37,5 oranında memur, %25 oranında mühendis-mimar, %25 oranında esnaf meslek gruplarıdır (Çizelge 4.41.).

Çizelge 4.41. Geçirilen zaman x meslek ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Meslek	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	0	0	14	26,9	15	50	7	70	36	36
Emekli	0	0	11	21,2	4	13,3	0	0	15	15
Öğrenci	1	12,5	6	11,5	0	0	0	0	7	7
Memur	3	37,5	6	11,5	3	10	0	0	12	12
Mühendis-Mimar	2	25	4	7,7	0	0	0	0	6	6
Esnaf	2	25	1	1,9	2	6,7	1	10	6	6
İşçi	0	0	9	17,3	4	13,3	2	20	15	15
İşsiz	0	0	1	1,9	2	6,7	0	0	3	3
Toplam	8	100	52	100	30	100	10	100	100	100

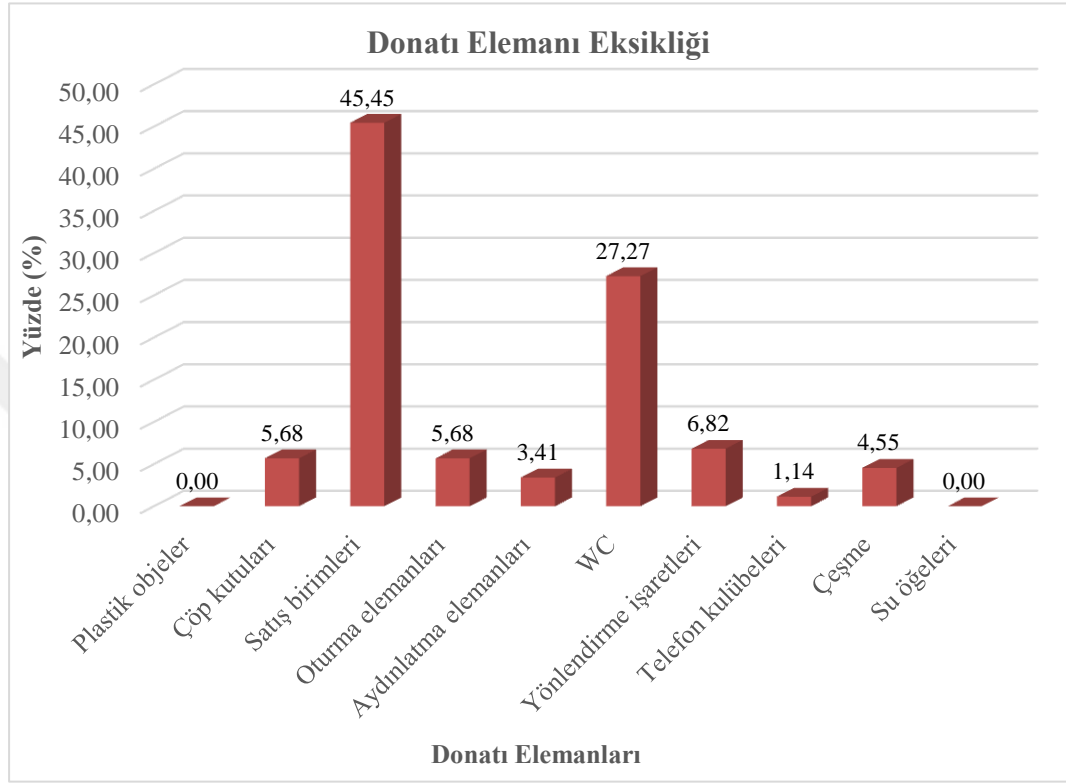
4.2.3. Donatsal ve bitkisel elemanlar ile ilgili bulgular

Yapılan değerlendirmeler sonucunda, kullanıcıların %93'ü tarafından Hüdavendigar Kent Parkı donatı elemanlarının yeterli olduğu belirtilmiş, aynı zamanda kullanıcıların %98'ininde parktaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterli olduğunu ifadeleri belirlenmiştir (Çizelge 4.42.).

Çizelge 4.42. Hüdavendigar Kent Parkı donatı elemanları ile bitkilendirmenin yeterliliği

Donatsal ve Bitkisel Elemanlar		N	%	Standart Sapma
Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği	Evet	93	93	0,256
	Hayır	7	7	
Bitkilendirmenin Yeterliliği	Evet	98	98	0,140
	Hayır	2	2	

Kent parkı içerisinde var olan donatı elemanları çok yüksek oranda eksik bulunmasına rağmen kullanıcıların %45,4'ü satış birimlerinin, %27,2'lik kesiminin ise WC'lerin yetersiz olduğunu ifade etmiştir (Şekil 4.5.).

Şekil 4.5. Parkta eksik görülen donatı elemanları

4.2.3.1. Parktaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Hüdavendigar Kent Parkı'ndaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre cinsiyet, yaş, eğitim durumu, gelir durumu ve meslek gruplarının istatistikî seviyede önemli olmadıkları tespit edilmiştir (Çizelge 4.43.).

Çizelge 4.43. Kent parkındaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,784	0,097	0,084	0,812	0,449

4.2.4. Park tasarımı ile ilgili bulgular

Hüdavendigar Kent Parkı tasarımı ile ilgili değerlendirmeler sonucunda, kullanıcıların %82'si park tasarımını çok başarılı, %18'i başarılı olarak değerlendirmiştir (Çizelge 4.44.).

Çizelge 4.44. Hüdavendigar Kent Parkı tasarım bulguları

Park Tasarımı	N	%	Standart Sapma
Çok başarısız	-	-	0,386
Başarısız	-	-	
Kararsızım	-	-	
Başarılı	18	18	
Çok başarılı	82	82	
TOPLAM	100	100	

4.2.4.1. Parkın tasarımı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Park tasarımı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre sadece gelir durumunun $p \leq 0.05$ seviyesinde önemli olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.45.).

Çizelge 4.45. Kent parkının tasarımı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Tasarımı	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
		0,932	0,997	0,531	0,049*

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Yapılan değerlendirmeler sonucunda istatistikî bir ilişki olmamasına rağmen, kadın kullanıcıların %62,2'si, erkek kullanıcıların %37,8'i park tasarımını çok başarılı bulduğu, yine kadın kullanıcıları %61,1'inin, erkek kullanıcıların ise %38,9'unun park tasarımını başarılı buldukları belirlenmiştir (Çizelge 4.46.).

Çizelge 4.46. Park tasarımı x cinsiyet ilişkisi

Parkın Tasarımı						
Cinsiyet	Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Erkek	7	38,9	31	37,8	38	38
Kadın	11	61,1	51	62,2	62	62
Toplam	18	100	82	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Hüdavendigâr Kent Parkı tasarımının yaş ile ilişkisi önemli bulunmamasına rağmen 35-45 ve 25-35 yaş aralığında yer alan kullanıcıların park tasarımını en yüksek oranda çok başarılı ve başarılı buldukları belirlenmiştir (Çizelge 4.47.).

Çizelge 4.47. Park tasarımı x yaş ilişkisi

Parkın Tasarımı						
Yaş	Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	1	5,6	4	4,9	5	5
18-25 yaş	1	5,6	6	7,3	7	7
25-35 yaş	4	22,2	19	23,2	23	23
35-45 yaş	7	38,9	28	34,1	35	35
45-60 yaş	3	16,7	13	15,9	16	16
60+	2	11,1	12	14,6	14	14
Toplam	18	100	82	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Hüdavendigâr Kent Parkı tasarımının eğitim durumu ile ilişkisi önemli bulunmamasına rağmen, Lise eğitim düzeyinde olan park kullanıcıları park tasarımı en yüksek oran da başarılı ve çok başarılı olarak bulmuşlardır (Çizelge 4.48.).

Çizelge 4.48. Park tasarımı x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Tasarımı						
Eğitim Durumu	Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	3	16,7	18	22	21	21
Lise	9	50	47	57,3	56	56
Üniversite	5	27,8	16	19,5	21	21
Lisansüstü	1	5,6	1	1,2	2	2
Toplam	18	100	82	100	100	100

Yapılan analizler sonucunda gelirini belirtmek istemeyen park kullanıcıları park tasarımı en yüksek oran da çok başarılı ve başarılı olarak değerlendirmiş olup bunu gelir düzeyi 3000+ olan kullanıcıların izlediği görülmüştür (Çizelge 4.49.).

Çizelge 4.49. Park tasarımı x gelir durumu ilişkisi

Parkın Tasarımı						
Gelir Durumu	Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	1	5,6	0	0	1	1
1000-2000 TL	1	5,6	8	9,8	9	9
2000-3000 TL	0	0	7	8,5	7	7
3000 TL+	5	27,8	9	11	14	14
Belirtmek istemiyor	11	61,1	58	70,7	69	69
Toplam	18	100	82	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Hüdavendigâr Kent Parkı tasarımının eğitim durumu ile ilişkisi önemli bulunmamasına rağmen, ev hanımlarının park tasarımını en yüksek oranda çok başarılı ve başarılı buldukları, en son sırada ise öğrenci ve işsiz olan kullanıcıların yer aldığı belirlenmiştir (Çizelge 4.50.).

Çizelge 4.50. Park tasarımı x meslek ilişkisi

Parkın Tasarımı						
Meslek	Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	5	27,8	31	37,8	36	36
Emekli	2	11,1	13	15,9	15	15
Öğrenci	1	5,6	6	7,3	7	7
Memur	1	5,6	11	13,4	12	12
Mühendis-Mimar	4	22,2	2	2,4	6	6
Esnaf	1	5,6	5	6,1	6	6
İşçi	4	22,2	11	13,4	15	15
İşsiz	0	0	3	3,7	3	3
Toplam	18	100	82	100	100	100

4.2.5. Memnuniyet durumu ile ilgili bulgular

Yapılan analiz sonuçlarına göre Hüdavendigar Kent Parkı kullanıcıları kent parkından %69 oran ile çok memnun olduğunu, %29 oran ile oldukça memnun olduğunu, %2 oran ile de memnun olduğunu belirtmişlerdir. Anketlerde az memnunun ve hiç memnun değilim şıkları yanıt bulmamıştır (Çizelge 4.51.).

Çizelge 4.51. Kent parkından genel memnuniyet

Genel Memnuniyet	N	%
Hiç memnun değilim	-	-
Az memnunun	-	-
Memnunun	2	2
Oldukça memnunun	29	29
Çok memnunun	69	69

4.2.5.1. Parktan memnuniyet ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Memnuniyet ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre eğitim durumu ve gelir durumu gruplarının $p \leq 0.05$ ve $p \leq 0.01$ seviyesinde önemli olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.52.).

Çizelge 4.52. Kent parkından genel memnuniyet ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
Parktan Genel Memnuniyet	0,939	0,479	0,010**	0,031*	0,165

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre kent parkından genel memnuniyetin cinsiyet ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Kent parkının kadın kullanıcıları %62,3 oran ile

çok memnun, %62,1 oran ile oldukça memnun olduklarını belirtirken, erkek kullanıcılar %37,9 oran ile oldukça memnun, %37,7 oran ile de çok memnun olduklarını belirtmişlerdir. (Çizelge 4.53.).

Çizelge 4.53. Memnuniyet x cinsiyet ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet								
Cinsiyet	Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	1	50	11	37,9	26	37,7	38	38
Kadın	1	50	18	62,1	43	62,3	62	62
Toplam	2	100	29	100	69	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre; memnuniyetin eğitim durumu ile ilişkisi önemli bulunmamasına rağmen, memnuniyet oranı en yüksek kesimin 35-45 yaş grubundaki kullanıcılar olduğu, bunu 25-35 yaş grubu kullanıcıları ile 60+ yaş grubunda yer alan kullanıcıların izlediği belirlenmiştir. Memnunum şikkını tercih edenler ise %50 oranında 35-45, %50 oranında da 45-60 yaş aralığı park kullanıcıları olarak tespit edilmiştir (Çizelge 4.54.).

Çizelge 4.54. Memnuniyet x yaş ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet								
Yaş	Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	0	0	2	6,9	3	4,3	5	5
18-25 yaş	0	0	3	10,3	4	5,8	7	7
25-35 yaş	0	0	8	27,6	15	21,7	23	23
35-45 yaş	1	50	6	20,7	28	40,6	35	35
45-60 yaş	1	50	3	10,3	12	17,4	16	16
60+	0	0	7	24,1	7	10,1	14	14
Toplam	2	100	29	100	69	100	100	100

Yapılan anketlerin değerlendirilmesi ile elde edilen sonuçlara göre lise eğitim düzeyine sahip kent parkı kullanıcıları parktan %60,9 oranında çok memnun, %48,3 oranında oldukça memnun olduklarını, ilköğretim eğitim düzeyindeki kullanıcılar %24,6 oranında çok memnun, %13,8 oranında ise oldukça memnun olduklarını belirtmişlerdir. Lisansüstü eğitim düzeyine sahip kullanıcılar ise %6,9 oran ile yalnızca oldukça memnun olduklarını belirtirmişlerdir (Çizelge 4.55.).

Çizelge 4.55. Memnuniyet x eğitim durumu ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet								
Eğitim Durumu	Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	4	13,8	17	24,6	21	21
Lise	0	0	14	48,3	42	60,9	56	56
Üniversite	2	100	9	31	10	14,5	21	21
Lisansüstü	0	0	2	6,9	0	0	2	2
Toplam	2	100	29	100	69	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre; memnuniyetin eğitim durumu ile ilişkisi önemli bulunmamasına rağmen, gelirini belirtmek istemeyen park kullanıcıları en yüksek oranda çok memnunum ve oldukça memnunum cevabını vermiştir. Parktan oldukça memnun olduğunu belirten %17,2'lik kullanıcı kesimin ise gelir durumunun 1000-2000 TL aralığında olduğu görülmüştür (Çizelge 4.56.).

Çizelge 4.56. Memnuniyet x gelir durumu ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet								
Gelir Durumu	Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	0	0	1	1,4	1	1
1000-2000 TL	0	0	5	17,2	4	5,8	9	9
2000-3000 TL	0	0	1	3,4	6	8,7	7	7
3000 TL+	2	100	4	13,8	8	11,6	14	14
Belirtmek istemiyor	0	0	19	65,5	50	72,5	69	69
Toplam	2	100	29	100	69	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre kent parkından genel memnuniyetin meslek ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Meslek gruplarının parktan genel memnuniyet sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde, kent parkından ev hanımı kullanıcıların %50 oran ile memnun, %42 oran ile çok memnun olduğu, esnaf kullanıcı grubunun %3,4 oran ile oldukça memnun olduğu görülmektedir. Mühendis-mimar kullanıcı grubu ise %50 oran ile memnunum, %1,4 oran ile çok memnunum şıklarını tercih etmişlerdir (Çizelge 4.57.).

Çizelge 4.57. Memnuniyet x meslek ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet								
Meslek	Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	1	50	6	20,7	29	42	36	36
Emekli	0	0	6	20,7	9	13	15	15
Öğrenci	0	0	3	10,3	4	5,8	7	7
Memur	0	0	4	13,8	8	11,6	12	12
Mühendis-Mimar	1	50	4	13,8	1	1,4	6	6
Esnaf	0	0	1	3,4	5	7,2	6	6
İşçi	0	0	5	17,2	10	14,5	15	15
İşsiz	0	0	0	0	3	4,3	3	3
Toplam	2	100	29	100	69	100	100	100

4.2.5.2. Memnuniyet/memnuniyetsizlik kriterleri ile ilgili bulgular

Memnuniyet/memnuniyetsizlik üzerine etkili olan kriterleri vurgulayan sorulara kullanıcılardan alınan cevaplar Çizelge 4.58.'de verilmiştir.

Hüdavendigar Kent Parkı kullanıcıları kent parkının temiz ve bakımlı olduğu söylendiğinde %76 oran ile kesinlikle katılıyorum, %24 oran ile katılıyorum cevabını vermişlerdir.

Parkın kullanıcılara spor ve egzersiz yapma olanağı sunduğu ifade edildiğinde %73 oranında kesinlikle katılıyorum, %23 oranında katılıyorum, %1 oranında kararsızım cevabı alınırken, %3 oranında kullanıcı spor ve egzersiz yapma olanağı sunmadığını ifade etmiştir.

Kullanıcılar %78 oranında kent parkının sessizliği ile huzur sağladığını kesinlikle düşünüyorum cevabını verirken, %2 oranında kullanıcı kararsız olduğunu, %5 oranında kullanıcı ise bu fikre katılmadığını belirtmişlerdir.

Yapılan analiz çalışmalarına göre %3 oranında parkta emniyet ve güvenliğin yetersiz olduğunu düşünen kullanıcı varken, %40 oranında emniyet ve güvenliğin yeterli olduğunu düşünen kullanıcı, %45 oranında ise kesinlikle hiçbir emniyet ve güvenlik yetersizliği olmadığını belirttiği görülmüştür.

Kullanıcıların %66 oranında parkın yakın oluşunun kesinlikle ulaşım kolaylığı sağlamakta olduğunu belirtmesi kent parkının yakın çevreden ziyaretçileri daha çok ağırladığını göstermektedir. %7 oranında anket katılanı ise kent parkının yakın olduğu faktörüne katılmadığını belirttiği gözlenmiştir.

Yalnızca %26 oranında kullanıcı engellilere yönelik düzenlemelerin kesinlikle olduğunu ifade ederken, %19 oranında kullanıcı bu konuda kararsız kalmıştır. Ankete katılanlardan %17'si ise engellilere yönelik düzenlemelerin kesinlikle olmadığını düşündüğü görülmektedir.

Kent parkının sosyal ve kültürel açıdan çeşitli aktivitelere katılma olanağı kesinlikle sağladığını %51 oranında kent parkı kullanıcısı belirtmiştir. %17 oranında kullanıcının kent parkının böyle bir olanak sağlamadığını, %1 oranında kullanıcı ise kesinlikle sosyal ve kültürel açıdan aktivite olanağı bulamadığını belirttiği görülmektedir.

Kafe ve restoranların varlığı kullanıcıların %48'i tarafından yetersiz bulunur iken %45'i tarafından yeterli bulunmuş, %7'lik bir kesim ise kararsızlığını ifade etmiştir.

Anketlerde bilgilendirme yetersizdir, bilgi alacak personel bulunmamaktadır düşüncesi kullanıcılara yöneltildiğinde %8 oranında kullanıcı kesinlikle katılıyorum, %41 oranında katılmıyorum, %29 oranında kesinlikle katılmıyorum cevapları alınmıştır. %5 oranında kullanıcının ise bu konuda kararsız olduğu tespit edilmiştir.

Anket verilerine göre park kullanıcılarının %88'i çocuk oyun alanlarının varlığı ile kesinlikle çocukların iyi vakit geçirdiğini düşündüklerini ifade etmiştir.

Otopark sayısının yetersiz olduğunu yalnızca %2 oranında kullanıcı düşünürken, %42 oranında kullanıcı otopark sayısını kesinlikle araçlara yetecek miktarda bulunduğunu belirtmiştir (Çizelge 4.58.).

Çizelge 4.58. Kullanıcı memnuniyet/memnuniyetsizlik faktörleri

Memnuniyet / Memnuniyetsizlik Faktörleri	Kesinlikle katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Temiz ve bakımlıdır.	76	76	24	24	0	0	0	0	0	0
Spor ve egzersiz yapabilme olanağı sağlamaktadır.	73	73	23	23	1	1	3	3	0	0
Sessizliği ile huzur sağlamaktadır.	78	78	15	15	2	2	5	5	0	0
Parkta emniyet ve güvenlik yetersizdir.	3	3	5	5	7	7	40	40	45	45
Parkın yakın oluşu ulaşım/erişim kolaylığı sağlamaktadır.	66	66	24	24	3	3	7	7	0	0
Engellilere yönelik düzenlemeler bulunmamaktadır.	26	26	17	17	19	19	21	21	17	17
Sosyal ve kültürel açıdan çeşitli aktivitelere katılma olanağı sunmaktadır.	51	51	26	26	5	5	17	17	1	1
Kafe ve restoranların varlığı yetersizdir.	24	24	24	24	7	7	29	29	16	16
Bilgilendirme yetersizdir ve bilgi alacak görevli personel bulunmamaktadır.	8	8	17	17	5	5	41	41	29	29
Çocuk oyun alanlarının varlığı ile çocuklar iyi vakit geçirmektedir.	88	88	12	12	0	0	0	0	0	0
Otopark sayısı yetersizdir.	2	2	0	0	1	1	55	55	42	42

4.3. Merinos Kent Parkına Ait Bulgular

4.3.1. Merinos Kent Parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik yapı analizi ile ilgili bulgular

Yapılan değerlendirmeler sonucunda Merinos Kent Parkı kullanıcılarının %45'lik oran ile kadınlardan oluştuğu, erkek kullanıcıların oranının ise %55 olduğu görülmüştür.

Park kullanıcılarının yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında, parkı en çok %41 oran ile 35-45 yaş aralığındaki kullanıcıların tercih ettiği, bunu %35 oran ile 25-35 yaş aralığındaki kullanıcılar izlediği görülmüştür. Kent parkını en az ziyaret eden grup ise %2 oran ile 60 yaş üstü kullanıcılar olmuştur.

Ankete katılan kullanıcıların medeni durumu incelendiğinde, %62 oranında evli kullanıcılar, %38 oranında bekâr kullanıcılar olduğu görülmüştür.

Park kullanıcılarının %50'lik kesiminin lise düzeyinde eğitim seviyesinde, %24'ünün ise ilkökul eğitim seviyesinde oldukları saptanmıştır. Okuryazar değilim diyenlerin oranının ise 0 olduğu görülmüştür.

Kullanıcıların %52'si gelirlerini belirtmek istemez iken %19'u 2000-3000 TL, %16'sı ise 3000+ TL gelire sahip olduklarını beyan etmişlerdir.

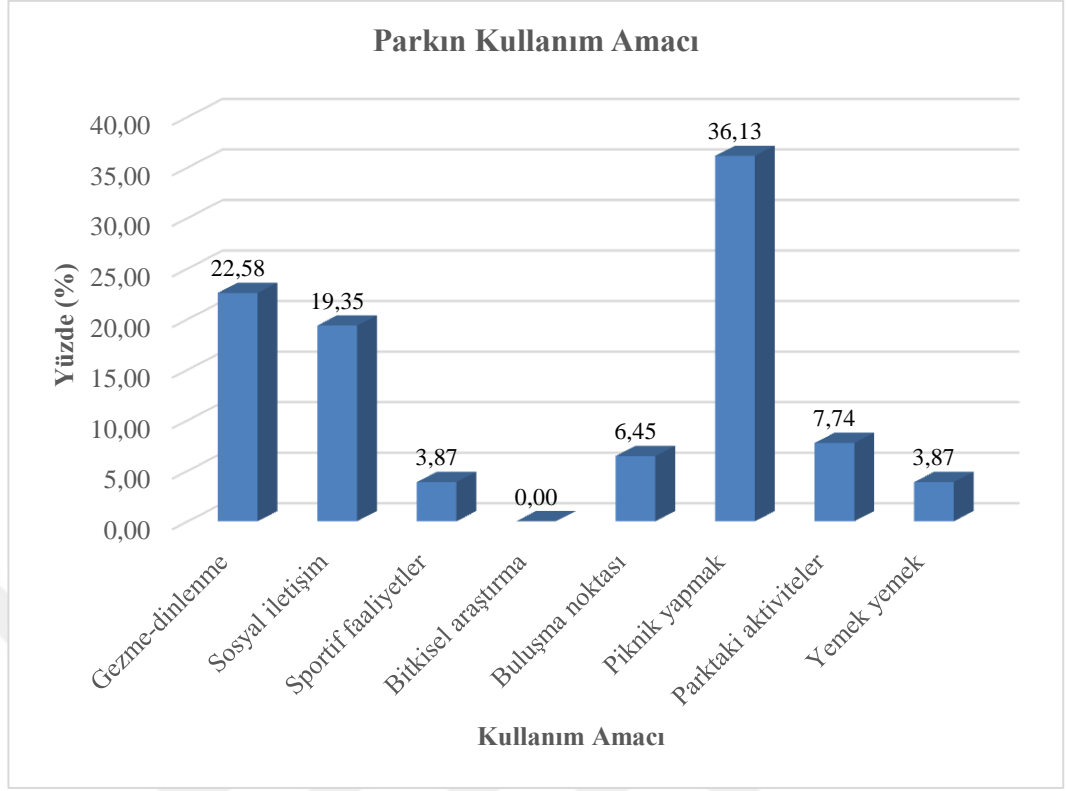
Merinos Kent Parkı kullanıcıları meslek açısından incelendiğinde, kullanıcıların mesleklerinin homojen bir dağılım göstermediği gözlenmiş, kullanıcıların %28'inin ev hanımı, %21'inin işçi, %14'ünün ise memur oldukları tespit edilmiştir. Park kullanıcılarının yalnızca %7'sinin işsiz oldukları görülmüştür (Çizelge 4.59.).

Çizelge 4.59. Merinos Kent Parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik özellikleri

Kullanıcı Özellikleri		N	%	Standart Sapma
Cinsiyet	Erkek	55	55	0,500
	Kadın	45	45	
Yaş	7-18	0	0	0,897
	18-25	10	10	
	25-35	35	35	
	35-45	41	41	
	45-60	12	12	
	60+	2	2	
Medeni Durum	Evli	62	62	0,487
	Bekâr	38	38	
Eğitim Durumu	Okur-yazar değil	0	0	0,770
	İlköğretim	24	24	
	Lise	50	50	
	Üniversite	23	23	
	Lisansüstü	3	3	
Aylık Ortalama Gelir	0-1000 TL	1	1	1,135
	1000-2000 TL	12	12	
	2000-3000 TL	19	19	
	3000+	16	16	
	Belirtmek istemiyor	52	52	
Meslek	Ev Hanımı	28	28	2,576
	Emekli	7	7	
	Öğrenci	1	1	
	Memur	14	14	
	Mühendis-Mimar	8	8	
	Esnaf	13	13	
	İşçi	21	21	
	İşsiz	7	7	
	Diğer	1	1	

4.3.2. Kullanımlar ile ilgili bulgular

Merinos Kent Parkı'nda yapılan anket çalışması sonuçlarına göre park kullanıcılarının kent parkını %36,1 oranında piknik yapmak için tercih ettikleri görülmektedir. Park %22,5 oran ile gezme-dinlenme amacıyla, %19,3 oran ile sosyal iletişim için kullanılmaktadır. Ankete katılan alan kullanıcılarının kent parkını bitkisel araştırma amacıyla tercih ettiği görülmemiştir (Şekil 4.6.).

Şekil 4.6. Parkın kullanım amacı

Merinos Kent Parkı kullanıcıları, en çok ayda 1-2 kez (%38) parkı ziyaret ettiklerini belirtmiş, parkı 2-3 ayda bir kez ziyaret edenlerin oranlarının %31 olduğu, parkı her gün ziyaret edenlerin oranının ise %3'de kaldığı belirlenmiştir.

Park kullanıcılarının parktan en çok %45 oranı ile yaz aylarında yararlandıkları görülmüş ve bunu %40 ile ilkbahar mevsiminin izlediği görülmüş, kış mevsiminde ise parkın hiç tercih edilmediği tespit edilmiştir.

Kent parkı %48 oranında hafta sonu kullanıcılar tarafından daha çok tercih edilirken, %40 oranında kullanıcı ziyaret günlerinin değişken olduğunu bildirmiştir. Her zaman ziyaret eden %11 oranında alan kullanıcısı varken, %1 oranında hafta içi gelmeyi tercih eden kullanıcı görülmektedir.

Merinos Kent Parkı kullanıcıları %42 oran ile alana geldikleri zaman alanda 5 saatten fazla zaman geçirdiklerini belirtmişlerdir. Alan kullanıcılarının alanda %27 oran ile 3-5 saat, %24 oran ile 1-3 saat zaman geçirdikleri görülmektedir. %7 oran ile 1 saatten az alanı kullanan ziyaretçi grubu en az alanda kalmayı tercih eden kullanıcılar olarak ortaya çıkmaktadır (Çizelge 4.60.).

Çizelge 4.60. Merinos Kent Parkı kullanıcılarının kullanım özellikleri

Kullanım Özellikleri		N	%	Standart Sapma
Parkın Kullanım Sıklığı	Her gün	3	3	0,985
	Haftada 1-2 kez	16	16	
	Ayda 1-2 kez	38	38	
	2-3 ayda 1 kez	31	31	
	Yılda 1-2 kez	12	12	
	Hiçbir zaman	0	0	
Parkın Kullanım Mevsimi	İlkbahar	40	40	1,234
	Yaz	45	45	
	Sonbahar	3	3	
	Kış	0	0	
	Her mevsim	12	12	
Parkın Kullanım Günleri	Hafta içi	1	1	0,694
	Hafta sonu	48	48	
	Değişken	40	40	
	Her zaman	11	11	
Parkta Geçirilen Zaman	1 saatten az	7	7	0,973
	1-3 saat	24	24	
	3-5 saat	27	27	
	5 saatten fazla	42	42	

4.3.2.1. Parkın kullanım sıklığı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Kullanım sıklığı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre cinsiyet, yaş, eğitim durumu ve meslek gruplarının $p \leq 0.01$ ve $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.61.)

Çizelge 4.61. Kent parkının kullanım sıklığı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Kullanım Sıklığı	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,015**	0,009**	0,000***	0,363	0,000***

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'nın kullanım sıklığının cinsiyet ile ilişkisi incelendiğinde alanı her gün ziyaret eden kullanıcıların tamamının %100 oran ile erkek kullanıcılar olduğu, kadın kullanıcıları alana her gün gelmeyi tercih etmedikleri görülmektedir. Kadın kullanıcılar %81,2 oran ile haftada 1-2 kez parkı kullandıklarını ifade ederken, erkek kullanıcılar %64,5 oran ile 2-3 ayda 1 kez parkı ziyaret ettiklerini belirtmişlerdir (Çizelge 4.62.).

Çizelge 4.62. Kullanım sıklığı x cinsiyet ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Cinsiyet	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	3	100	3	18,8	22	57,9	20	64,5	7	58,3	55	55
Kadın	0	0	13	81,2	16	42,1	11	35,5	5	41,7	45	45
Toplam	3	100	16	100	38	100	31	100	12	100	100	100

Kent parkını ziyaret eden kullanıcıların katıldığı anketlerin değerlendirilmesi sonucu, 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar %41 oran ile parkı en çok kullanan yaş grubu olarak belirlenmiştir. 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar kent parkını %44,7 oran ile ayda 1-2 kez ziyaret ederken, 25-35 yaş aralığındaki kullanıcılar %50 oranında yılda 1-2 kez, %42,1 oranında ise ayda 1-2 kez gelmeyi tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Alanı her gün ziyaret ettiklerini belirten kullanıcıların tamamı %100 oran ile 45-60 yaş aralığında yer alan kullanıcı kesimi olarak belirlenmiştir (Çizelge 4.63.).

Çizelge 4.63. Kullanım sıklığı x yaş ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Yaş	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
18-25 yaş	0	0	1	6,3	3	7,9	5	16,1	1	8,3	10	10
25-35 yaş	0	0	6	37,5	16	42,1	7	22,6	6	50	35	35
35-45 yaş	0	0	6	37,5	17	44,7	13	41,9	5	41,7	41	41
45-60 yaş	3	100	2	12,5	2	5,3	5	16,1	0	0	12	12
60+	0	0	1	6,3	0	0	1	3,2	0	0	2	2
Toplam	3	100	16	100	38	100	31	100	12	100	100	100

Alanı en çok ziyaret eden kullanıcıların %50 oran ile lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar olduğu görülmektedir. Lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar %100 oran ile alanı her gün ziyaret ederken, %65,8 oran ile ayda 1-2 kez alana geldiklerini belirtmişlerdir. Merinos Kent Parkı'nı üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcıların %66,6 oranında, lisansüstü eğitim düzeyindeki kullanıcıların ise %16,7 oranında daha çok yılda 1-2 kez ziyaret etmeyi tercih ettiği görülmektedir (Çizelge 4.64.).

Çizelge 4.64. Kullanım sıklığı x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Eğitim Durumu	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	7	43,8	10	26,3	5	16,1	2	16,7	24	24
Lise	3	100	7	43,8	25	65,8	15	48,4	0	0	50	50
Üniversite	0	0	2	12,4	2	5,3	11	35,5	8	66,6	23	23
Lisansüstü	0	0	0	0	1	2,6	0	0	2	16,7	3	3
Toplam	3	100	16	100	38	100	31	100	12	100	100	100

Yapılan analizlere göre Merinos Kent Parkı kullanım sıklığının gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Anket sonuçlarına göre kent parkı %75 oran ile yılda 1-2 kez, %68,8 oran ile haftada 1-2 kez gelirini belirtmek istemeyen kullanıcılar tarafından ziyaret edilmektedir. %3,2 oran ile 0-1000 TL gelire sahip ve %16,1 oran ile 1000-2000 TL gelire sahip kullanıcıların parkı çoğunlukla 2-3 ayda 1 kez ziyaret etmeyi tercih ettikleri görülmektedir (Çizelge 4.65.).

Çizelge 4.65. Kullanım sıklığı x gelir durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Gelir Durumu	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	0	0	0	0	1	3,2	0	0	1	1
1000-2000 TL	0	0	3	18,8	3	7,9	5	16,1	1	8,3	12	12
2000-3000 TL	0	0	1	6,3	11	28,9	7	22,6	0	0	19	19
3000 TL+	0	0	1	6,3	7	18,4	6	19,4	2	16,7	16	16
Belirtmek istemiyor	3	100	11	68,8	17	44,7	12	38,7	9	75	52	52
Toplam	3	100	16	100	38	100	31	100	12	100	100	100

Parkın kullanım sıklığının meslek ile ilişkisi incelendiğinde ev hanımlarının %62,5 oran ile haftada 1-2 kez parkı ziyaret ettikleri, bunu %18.8 ile işçilerin, %12,5 ile işsizlerin izledikleri görülmüştür. Ankete katılan emekli kullanıcıların tamamı %100 oranında her gün alanı kullandıklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.66.).

Çizelge 4.66. Kullanım sıklığı x meslek ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Meslek	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	0	0	10	62,5	13	34,2	3	9,7	2	16,7	28	28
Emekli	3	100	1	6,3	0	0	3	9,7	0	0	7	7
Öğrenci	0	0	0	0	0	0	1	3,2	0	0	1	1
Memur	0	0	0	0	4	10,5	9	29	1	8,3	14	14
Mühendis-Mimar	0	0	0	0	0	0	2	6,5	6	50	8	8
Esnaf	0	0	0	0	5	13,2	5	16,1	3	25	13	13
İşçi	0	0	3	18,8	12	31,6	6	19,4	0	0	21	21
İşsiz	0	0	2	12,5	4	10,5	1	3,2	0	0	7	7
Diğer	0	0	0	0	0	0	1	3,2	0	0	1	1
Toplam	3	100	16	100	38	100	31	100	12	100	100	100

4.3.2.2. Parkın kullanım mevsimi ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Kullanım mevsimi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre cinsiyet ve meslek gruplarının $p \leq 0.01$ ve $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.67.).

Çizelge 4.67. Kent parkının kullanım mevsimi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Kullanım Mevsimi	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,008**	0,235	0,006	0,098	0,001***

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, en çok yaz mevsiminde kullanılan park, bu mevsimde %60 oranında erkek, %40 oranında kadın ziyaretçileri ağırlamaktadır. Alanı sonbahar mevsiminde yalnızca erkek ziyaretçiler tercih ederken, kadın kullanıcılar %62,5 oran ile en çok ilkbahar mevsiminde alanı kullanmaktadır (Çizelge 4.68).

Çizelge 4.68. Kullanım mevsimi x cinsiyet ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi										
Cinsiyet	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	15	37,5	27	60	3	100	10	83,3	55	55
Kadın	25	62,5	18	40	0	0	2	16,7	45	45
Toplam	40	100	45	100	3	100	12	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'nın kullanım mevsiminin yaş ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış olmasına rağmen, 35-45 ve 25-35 yaş grubundaki kullanıcıların sonbahar, yaz ve ilkbahar mevsimlerini tercih ettikleri, 18-25 yaş aralığındaki kullanıcıların ise ilkbahar ve yaz mevsimlerini seçtikleri belirlenmiştir. Anket sonuçlarından alanın özellikle kış mevsiminde tercih edilmediği görülmektedir (Çizelge 4.69.).

Çizelge 4.69. Kullanım mevsimi x yaş ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi										
Yaş	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
18-25 yaş	5	12,5	5	11,1	0	0	0	0	10	10
25-35 yaş	15	37,5	12	26,7	1	33,3	7	58,3	35	35
35-45 yaş	15	37,5	23	51,1	2	66,7	1	8,3	41	41
45-60 yaş	4	10	5	11,1	0	0	3	25	12	12
60+	1	2,5	0	0	0	0	1	8,3	2	2
Toplam	40	100	45	100	3	100	12	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'nın kullanım mevsiminin eğitim durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış olmasına rağmen, İlköğretim eğitim düzeyine sahip kullanıcıların alanı ziyaret etmek için %31,1 oran ile yaz mevsimini, %22,5 oran ile ilkbahar mevsimini tercih ettikleri görülmüş, Lise eğitim düzeyine sahip kullanıcıların %57,8 oranında yaz aylarında, üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcıların ise %35 oranında ilkbahar aylarında parkı kullanmayı tercih ettikleri saptanmıştır (Çizelge 4.70.).

Çizelge 4.70. Kullanım mevsimi x eğitim durumu ilişkisi

Parkin Kullanım Mevsimi										
Eğitim Durumu	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	9	22,5	14	31,1	0	0	1	8,3	24	24
Lise	15	37,5	26	57,8	0	0	9	75	50	50
Üniversite	14	35	4	8,9	3	100	2	16,7	23	23
Lisansüstü	2	5	1	2,2	0	0	0	0	3	3
Toplam	40	100	45	100	3	100	12	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'nın kullanım mevsiminin gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış olmasına rağmen, gelirini belirtmek istemeyen ve çoğunluğu oluşturan kullanıcı grubunun tamamı park alanını sonbahar mevsiminde, geliri 2000-3000 TL arasında olan kullanıcı grubu ise %28,9'luk oran ile en çok yaz mevsiminde kullanımı tercih etmektedir (Çizelge 4.71.).

Çizelge 4.71. Kullanım mevsimi x gelir durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi										
Gelir Durumu	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	1	2,5	0	0	0	0	0	0	1	1
1000-2000 TL	3	7,5	6	13,3	0	0	3	25	12	12
2000-3000 TL	5	12,5	13	28,9	0	0	1	8,3	19	19
3000 TL+	12	30	3	6,7	0	0	1	8,3	16	16
Belirtmek istemiyor	19	47,5	23	51,1	3	100	7	58,4	52	52
Toplam	40	100	45	100	3	100	12	100	100	100

Merinos Kent Parkı'ndan en çok yaz aylarında yararlanmayı tercih eden %35,6 oran ile işçi kullanıcı grubudur. Ev hanımı olan kullanıcılar %35 oran ile memur kullanıcılar %22,5 oran ile mühendis-mimar kullanıcılar ise %10 oran ile ilkbahar mevsiminde alanı kullanmayı tercih etmektedir. Anket sonuçlarına göre emekli kullanıcıların %33,3 oranında alanı her mevsim kullanmayı tercih ettikleri görülmektedir (Çizelge 4.72.).

Çizelge 4.72. Kullanım mevsimi x meslek ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi										
Meslek	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	14	35	13	28,9	0	0	1	8,3	28	28
Emekli	2	5	1	2,2	0	0	4	33,3	7	7
Öğrenci	1	2,5	0	0	0	0	0	0	1	1
Memur	9	22,5	5	11,1	0	0	0	0	14	14
Mühendis-Mimar	4	10	1	2,2	1	33,3	2	16,7	7	7
Esnaf	6	15	3	6,7	2	66,7	2	16,7	13	13
İşçi	2	5	16	35,6	0	0	3	25	21	21
İşsiz	2	5	5	11,1	0	0	0	0	7	7
Diğer	0	0	1	2,2	0	0	0	0	1	1
Toplam	40	100	45	100	3	100	12	100	100	100

4.3.2.3. Parkın kullanım günleri ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Kullanım günleri ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre yaş, eğitim durumu ve meslek gruplarının $p \leq 0.01$ ve $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.73.).

Çizelge 4.73. Kent parkının kullanım günleri ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Kullanım Günleri	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,126	0,012**	0,000***	0,389	0,000***

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'nın kullanım günlerinin cinsiyet ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış olmasına rağmen, en fazla kullanım tercihi kadın

kullanıcılarda %100 ile hafta içi, erkek kullanıcılarda ise %62,5 ile hafta sonu olmuştur. Her zaman kullanım tercihi ise kadınlarda %72,7 oranında, erkeklerde ise %27,3 oranında rağbet görmüştür (Çizelge 4.74.).

Çizelge 4.74. Kullanım günleri x cinsiyet ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Cinsiyet	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	0	0	30	62,5	22	55	3	27,3	55	55
Kadın	1	100	18	37,5	18	45	8	72,7	45	45
Toplam	1	100	48	100	40	100	11	100	100	100

Merinos Kent Parkı'nın kullanım günlerinin yaş ile ilişkisi incelendiğinde, parkı hafta içi kullanmayı tercih edenlerin %100 oran ile 25-35 yaş aralığında, hafta sonu kullanmayı tercih edenlerin %54,2 oran ile 35-45 yaş aralığında, her zaman kullanmayı tercih edenlerin %45,4 oran ile 45-60 yaş aralığında kullanıcılar olduğu görülmektedir. Anketlerde en az yer alan 60 yaş üstü kullanıcılar %2,5 oran ile değişken günlerde alana gelmeyi tercih ettiğini, %9,1 oran ile de her zaman alanı kullandığını ifade etmiştir (Çizelge 4.75.).

Çizelge 4.75. Kullanım günleri x yaş ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Yaş	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
18-25 yaş	0	0	4	8,3	6	15	0	0	10	10
25-35 yaş	1	100	14	29,2	18	45	2	18,2	35	35
35-45 yaş	0	0	26	54,2	12	30	3	27,3	45	45
45-60 yaş	0	0	4	8,3	3	7,5	5	45,4	12	12
60+	0	0	0	0	1	2,5	1	9,1	2	2
Toplam	1	100	48	100	40	100	11	100	100	100

Yapılan anket çalışmalarının sonuçlarına göre, alan %50 oran ile lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar tarafından tercih edilmekte ve bu kullanıcılar alanı hafta sonu kullanmayı tercih eden kullanıcı grubunda %66,7 orana, her zaman alanı kullanan kullanıcı grubunda ise %63,7 orana sahipken, alanı hafta içi kullanmayı tercih etmedikleri görülmektedir. Üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcılar %47,5 oranında alanı değişken zamanlarda kullandıklarını belirtirken, ilköğretim eğitim düzeyindeki kullanıcılar alanı %36,4 oranında her zaman kullandıklarını ifade etmişlerdir. Üniversite ve lisansüstü eğitim düzeyindeki kullanıcıların alanı her zaman kullanmayı tercih etmedikleri gözlenmiştir (Çizelge 4.76.).

Çizelge 4.76. Kullanım günleri x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Eğitim Durumu	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	11	22,9	9	22,5	4	36,4	24	24
Lise	0	0	32	66,7	11	27,5	7	63,6	50	50
Üniversite	0	0	4	8,3	19	47,5	0	0	23	23
Lisansüstü	1	100	1	2,1	1	2,5	0	0	3	3
Toplam	1	100	48	100	40	100	11	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'nın kullanım günlerinin gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Gelir durumunu belirtmek istemeyen kullanıcıların %81,8 oranında kent parkını her zaman, %80 oranında değişken zamanlarda kullandıkları görülmektedir. 1000-2000 TL gelire sahip kullanıcılar %16,7 oran ile hafta sonu alandan yararlanmayı tercih ettiklerini belirtirken, 0-1000 TL gelire sahip kullanıcılar alanda hafta sonu görülmemektedir. 3000 TL üstü gelire sahip kullanıcıların ise %9,1 oranında her zaman alanı kullandıkları tespit edilmiştir (Çizelge 4.77.).

Çizelge 4.77. Kullanım günleri x gelir durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Gelir Durumu	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	0	0	1	2,5	0	0	1	1
1000-2000 TL	0	0	8	16,7	3	7,5	1	9,1	12	12
2000-3000 TL	0	0	12	25	7	17,5	0	0	19	19
3000 TL+	0	0	10	20,8	5	12,5	1	9,1	16	16
Belirtmek istemiyor	1	100	18	37,5	24	60	9	81,8	52	52
Toplam	1	100	48	100	40	100	11	100	100	100

Kent parkı kullanıcılarından her zaman parkı kullandığını ifade edenlerin %63,7 oran ile ev hanımı kullanıcılar, %36,3 oran ile emekli kullanıcılar olduğu görülmektedir. Alan hafta sonları %35,4 oran ile işçi kullanıcılar tarafından kullanılmakta, %100 oran ile hafta içi kullanan meslek grubunun mühendis-mimar kullanıcılar olduğu görülmektedir. Öğrenci kullanıcılar %2,5 oran ile değişken zamanlarda alanı kullandıklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.78.).

Çizelge 4.78. Kullanım günleri x meslek ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Meslek	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	0	0	12	25	9	22,5	7	63,6	28	28
Emekli	0	0	0	0	3	7,5	4	36,3	7	7
Öğrenci	0	0	0	0	1	2,5	0	0	1	1
Memur	0	0	9	18,8	5	12,5	0	0	14	14
Mühendis-Mimar	1	100	1	2,1	6	15	0	0	8	8
Esnaf	0	0	8	16,7	5	12,5	0	0	13	13
İşçi	0	0	17	35,4	4	10	0	0	21	21
İşsiz	0	0	1	2,1	6	15	0	0	7	7
Diğer	0	0	0	0	1	2,5	0	0	1	1
Toplam	1	100	48	100	40	100	11	100	100	100

4.3.2.4. Parkta geçirilen zaman ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Parkta geçirilen zaman ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre eğitim durumu ve meslek gruplarının $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.79.).

Çizelge 4.79. Kent parkında geçirilen zaman ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkta Geçirilen Zaman	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
		0,317	0,019	0,000***	0,346

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'nda geçirilen zamanın cinsiyet ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Anket çalışması sonucunda kadın kullanıcılar %50 oranında ve yine erkek kullanıcılar %50 oranında alanda 1-3 saat vakit geçirmeyi tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. Erkek kullanıcıların %85,7 oranında 1 saatten az, %50 oranında 5 saatten fazla alanda vakit geçirmeyi tercih ettikleri görülmektedir (Çizelge 4.80.).

Çizelge 4.80. Geçirilen zaman x cinsiyet ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Cinsiyet	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	6	85,7	12	50	16	59,3	21	50	55	55
Kadın	1	14,3	12	50	11	40,7	21	50	45	45
Toplam	7	100	24	100	27	100	42	100	100	100

Elde edilen verilere göre, Merinos Kent Parkı'nda geçirilen zamanın yaş ile ilişkisi önemli bulunmamıştır. %71,4 oranında 25-35 yaş aralığındaki kullanıcıların kent parkında 1 saatten az, %59,5 oranında 35-45 yaş aralığındaki kullanıcıların ise 5 saatten fazla alanda zaman geçirdikleri gözlenmiştir (Çizelge 4.81.).

Çizelge 4.81. Geçirilen zaman x yaş ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Yaş	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
18-25 yaş	0	0	3	12,5	3	11,1	4	9,5	10	10
25-35 yaş	5	71,4	10	41,7	12	44,4	8	19	35	35
35-45 yaş	2	28,6	4	16,7	10	37	25	59,5	41	41
45-60 yaş	0	0	5	20,8	2	7,3	5	11,9	12	12
60+	0	0	2	8,3	0	0	0	0	2	2
Toplam	7	100	24	100	27	100	42	100	100	100

Anket çalışmaları sonucuna göre alanda %71,4 oran ile 1 saatten az kaldığını, %50 oran ile vaktinin 1-3 saatini alanda geçirdiğini ifade eden üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcılarıdır. Kent parkında 3-5 saat zaman geçirdiğini ifade eden kullanıcıların %70,4 oranında lise eğitim düzeyindeki, %22,2 oran ile ilköğretim eğitim düzeyindeki kullanıcılar olduğu görülmektedir. Sonuçlara göre lisansüstü eğitim düzeyindeki kullanıcıların 3-5 saat ve 5 saatten fazla alanda kalmayı tercih etmedikleri ortaya çıkmaktadır (Çizelge 4.82.).

Çizelge 4.82. Geçirilen zaman x eğitim durumu ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Eğitim Durumu	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	2	8,3	6	22,2	16	38,1	24	24
Lise	1	14,3	8	33,4	19	70,4	22	52,4	50	50
Üniversite	5	71,4	12	50	2	7,4	4	9,5	23	23
Lisansüstü	1	14,3	2	8,3	0	0	0	0	3	3
Toplam	7	100	24	100	27	100	42	100	100	100

Merinos Kent Parkı'nda yapılan anket sonuçlarına göre geçirilen zamanın gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Gelir durumunu belirtmek istemeyen kullanıcıların kent parkında %54,8 oran ile 5 saatten fazla zaman geçirmeyi en çok tercih eden kullanıcı grubu olduğu görülmektedir. Parkı en az kullanan 0-1000 TL gelire sahip kullanıcılardan %4,5 oran ile yalnızca 1-3 saat alanı kullandığı cevabı alınmıştır (Çizelge 4.83.).

Çizelge 4.83. Geçirilen zaman x gelir durumu ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Gelir Durumu	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	1	4,5	0	0	0	0	1	1
1000-2000 TL	1	14,3	2	8,3	3	11,1	6	14,3	12	12
2000-3000 TL	0	0	3	12,5	9	33,3	7	16,7	19	19
3000 TL+	1	14,3	7	29,2	2	7,4	6	14,3	16	16
Belirtmek istemiyor	5	71,4	11	45,8	13	48,1	23	54,8	52	52
Toplam	7	100	24	100	27	100	42	100	100	100

Anketlerin değerlendirilmesi sonucu kent parkını 5 saatten fazla kullanan meslek gruplarının arasında %42,9 oranında ev hanımı kullanıcıların, %26,2 oranında işçi kullanıcıların olduğu görülmektedir. Alanda 1 saatten az kalmayı tercih eden kullanıcıların %57,1 oran ile esnaf, %28,6 oran ile mühendis-mimar, %14,3 oran ile de memur meslek grupları kullanıcıları olduğu tespit edilmiştir. Emekli kullanıcılar %29,2 oranında, öğrenci kullanıcılar ise %4,2 oranında kent parkını 1-3 saat kullanmayı tercih etmektedir (Çizelge 4.84.).

Çizelge 4.84. Geçirilen zaman x meslek ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Meslek	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	0	0	2	8,3	8	29,6	18	42,9	28	28
Emekli	0	0	7	29,2	0	0	0	0	7	7
Öğrenci	0	0	1	4,2	0	0	0	0	1	1
Memur	1	14,3	5	20,8	3	11,1	5	11,9	14	14
Mühendis-Mimar	2	28,6	5	20,8	1	3,7	0	0	8	8
Esnaf	4	57,1	1	4,2	2	7,4	6	14,3	13	13
İşçi	0	0	1	4,2	9	33,3	11	26,2	21	21
İşsiz	0	0	2	8,3	3	11,1	2	4,8	7	7
Diğer	0	0	0	0	1	3,7	0	0	1	1
Toplam	7	100	24	100	27	100	42	100	100	100

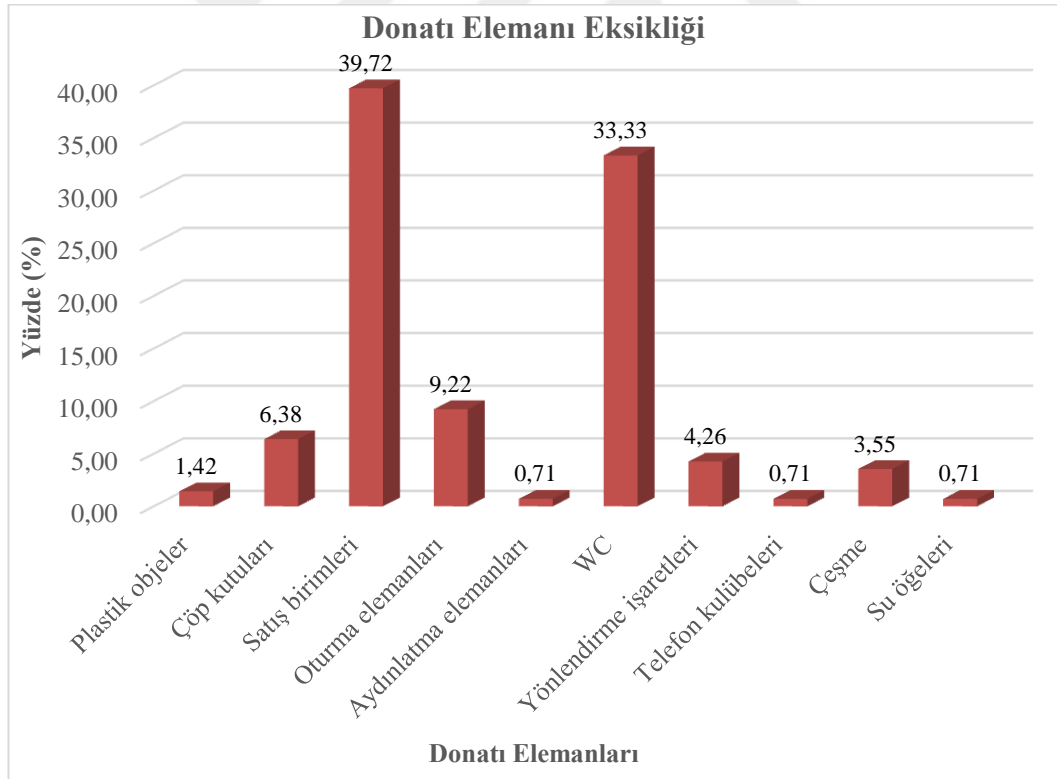
4.3.3. Donatsal ve bitkisel elemanlar ile ilgili bulgular

Yapılan değerlendirmeler sonucunda, kullanıcıların %85'i tarafından Merinos Kent Parkı donatı elemanlarının yeterli olduğu belirtilmiş, aynı zamanda kullanıcıların %100'ü parktaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterli olduğunu ifade etmiştir (Çizelge 4.85.).

Çizelge 4.85. Merinos Kent Parkı donatı elemanları ile bitkilendirmenin yeterliliği

Donatsal ve Bitkisel Elemanlar		N	%	Standart Sapma
Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği	Evet	85	85	0,358
	Hayır	15	15	
Bitkilendirmenin Yeterliliği	Evet	100	100	0,000

Merinos Kent Parkı'nda yapılan anketlerin değerlendirilmesi sonucunda park kullanıcıları donatı elemanlarından %39,7 oran ile satış birimlerini, %33,3 oran ile tuvaletleri eksik bulduklarını belirtmişlerdir. Park genelinde aydınlatma elemanları, telefon kulübeleri ve su öğelerinin eksikliği çok fazla görülmediği için, yalnızca %0,7 oranında eksikliğini ifade eden kullanıcı bulunmaktadır (Şekil 4.7.).

Şekil 4.7. Parkta eksik görülen donatı elemanları

4.3.3.1. Parktaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre eğitim durumu grubunun $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.86.).

Çizelge 4.86. Kent parkındaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,673	0,384	0,000***	0,098	0,048

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'ndaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliğinin cinsiyet ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Erkek kullanıcılar %54,1 oranında, kadın kullanıcılar ise %45,9 oranında parktaki donatı elemanlarını yeterli bulduklarını ifade ederken, erkek kullanıcılar arasında %60 oranında, kadın kullanıcılar arasında ise %40 oranında parktaki donatı elemanlarını yetersiz bulduklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.87.).

Çizelge 4.87. Donatı elemanı sayısı x cinsiyet ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Cinsiyet	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Erkek	46	54,1	9	60	55	55
Kadın	39	45,9	6	40	45	45
Toplam	85	100	15	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'ndaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliğinin yaş ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar %44,7 oranında parkta yer alan donatı elemanlarını sayıca yeterli bulurken, 25-35 yaş aralığındaki kullanıcılar %53,4 oranında donatı elemanlarını sayıca yetersiz bulduklarını ifade etmişlerdir (Çizelge 4.88.).

Çizelge 4.88. Donatı elemanı sayısı x yaş ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Yaş	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
18-25 yaş	8	9,4	2	13,3	10	10
25-35 yaş	27	31,8	8	53,4	35	35
35-45 yaş	38	44,7	3	20	41	41
45-60 yaş	10	11,8	2	13,3	12	12
60+	2	2,4	0	0	2	2
Toplam	85	100	15	100	100	100

Anketlerin değerlendirilmesi sonucu lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar %50,6 oran ile, ilköğretim eğitim düzeyindeki kullanıcılar %27,1 oran ile, üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcılar ise %22,4 oran ile kent parkındaki donatı elemanlarının sayıca yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Lisansüstü eğitim düzeyindeki anket katılımcıları donatı elemanlarının kent parkı için yeterli olduğunu düşünmezken, %20 oranında sayıca yetersiz buldukları gözlenmiştir (Çizelge 4.89.).

Çizelge 4.89. Donatı elemanı sayısı x eğitim durumu ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Eğitim Durumu	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	23	27,1	1	6,7	24	24
Lise	43	50,6	7	46,6	50	50
Üniversite	19	22,4	4	26,7	23	23
Lisansüstü	0	0	3	20	3	3
Toplam	85	100	15	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'ndaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliğinin gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. 0-1000 TL gelire sahip kullanıcılar %6,7 oran ile kent parkındaki donatı elemanlarının sayıca yetersiz olduğunu düşünürken, 1000-2000 TL aralığında gelire sahip kullanıcılar %6,7 oranında, 2000-3000 TL aralığında gelire sahip kullanıcılar %20 oranında, 3000 TL üstü gelire sahip kullanıcılar %26,7 oranında, gelir düzeyini belirtmek istemeyen kullanıcılar ise %40 oranında yetersizlik olduğunu ifade etmiştir. Gelir seviyesindeki artışa bağlı olarak donanım eksikliğinin yetersizliği de artmıştır (Çizelge 4.90.).

Çizelge 4.90. Donatı elemanı sayısı x gelir durumu ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Gelir Durumu	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	1	6,7	1	1
1000-2000 TL	11	12,9	1	6,7	12	12
2000-3000 TL	16	18,8	3	20	19	19
3000 TL+	12	14,1	4	26,7	16	16
Belirtmek istemiyor	46	54,2	6	40	52	52
Toplam	85	100	15	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'ndaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliğinin meslek ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Ankette yer alan bütün meslek gruplarındaki katılımcıların donatı elemanlarının sayıca yeterli olduğunu düşündükleri görülmektedir. Donatı elemanlarının sayıca yetersiz olduğunu çoğunlukla %26,7 oran ile memur, %26,7 oran ile esnaf, %13,3 oran ile mimar-mühendis, %13,3 oran ile de işçi kullanıcı grupları belirtmişlerdir (Çizelge 4.91.).

Çizelge 4.91. Donatı elemanı sayısı x meslek ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Meslek	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	27	31,8	1	6,7	28	28
Emekli	6	7,1	1	6,7	7	7
Öğrenci	0	0	1	6,7	1	1
Memur	10	11,8	4	26,7	14	14
Mühendis-Mimar	6	7,1	2	13,3	8	8
Esnaf	9	10,6	4	26,7	13	13
İşçi	19	22,4	2	13,3	21	21
İşsiz	7	8,2	0	0	7	7
Diğer	1	1,2	0	0	1	1
Toplam	85	100	15	100	100	100

4.3.3.2. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre cinsiyet, yaş, eğitim durumu, gelir durumu ve meslek gruplarının istatistikî seviyede önemli olmadıkları tespit edilmiştir

4.3.4. Park tasarımı ile ilgili bulgular

Merinos Kent Parkı tasarımı ile ilgili değerlendirmeler sonucunda, kullanıcıların %56'sı park tasarımını çok başarılı, %39'u başarılı olarak değerlendirmiş, kullanıcıların yalnızca %2'si park tasarımını başarısız bulmuştur (Çizelge 4.92.).

Çizelge 4.92. Merinos Kent Parkı tasarım bulguları

Park Tasarımı	N	%	Standart Sapma
Çok başarısız	-	-	0,658
Başarısız	2	2	
Kararsızım	3	3	
Başarılı	39	39	
Çok başarılı	56	56	
TOPLAM	100	100	

4.3.4.1. Parkın tasarımı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Park tasarımı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre sadece eğitim durumunun $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.93.).

Çizelge 4.93. Kent parkının tasarımı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Tasarımı	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,362	0,336	0,000***	0,596	0,066

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'nın tasarımının cinsiyet ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamasına rağmen erkek kullanıcıların %57,1'i, kadın kullanıcıların ise %42,9'u park tasarımını çok başarılı bulmuşlardır (Çizelge 4.94.).

Çizelge 4.94. Park tasarımı x cinsiyet ilişkisi

Parkın Tasarımı										
Cinsiyet	Başarısız		Kararsızım		Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	1	50	3	100	19	48,7	32	57,1	55	55
Kadın	1	50	0	0	20	51,3	24	42,9	45	45
Toplam	2	100	3	100	39	100	56	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'nın tasarımının yaş ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar %50 oranında kent parkının tasarımının çok başarılı olduğunu düşünmektedirler. 25-35 yaş aralığındaki kullanıcıların %43,8 oran ile başarılı, %50 oran ile başarısız buldukları görülmektedir (Çizelge 4.95.).

Çizelge 4.95. Park tasarımı x yaş ilişkisi

Parkın Tasarımı										
Yaş	Başarısız		Kararsızım		Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
18-25 yaş	0	0	0	0	5	12,8	5	8,9	10	10
25-35 yaş	1	50	2	66,7	17	43,6	15	26,8	35	35
35-45 yaş	0	0	1	33,3	12	30,8	28	50	41	41
45-60 yaş	1	50	0	0	3	7,7	8	14,3	12	12
60+	0	0	0	0	2	5,1	0	0	2	2
Toplam	2	100	3	100	39	100	56	100	100	100

Kent parkı kullanıcıları arasında lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar %57,2 oran ile ilköğretim eğitim düzeyindeki kullanıcılar ise %30,4 oran ile park tasarımını çok başarılı bulduklarını ifade ettikleri görülmektedir. Ankete katılan lisansüstü eğitim düzeyindeki kullanıcılardan ise çok başarılı cevabı alınmamıştır (Çizelge 4.96.).

Çizelge 4.96. Park tasarımı x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Tasarımı										
Eğitim Durumu	Başarısız		Kararsızım		Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	0	0	7	17,9	17	30,4	24	24
Lise	1	50	0	0	17	43,6	32	57,2	50	50
Üniversite	0	0	2	66,7	14	35,9	7	12,5	23	23
Lisansüstü	1	50	1	33,3	1	2,6	0	0	3	3
Toplam	2	100	3	100	39	100	56	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'nın tasarımının gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Katılımcılar arasında 0-1000 TL gelire sahip kullanıcılar %2,6 oran ile başarılı, 1000-2000 TL gelir aralığındaki kullanıcılar %12,5 oran ile çok başarılı, 2000-3000 TL gelir aralığındaki kullanıcılar %26,8 oran ile çok başarılı, 3000 TL üzerinde gelire sahip kullanıcılar ise %14,3 oran ile çok başarılı bulduklarını ifade etmişlerdir (Çizelge 4.97.).

Çizelge 4.97. Park tasarımı x gelir durumu ilişkisi

Parkın Tasarımı										
Gelir Durumu	Başarısız		Kararsızım		Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	0	0	1	2,6	0	0	1	1
1000-2000 TL	0	0	1	33,3	4	10,3	7	12,5	12	12
2000-3000 TL	0	0	0	0	4	10,3	15	26,8	19	19
3000 TL+	0	0	1	33,3	7	17,9	8	14,3	16	16
Belirtmek istemiyor	2	100	1	33,3	23	59	26	46,4	52	52
Toplam	2	100	3	100	39	100	56	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Merinos Kent Parkı'nın tasarımının meslek ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Ev hanımı kullanıcılar park tasarımını çok başarılı bulan diğer meslek grupları arasında, %32,1 oranına sahip meslek grubunu oluşturmaktadır. Mühendis-mimar kullanıcılar park tasarımı konusunda %66,7 oranında kararsızım cevabını verirken, başarısız bulan meslek grupları arasında %50 orana sahiptir (Çizelge 4.98.).

Çizelge 4.98. Park tasarımı x meslek ilişkisi

Parkın Tasarımı										
Meslek	Başarısız		Kararsızım		Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	0	0	0	0	10	25,6	18	32,1	28	28
Emekli	1	50	0	0	3	7,7	3	5,4	7	7
Öğrenci	0	0	0	0	1	2,6	0	0	1	1
Memur	0	0	1	33,3	6	15,4	7	12,5	14	14
Mühendis-Mimar	1	50	2	66,7	4	10,3	1	1,8	8	8
Esnaf	0	0	0	0	6	15,4	7	12,5	13	13
İşçi	0	0	0	0	6	15,4	15	26,8	21	21
İşsiz	0	0	0	0	3	7,7	4	7,1	7	7
Diğer	0	0	0	0	0	0	1	1,8	1	1
Toplam	2	100	3	100	39	100	56	100	100	100

4.3.5. Memnuniyet durumu ile ilgili bulgular

Yapılan analiz sonuçlarına göre Merinos Kent Parkı kullanıcıları kent parkından %60 oran ile çok memnun olduğunu, %20 oran ile oldukça memnun olduğunu, %18 oran ile de memnun, %2 oran ile az memnun olduğunu belirtmişlerdir. Anketlerde hiç memnun değilim şıkkı yanıt bulmamıştır (Çizelge 4.99.).

Çizelge 4.99. Kent parkından genel memnuniyet

Genel Memnuniyet	N	%
Hiç memnun değilim	-	-
Az memnunum	2	2
Memnunum	18	18
Oldukça memnunum	20	20
Çok memnunum	60	60

4.3.5.1. Parktan memnuniyet ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Memnuniyet ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre eğitim durumu ve mesleğin $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.100.).

Çizelge 4.100. Kent parkından genel memnuniyet ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parktan Genel Memnuniyet	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,920	0,269	0,000***	0,621	0,000***

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre kent parkından memnuniyetin cinsiyet ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamasına rağmen, kent parkında zaman geçiren erkek kullanıcılar %55 oranında kent parkından çok memnun, %50 oranında oldukça memnun olduğunu ifade etmişlerdir. Kadın kullanıcılar ise %45 oranında çok memnun, %50 oranında memnun olduklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.101.).

Çizelge 4.101. Memnuniyet x cinsiyet ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet										
Cinsiyet	Az memnunum		Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	1	50	11	61,1	10	50	33	55	55	55
Kadın	1	50	7	38,9	10	50	27	45	45	45
Toplam	2	100	18	100	20	100	60	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre kent parkından genel memnuniyetin yaş ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. 35-45 yaş aralığındaki kent parkı kullanıcıları %46,7 oranında kent parkından çok memnun, 25-35 yaş aralığındaki kullanıcılar %55,6 oranında memnun olduğunu belirten yaş gruplarıdır. Anketlerde yer alan genel memnuniyet sorusunda dördüncü sırada yer alan az memnunum şikkını tercih edenler ise %50 oranında 25-35, %50 oranında da 45-60 yaş aralığı park kullanıcıları olarak tespit edilmiştir (Çizelge 4.102.).

Çizelge 4.102. Memnuniyet x yaş ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet										
Yaş	Az memnunum		Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
18-25 yaş	0	0	2	11,1	4	20	4	6,7	10	10
25-35 yaş	1	50	10	55,6	6	30	18	30	35	35
35-45 yaş	0	0	5	27,8	8	40	28	46,7	41	41
45-60 yaş	1	50	0	0	2	10	9	15	12	12
60+	0	0	1	5,6	0	0	1	1,7	2	2
Toplam	2	100	18	100	20	100	60	100	100	100

Yapılan anketlerin değerlendirilmesi ile elde edilen sonuçlara göre lise eğitim seviyesine sahip kent parkı kullanıcıları parktan %63,4 oranında çok memnun, %40 oranında oldukça memnun olduklarını, ilköğretim eğitim seviyesindeki kullanıcılar

%33,3 oranında çok memnun, %15 oranında ise oldukça memnun olduklarını belirtmişlerdir. Lisansüstü eğitim seviyesine sahip kullanıcılar %11,1 oran ile memnun olduklarını belirtirken, oldukça memnunum ve çok memnunum şikkı yanıt bulamamıştır. Ayrıca az memnun olduğunu belirten kullanıcıların %50 oranında lise, %50 oranında lisansüstü eğitim seviyesine sahip kullanıcılar olduğu görülmektedir (Çizelge 4.103.).

Çizelge 4.103. Memnuniyet x eğitim durumu ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet										
Eğitim Durumu	Az memnunum		Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	1	5,6	3	15	20	33,3	24	24
Lise	1	50	3	16,7	8	40	38	63,4	50	50
Üniversite	0	0	12	66,6	9	45	2	3,3	23	23
Lisansüstü	1	50	2	11,1	0	0	0	0	3	3
Toplam	2	100	18	100	20	100	60	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre kent parkından genel memnuniyetin gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Analiz sonuçlarına göre 0-1000 TL gelire sahip kullanıcılar %5,6 oran ile memnunum şikkını tercih etmişlerdir. 2000-3000 TL arasındaki gelir sahipleri %21,7 oran ile oldukça memnun olduklarını belirtmişlerdir. Gelirini belirtmek istemeyen park kullanıcıları %51,7 oranında çok memnunum, %50 oranında da oldukça memnunum, %50 oranında memnunum cevabını verirken, %100 oran ile az memnun olduklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.104.).

Çizelge 4.104. Memnuniyet x gelir durumu ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet										
Gelir Durumu	Az memnunum		Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	1	5,6	0	0	0	0	1	1
1000-2000 TL	0	0	1	5,6	3	15	8	13,3	12	12
2000-3000 TL	0	0	2	11,1	4	20	13	21,7	19	19
3000 TL+	0	0	5	27,7	3	15	8	13,3	16	16
Belirtmek istemiyor	2	100	9	50	10	50	31	51,7	52	52
Toplam	2	100	18	100	20	100	60	100	100	100

Meslek gruplarının parktan genel memnuniyet sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde, kent parkından ev hanımı kullanıcıların %40 oran ile, işçi kullanıcıların %23,3 oran ile çok memnun oldukları görülmektedir. Mühendis-mimar kullanıcı grubu %38,9 oran ile memnunum, %50 oran ile az memnunum şıklarını tercih etmişlerdir (Çizelge 4.105.).

Çizelge 4.105. Memnuniyet x meslek ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet										
Meslek	Az memnunum		Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	0	0	1	5,6	3	15	24	40	28	28
Emekli	1	50	1	5,6	1	5	4	6,7	7	7
Öğrenci	0	0	1	5,6	0	0	0	0	1	1
Memur	0	0	4	22,2	5	25	5	8,3	14	14
Mühendis-Mimar	1	50	7	38,9	0	0	0	0	8	8
Esnaf	0	0	4	22,2	1	5	8	13,3	13	13
İşçi	0	0	0	0	7	35	14	23,3	21	21
İşsiz	0	0	0	0	2	10	5	8,3	7	7
Diğer	0	0	0	0	1	5	0	0	1	1
Toplam	2	100	18	100	20	100	60	100	100	100

4.3.5.2. Memnuniyet/memnuniyetsizlik kriterleri ile ilgili bulgular

Memnuniyet/memnuniyetsizlik üzerine etkili olan kriterleri vurgulayan sorulara kullanıcılardan alınan cevaplar Çizelge 4.106.'da verilmiştir.

Merinos Kent Parkı kullanıcıları kent parkının temiz ve bakımlı olduğu söylendiğinde %49 oran ile kesinlikle katılıyorum, %46 oran ile katılıyorum, %5 oranında katılmıyorum cevabını vermişlerdir.

Parkın kullanıcılara spor ve egzersiz yapma olanağı sunduğu ifade edildiğinde %49 oranında kesinlikle katılıyorum, %45 oranında katılıyorum cevabı alınırken, %3 oranında kullanıcı spor ve egzersiz yapma olanağı sunmadığını ifade etmiştir.

Kullanıcılar %38 oranında kent parkının sessizliği ile huzur sağladığını kesinlikle düşünüyorum cevabını verirken, %2 oranında kullanıcı kararsız olduğunu, %34 oranında kullanıcı bu fikre katılmadığını, %3 oranında ise kullanıcı kesinlikle parkın sessiz bir ortam olmadığını ve huzur sağlamadığını belirtmiştir.

Yapılan analiz çalışmalarına göre %5 oranında parkta emniyet ve güvenliğin yetersiz olduğunu düşünen kullanıcı varken, %48 oranında emniyet ve güvenliğin yeterli olduğunu düşünen kullanıcı, %24 oranında ise kesinlikle hiçbir emniyet ve güvenlik yetersizliği olmadığını belirttiği görülmüştür.

Kullanıcıların %51 oranında parkın yakın oluşunun kesinlikle ulaşım kolaylığı sağlamakta olduğunu, %45 oranında ulaşım kolaylığı sağladığını belirtmesi kent parkının yakın çevreden ziyaretçileri daha çok ağırladığını göstermektedir. %4 oranında anket katılanı ise kent parkının yakın olduğu faktörüne katılmadığını belirttiği gözlenmiştir.

%11 oranında kullanıcı engellilere yönelik düzenlemelerin kesinlikle olduğunu ifade ederken, %8 oranında kullanıcı bu konuda kararsız kalmıştır. Ankete katılanlardan %34

oranında kullanıcı engellilere yönelik düzenlemelerin olmadığını %19 oranında kullanıcı park tasarımında engellilere yönelik düzenlemelerin kesinlikle göz önüne alınmadığını ifade etmiştir.

Kent parkının sosyal ve kültürel açıdan çeşitli aktivitelere katılma olanağı kesinlikle sağladığını %47 oranında kent parkı kullanıcısı belirtmiştir.%1 oranında kullanıcı bu konuda kararsız kalırken, %5 oranında kullanıcının kent parkının böyle bir olanak sağlamadığını, %1 oranında kullanıcı ise kesinlikle sosyal ve kültürel açıdan aktivite olanağı bulamadığını belirttiği görülmektedir.

Kafe ve restoranların varlığı %34 oranında kullanıcı tarafından kesinlikle yetersiz bulunurken, %21 oranında kullanıcı bu düşünceye katılmadığını, %16 oranında kullanıcı ise düşünceye kesinlikle katılmadığını kafe ve restoranları sayıca yeterli bulduğunu ifade etmiştir.

Bilgilendirme yetersizliği ve bilgi alacak personel bulunmaması konusu kullanıcılara yöneltildiğinde %11 oranında kullanıcılar kesinlikle katılıyorum, %42 oranında katılmıyorum, %21 oranında kesinlikle katılmıyorum cevapları alınmıştır. %5 oranında kullanıcının ise bu konuda kararsız olduğu tespit edilmiştir.

Anket verilerine göre %68 oranında park kullanıcısı çocuk oyun alanlarının varlığı ile kesinlikle çocukların iyi vakit geçirdiğini düşündüklerini ifade ettikleri görülmektedir.

Otopark sayısının yetersiz olduğunu yalnızca %3 oranında kullanıcı düşünürken, %22 oranında kullanıcı otopark sayısını kesinlikle araçlara yetecek miktarda bulunduğunu belirtmiştir. %6 oranında kullanıcı ise bu konuda kararsız olduklarını ifade etmişlerdir (Çizelge 4.106.)

Çizelge 4.106. Kullanıcı memnuniyet/memnuniyetsizlik faktörler

Memnuniyet / Memnuniyetsizlik Durumu	Kesinlikle katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Temiz ve bakımlıdır.	49	49	46	46	0	0	5	5	0	0
Spor ve egzersiz yapabilme olanağı sağlamaktadır.	49	49	45	45	0	0	6	6	0	0
Sessizliği ile huzur sağlamaktadır.	38	38	23	23	2	2	34	34	3	3
Parkta emniyet ve güvenlik yetersizdir.	5	5	19	19	4	4	48	48	24	24
Parkın yakın oluşu ulaşım/erişim kolaylığı sağlamaktadır.	51	51	45	45	0	0	4	4	0	0
Engellilere yönelik düzenlemeler bulunmamaktadır.	11	11	28	28	8	8	34	34	19	19
Sosyal ve kültürel açıdan çeşitli aktivitelere katılma olanağı sunmaktadır.	47	47	46	46	1	1	5	5	1	1
Kafe ve restoranların varlığı yetersizdir.	34	34	28	28	1	1	21	21	16	16
Bilgilendirme yetersizdir ve bilgi alacak görevli personel bulunmamaktadır.	11	11	21	21	5	5	42	42	21	21
Çocuk oyun alanlarının varlığı ile çocuklar iyi vakit geçirmektedir.	68	68	32	32	0	0	0	0	0	0
Otopark sayısı yetersizdir.	3	3	12	12	6	6	57	57	22	22

4.4. Reşat Oyal Kültürparkı'na Ait Bulgular

4.4.1. Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik yapı analizi ile ilgili bulgular

Yapılan değerlendirmeler sonucunda Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcılarının %45'lik oran ile kadınlardan oluştuğu, erkek kullanıcıların oranının ise %55 olduğu görülmüştür.

Park kullanıcılarının yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında, parkı en çok %40 oran ile 35-45 yaş aralığındaki kullanıcıların tercih ettiği, bunu %29 oran ile 25-35 yaş aralığındaki kullanıcılar izlediği görülmüştür. Kent parkını en az ziyaret eden grup ise %1 oran ile 60 yaş üstü kullanıcılar olmuştur. Ankete katılan kullanıcıların %40'ının evli, %60'ının ise bekâr oldukları görülmüştür.

Park kullanıcılarının %57'lik kesiminin lise düzeyinde eğitim seviyesinde, %32'sinin ise  niversite eğitim seviyesinde oldukları saptanmıştır. Okuryazar değilim diyenlerin oranının ise 0 olduğu görülmüştür.

Kullanıcıların %48'i gelirlerini belirtmek istemez iken %21'i 2000-3000 TL ve %21'i ise 3000+ TL gelire sahip olduklarını beyan etmişlerdir.

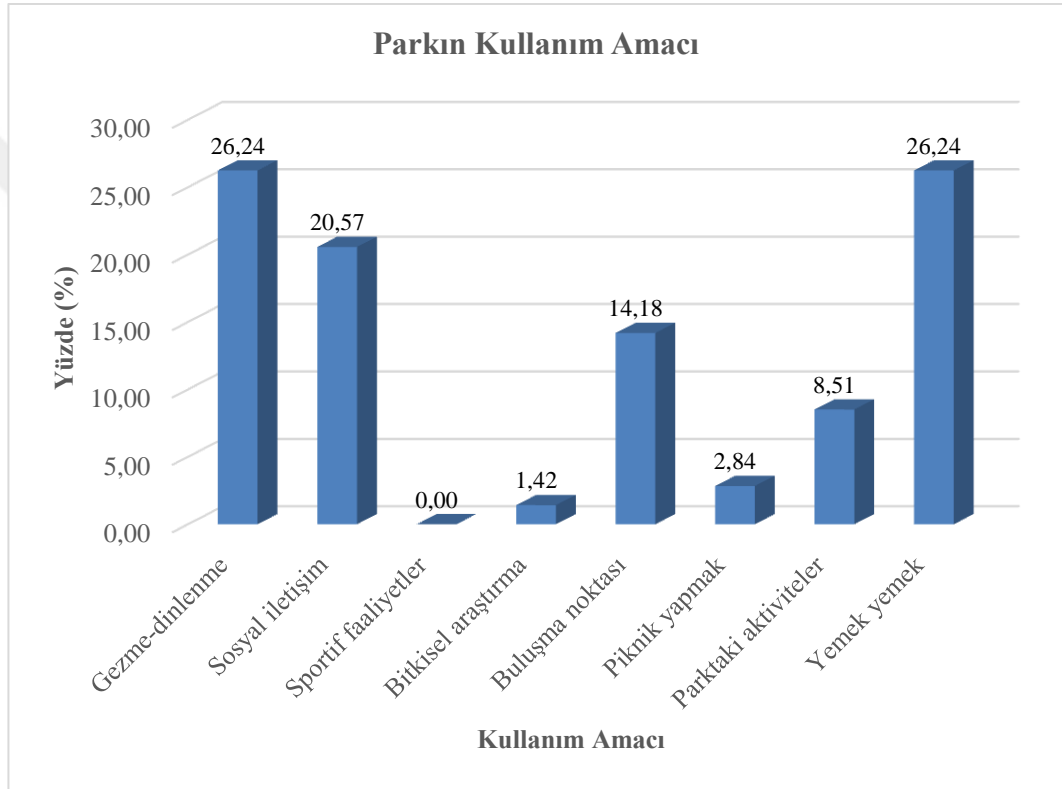
Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcıları meslek açısından incelendiğinde, kullanıcıların mesleklerinin homojen bir dağılım göstermediği gözlenmiş, kullanıcıların %21'inin işçi, %17'sinin ev hanımı, %14'ünün ise esnaf ve %13'ünün memur oldukları tespit edilmiştir. Park kullanıcılarının yalnızca %5'inin işsiz oldukları görülmüştür (izelge 4.107.).

Çizelge 4.107. Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik özellikleri

Kullanıcıların Sosyo-Ekonomik Özellikleri		N	%	Standart Sapma
Cinsiyet	Erkek	55	55	0,500
	Kadın	45	45	
Yaş	7-18	5	5	1,058
	18-25	12	12	
	25-35	29	29	
	35-45	40	40	
	45-60	13	13	
	60+	1	1	
Medeni Durum	Evli	43	43	0,497
	Bekâr	57	57	
Eğitim Durumu	Okur-yazar değil	0	0	0,659
	İlköğretim	8	8	
	Lise	57	57	
	Üniversite	32	32	
	Lisansüstü	3	3	
Aylık Ortalama Gelir	0-1000 TL	1	1	1,071
	1000-2000 TL	9	9	
	2000-3000 TL	21	21	
	3000+	21	21	
	Belirtmek istemiyor	48	48	
Meslek	Ev Hanımı	17	17	2,455
	Emekli	6	6	
	Öğrenci	11	11	
	Memur	13	13	
	Mühendis-Mimar	8	8	
	Esnaf	14	14	
	İşçi	21	21	
	İşsiz	5	5	
Diğer	5	5		

4.4.2. Kullanımlar ile ilgili bulgular

Reşat Oyal Kültürparkı'nda yapılan anket çalışması sonuçlarına göre park kullanıcıların %26,2'si gezme-dinlenme ve yemek yemek, %20,5'i sosyal iletişim, %14,1'i buluşma noktası amacıyla parktan yararlandığını ifade etmiştir. Ankete katılan alan kullanıcılarının sadece %1,4'  kent parkını bitkisel araştırma amacıyla tercih ettiğini belirtmiştir (Şekil 4.8.).

Şekil 4.8. Parkın kullanım amacı

Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcıları, en çok 2-3 ayda 1 kez (%36) parkı ziyaret ettiklerini belirtmiş, parkı ayda 1-2 kez ziyaret edenlerin oranlarının ise %33'de kaldığı, parkı her gün ziyaret edenlerin oranının ise %3 olduğu belirlenmiştir.

Park kullanıcılarının parktan en çok %64 oran ile yaz aylarında yararlandıkları bunu %18 ile her mevsim kullananların izlediği, kullanıcıların %15'inin ise ilkbahar aylarını

tercih ettikleri görülmüş, kış mevsiminde ise parkın hiç tercih edilmediği tespit edilmiştir.

Kent parkı %27 oranında hafta sonu kullanıcılar tarafından tercih edilirken, %58 oranında kullanıcı ziyaret günlerinin değişken olduğunu bildirmiştir.

Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcıları %48 oran ile 1-3 saatini, %30 oran ile 3-5 saati alanda değerlendirmeyi tercih ettikleri görülmüştür. Alandan 5 saatten fazla yararlanan grubun ise %8 oranında olduğu belirlenmiştir (Çizelge 4.108.).

Çizelge 4.108. Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcılarının kullanım özellikleri

Kullanım Özellikleri		N	%	Standart Sapma
Parkın Kullanım Sıklığı	Her gün	3	3	0,983
	Haftada 1-2 kez	18	18	
	Ayda 1-2 kez	33	33	
	2-3 ayda 1 kez	36	36	
	Yılda 1-2 kez	10	10	
	Hiçbir zaman	0	0	
Parkın Kullanım Mevsimi	İlkbahar	15	15	1,280
	Yaz	64	64	
	Sonbahar	3	3	
	Kış	0	0	
	Her mevsim	18	18	
Parkın Kullanım Günleri	Hafta içi	12	12	0,745
	Hafta sonu	27	27	
	Değişken	58	58	
	Her zaman	3	3	
Parkta Geçirilen Zaman	1 saatten az	14	14	0,815
	1-3 saat	48	48	
	3-5 saat	30	30	
	5 saatten fazla	8	8	

4.4.2.1. Parkın kullanım sıklığı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Reşat Oyal Kültürparkı kullanım sıklığı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre cinsiyet, yaş, eğitim durumu ve meslek gruplarının $p \leq 0.01$ ve $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.109.).

Çizelge 4.109. Kullanım sıklığı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Kullanım Sıklığı	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,003**	0,000***	0,000***	0,387	0,001***

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Yapılan analiz sonuçlarına göre Reşat Oyal Kültürparkı'nı her gün ziyaret eden kullanıcıların tamamının %100 oran ile erkek kullanıcılar olduğu, kadın kullanıcıları alana her gün gelmeyi tercih etmedikleri görülmektedir. Kadın kullanıcılar %66,7 oran ile haftada 1-2 kez parkı kullandıklarını ifade ederken, erkek kullanıcılar %60,6 oran ile ayda 1-2 kez parkı ziyaret ettiklerini belirtmişlerdir (Çizelge 4.110.).

Çizelge 4.110. Kullanım sıklığı x cinsiyet ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Cinsiyet	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	3	100	12	66,7	20	60,6	20	55,6	0	0	55	55
Kadın	0	0	6	33,3	13	39,4	16	44,4	10	100	45	45
Toplam	3	100	18	100	33	100	36	100	10	100	100	100

Kent parkını ziyaret eden kullanıcıların katıldığı anketlerin değerlendirilmesi sonucu, çalışma alanını en çok kullanan yaş grubu olarak belirlenen 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar parkı %45,5 oran ile ayda 1-2 kez ziyaret ettiklerini belirtirken, %44,4 oran ile de haftada 1-2 kez alana geldikleri belirlenmiştir. Parkı sıklıkla ziyaret eden 25-35 yaş aralığındaki kullanıcılar %36,1 oran ile 2-3 ayda 1 kez alana geldiklerini ifade etmişlerdir. 7-18 yaş aralığındaki kullanıcılar ise %66,7 oranında her gün alanda zaman geçirmeyi tercih ettiklerini belirtmişlerdir (Çizelge 4.111.).

Çizelge 4.111. Kullanım sıklığı x yaş ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Yaş	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	2	66,7	3	16,7	0	0	0	0	0	0	5	5
18-25 yaş	0	0	3	16,7	2	6,1	3	8,3	4	40	12	12
25-35 yaş	1	33,3	3	16,7	11	33,3	13	36,1	1	10	29	29
35-45 yaş	0	0	8	44,4	15	45,5	14	38,9	3	30	40	40
45-60 yaş	0	0	0	0	5	15,2	6	16,7	2	20	13	13
60+	0	0	1	5,6	0	0	0	0	0	0	1	1
Toplam	3	100	18	100	33	100	36	100	10	100	100	100

Alanı en çok ziyaret eden kullanıcıların %57 oran ile lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar olduğu görülmektedir. Lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar %100 oran ile alanı her gün ziyaret ederken, %69,7 oran ile ayda 1-2 kez alana geldiklerini belirtmişlerdir. Reşat Oyal Kültürparkı'nı üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcıların %38,9 oranında haftada 1-2 kez kullandıkları, lisansüstü eğitim düzeyindeki kullanıcıların ise %30 oranında alanı yılda 1-2 kez ziyaret ettikleri görülmüştür (Çizelge 4.112.).

Çizelge 4.112. Kullanım sıklığı x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Eğitim Durumu	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	2	11,1	3	9,1	3	8,3	0	0	8	8
Lise	3	100	9	50	23	69,7	21	58,4	1	10	57	57
Üniversite	0	0	7	38,9	7	21,2	12	33,3	6	60	32	32
Lisansüstü	0	0	0	0	0	0	0	0	3	30	3	3
Toplam	3	100	18	100	33	100	36	100	10	100	100	100

Yapılan analizlere göre Reşat Oyal Kültürparkı kullanım sıklığının gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Anket sonuçlarına göre kültürparkı %80 oran ile yılda 1-2 kez, %55,5 oran ile haftada 1-2 kez gelirini belirtmek istemeyen kullanıcılar tarafından ziyaret edilmektedir. 2000-3000 TL arası gelire sahip kullanıcılar %30,3 oranında, 3000 TL üzeri gelire sahip kullanıcılar %27,3 oranında ayda 1-2 kez alanı kullanmayı tercih etmektedir (Çizelge 4.113.).

Çizelge 4.113. Kullanım sıklığı x gelir durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Gelir Durumu	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	1	1
1000-2000 TL	0	0	3	16,7	3	9,1	3	8,4	0	0	9	9
2000-3000 TL	0	0	3	16,7	10	30,3	8	22,2	0	0	21	21
3000 TL+	0	0	2	11,1	9	27,3	8	22,2	2	20	21	21
Belirtmek istemiyor	3	100	10	55,5	10	30,3	17	47,2	8	80	48	48
Toplam	3	100	18	100	33	100	36	100	10	100	100	100

Parkın kullanım sıklığının meslek ile ilişkisi incelendiğinde ev hanımlarının %66,7 oran ile her gün parkı ziyaret ettikleri, bunu %33,3 ile işsizlerin izlediği görülmüştür. Haftada 1-2 kez ve ayda 1-2 kez grubunda en yüksek oran işçiler grubunda tespit edilmiştir (Çizelge 4.114.).

Çizelge 4.114. Kullanım sıklığı x meslek ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Meslek	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	0	0	0	0	7	21,2	8	22,2	2	20	17	17
Emekli	0	0	1	5,6	4	12,1	1	2,8	0	0	6	6
Öğrenci	2	66,7	3	16,7	1	3	1	2,8	4	40	11	11
Memur	0	0	5	27,8	3	9,1	4	11,1	1	10	13	13
Mühendis-Mimar	0	0	0	0	1	3	4	11,1	3	30	8	8
Esnaf	0	0	1	5,6	6	18,2	7	19,4	0	0	14	14
İşçi	1	33,3	7	38,9	9	27,3	4	11,1	0	0	21	21
İşsiz	0	0	1	5,6	2	6,1	2	5,6	0	0	5	5
Diğer	0	0	0	0	0	0	5	13,9	0	0	5	5
Toplam	3	100	18	100	33	100	36	100	10	100	100	100

4.4.2.2. Parkın kullanım mevsimi ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Kullanım mevsimi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre yaş, eğitim durumu ve gelir durumu gruplarının $p \leq 0.01$ ve $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.115.).

Çizelge 4.115. Kent parkının kullanım mevsimi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Kullanım Mevsimi	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,138	0,004**	0,002**	0,000***	0,083

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Reşat Oyal Kültürparkı'nın kullanım mevsiminin cinsiyet ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. En çok yaz aylarında tercih edilen park, bu mevsimde %57,8 oranında erkek kullanıcıları, %42,2 oranında kadın kullanıcıları ağırlamaktadır. Erkek kullanıcılar %55,6 oranında parkı her mevsim kullandıklarını belirtirken, sonbahar mevsiminde alanı kullandığını ifade eden kullanıcılar da %100 oranında erkeklerdir (Çizelge 4.116.).

Çizelge 4.116. Kullanım mevsimi x cinsiyet ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi										
Cinsiyet	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	5	33,3	37	57,8	3	100	10	55,6	55	55
Kadın	10	66,7	27	42,2	0	0	8	44,4	45	45
Toplam	15	100	64	100	3	100	18	100	100	100

Kent parkı %40 oran ile en çok 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar tarafından ziyaret edilirken, bu kullanıcıların %50 oran ile alanın en çok kullanıldığı yaz aylarında alanı kullanmayı tercih eden kullanıcıların yarısını oluşturan grup olduğu gözlenmiştir. 25-35 yaş aralığındaki kullanıcılar %50 oranında alanı her mevsim kullandığını belirtirken, 60 yaş üstü kullanıcıların %1,6 oran ile yalnızca yaz aylarında kullanmayı tercih ettikleri görülmektedir (Çizelge 4.117.).

Çizelge 4.117. Kullanım mevsimi x yaş ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi										
Yaş	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	1	6,7	0	0	0	0	4	22,2	5	5
18-25 yaş	4	26,7	6	9,4	1	33,3	1	5,6	12	12
25-35 yaş	2	13,3	18	28,1	0	0	9	50	29	29
35-45 yaş	5	33,3	32	50	2	66,7	1	5,6	40	40
45-60 yaş	3	20	7	10,9	0	0	3	16,7	13	13
60+	0	0	1	1,6	0	0	0	0	1	1
Toplam	15	100	64	100	3	100	18	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre ankete katılan kent parkı kullanıcılarının %57 oranında lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar olduğu görülürken, bu kullanıcıların kent parkının kullanım mevsimi sorusuna %71,9 oranında yaz mevsimi, %44,4 oranında her mevsim cevabını verdikleri gözlenmiştir. Üniversite eğitim düzeyindeki kent parkı kullanıcıları %66,7 oranında ilkbahar aylarında alanı ziyaret ettiklerini belirttikleri görülmektedir. Lisansüstü eğitim düzeyindeki kullanıcı grubu ise %1,6 oranında alanı yaz mevsiminde kullanmayı tercih etmektedir (Çizelge 4.118.).

Çizelge 4.118. Kullanım mevsimi x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi										
Eğitim Durumu	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	1	6,7	5	7,8	0	0	2	11,1	8	8
Lise	2	13,3	46	71,9	1	33,3	8	44,4	57	57
Üniversite	10	66,7	12	18,8	2	66,7	8	44,4	32	32
Lisansüstü	2	13,3	1	1,6	0	0	0	0	3	3
Toplam	15	100	64	100	3	100	18	100	100	100

Anket sonuçlarına göre gelirini belirtmek istemeyen kullanıcılar ankete katılan kullanıcılar arasında %48 oran ile çoğunluğu oluştururken, bu kullanıcılar ilkbahar mevsiminde alanı tercih eden grubun %66,7 oranına sahipken alanı %42,2 oran ile yaz mevsiminde kullanmaktadır. Alanı sonbahar mevsiminde kullanmayı tercih ettiklerini belirten kullanıcılar, %33,3 oran ile 0-1000 TL, %33,3 oran ile 3000 TL üstü gelire sahip kullanıcılarıdır (Çizelge 4.119.).

Çizelge 4.119. Kullanım mevsimi x gelir durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi										
Gelir Durumu	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	0	0	1	33,3	0	0	1	1
1000-2000 TL	0	0	7	10,9	0	0	2	11,1	9	9
2000-3000 TL	1	6,7	17	26,6	0	0	3	16,7	21	21
3000 TL+	4	26,7	13	20,3	1	33,3	3	16,7	21	21
Belirtmek istemiyor	10	66,7	27	42,2	1	33,3	10	55,6	48	48
Toplam	15	100	64	100	3	100	18	100	100	100

Reşat Oyal Kültürparkı'ndan en çok yaz aylarında yararlanmayı tercih eden %21,9 oran ile ev hanımları kullanıcı grubudur. İlkbahar aylarında ise alanı en çok öğrenci kullanıcı grubu tercih etmektedir. Yaz Anket sonuçlarına göre emekli kullanıcıların %33,3 oranında alanı her mevsim kullanmayı tercih ettikleri görülmektedir (Çizelge 4.120.).

Çizelge 4.120. Kullanım mevsimi x meslek ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi										
Meslek	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	2	13,3	14	21,9	0	0	1	5,6	17	17
Emekli	1	6,7	3	4,7	0	0	2	11,1	6	6
Öğrenci	5	33,3	1	1,6	1	33,3	4	22,2	11	11
Memur	2	13,3	7	10,9	0	0	4	22,2	13	13
Mühendis-Mimar	2	13,3	4	6,3	1	33,3	1	5,6	8	8
Esnaf	1	6,7	11	17,2	1	33,3	1	5,6	14	14
İşçi	2	13,3	16	25	0	0	3	16,7	21	21
İşsiz	0	0	5	7,8	0	0	0	0	5	5
Diğer	0	0	3	4,7	0	0	2	11,1	5	5
Toplam	15	100	64	100	3	100	18	100	100	100

4.4.2.3. Parkın kullanım günleri ile sosyo-ekonomik yapı ile ilişkisi

Kullanım günleri ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre yaş ve meslek gruplarının $p \leq 0.01$ ve $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.121.).

Çizelge 4.121. Kent parkının kullanım günleri ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Kullanım Günleri	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,177	0,000***	0,703	0,876	0,011**

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Reşat Oyal Kültürparkı'nın kullanım günlerinin eğitim durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış olmasına rağmen, en fazla kullanım tercihi kadın kullanıcılar da %66,7 ile hafta içi, erkek kullanıcılar da ise %59,3 ile hafta

sonu olmuştur. Her zaman kullanım tercihi ise kadınlarda %0, erkeklerde ise %100 olarak belirlenmiştir (Çizelge 4.122.).

Çizelge 4.122. Kullanım günleri x cinsiyet ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Cinsiyet	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	4	33,3	16	59,3	32	52,2	3	100	55	55
Kadın	8	66,7	11	40,7	26	44,8	0	0	45	45
Toplam	12	100	27	100	58	100	3	100	100	100

Reşat Oyal Kültürparkı'nın kullanım günlerinin yaş ile ilişkisi incelendiğinde, parkı hafta içi kullanmayı tercih edenlerin %33,3 oran ile 35-45 yaş aralığında, hafta sonu kullanmayı tercih edenlerin %48,1 oran ile 35-45 yaş aralığında, her zaman kullanmayı tercih edenlerin %66,7 oran ile 7-18 yaş aralığında kullanıcılarda en yüksek olduğu görülmektedir (Çizelge 4.123.).

Çizelge 4.123. Kullanım günleri x yaş ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Yaş	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	2	16,7	0	0	1	1,7	2	66,7	5	5
18-25 yaş	1	8,3	1	3,7	10	17,2	0	0	12	12
25-35 yaş	3	25	12	44,4	13	22,4	1	33,3	29	29
35-45 yaş	4	33,3	13	48,1	23	39,7	0	0	40	40
45-60 yaş	2	16,7	1	3,7	10	17,2	0	0	13	13
60+	0	0	0	0	1	1,7	0	0	1	1
Toplam	12	100	27	100	58	100	3	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Reşat Oyal Kültürparkı'nın kullanım günlerinin eğitim durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. %100 oran ile lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar kent parkını her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcılar %31 oranında değişken zamanlarda, %50 oranında hafta içi cevabını vermişlerdir (Çizelge 4.124.).

Çizelge 4.124. Kullanım günleri x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Eğitim Durumu	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	1	8,3	2	7,4	5	8,6	0	0	8	8
Lise	5	41,7	17	63	32	55,2	3	100	57	57
Üniversite	6	50	8	29,6	18	31	0	0	32	32
Lisansüstü	0	0	0	0	3	5,2	0	0	3	3
Toplam	12	100	27	100	58	100	3	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Reşat Oyal Kültürparkı'nın kullanım günlerinin gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış olmasına rağmen, gelir durumunu belirtmek istemeyen kullanıcıların %100 oranında kent parkını her zaman, %66,7 oranında ise her zaman kullandıkları görülmektedir. 1000-2000 TL gelire sahip kullanıcılar %11,1 oran ile hafta sonu alandan yararlanmayı tercih ettiklerini belirtirken, 0-1000 TL gelire sahip kullanıcılar alanda hafta sonu ve hafta içi görülmemektedir. 3000 TL üstü gelire sahip kullanıcıların ise %24,1'inin değişken zamanlarda parkı kullandıkları tespit edilmiştir (Çizelge 4.125.).

Çizelge 4.125. Kullanım günleri x gelir durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Gelir Durumu	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	0	0	1	1,7	0	0	1	1
1000-2000 TL	1	8,3	3	11,1	5	8,6	0	0	9	9
2000-3000 TL	2	16,7	6	22,2	13	22,4	0	0	21	21
3000 TL+	1	8,3	6	22,2	14	24,1	0	0	21	21
Belirtmek istemiyor	8	66,7	12	44,4	25	43,1	3	100	48	48
Toplam	12	100	27	100	58	100	3	100	100	100

Kent parkı kullanıcılarından her zaman parkı kullandığını ifade edenlerin %66,7 oran ile öğrenci kullanıcılar, %33,3 oran ile işçi kullanıcılar olduğu görülmektedir. Alan hafta sonları %25,9 oran ile ev hanımı kullanıcılar tarafından kullanılmakta, hafta içi ise %33,3 oran ile memur kullanıcılar tarafından tercih edilmektedir (Çizelge 4.126.).

Çizelge 4.126. Kullanım günleri x meslek ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Meslek	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	3	25	7	25,9	7	12,1	0	0	17	17
Emekli	0	0	0	0	6	10,3	0	0	6	6
Öğrenci	2	16,7	0	0	7	12,1	2	66,7	11	11
Memur	4	33,3	5	18,5	4	6,9	0	0	13	13
Mühendis-Mimar	0	0	1	3,7	7	12,1	0	0	8	8
Esnaf	0	0	5	18,5	9	15,5	0	0	14	14
İşçi	3	25	5	18,5	12	20,7	1	33,3	21	21
İşsiz	0	0	4	14,8	1	1,7	0	0	5	5
Diğer	0	0	0	0	5	8,6	0	0	5	5
Toplam	12	100	27	100	58	100	3	100	100	100

4.4.2.4. Parkta geçirilen zaman ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Parkta geçirilen zaman ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre yaş, eğitim durumu ve meslek gruplarının $p \leq 0.01$ ve $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.127.).

Çizelge 4.127. Kent parkında geçirilen zaman ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkta Geçirilen Zaman	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,441	0,010**	0,000***	0,057	0,001***

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Reşat Oyal Kùltürparkı'nda geçirilen zamanın cinsiyet ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış olmasına rağmen, kadın kullanıcıların %57,1'i erkek kullanıcıların %42,9'u parkta 1 saatten az vakit geçirdiklerini belirtmişlerdir. Yine kadın kullanıcıların %62,5'inin, erkek kullanıcıların ise %37,5'inin parkta 5 saatten fazla vakit geçirdikleri tespit edilmiştir (Çizelge 4.128.).

Çizelge 4.128. Geçirilen zaman x cinsiyet ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Cinsiyet	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	6	42,9	27	56,2	19	63,3	3	37,5	55	55
Kadın	8	57,1	21	43,8	11	36,7	5	62,5	45	45
Toplam	14	100	48	100	30	100	8	100	100	100

Reşat Oyal Kültürparkı'nda geçirilen zamanın yaş ile ilişkisi incelendiğinde, 7-18 yaş aralığındaki kullanıcıların %28,6 oranında, 18-25 yaş aralığındaki kullanıcıların %14,3 oranında alanda 1 saatten az zaman geçirmeyi tercih ettikleri ortaya çıkmaktadır. Anketlerde alanı en çok kullandığı görülen 35-45 yaş aralığındaki kullanıcıların %53,3 oran ile 3-5 saat, alandan en çok faydalanan ikinci grup olan 25-35 yaş aralığındaki kullanıcıların ise %39,6 oran ile 1-3 saat cevabını verdikleri gözlenmiştir. 7-18 yaş aralığındaki ve 60 yaş üstündeki kullanıcılar alanda 5 saatten fazla kalmayı tercih etmeyen kullanıcı grupları olarak tespit edilmiştir (Çizelge 4.129.).

Çizelge 4.129. Geçirilen zaman x yaş ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Yaş	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	4	28,6	1	2,1	0	0	0	0	5	5
18-25 yaş	2	14,3	5	10,4	4	13,3	1	12,5	12	12
25-35 yaş	3	21,4	19	39,6	6	20	1	12,5	29	29
35-45 yaş	5	35,7	15	31,3	16	53,3	4	50	40	40
45-60 yaş	0	0	8	16,7	3	10	2	25	13	13
60+	0	0	0	0	1	3,3	0	0	1	1
Toplam	14	100	48	100	30	100	8	100	100	100

Kent parkında yapılan anket çalışmaları sonucuna göre, lisansüstü eğitim düzeyindeki kullanıcıların %21,4 oranında 1 saatten az kalmayı tercih ettikleri görülmektedir. Üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcıların %39,6 oranında 1-3 saat zaman geçirmeyi tercih ettikleri görülürken, lise eğitim düzeyindeki park kullanıcılarının alanda %87,5 oranında 5 saatten fazla, %70 oranında 3-5 saat zaman geçirdiklerini belirttikleri ortaya çıkmaktadır. Anketlerde çok fazla yer almayan ilköğretim eğitim düzeyindeki kullanıcılardan ise %8,3 oranına 1-3 saat cevabı alınmıştır (Çizelge 4.130.).

Çizelge 4.130. Geçirilen zaman x eğitim durumu ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Eğitim Durumu	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	4	8,3	3	10	1	12,5	8	8
Lise	4	28,6	25	52,1	21	70	7	87,5	57	57
Üniversite	7	50	19	39,6	6	20	0	0	32	32
Lisansüstü	3	21,4	0	0	0	0	0	0	3	3
Toplam	14	100	48	100	30	100	8	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Reşat Oyal Kültürparkı'nda geçirilen zamanın eğitim durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış olmasına rağmen, gelirini belirtmek istemeyen kullanıcıların tüm kullanım gruplarında da ilk sıralarda yer aldıkları görülmüştür (Çizelge 4.131.).

Çizelge 4.131. Geçirilen zaman x gelir durumu ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Gelir Durumu	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	1	7,1	0	0	0	0	0	0	1	1
1000-2000 TL	0	0	4	8,3	5	16,7	0	0	9	9
2000-3000 TL	0	0	8	16,7	10	33,3	3	37,5	21	21
3000 TL+	3	21,4	12	25	4	13,3	2	25	21	21
Belirtmek istemiyor	10	71,4	24	50	11	36,7	3	37,5	48	48
Toplam	14	100	48	100	30	100	8	100	100	100

Reşat Oyal Kültürparkı'nda yapılan anketlerde öğrenci kullanıcıların %42,9 oran ile 1 saatten az, ev hanımı kullanıcıların %37,5 oran ile 5 saatten fazla alanda zaman geçirdikleri görülmektedir. Mühendis-mimar kullanıcılar %10,4 oranında 1-3 saat cevabını verirken alanda 3 saatten fazla zaman geçirmeyi tercih etmedikleri

görülmektedir. İşsiz kullanıcıların tamamından %16,7 oranında 3-5 saat kullandıkları ifadesi alınmıştır. İşçi kullanıcılar %7,1 oranında 1 saatten az cevabı verirken çoğunlukla alanda 1 saatten fazla zaman geçirmeyi tercih ettikleri gözlenmiştir (Çizelge 4.132.).

Çizelge 4.132. Geçirilen zaman x meslek ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Meslek	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	0	0	8	16,7	6	20	3	37,5	17	17
Emekli	0	0	2	4,2	3	10	1	12,5	6	6
Öğrenci	6	42,9	3	6,3	1	3,3	1	12,5	11	11
Memur	4	28,6	5	10,4	4	13,3	0	0	13	13
Mühendis-Mimar	3	21,4	5	10,4	0	0	0	0	8	8
Esnaf	0	0	11	22,9	2	6,7	1	12,5	14	14
İşçi	1	7,1	11	22,9	7	23,3	2	25	21	21
İşsiz	0	0	0	0	5	16,7	0	0	5	5
Diğer	0	0	3	6,3	2	6,7	0	0	5	5
Toplam	14	100	48	100	30	100	8	100	100	100

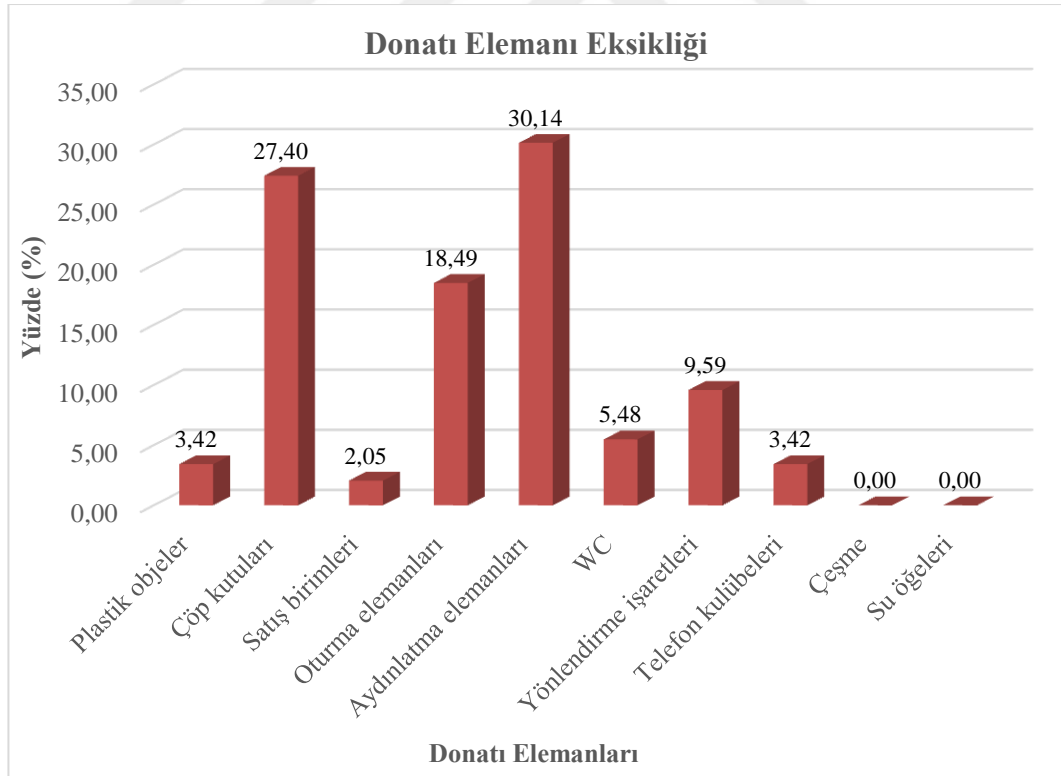
4.4.3. Donatsal ve bitkisel elemanlar ile ilgili bulgular

Yapılan değerlendirmeler sonucunda, kullanıcıların %58'i tarafından Reşat Oyal Kültürparkı donatı elemanlarının yeterli olduğu belirtilmiş, aynı zamanda kullanıcıların %98'i parktaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterli olduğunu ifade etmiştir (Çizelge 4.133.).

Çizelge 4.133. Reşat Oyal Kültürparkı donatı elemanları ile bitkilendirmenin yeterliliği

Donatsal ve Bitkisel Elemanlar		N	%	Standart Sapma
Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği	Evet	58	58	0,496
	Hayır	42	42	
Bitkilendirmenin Yeterliliği	Evet	98	98	0,140
	Hayır	2	2	

Reşat Oyal Kültürparkı'nda yapılan anketlerin değerlendirilmesi sonucunda park kullanıcıları donatı elemanlarından %30,1 oran ile aydınlatma elemanlarının, %27,4 oran ile çöp kutularını eksik bulduklarını belirtmişlerdir. Park genelinde çeşme ve su öğeleri bakımından yetersizlik kullanıcılar tarafından ifade edilmemiştir (Şekil 4.9.).

Şekil 4.9. Parkta eksik görülen donatı elemanları

4.4.3.1. Parktaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre eğitim durumu grubunun $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.134.).

Çizelge 4.134. Kent parkındaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,392	0,747	0,001***	0,678	0,111

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Reşat Oyal Kültürparkı'ndaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliğinin cinsiyet ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Erkek kullanıcılar %58,6 oranında, kadın kullanıcılar ise %41,4 oranında parktaki donatı elemanlarını yeterli bulduklarını ifade ederken, erkek ve kadın kullanıcılar %50-50 oranında parktaki donatı elemanlarını yetersiz bulduklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.135.).

Çizelge 4.135. Donatı elemanı sayısı x cinsiyet ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Cinsiyet	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Erkek	34	58,6	21	50	55	55
Kadın	24	41,4	21	50	45	45
Toplam	58	100	42	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Reşat Oyal Kültürparkı'ndaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliğinin yaş ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış olup 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar %44,8 oranında parkta yer alan donatı elemanlarını sayıca yeterli bulurken, 25-35 yaş aralığındaki kullanıcılar %27,6 oranında donatı elemanlarını sayıca yeterli bulduklarını ifade etmişlerdir. Yine 35-45 yaş aralığında yer alan kullanıcıların %33,3'ü donatı elemanlarının sayıca yetersiz olduğunu belirtmiştir (Çizelge 4.136.).

Çizelge 4.136. Donatı elemanı sayısı x yaş ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Yaş	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	3	5,2	2	4,8	5	5
18-25 yaş	6	10,3	6	14,3	12	12
25-35 yaş	16	27,6	13	31	29	29
35-45 yaş	26	44,8	14	33,3	40	40
45-60 yaş	7	12,1	6	14,3	13	13
60+	0	0	1	2,4	1	1
Toplam	58	100	42	100	100	100

Anketlerin değerlendirilmesi sonucu lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar %72,4 oran ile ilköğretim eğitim düzeyindeki kullanıcılar %8,6 oran ile üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcılar ise %19 oran ile kent parkındaki donatı elemanlarının sayıca yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Lisansüstü eğitim düzeyindeki anket katılımcıları donatı elemanlarının kent parkı için yeterli olduğunu düşünmezken, %7,1 oranında sayıca yetersiz bulduklarını ifade etmişlerdir (Çizelge 4.137.).

Çizelge 4.137. Donatı elemanı sayısı x eğitim durumu ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Eğitim Durumu	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	5	8,6	3	7,1	8	8
Lise	42	72,4	15	35,7	57	57
Üniversite	11	19	21	50	32	32
Lisansüstü	0	0	3	7,1	3	3
Toplam	58	100	42	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Reşat Oyal Kültürparkı'ndaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliğinin gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. 0-1000 TL gelire sahip kullanıcılar %2,4 oran ile kent parkındaki donatı elemanlarının sayıca yetersiz olduğunu düşünürken, 1000-2000 TL aralığında gelire sahip kullanıcılar %11,9 oranında, 2000-3000 TL aralığında gelire sahip kullanıcılar %19 oranında, 3000 TL üstü gelire sahip kullanıcılar %21,4 oranında, gelir düzeyini belirtmek istemeyen kullanıcılar ise %45,2 oranında yetersizlik olduğunu ifade etmiştir. Gelir seviyesindeki artışa bağlı olarak donanım eksikliğinin yetersizliği de artmıştır (Çizelge 4.138.).

Çizelge 4.138. Donatı elemanı sayısı x gelir durumu ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Gelir Durumu	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	1	2,4	1	1
1000-2000 TL	4	6,9	5	11,9	9	9
2000-3000 TL	13	22,4	8	19	21	21
3000 TL+	12	20,7	9	21,4	21	21
Belirtmek istemiyor	29	50	19	45,2	48	48
Toplam	58	100	42	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Reşat Oyal Kültürparkı'ndaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliğinin meslek ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Donatı elemanlarının sayıca yetersiz olduğunu çoğunlukla %21,4 oran ile memur, %16,7 oran ile işçi, %14,3 oran ile esnaf ve öğrenci kullanıcı grupları belirtmişlerdir (Çizelge 4.139.).

Çizelge 4.139. Donatı elemanı sayısı x meslek ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Meslek	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	13	22,4	4	9,5	17	17
Emekli	2	3,4	4	9,5	6	6
Öğrenci	5	8,6	6	14,3	11	11
Memur	4	6,9	9	21,4	13	13
Mühendis-Mimar	4	6,9	4	9,5	8	8
Esnaf	8	13,8	6	14,3	14	14
İşçi	14	24,1	7	16,7	21	21
İşsiz	5	8,6	0	0	5	5
Diğer	3	5,2	2	4,8	5	5
Toplam	58	100	42	100	100	100

4.4.3.2. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre cinsiyet, yaş, eğitim durumu, gelir durumu ve meslek gruplarının istatistikî seviyede önemli olmadıkları tespit edilmiştir (Çizelge 4.140.).

Çizelge 4.140. Kent parkındaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Bitkilendirmenin Yeterliliği	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,114	0,675	0,227	0,835	0,239

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

4.4.4. Park tasarımı ile ilgili bulgular

Reşat Oyal Kültürparkı tasarımı ile ilgili değerlendirmeler sonucunda, kullanıcıların %8'i park tasarımını çok başarılı, %57'si başarılı olarak değerlendirmiş, kullanıcıların yalnızca %9'u başarısız, %1'i ise çok başarısız bulmuştur (Çizelge 4.141.).

Çizelge 4.141. Reşat Oyal Kültürparkı tasarım bulguları

Park Tasarımı	N	%	Standart Sapma
Çok başarısız	1	1	0,801
Başarısız	9	9	
Kararsızım	25	25	
Başarılı	57	57	
Çok başarılı	8	8	
TOPLAM	100	100	

4.4.4.1. Parkın tasarımı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Park tasarımı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre cinsiyet, eğitim durumu ve meslek gruplarının $p \leq 0.01$ $p \leq 0.001$ seviyelerinde önemli olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.142.).

Çizelge 4.142. Kent parkının tasarımı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Tasarımı	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,005**	0,939	0,000***	0,573	0,000***

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, erkek kullanıcıların %87,5'i, kadın kullanıcıların ise %12,5'i park tasarımını çok başarılı bulmuşlardır. Diğer yandan park tasarımını başarısız bulanların oranları erkeklerde %44,4, bayanlarda ise %55,6 olarak tespit edilmiştir (Çizelge 4.143.).

Çizelge 4.143. Park tasarımı x cinsiyet ilişkisi

Parkın Tasarımı												
Cinsiyet	Çok başarısız		Başarısız		Kararsızım		Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	0	0	4	44,4	7	28	37	64,9	7	87,5	55	55
Kadın	1	100	5	55,6	18	72	20	35,1	1	12,5	45	45
Toplam	1	100	9	100	25	100	57	100	8	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Reşat Oyal Kültürparkı'nın tasarımının yaş ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar %50 oranında kent parkının tasarımının çok başarılı olduğunu düşünmektedirler. 25-35 yaş aralığındaki kullanıcıların ise park tasarımını %21,1 oran ile başarılı, %44,4 oran ile başarısız buldukları görülmektedir (4.144.).

Çizelge 4.144. Park tasarımı x yaş ilişkisi

Parkın Tasarımı												
Yaş	Çok başarısız		Başarısız		Kararsızım		Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	0	0	0	0	0	0	5	8,8	0	0	5	5
18-25 yaş	0	0	1	11,1	3	12	7	12,3	1	12,5	12	12
25-35 yaş	0	0	4	44,4	10	40	12	21,1	3	37,5	29	29
35-45 yaş	1	100	3	33,3	8	32	24	42,1	4	50	40	40
45-60 yaş	0	0	1	11,1	4	16	8	14	0	0	13	13
60+	0	0	0	0	0	0	1	1,8	0	0	1	1
Toplam	1	100	9	100	25	100	57	100	8	100	100	100

Kent parkı kullanıcıları arasında lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar %87,5 oran ile ilköğretim eğitim düzeyindeki kullanıcılar ise %12,5 oran ile park tasarımı çok başarılı bulduklarını ifade ettikleri görülmektedir. Ankete katılan lisansüstü eğitim düzeyindeki kullanıcılardan ise çok başarılı cevabı alınmamıştır (Çizelge 4.145.).

Çizelge 4.145. Park tasarımı x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Tasarımı												
Eğitim Durumu	Çok başarısız		Başarısız		Kararsızım		Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	1	11,1	0	0	6	10,5	1	12,5	8	8
Lise	0	0	4	44,4	4	16	42	73,7	7	87,5	57	57
Üniversite	1	100	3	33,3	19	76	9	15,8	0	0	32	32
Lisansüstü	0	0	1	11,1	2	8	0	0	0	0	3	3
Toplam	1	100	9	100	25	100	57	100	8	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Reşat Oyal Kültürparkı'nın tasarımının gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Katılımcılar arasında 0-1000 TL gelire sahip kullanıcılar %1,8 oran ile başarılı, 1000-2000 TL gelir aralığındaki kullanıcılar %12,5 oran ile çok başarılı, 2000-3000 TL gelir aralığındaki kullanıcılar %37,5 oran ile çok başarılı bulduklarını ifade etmişlerdir (Çizelge 4.146.).

Çizelge 4.146. Park tasarımı x gelir durumu ilişkisi

Parkın Tasarımı												
Gelir Durumu	Çok başarısız		Başarısız		Kararsızım		Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	0	0	0	0	1	1,8	0	0	1	1
1000-2000 TL	0	0	2	22,2	0	0	6	10,5	1	12,5	9	9
2000-3000 TL	0	0	3	33,3	4	16	11	19,3	3	37,5	21	21
3000 TL+	1	100	1	11,1	6	24	13	22,8	0	0	21	21
Belirtmek istemiyor	0	0	3	33,3	15	60	26	45,6	4	50	48	48
Toplam	1	100	9	100	25	100	57	100	8	100	100	100

Park tasarımı işçi, işsiz ve ev hanımı kullanıcı grupları çok başarılı olarak ifade ederken çok başarısız olarak bulan kullanıcı kesim ise memurlar olmuştur. Mühendis-mimar kullanıcılardan %28 oranında, memur kullanıcılardan %26 oranında kararsızım cevaplarının alınması, bu meslek gruplarının park tasarımının daha başarılı olması gerektiğini düşündüklerini göstermektedir (Çizelge 4.147.).

Çizelge 4.147. Park tasarımı x meslek ilişkisi

Parkın Tasarımı												
Meslek	Çok başarısız		Başarısız		Kararsızım		Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	0	0	2	22,2	3	12	11	19,3	1	12,5	17	17
Emekli	0	0	0	0	2	8	4	7	0	0	6	6
Öğrenci	0	0	0	0	3	12	8	14	0	0	11	11
Memur	1	100	2	22,2	6	26	4	7	0	0	13	13
Mühendis-Mimar	0	0	1	11,1	7	28	0	0	0	0	8	8
Esnaf	0	0	1	11,1	2	8	11	19,3	0	0	14	14
İşçi	0	0	3	33,3	0	0	14	24,6	4	50	21	21
İşsiz	0	0	0	0	0	0	2	3,5	3	37,5	5	5
Diğer	0	0	0	0	2	8	3	5,3	0	0	5	5
Toplam	1	100	9	100	25	100	57	100	8	100	100	100

4.4.5. Memnuniyet durumu ile ilgili bulgular

Yapılan analiz sonuçlarına göre Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcıları parktan %11 oran ile çok memnun olduğunu, %35 oran ile oldukça memnun olduğunu, %47 oran ile de memnun, %7 oran ile az memnun olduğunu belirtmişlerdir. Anketlerde hiç memnun değilim şikkı yanıt bulmamıştır (Çizelge 4.148.).

Çizelge 4.148. Kent parkından genel memnuniyet

Genel Memnuniyet	N	%
Hiç memnun değilim	-	-
Az memnunum	7	7
Memnunum	47	47
Oldukça memnunum	35	35
Çok memnunum	11	11

4.4.5.1. Parktan memnuniyet ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Memnuniyet ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre cinsiyet ve eğitim durumunun $p \leq 0.05$ ve $p \leq 0.001$ seviyelerinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.149.).

Çizelge 4.149. Kent parkından genel memnuniyet ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parktan Genel Memnuniyet	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,011*	0,592	0,000***	0,657	0,092

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Reşat Oyal Kültürparkı'nın erkek kullanıcıları alandan %74,3 oran ile oldukça memnun, %14,3 oran ile az memnun olduklarını belirtirken, kadın kullanıcılar %53,2 oran ile memnun, %85,7 oran ile de az memnun olduklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.150.).

Çizelge 4.150. Memnuniyet x cinsiyet ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet										
Cinsiyet	Az memnunum		Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	1	14,3	22	46,8	26	74,3	6	54,5	55	55
Kadın	6	85,7	25	53,2	9	25,7	5	45,5	45	45
Toplam	7	100	47	100	35	100	11	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre kent parkından genel memnuniyetin yaş ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. 35-45 yaş aralığındaki kent parkı kullanıcıları %54,5 oranında kent parkından çok memnun, %45,7 oran ile oldukça memnun, %42,9 oran ile de az memnun olduklarını belirtmişlerdir. 7-18 yaş aralığındaki kullanıcılar ile 60 yaş üstü kullanıcılar %2,1 oran ile alandan memnun olduklarını ifade ederken bu kullanıcılardan çok memnunum şikkını tercih edenin olmadığı gözlenmiştir (Çizelge 4.151.).

Çizelge 4.151. Memnuniyet x yaş ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet										
Yaş	Az memnunum		Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	0	0	1	2,1	4	11,4	0	0	5	5
18-25 yaş	0	0	8	17	3	8,6	1	9,1	12	12
25-35 yaş	2	28,6	17	36,2	8	22,9	2	18,2	29	29
35-45 yaş	3	42,9	15	31,9	16	45,7	6	54,5	40	40
45-60 yaş	2	28,6	5	10,6	4	11,4	2	18,2	13	13
60+	0	0	1	2,1	0	0	0	0	1	1
Toplam	7	100	47	100	35	100	11	100	100	100

Yapılan anketlerin değerlendirilmesi ile elde edilen sonuçlara göre ilköğretim eğitim düzeyindeki kullanıcılar alandan çok memnun olduğunu ifade eden kullanıcılar arasında %18,2 orana sahiptir. Lise eğitim düzeyindeki kullanıcılardan %81,8 oranında çok memnunum, %80 oranında ise oldukça memnunum cevapları alınmıştır. Üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcılar %57,1 oranında, lisansüstü eğitim düzeyindeki kullanıcılar ise %28,6 oranında kent parkından az memnun olduğunu ifade etmiştir. Analizler sonucu, eğitim düzeyi arttıkça kullanıcıların memnuniyet kriterlerinde de artma olduğu görülmektedir (Çizelge 4.152.).

Çizelge 4.152. Memnuniyet x eğitim durumu ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet										
Eğitim Durumu	Az memnunum		Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	3	6,4	3	8,6	2	18,2	8	8
Lise	1	14,3	19	40,4	28	80	9	81,8	57	57
Üniversite	4	57,1	24	51,1	4	11,4	0	0	32	32
Lisansüstü	2	28,6	1	2,1	0	0	0	0	3	3
Toplam	7	100	47	100	35	100	11	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Reşat Oyal Kültürparkı’ndan genel memnuniyetin gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Anketlerde %48 orana sahip olan gelirini belirtmek istemeyen park kullanıcıları %54,5 oranında çok memnunum, %45,7 oranında da oldukça memnunum cevabını vermişlerdir. Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcılarının katıldığı anket sonuçlarına göre 0-1000 TL gelire sahip kullanıcılar %2,1 oran ile memnunum şikkını tercih etmişlerdir (Çizelge 4.153.).

Çizelge 4.153. Memnuniyet x gelir durumu ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet										
Gelir Durumu	Az memnunum		Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0-1000 TL	0	0	1	2,1	0	0	0	0	1	1
1000-2000 TL	0	0	5	10,6	3	8,6	1	9,1	9	9
2000-3000 TL	0	0	8	17	10	28,6	3	27,3	21	21
3000 TL+	1	14,3	13	27,7	6	17,1	1	9,1	21	21
Belirtmek istemiyor	6	85,7	20	42,6	16	45,7	6	54,5	48	48
Toplam	7	100	47	100	35	100	11	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre kent parkından genel memnuniyetin meslek ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Meslek gruplarının parktan genel memnuniyet sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde, kent parkından ev hanımı kullanıcıların %45,5 oran ile çok memnun olduğu görülmektedir. İşçi kullanıcılardan %36,4 oranında çok memnunum, %28,6 oranında oldukça memnunum cevabı alınmıştır. Mühendis-mimar ve memur kullanıcılar ise %28,6 oran ile alandan az memnun olduklarını ifade eden meslek gruplarıdır (Çizelge 4.154.).

Çizelge 4.154. Memnuniyet x meslek ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet										
Meslek	Az memnunum		Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	1	14,3	8	17	3	8,6	5	45,5	17	17
Emekli	1	14,3	3	6,4	2	5,7	0	0	6	6
Öğrenci	0	0	6	12,8	5	14,3	0	0	11	11
Memur	2	28,6	8	17	3	8,6	0	0	13	13
Mühendis-Mimar	2	28,6	5	10,6	1	2,9	0	0	8	8
Esnaf	1	14,3	8	17	4	11,4	1	9,1	14	14
İşçi	0	0	7	14,9	10	28,6	4	36,4	21	21
İşsiz	0	0	0	0	4	11,4	1	9,1	5	5
Diğer	0	0	2	4,3	3	8,6	0	0	5	5
Toplam	7	100	47	100	35	100	11	100	100	100

4.4.5.2. Memnuniyet/memnuniyetsizlik kriterleri ile ilgili bulgular

Memnuniyet/memnuniyetsizlik üzerine etkili olan kriterleri vurgulayan sorulara kullanıcılardan alınan cevaplar Çizelge 4.155.'de verilmiştir.

Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcıları kent parkının temiz ve bakımlı olduğu söylendiğinde %55 oran ile katılıyorum, %29 oran ile katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Kullanıcıların %2'si ise parkın kesinlikle temiz ve bakımlı olmadığını ifade etmiştir.

Parkın kullanıcılara spor ve egzersiz yapma olanağı sunduğu ifade edildiğinde %15 oranında kesinlikle katılıyorum, %62 oranında katılıyorum cevabı alınırken, %23 oranında kullanıcı spor ve egzersiz yapma olanağı sunmadığını ifade etmiştir.

Kullanıcılar %20 oranında kent parkının sessizliği ile huzur sağladığını konusunda kesinlikle düşünüyorum cevabını verirken, %1 oranında kullanıcı kararsız olduğunu, %11 oranında kullanıcı ise bu fikre katılmadığını belirtmişlerdir.

Yapılan analiz çalışmalarına göre %10 oranında parkta emniyet ve güvenliğin yetersiz olduğunu düşünen kullanıcı, %5 oranında kullanıcı bu konuda kararsız kalmıştır. Kullanıcıların %6'sı ise kesinlikle hiçbir emniyet ve güvenlik yetersizliği olmadığını belirtmiştir.

Parkın yakın oluşu ulaşım/erişim kolaylığı sağlamaktadır faktörüne kullanıcıların %23'ü kesinlikle katılıyorum cevabını verir iken, %1 oranında anket katılanı ise kent parkının yakın olduğu faktörüne katılmadığını belirttiği gözlenmiştir.

Yalnızca %3 oranında kullanıcı engellilere yönelik düzenlemelerin kesinlikle olduğunu ifade ederken, %6 oranında kullanıcı bu konuda kararsız kalmıştır. Ankete katılanlardan %22'si ise park içerisinde engellilere yönelik düzenlemelerin kesinlikle olmadığını ifade etmiştir.

Kent parkının sosyal ve kültürel açıdan çeşitli aktivitelere katılma olanağı sunduğu fikrine kullanıcıların %23'ü kesinlikle katıldığını söylerken, %19 oranında kullanıcı ise kesinlikle sosyal ve kültürel açıdan aktivite olanağı bulamadığını belirtmiştir.

Kafe ve restoranların varlığı %3 oranında kullanıcı tarafından kesinlikle yetersiz bulunurken, %61 oranında kullanıcı bu düşünceye katılmadığını, %32 oranında kullanıcı ise düşünceye kesinlikle katılmadığını kafe ve restoranları sayıca yeterli bulduğunu ifade etmiştir.

Anketlerde bilgilendirme yetersizdir, bilgi alacak personel bulunmamaktadır düşüncesi kullanıcılara yöneltildiğinde %8 oranında kullanıcı kesinlikle katılıyorum, %46 oranında katılmıyorum, %7 oranında kesinlikle katılmıyorum cevapları alınmıştır. %5 oranında kullanıcının ise bu konuda kararsız olduğu tespit edilmiştir.

Anket verilerine göre park kullanıcılarının %42'si çocuk oyun alanlarının varlığı ile kesinlikle çocukların iyi vakit geçirdiğini düşündüklerini ifade etmiştir.

Otopark sayısının yetersiz olduğunu yalnızca %2 oranında kullanıcı düşünürken, %59 oranında kullanıcı otopark sayısını kesinlikle araçlara yetecek miktarda bulunduğunu belirtmiştir. Kullanıcıların %5'i ise otopark sayısını kesinlikle araçlara yetecek miktarda bulunduğunu belirtmiştir (Çizelge 4.155.).

Çizelge 4.106. Kullanıcı memnuniyet/memnuniyetsizlik faktörler

Memnuniyet / Memnuniyetsizlik Durumu	Kesinlikle katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Temiz ve bakımlıdır.	10	10	55	55	4	4	29	29	2	2
Spor ve egzersiz yapabilme olanağı sağlamaktadır.	15	15	62	62	0	0	23	23	0	0
Sessizliği ile huzur sağlamaktadır.	20	20	68	68	1	1	11	11	0	0
Parkta emniyet ve güvenlik yetersizdir.	10	10	34	34	5	5	45	45	6	6
Parkın yakın oluşu ulaşım/erişim kolaylığı sağlamaktadır.	23	23	74	74	2	2	1	1	0	0
Engellilere yönelik düzenlemeler bulunmamaktadır.	22	22	44	44	6	6	25	25	3	3
Sosyal ve kültürel açıdan çeşitli aktivitelere katılma olanağı sunmaktadır.	23	23	57	57	1	1	19	19	0	0
Kafe ve restoranların varlığı yetersizdir.	3	3	1	1	1	1	63	63	32	32
Bilgilendirme yetersizdir ve bilgi alacak görevli personel bulunmamaktadır.	8	8	34	34	5	5	46	46	7	7
Çocuk oyun alanlarının varlığı ile çocuklar iyi vakit geçirmektedir.	42	42	56	56	0	0	2	2	0	0
Otopark sayısı yetersizdir.	2	2	29	29	5	5	59	59	5	5

4.5. Soğanlı Botanik Parkına Ait Bulgular

4.5.1. Soğanlı Botanik Parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik yapı analizi ile ilgili bulgular

Yapılan değerlendirmeler sonucunda Soğanlı Botanik Parkı kullanıcılarının %50 oran ile kadın, %50 oran ile erkek kullanıcılar oldukları görülmüştür.

Park kullanıcılarının yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında, parkı en çok %28 oran ile 25-35 yaş aralığındaki kullanıcıların tercih ettiği, bunu %25 oran ile 18-25 yaş aralığındaki kullanıcıların izlediği görülmüştür. Soğanlı Botanik Parkını en az ziyaret eden grup ise %3 oran ile 60 yaş üstü kullanıcılar olmuştur. Ankete katılan kullanıcıların %40'ının evli, %60'ının ise bekâr oldukları görülmüştür.

Park kullanıcılarının %41'lik kesiminin lise düzeyinde eğitim seviyesinde, %47'sinin ise üniversite eğitim seviyesinde oldukları saptanmıştır.

Kullanıcıların %61'i gelirlerini belirtmek istemez iken, %20'si ise 3000+ TL gelire sahip olduklarını beyan etmişlerdir. Gelir düzeyi 0-1000TL arasında olan kullanıcıların botanik parkı tercih etmedikleri görülmüştür.

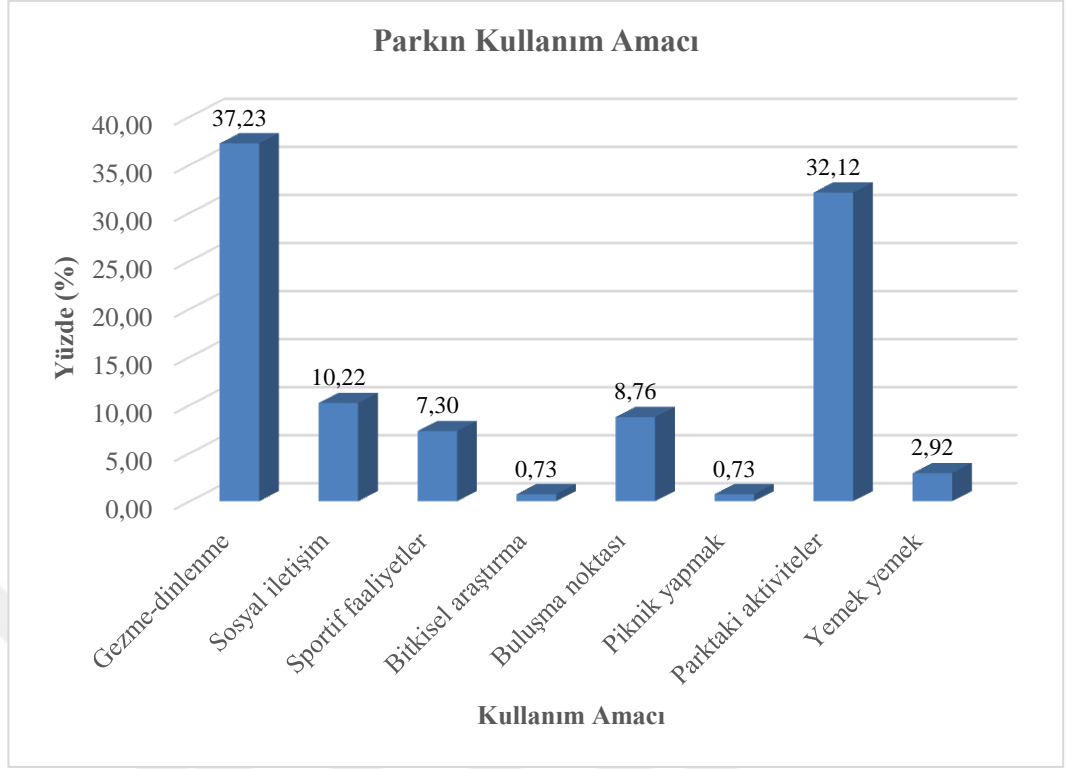
Soğanlı Botanik Parkı kullanıcıları meslek açısından incelendiğinde, kullanıcıların %23'ünün öğrenci, %21'inin memur, %20'sinin ev hanımı, %15'inin ise işçi oldukları tespit edilmiştir. Park kullanıcıları arasında işsiz olanlara rastlanmamıştır (Çizelge 4.156.).

Çizelge 4.156. Soğanlı Botanik Parkı kullanıcılarının sosyo-ekonomik özellikleri

Kullanıcıların Sosyo-Ekonomik Özellikleri		N	%	Standart Sapma
Cinsiyet	Erkek	50	50	0,500
	Kadın	50	50	
Yaş	7-18	9	9	1,238
	18-25	25	25	
	25-35	28	28	
	35-45	25	25	
	45-60	10	10	
	60+	3	3	
Medeni Durum	Evli	40	40	0,492
	Bekâr	60	60	
Eğitim Durumu	Okur-yazar değil	0	0	0,702
	İlköğretim	8	8	
	Lise	41	41	
	Üniversite	47	47	
	Lisansüstü	4	4	
Aylık Ortalama Gelir	0-1000 TL	0	0	1,039
	1000-2000 TL	12	12	
	2000-3000 TL	7	7	
	3000+	20	20	
	Belirtmek istemiyor	61	61	
Meslek	Ev Hanımı	20	20	1,983
	Emekli	9	9	
	Öğrenci	23	23	
	Memur	21	21	
	Mühendis-Mimar	6	6	
	Esnaf	6	6	
	İşçi	15	15	
	İşsiz	0	0	
Diğer	0	0		

4.5.2. Kullanımlar ile ilgili bulgular

Soğanlı Botanik Parkında yapılan anket çalışması sonuçlarına göre park kullanıcılarının %37,2'si gezme-dinlenme, %32,1'i parktaki aktiviteler, %10,2'si sosyal aktiviteler amacıyla parktan yararlandığını ifade etmiştir. Ankete katılan alan kullanıcılarının sadece %0,7'si kent parkını bitkisel araştırma ve piknik yapmak amacıyla tercih ettiğini belirtmiştir (Şekil 4.10.).

Şekil 4.10. Parkın kullanım amacı

Soğanlı Botanik Parkı kullanıcıları, en çok 2-3 ayda 1 kez (%55) parkı ziyaret ettiklerini belirtmiş, parkı ayda 1-2 kez ziyaret edenlerin oranı %11 iken, parkı her gün ziyaret edenlerin oranının ise %1 olduğu belirlenmiştir.

Park kullanıcılarının parktan en çok %55 oran ile yaz aylarında yararlandıkları bunu %28 ile ilkbahar aylarında yararlananların izlediği, kullanıcıların %10'unun ise her mevsim parktan yararlanmayı tercih ettikleri görülmüş, kış mevsiminde ise parkın %1 oranında tercih edildiği tespit edilmiştir.

Kent parkı %23 oranında hafta sonu kullanıcılar tarafından tercih edilirken, %58 oranında kullanıcı ziyaret günlerinin değişken olduğunu bildirmiştir.

Soğanlı Botanik Parkı kullanıcıları %41 oran ile 1-3 saatini, %36 oran ile 3-5 saati alanda değerlendirmeyi tercih ettikleri görülmüştür. Alandan 5 saatten fazla yararlanan grubun ise %22 oranında olduğu belirlenmiştir (Çizelge 4.157.).

Çizelge 4.157. Soğanlı Botanik Parkı kullanıcılarının kullanım özellikleri

Kullanım Özellikleri		N	%	Standart Sapma
Parkın Kullanım Sıklığı	Her gün	1	1	0,967
	Haftada 1-2 kez	16	16	
	Ayda 1-2 kez	11	11	
	2-3 ayda 1 kez	55	55	
	Yılda 1-2 kez	17	17	
	Hiçbir zaman	0	0	
Parkın Kullanım Mevsimi	İlkbahar	28	28	1,121
	Yaz	58	55	
	Sonbahar	3	3	
	Kış	1	1	
	Her mevsim	10	10	
Parkın Kullanım Günleri	Hafta içi	15	15	0,797
	Hafta sonu	23	23	
	Değişken	58	58	
	Her zaman	4	4	
Parkta Geçirilen Zaman	1 saatten az	1	1	0,795
	1-3 saat	41	41	
	3-5 saat	36	36	
	5 saatten fazla	22	22	

4.5.2.1. Parkın kullanım sıklığı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Soğanlı Botanik Parkı kullanım sıklığı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre yaş, eğitim durumu ve meslek gruplarının $p \leq 0.05$, $p \leq 0.01$ ve $p \leq 0.001$ seviyelerinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.158.).

Çizelge 4.158. Kent parkının kullanım sıklığı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Kullanım Sıklığı	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
		0,626	0,000***	0,010**	0,508

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Yapılan analiz sonuçlarına göre kullanım sıklığının gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamasına rağmen, Soğanlı Botanik Parkını her gün ziyaret eden kullanıcıların tamamının %100 oran ile kadın kullanıcılar olduğu, erkek kullanıcıları alana her gün gelmeyi tercih etmedikleri görülmektedir. Kadın kullanıcılar %62,5 oran ile haftada 1-2 kez parkı kullandıklarını ifade ederken, erkek kullanıcılar %54,5 oran ile ayda 1-2 kez parkı ziyaret ettiklerini belirtmişlerdir (Çizelge 4.159.).

Çizelge 4.159. Kullanım sıklığı x cinsiyet ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Cinsiyet	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	0	0	6	37,5	6	54,5	30	54,5	8	47,1	50	50
Kadın	1	100	10	62,5	5	45,5	25	45,5	9	52,9	50	50
Toplam	1	100	16	100	11	100	55	100	17	100	100	100

Kent parkını ziyaret eden kullanıcıların katıldığı anketlerin değerlendirilmesi sonucu, çalışma alanını en çok kullanan yaş grubu olarak belirlenen 25-35 ve 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar parkı %41,2 oran ile yılda 1-2 kez ziyaret ettiklerini belirtirken, %36,4 oran ile de ayda 1-2 kez alana geldikleri belirlenmiştir. Parkı sıklıkla ziyaret eden 18-25 yaş aralığındaki kullanıcılar %32,7 oran ile 2-3 ayda 1 kez alana geldiklerini ifade etmişlerdir. 7-18 yaş aralığındaki kullanıcılar ise her gün ve haftada 1-2 kez parka geldiklerini belirtmişlerdir (Çizelge 4.160.).

Çizelge 4.160. Kullanım sıklığı x yaş ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Yaş	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	1	100	6	37,5	0	0	2	3,6	0	0	9	9
18-25 yaş	0	0	2	12,5	3	27,2	18	32,7	2	11,8	25	25
25-35 yaş	0	0	0	0	4	36,4	17	30,9	7	41,2	28	28
35-45 yaş	0	0	2	12,5	4	36,4	12	21,8	7	41,2	25	25
45-60 yaş	0	0	4	25	0	0	5	9,1	1	5,9	10	10
60+	0	0	2	12,5	0	0	1	1,8	0	0	3	3
Toplam	1	100	16	100	11	100	55	100	17	100	100	100

Alanı en çok ziyaret eden kullanıcıların %41 oran ile lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar olduğu görülmektedir. Lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar %100 oran ile alanı her gün ziyaret ederken, %81,2 oran ile haftada 1-2 kez alana geldiklerini belirtmişlerdir. Soğanlı Botanik Parkını üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcıların %70,6 oranında yılda 1-2 kez kullandıkları, lisansüstü eğitim düzeyindeki kullanıcıların ise %7,3 oranında parkı 2-3 ayda 1 kez ziyaret ettikleri görülmüştür (Çizelge 4.161.).

Çizelge 4.161. Kullanım sıklığı x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Eğitim Durumu	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	3	18,8	1	9,1	3	5,5	1	5,9	8	8
Lise	1	100	13	81,2	3	27,3	20	36,4	4	23,5	41	41
Üniversite	0	0	0	0	7	63,6	28	50,9	12	70,6	47	47
Lisansüstü	0	0	0	0	0	0	4	7,3	0	0	4	4
Toplam	1	100	16	100	11	100	55	100	17	100	100	100

Yapılan analizlere göre Soğanlı Botanik Parkı kullanım sıklığının gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Anket sonuçlarına göre parkı %72,7 oran ile ayda 1-2 kez, %58,8 oran ile yılda 1-2 kez gelirini belirtmek istemeyen kullanıcılar tarafından ziyaret edilmektedir. 2000-3000 TL arası gelire sahip kullanıcılar %10,9 oranında 2-3 ayda 1 kez, 3000 TL üzeri gelire sahip kullanıcılar %29,4 oranı ile yılda 1-2 kez alanı kullanmayı tercih etmektedir (Çizelge 4.162.).

Çizelge 4.162. Kullanım sıklığı x gelir durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Gelir Durumu	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1000-2000 TL	0	0	5	31,3	1	9,1	5	9,1	1	5,9	12	12
2000-3000 TL	0	0	0	0	0	0	6	10,9	1	5,9	7	7
3000 TL+	0	0	2	12,5	2	18,2	11	20	5	29,4	20	20
Belirtmek istemiyor	1	100	9	56,3	8	72,7	33	60	10	58,8	61	61
Toplam	1	100	16	100	11	100	55	100	17	100	100	100

Parkın kullanım sıklığının meslek ile ilişkisi incelendiğinde yılda 1-2 kez ziyaret aralığında memurların, 2-3 ayda 1 kez, ayda 1-2 kez, haftada 1-2 kez kategorilerinde ise öğrencilerin en yüksek oranda park kullanıcıları olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.163.).

Çizelge 4.163. Kullanım sıklığı x meslek ilişkisi

Parkın Kullanım Sıklığı												
Meslek	Her gün		Haftada 1-2 kez		Ayda 1-2 kez		2-3 ayda 1 kez		Yılda 1-2 kez		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	0	0	4	25	3	27,3	10	18,2	3	17,6	20	20
Emekli	0	0	5	31,3	0	0	4	7,3	0	0	9	9
Öğrenci	1	100	5	31,3	3	27,3	13	23,6	1	5,9	23	23
Memur	0	0	0	0	2	18,2	11	20	8	47,1	21	21
Mühendis-Mimar	0	0	0	0	2	18,2	4	7,3	0	0	6	6
Esnaf	0	0	0	0	0	0	3	5,5	3	17,6	6	6
İşçi	0	0	2	12,5	1	9,1	10	18,2	2	11,8	15	15
Toplam	1	100	16	100	11	100	55	100	17	100	100	100

4.5.2.2. Parkın kullanım mevsimi ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Kullanım mevsimi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre eğitim durumu grubunun $p \leq 0.01$ seviyesinde önemli olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.164.).

Çizelge 4.164. Kent parkının kullanım mevsimi ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Kullanım Mevsimi	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,168	0,328	0,007**	0,126	0,177

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'nın kullanım mevsiminin cinsiyet ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. En çok yaz mevsiminde tercih edilen park, bu mevsimde %53,4 oranında kadın, %46,6 oranında erkek ziyaretçileri ağırlamaktadır. Kullanıcıların alana gelmek için tercih ettiği mevsimlerden olan ilkbahar

mevsimini %57,1 oranında erkek kullanıcıların daha çok tercih ettiği görülmektedir. Alanı kullanmak için kış mevsimini tercih ettiğini belirten kullanıcıların %100 oran ile yalnızca erkek ziyaretçilerin olduğu görülmektedir (Çizelge 4.165.).

Çizelge 4.165. Kullanım mevsimi x cinsiyet ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi												
Cinsiyet	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Kış		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	16	57,1	27	46,6	3	100	1	100	3	30	50	50
Kadın	12	42,9	31	53,4	0	0	0	0	7	70	50	50
Toplam	28	100	58	100	3	100	1	100	10	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'nın kullanım mevsiminin yaş ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar %27,6 oranında, 18-25 yaş aralığındaki kullanıcılar %25,9 oranında alanı ziyaret için yaz mevsimini tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. 60 yaş üstü kullanıcılar ise yaz mevsimini tercih ettiğini belirten kullanıcılar arasında %3,4 orana sahiptir (Çizelge 4.166.).

Çizelge 4.166. Kullanım mevsimi x yaş ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi												
Yaş	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Kış		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	4	14,3	2	3,4	0	0	0	0	3	30	9	9
18-25 yaş	7	25	15	25,9	2	66,7	0	0	1	10	25	25
25-35 yaş	10	35,7	15	25,9	0	0	1	100	2	20	28	28
35-45 yaş	6	21,4	16	27,6	0	0	0	0	3	30	25	25
45-60 yaş	0	0	8	13,8	1	33,3	0	0	1	10	10	10
60+	1	3,6	2	3,4	0	0	0	0	0	0	3	3
Toplam	28	100	58	100	3	100	1	100	10	100	100	100

Yapılan değerlendirmeler sonucunda ilkbahar dönemi kullanıcılarının %64,3'ü üniversite, %28,6'sı lise eğitim seviyesinde oldukları, yaz döneminde ise kullanıcıları %46,6'sının üniversite, %44,8'inin ise lise eğitim seviyesinde yer aldıkları tespit edilmiştir (Çizelge 4.167.).

Çizelge 4.167. Kullanım mevsimi x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi												
Eğitim Durumu	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Kış		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	4	6,9	0	0	0	0	4	40	8	8
Lise	8	28,6	26	44,8	2	66,7	0	0	5	50	41	41
Üniversite	18	64,3	27	46,6	1	33,3	1	100	0	0	47	47
Lisansüstü	2	7,1	1	1,7	0	0	0	0	1	10	4	4
Toplam	28	100	58	100	3	100	1	100	10	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'nın kullanım mevsiminin gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Anket sonuçlarına göre gelirini belirtmek istemeyen kullanıcılar çoğunluğu oluştururken, bu kullanıcılar %70 oran ile alanı her mevsim, %64,3 oran ile ilkbahar aylarında, %62,1 oran ile yaz aylarında kullanmayı tercih etmekte olduğu belirlenmiştir. 3000 TL üstü gelire sahip kullanıcıların %100 oran ile alanı sonbahar mevsiminde kullanmayı tercih eden tek kullanıcı grubunu olduğu gözlenmiştir (Çizelge 4.168.).

Çizelge 4.168. Kullanım mevsimi x gelir durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi												
Gelir Durumu	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Kış		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1000-2000 TL	1	3,6	8	13,8	2	66,7	0	0	1	10	12	12
2000-3000 TL	2	7,1	5	8,6	0	0	0	0	0	0	7	7
3000 TL+	7	25	9	15,5	1	33,3	1	100	2	20	20	20
Belirtmek istemiyor	18	64,3	36	62,1	0	0	0	0	7	70	61	61
Toplam	28	100	58	100	3	100	1	100	10	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'nın kullanım mevsiminin meslek ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Soğanlı Botanik Parkı'ndan en çok yaz mevsiminde yararlanmayı tercih eden %24,1 oran ile ev hanımı kullanıcılar olduğu görülmektedir. Anketlere katılan öğrenci kullanıcıların %35,7 oran ile daha çok ilkbahar mevsimini tercih ettikleri görülürken, mühendis-mimar kullanıcıların %1,7 oranında yaz mevsimi cevabını verdiği görülmektedir (Çizelge 4.169.).

Çizelge 4.169. Kullanım mevsimi x meslek ilişkisi

Parkın Kullanım Mevsimi												
Meslek	İlkbahar		Yaz		Sonbahar		Kış		Her mevsim		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	2	7,1	14	24,1	0	0	0	0	4	40	20	20
Emekli	2	7,1	6	10,3	1	33,3	0	0	0	0	9	9
Öğrenci	10	35,7	9	15,5	1	33,3	0	0	3	30	23	23
Memur	8	28,6	12	20,7	0	0	1	100	0	0	21	21
Mühendis-Mimar	4	14,3	1	1,7	0	0	0	0	1	10	6	6
Esnaf	1	3,6	4	6,9	0	0	0	0	1	10	6	6
İşçi	1	3,6	12	20,7	1	33,3	0	0	1	10	15	15
Toplam	28	100	58	100	3	100	1	100	10	100	100	100

4.5.2.3. Parkın kullanım günleri ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Kullanım günleri ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre yaş ve gelir durumu gruplarının $p \leq 0.05$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.170.).

Çizelge 4.170. Kent parkının kullanım günleri ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Kullanım Günleri	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,560	0,029*	0,081	0,028*	0,095

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'nın kullanım günlerinin cinsiyet ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış olmasına rağmen, en fazla kullanım tercihi kadın kullanıcılarda %75 ile her zaman, erkek kullanıcılarda ise %56,5 ile hafta sonu olmuştur (Çizelge 4.171.).

Çizelge 4.171. Kullanım günleri x cinsiyet ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Cinsiyet	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	6	40	13	56,5	30	51,7	1	25	50	50
Kadın	9	60	10	43,5	28	48,3	3	75	50	50
Toplam	15	100	23	100	58	100	4	100	100	100

Soğanlı Botanik Parkı'nın kullanım günlerinin yaş ile ilişkisi incelendiğinde, parkı hafta içi kullanmayı tercih edenlerin %33,3 oran ile 25-35 ve 7-18 yaş aralığında, hafta sonu kullanmayı tercih edenlerin %43,5 oran ile 35-45 yaş aralığında, her zaman kullanmayı tercih edenlerin %25 oran ile 7-18, 18-25, 35-45 ve 45-60 yaş aralığında kullanıcılarda en yüksek olduğu görülmektedir (Çizelge 4.172.).

Çizelge 4.172. Kullanım günleri x yaş ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Yaş	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	5	33,3	0	0	3	5,2	1	25	9	9
18-25 yaş	3	20	2	8,7	19	32,8	1	25	25	25
25-35 yaş	5	33,3	8	34,8	15	25,9	0	0	28	28
35-45 yaş	1	6,7	10	43,5	13	22,4	1	25	25	25
45-60 yaş	1	6,7	2	8,7	6	10,3	1	25	10	10
60+	0	0	1	4,3	2	3,4	0	0	3	3
Toplam	15	100	23	100	58	100	4	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'nın kullanım günlerinin eğitim durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Üniversite eğitim seviyesinde olan kullanıcılar hafta içi, hafta sonu ve değişken zaman seçeneklerinde en yüksek seviyeyi oluşturan grup olarak belirlenmiş, her zaman seçeneğinde ise ilköğretim eğitim seviyesinde olan kullanıcılar ön sırada yer almıştır (Çizelge 4.173.).

Çizelge 4.173. Kullanım günleri x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Eğitim Durumu	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	2	13,3	0	0	4	6,9	2	50	8	8
Lise	6	40	10	43,5	24	41,4	1	25	41	41
Üniversite	7	46,7	13	56,5	26	44,8	1	25	47	47
Lisansüstü	0	0	0	0	4	6,9	0	0	4	4
Toplam	15	100	23	100	58	100	4	100	100	100

Soğanlı Botanik Parkı'nda yapılan anketlere göre 1000-2000 TL gelire sahip kullanıcılar %13,8 oranında alanı ziyaret ettiği zamanlarda değişkenlik olduğunu, %25 oranında ise her zaman ziyaret ettiklerini belirttikleri görülmektedir. 2000-3000 TL gelire sahip kullanıcılar %4,3 oranında, 3000 TL üstü gelire sahip kullanıcılar ise %47,8

oranında alandan hafta sonu yararlanmayı tercih ettiklerini belirtirmişlerdir. Gelir durumunu belirtmek istemeyen kullanıcıların ise %80 oranında kent parkını hafta içi, %39,1 oranında hafta sonu kullandıkları görülmektedir (Çizelge 4.174.).

Çizelge 4.174. Kullanım günleri x gelir durumu ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Gelir Durumu	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1000-2000 TL	1	6,7	2	8,7	8	13,8	1	25	12	12
2000-3000 TL	0	0	1	4,3	6	10,3	0	0	7	7
3000 TL+	2	13,3	11	47,8	6	10,3	1	25	20	20
Belirtmek istemiyor	12	80	9	39,1	38	65,5	2	50	61	61
Toplam	15	100	23	100	58	100	4	100	100	100

Kullanım günleri ile meslek ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamasına rağmen, kent parkı kullanıcılarından her zaman parkı kullandığını ifade edenlerin %50 oran ile öğrenci ve ev hanımı kullanıcılar olduğu görülmektedir. Alan hafta sonları %34,8 oran ile memur kullanıcılar tarafından en yüksek oranda kullanılmakta, hafta içi ise %53,3 oran ile öğrenci kullanıcılar tarafından tercih edilmektedir (Çizelge 4.175.).

Çizelge 4.175. Kullanım günleri x meslek ilişkisi

Parkın Kullanım Günleri										
Meslek	Hafta içi		Hafta sonu		Değişken		Her zaman		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	3	20	2	8,7	13	22,4	2	50	20	20
Emekli	0	0	2	8,7	7	12,1	0	0	9	9
Öğrenci	8	53,3	2	8,7	11	19	2	50	23	23
Memur	4	26,7	8	34,8	9	15,5	0	0	21	21
Mühendis-Mimar	0	0	2	8,7	4	6,9	0	0	6	6
Esnaf	0	0	2	8,7	4	6,9	0	0	6	6
İşçi	0	0	5	21,7	10	17,2	0	0	15	15
Toplam	15	100	23	100	58	100	4	100	100	100

4.5.2.4. Parkta geçirilen zaman ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Parkta geçirilen zaman ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre cinsiyet, yaş ve meslek gruplarının $p \leq 0.05$ ve $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 4.176.).

Çizelge 4.176. Kent parkında geçirilen zaman ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkta Geçirilen Zaman	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,023*	0,001***	0,067	0,418	0,014*

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Kadın kullanıcıların %45,5'inin, erkek kullanıcıların ise %54,5'inin parkta 5 saatten fazla vakit geçirdikleri yine erkek kullanıcıların %63,4'ünün, kadın kullanıcıların ise %36,6'sının 1-3 saat arasında parkta vakit geçirdikleri tespit edilmiştir (Çizelge 4.177.).

Çizelge 4.177. Geçirilen zaman x cinsiyet ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Cinsiyet	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	1	100	26	63,4	11	30,6	12	54,5	50	50
Kadın	0	0	15	36,6	25	69,4	10	45,5	50	50
Toplam	1	100	41	100	36	100	22	100	100	100

Soğanlı Botanik Parkı'nda geçirilen zamanın yaş ile ilişkisi incelendiğinde, 18-25 yaş aralığındaki kullanıcılar anketlerde %54,5 oranında 5 saatten fazla alanda zaman geçirdiklerini belirtmişlerdir. 25-35 yaş aralığındaki kullanıcılar %36,6 oranında 1-3 saat kaldıklarını ifade ederken, %100 oranında 1 saatten az zaman geçirmeyi tercih eden yaş grubu yine 25-35 yaş aralığındaki kullanıcılarıdır. 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar 3-5 saat zaman geçirmeyi tercih eden kullanıcılar arasında %50 orana sahipken, 60 yaş üstü kullanıcılardan yalnızca %7,3 oranında 1-3 saatini alanda geçirmeyi tercih ettiklerini belirten cevap alınmıştır (Çizelge 4.178.).

Çizelge 4.178. Geçirilen zaman x yaş ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Yaş	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	0	0	6	14,6	3	8,3	0	0	9	9
18-25 yaş	0	0	6	14,6	7	19,4	12	54,5	25	25
25-35 yaş	1	100	15	36,6	5	13,9	7	31,8	28	28
35-45 yaş	0	0	5	12,2	18	50	2	9,1	25	25
45-60 yaş	0	0	6	14,6	3	8,3	1	4,5	10	10
60+	0	0	3	7,3	0	0	0	0	3	3
Toplam	1	100	41	100	36	100	22	100	100	100

Elde edilen verilere göre, Soğanlı Botanik Parkı'nda geçirilen zamanın eğitim durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Kent parkında yapılan anket

çalışmaları analizleri sonucuna göre, 1-3 saat dilim dışındaki tüm zamanlarda üniversite eğitim seviyesindeki kullanıcıların ilk sırada yer aldığı, 1-3 saatlik zaman diliminde ise lise eğitim seviyesinde yer alan kullanıcıların bulunduğu görülmüştür (Çizelge 4.179.).

Çizelge 4.179. Geçirilen zaman x eğitim durumu ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Eğitim Durumu	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	0	0	2	4,9	5	13,9	1	4,5	8	8
Lise	0	0	23	56,1	15	41,7	3	13,6	41	41
Üniversite	1	100	14	34,1	15	41,7	17	77,3	47	47
Lisansüstü	0	0	2	4,9	1	2,8	1	4,5	4	4
Toplam	1	100	41	100	36	100	22	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkında geçirilen zamanın eğitim durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış olmasına rağmen, gelirini belirtmek istemeyen kullanıcıların 1 saatten az kullanım grubu dışındaki tüm kullanım gruplarında ilk sıralarda yer aldıkları görülmüştür Alanda 1 saatten az zaman geçirmeyi tercih ettiğini ifade edenlerin 3000 TL+ gelire sahip kullanıcılar arasından olduğu görülmektedir (Çizelge 4.180.).

Çizelge 4.180. Geçirilen zaman x gelir durumu ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Gelir Durumu	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1000-2000 TL	0	0	6	14,6	2	5,6	4	18,2	12	12
2000-3000 TL	0	0	2	4,9	4	11,1	1	4,5	7	7
3000 TL+	1	100	9	22	8	22,2	2	9,1	20	20
Belirtmek istemiyor	0	0	24	58,5	22	61,1	15	68,2	61	61
Toplam	1	100	41	100	36	100	22	100	100	100

Yapılan analizler sonucu kent parkını 5 saatten fazla kullanan meslek gruplarının arasında %45,5 oranında öğrenci kullanıcıların, %22,7 oranında işçi kullanıcıların olduğu görülmektedir. Emekli kullanıcıların %19,5 oranında 1-3 saat, %2,8 oranında 3-5 saat alanda zaman geçirmeyi tercih ettikleri gözlenirken, ev hanımı kullanıcılar arasında %38,9 oranında 3-5 saat zaman geçirmeyi tercih eden kullanıcıların olduğu görülmektedir. Alanda 1 saatten az kalmayı %100 oran ile sadece memur kullanıcıların tercih ettiği tespit edilmiştir (Çizelge 4.181.).

Çizelge 4.181. Geçirilen zaman x meslek ilişkisi

Parkta Geçirilen Zaman										
Meslek	1 saatten az		1-3 saat		3-5 saat		5 saatten fazla		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	0	0	3	7,3	14	38,9	3	13,6	20	20
Emekli	0	0	8	19,5	1	2,8	0	0	9	9
Öğrenci	0	0	8	19,5	5	13,9	10	45,5	23	23
Memur	1	100	10	24,4	7	19,4	3	13,6	21	21
Mühendis-Mimar	0	0	4	9,8	2	5,6	0	0	6	6
Esnaf	0	0	2	4,9	3	8,3	1	4,5	6	6
İşçi	0	0	6	14,6	4	11,1	5	22,7	15	15
Toplam	1	100	41	100	36	100	22	100	100	100

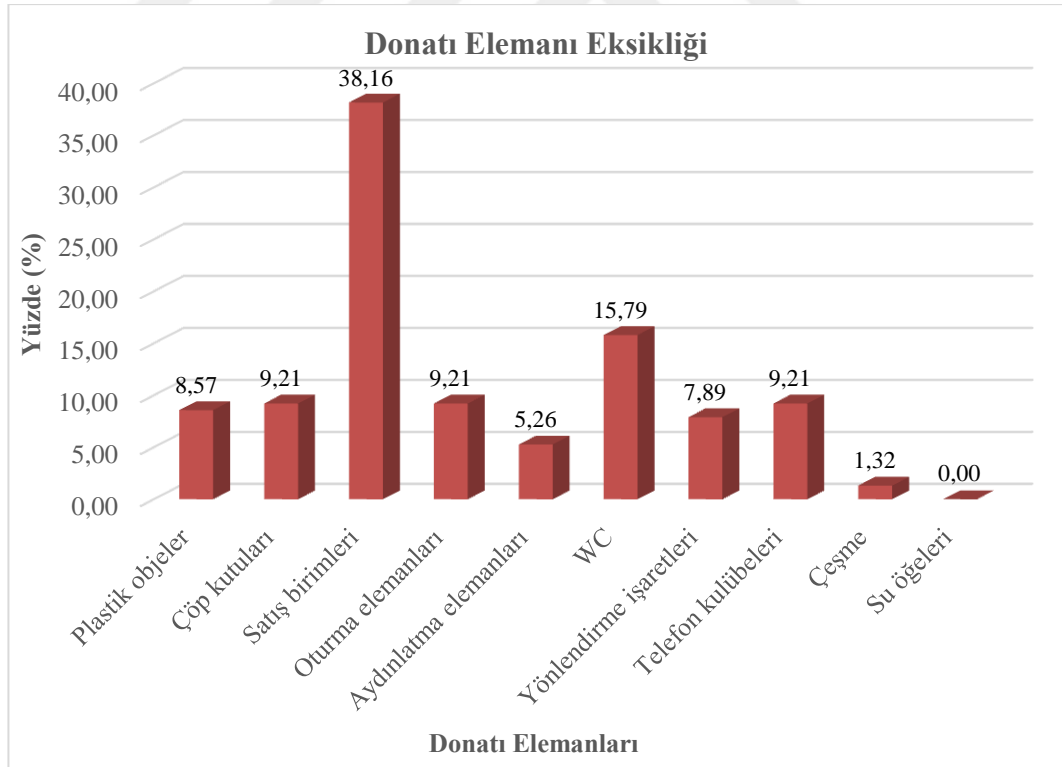
4.5.3. Donatsal ve bitkisel elemanlar ile ilgili bulgular

Yapılan değerlendirmeler sonucunda, kullanıcıların %94'ü tarafından Soğanlı Botanik Parkı donatı elemanlarının yeterli olduğu belirtilmiş, aynı zamanda kullanıcıların %98'i parktaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterli olduğunu ifade etmiştir (Çizelge 4.182.).

Çizelge 4.182. Soğanlı Botanik Parkı donatı elemanları ile bitkilendirmenin yeterliliği

Donatsal ve Bitkisel Elemanlar		N	%	Standart Sapma
Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği	Evet	94	94	0,238
	Hayır	6	6	
Bitkilendirmenin Yeterliliği	Evet	98	98	0,140
	Hayır	2	2	

Soğanlı Botanik Parkı'nda yapılan anketlerin değerlendirilmesi sonucunda park kullanıcıları donatı elemanlarından %38,2 oran ile satış birimlerinin, %15,8 oran ile WC'leri eksik bulduklarını belirtmişlerdir. Park genelinde su öğeleri bakımından yetersizlik kullanıcılar tarafından ifade edilmemiştir (Şekil 4.11.).

Şekil 4.11. Parkta eksik görülen donatı elemanları

4.5.3.1. Parktaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre gelir durumu grubunun $p \leq 0.05$ seviyesinde önemli olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.183.).

Çizelge 4.183. Kent parkındaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	1,000	0,277	0,098	0,050*	0,513

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'ndaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliğinin cinsiyet ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Erkek ve kadın kullanıcılar %50-50 oranında parktaki donatı elemanlarını yeterli bulduklarını ifade ederken, erkek ve kadın kullanıcılar %50-50 oranında parktaki donatı elemanlarını yetersiz bulduklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.184.).

Çizelge 4.184. Donatı elemanı sayısı x cinsiyet ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Cinsiyet	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Erkek	47	50	3	50	50	50
Kadın	47	50	3	50	50	50
Toplam	94	100	6	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'ndaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliğinin yaş ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış olup 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar %25,5 oranında parkta yer alan donatı elemanlarını sayıca

yeterli bulunurken, 25-35 yaş aralığındaki kullanıcılar %28,7 oranında donatı elemanlarını sayıca yeterli bulduklarını ifade etmişlerdir. Yine 35-45 yaş aralığında yer alan kullanıcıların %16,7'si donatı elemanlarının sayıca yetersiz olduğunu belirtmiştir (Çizelge 4.185.).

Çizelge 4.185. Donatı elemanı sayısı x yaş ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Yaş	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	9	9,6	0	0	9	9
18-25 yaş	21	22,3	4	66,6	25	25
25-35 yaş	27	28,7	1	16,7	28	28
35-45 yaş	24	25,5	1	16,7	25	25
45-60 yaş	10	10,6	0	0	10	10
60+	3	3,2	0	0	3	3
Toplam	94	100	6	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'ndaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliğinin eğitim durumu ile ilişkisi önemli bulunmamış olup anketlerin değerlendirilmesi sonucu üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcılar %45,7 oran ile, lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar %43,6 oran ile, ilköğretim eğitim düzeyindeki kullanıcılar ise %7,4 oran ile kent parkındaki donatı elemanlarının sayıca yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Lisansüstü eğitim düzeyindeki anket katılımcıları donatı elemanlarının kent parkı için %3,2 oranında yeterli olduğunu düşünmektedir (Çizelge 4.186.).

Çizelge 4.186. Donatı elemanı sayısı x eğitim durumu ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Eğitim Durumu	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	7	7,4	1	16,7	8	8
Lise	41	43,6	0	0	41	41
Üniversite	43	45,7	4	66,6	47	47
Lisansüstü	3	3,2	1	16,7	4	4
Toplam	94	100	6	100	100	100

1000-2000 TL aralığında gelire sahip kullanıcılar %10,6 oranında, 2000-3000 TL aralığında gelire sahip kullanıcılar %7,4 oranında, 3000 TL üstü gelire sahip kullanıcılar %18,1 oranında, gelir düzeyini belirtmek istemeyen kullanıcılar ise %63,8 oranında donatı elemanlarının sayıca yeterli olduklarını ifade etmişlerdir (Çizelge 4.187.).

Çizelge 4.187. Donatı elemanı sayısı x gelir durumu ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Gelir Durumu	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
1000-2000 TL	10	10,6	2	33,3	12	12
2000-3000 TL	7	7,4	0	0	7	7
3000 TL+	17	18,1	3	50	20	20
Belirtmek istemiyor	60	63,8	1	16,7	61	61
Toplam	94	100	6	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'ndaki donatı elemanlarının sayıca yeterliliğinin meslek ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Donatı elemanlarının sayıca yetersiz olduğunu çoğunlukla öğrenci, memur, ev hanımı ve mühendis-mimar grubunda yer alan kullanıcılar ifade etmiştir (Çizelge 4.188.).

Çizelge 4.188. Donatı elemanı sayısı x meslek ilişkisi

Donatı Elemanlarının Sayıca Yeterliliği						
Meslek	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	19	20,2	1	16,7	20	20
Emekli	9	9,6	0	0	9	9
Öğrenci	20	21,3	3	50	23	23
Memur	20	21,3	1	16,7	21	21
Mühendis- Mimar	5	5,3	1	16,7	6	6
Esnaf	6	6,4	0	0	6	6
İşçi	15	16	0	0	15	15
Toplam	94	100	6	0	100	100

4.5.3.2. Yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre gelir durumu grubunun istatistikî olarak $p \leq 0.05$ seviyesinde önemli olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.189.).

Çizelge 4.189. Kent parkındaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Bitkilendirmenin Yeterliliği	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	1,000	0,294	0,512	0,043*	0,263

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'ndaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterliliği, cinsiyet ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamış

olup ankete katılan erkek ve bayan kullanıcıların %98'i yeşil alan dokusu ve bitkilendirmeyi yeterli bulmuştur (Çizelge 4.190.).

Çizelge 4.190. Bitkilendirme durumu x cinsiyet ilişkisi

Bitkilendirmenin Yeterliliği						
Cinsiyet	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Erkek	49	50	1	50	50	50
Kadın	49	50	1	50	50	50
Toplam	98	100	2	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'ndaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirme yeterliliğinin yaş ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Ankete katılan çeşitli yaş gruplarındaki kent parkı kullanıcılarının %98 oranında yeşil alan dokusu ve bitkilendirmeyi yeterli bulduklarını ifade ettikleri görülürken, yetersiz bulduklarını ifade edenlerin %100 oranında 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.191.).

Çizelge 4.191. Bitkilendirme durumu x yaş ilişkisi

Bitkilendirmenin Yeterliliği						
Yaş	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	9	9,2	0	0	9	9
18-25 yaş	25	25,5	0	0	25	25
25-35 yaş	28	28,6	0	0	28	28
35-45 yaş	23	23,5	2	100	25	25
45-60 yaş	10	10,2	0	0	10	10
60+	3	3,1	0	0	3	3
Toplam	98	100	2	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'ndaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirme yeterliliğinin eğitim durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Verilere göre üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcıların %45,9 oranında, lisansüstü eğitim düzeyindeki kullanıcıların ise %4,1 oranında kent parkında oluşturulan yeşil alan dokusu ve bitkilendirmeyi yeterli buldukları ortaya çıkmaktadır. Bitkilendirmenin yetersiz olduğunu %100 oranında üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcılar ifade etmişlerdir (Çizelge 4.192.).

Çizelge 4.192. Bitkilendirme durumu x eğitim durumu ilişkisi

Bitkilendirmenin Yeterliliği						
Eğitim Durumu	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	8	8,2	0	0	8	8
Lise	41	41,8	0	0	41	41
Üniversite	45	45,9	2	100	47	47
Lisansüstü	4	4,1	0	0	4	4
Toplam	98	100	2	100	100	100

Anketlerin değerlendirilmesi sonucunda, ankete %61 oranında gelir durumunu belirtmek istemeyen kent parkı kullanıcılarının katıldığı, bu kullanıcılarında %62,2 oranında parktaki bitkilendirme ve yeşil alan dokusunu yeterli bulduğu görülmektedir. 3000 TL üzerinde gelire sahip kullanıcılar %18,4 oranında bitkilendirmeyi yeterli bulduklarını ifade ederken, bitkilendirmenin yeterli olmadığını düşünen kullanıcıların %100 oranında bu gelir grubuna ait kullanıcılar olduğu görülmektedir. 2000-3000 TL gelir aralığındaki kullanıcı grubunun %7,1 oranında yeşil alan dokusu ve bitkilendirmeyi yeterli bulduklarını belirttikleri gözlenmiştir (Çizelge 4.193.).

Çizelge 4.193. Bitkilendirme durumu x gelir durumu ilişkisi

Bitkilendirmenin Yeterliliği						
Gelir Durumu	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
1000-2000 TL	12	12,2	0	0	12	12
2000-3000 TL	7	7,1	0	0	7	7
3000 TL+	18	18,4	2	100	20	20
Belirtmek istemiyor	61	62,2	0	0	61	61
Toplam	98	100	2	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'ndaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirme yeterliliğinin meslek ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Ankete katılan öğrenci kullanıcılar tarafından %23,5 oranında, ev hanımı kullanıcılar tarafından %20,4 oranında, memur kullanıcılar tarafından %19,4 oranında yeşil alan dokusunu yeterli bulduklarında dair yanıtlar alınmıştır. Genel olarak bütün meslek grubu kullanıcılarının kent parkındaki bitkilendirme ve yeşil alan dokusundan memnun olduğu görülürken, bitkilendirmeyi yetersiz bulduklarını ifade eden kullanıcıların %100 oranında memur kullanıcılar olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.194.).

Çizelge 4.194. Bitkilendirme durumu x meslek ilişkisi

Bitkilendirmenin Yeterliliği						
Meslek	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	20	20,4	0	0	20	20
Emekli	9	9,2	0	0	9	9
Öğrenci	23	23,5	0	0	23	23
Memur	19	19,4	2	100	21	21
Mühendis-Mimar	6	6,1	0	0	6	6
Esnaf	6	6,1	0	0	6	6
İşçi	15	15,3	0	0	15	15
Toplam	98	100	2	100	100	100

4.5.4. Park tasarımı ile ilgili bulgular

Soğanlı Botanik Parkı tasarımı ile ilgili değerlendirmeler sonucunda, kullanıcıların %84'ü park tasarımını çok başarılı, %16'sı başarılı olarak değerlendirmiş, diğer şıkları tercih edenler çıkmamıştır (Çizelge 4.195.).

Çizelge 4.195. Soğanlı Botanik Parkı tasarım bulguları

Park Tasarımı	N	%	Standart Sapma
Çok başarısız	-	-	0,368
Başarısız	-	-	
Kararsızım	-	-	
Başarılı	16	16	
Çok başarılı	84	84	
TOPLAM	100	100	

4.5.4.1. Parkın tasarımı ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Park tasarımı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre cinsiyet, eğitim durumu ve meslek gruplarının $p \leq 0.01$ ve $p \leq 0.001$ seviyelerinde önemli olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.196.).

Çizelge 4.196. Kent parkının tasarımı ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parkın Tasarımı	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,005**	0,939	0,000***	0,573	0,000***

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Analiz sonuçlarına göre, erkek kullanıcıların %46,4'ü, kadın kullanıcıların ise %53,6'sı park tasarımını çok başarılı bulmuşlardır. Diğer yandan park tasarımını başarılı bulanların oranları erkeklerde %68,8, kadınlarda ise %31,3 olarak tespit edilmiştir (Çizelge 4.197.).

Çizelge 4.197. Park tasarımı x cinsiyet ilişkisi

Parkın Tasarımı						
Cinsiyet	Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Erkek	11	68,8	39	46,4	50	50
Kadın	5	31,3	45	53,6	50	50
Toplam	16	100	84	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'nın tasarımının yaş ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. 25-35 yaş aralığındaki kullanıcılar %26,2 oranında kent parkının tasarımının çok başarılı olduğunu düşünmektedirler. Aynı zamanda, 25-35 yaş aralığındaki kullanıcıların park tasarımını %37,5 oran ile başarılı buldukları görülmektedir (Çizelge 4.198.).

Çizelge 4.198. Park tasarımı x yaş ilişkisi

Parkın Tasarımı						
Yaş	Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	0	0	9	10,7	9	9
18-25 yaş	4	25	21	25	25	25
25-35 yaş	6	37,5	22	26,2	28	28
35-45 yaş	5	31,3	20	23,8	25	25
45-60 yaş	1	6,3	9	10,7	10	10
60+	0	0	3	3,6	3	3
Toplam	16	100	84	100	100	100

Kent parkı kullanıcıları arasında üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcılar %47,6 oran ile, lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar %42,9 oran ile ilköğretim eğitim düzeyindeki kullanıcılar ise %7,1 oran ile park tasarımını çok başarılı bulduklarını ifade ettikleri görülmektedir (Çizelge 4.199.).

Çizelge 4.199. Park tasarımı x eğitim durumu ilişkisi

Parkın Tasarımı						
Eğitim Durumu	Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	2	12,5	6	7,1	8	8
Lise	5	31,3	36	42,9	41	41
Üniversite	7	43,8	40	47,6	47	47
Lisansüstü	2	12,5	2	2,4	4	4
Toplam	16	100	84	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre, Soğanlı Botanik Parkı'nın tasarımının gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Katılımcılar arasında gelirini belirtmek istemeyen kullanıcılar park tasarımını en yüksek oranda çok başarılı ve başarılı olarak değerlendirmiş, bunu gelir durumu 3000 + TL olan kullanıcılar izlemiştir (Çizelge 4.200.).

Çizelge 4.200. Park tasarımı x gelir durumu ilişkisi

Parkın Tasarımı						
Gelir Durumu	Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
1000-2000 TL	2	12,5	10	11,9	12	12
2000-3000 TL	0	0	7	8,3	7	7
3000 TL+	7	43,8	13	15,5	20	20
Belirtmek istemiyor	7	43,8	54	64,3	61	61
Toplam	16	100	84	100	100	100

Anket katılımcıları arasında alanı sıklıkla kullandığı gözlenen öğrenci kullanıcılar %25 oranında park tasarımını çok başarılı bulduklarını ifade ederken, %12,5 oranında başarılı bulunduğunu ifade eden öğrenci kullanıcılara rastlanmıştır. Memur kullanıcılar park tasarımını çok başarılı bulan diğer meslek grupları arasında, %22,6 oranına sahip meslek grubunu oluşturmaktadır. Esnaf kullanıcılar ise %37,5 oranında alanın tasarımını başarılı bulurken, tasarım konusunda çok başarılı bulunduğunu ifade eden esnaf kullanıcıya rastlanmamıştır (Çizelge 4.201.).

Çizelge 4.201. Park tasarımı x meslek ilişkisi

Parkın Tasarımı						
Meslek	Başarılı		Çok başarılı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	2	12,5	18	21,4	20	20
Emekli	0	0	9	10,7	9	9
Öğrenci	2	12,5	21	25	23	23
Memur	2	12,5	19	22,6	21	21
Mühendis- Mimar	2	12,5	4	4,8	6	6
Esnaf	6	37,5	0	0	6	6
İşçi	2	12,5	13	15,5	15	15
Toplam	16	100	84	100	100	100

4.5.5. Memnuniyet durumu ile ilgili bulgular

Yapılan analiz sonuçlarına göre Soğanlı Botanik Parkı kullanıcıları parktan %88 oran ile çok memnun olduğunu, %9 oran ile oldukça memnun olduğunu, %3 oran ile de memnun olduğunu belirtmişlerdir. Anketlerde az memnunun ve hiç memnun değilim şikkı yanıt bulmamıştır (Çizelge 4.202.).

Çizelge 4.202. Kent parkından genel memnuniyet

Genel Memnuniyet	N	%
Hiç memnun değilim	-	-
Az memnunum	-	-
Memnunum	3	3
Oldukça memnunum	9	9
Çok memnunum	88	88

4.5.5.1. Parktan memnuniyet ile sosyo-ekonomik yapı ilişkisi

Memnuniyet ile kullanıcıların sosyo-ekonomik yapısı arasındaki ilişkiler bakımından yapılan Khi-Kare analizi sonuçlarına göre eğitim durumunun $p \leq 0.001$ seviyesinde önemli olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 4.203.).

Çizelge 4.203. Kent parkından genel memnuniyet ile kullanıcıların sosyo-ekonomik özellikleri arasındaki ilişkiler

Parktan Genel Memnuniyet	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	Meslek
	0,469	0,240	0,000***	0,856	0,474

Anlamlılık seviyeleri: * $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$ level.

Soğanlı Botanik Parkının erkek kullanıcıları alandan %52,3 oran ile çok memnun, %33,3 oran ile oldukça memnun, %33,3 oran ile memnun olduklarını belirtirken, kadın kullanıcılar %47,7 oran ile çok memnun, %66,7 oran ile de oldukça memnun, %66,7 oran ile memnun olduklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.204.).

Çizelge 4.204. Memnuniyet x cinsiyet ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet								
Cinsiyet	Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Erkek	1	33,3	3	33,3	46	52,3	50	50
Kadın	2	66,7	6	66,7	42	47,7	50	50
Toplam	3	100	9	100	88	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre kent parkından genel memnuniyetin yaş ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. 25-35 yaş aralığındaki kent parkı kullanıcıları %29,5 oranında kent parkından çok memnun, 35-45 yaş aralığındaki kullanıcılar %66,7 oranında oldukça memnun olduğunu belirten yaş gruplarıdır. 60 yaş üstü kullanıcıların ise %3,4 oranında kent parkından çok memnun olduğunu belirttikleri gözlenmiştir (Çizelge 4.205.).

Çizelge 4.205. Memnuniyet x yaş ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet								
Yaş	Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
7-18 yaş	0	0	0	0	9	10,2	9	9
18-25 yaş	1	33,3	2	22,2	22	25	25	25
25-35 yaş	1	33,3	1	11,1	26	29,5	28	28
35-45 yaş	0	0	6	66,7	19	21,6	25	25
45-60 yaş	1	33,3	0	0	9	10,2	10	10
60+	0	0	0	0	3	3,4	3	3
Toplam	3	100	9	100	88	100	100	100

Yapılan anketlerin değerlendirilmesi ile elde edilen sonuçlara göre lise eğitim düzeyine sahip kent parkı kullanıcıları parktan %46,6 oranında çok memnun olduklarını belirtmiştir. Lise eğitim düzeyindeki kullanıcılar arasında diğer sınıfları tercih eden kimseye rastlanmamıştır. Üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcılar %45,5 oranında

çok memnun, %66,7 oranında ise oldukça memnun olduklarını belirtmişlerdir. Lisansüstü eğitim seviyesine sahip kullanıcılar %11,1 oran ile oldukça memnun, %3,4 oran ile de çok memnun olduklarını belirttikleri görülmektedir (Çizelge 4.206.).

Çizelge 4.206. Memnuniyet x eğitim durumu ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet								
Eğitim Durumu	Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
İlköğretim	2	66,7	2	22,1	4	4,5	8	8
Lise	0	0	0	0	41	46,6	41	41
Üniversite	1	33,3	6	66,7	40	45,5	47	47
Lisansüstü	0	0	1	11,1	3	3,4	4	4
Toplam	3	100	9	100	88	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre kent parkından genel memnuniyetin gelir durumu ile ilişkisi istatistikî olarak önemli bulunmamıştır. Analiz sonuçlarına göre 1000-2000 TL gelire sahip kullanıcılar %12,5 oranında çok memnunum şikkını tercih etmişlerdir. 2000-3000 TL arasındaki gelir sahipleri %8 oranında çok memnun olduklarını belirtirken, bu kullanıcı grubundan diğer şıkları tercih eden kullanıcıya rastlanmamıştır. Gelirini belirtmek istemeyen park kullanıcıları %61,4 oranında çok memnunum, %55,6 oranında da oldukça memnunum, %66,7 oranında memnunum cevabını vermişlerdir (Çizelge 4.207.).

Çizelge 4.207. Memnuniyet x gelir durumu ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet								
Gelir Durumu	Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1000-2000 TL	0	0	1	11,1	11	12,5	12	12
2000-3000 TL	0	0	0	0	7	8	7	7
3000 TL+	1	33,3	3	33,3	16	18,2	20	20
Belirtmek istemiyor	2	66,7	5	55,6	54	61,4	61	61
Toplam	3	100	9	100	88	100	100	100

Analiz sonuçlarına göre kent parkından genel memnuniyetin meslek ile ilişkisi istatistikî önemli bulunmamıştır. Meslek gruplarının parktan genel memnuniyet sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde, kent parkından öğrenci kullanıcıların %23,9 oran ile memur kullanıcıları %21,6 oran ile ev hanımı kullanıcıların ise %18,2 oran ile çok memnun oldukları görülmektedir. Mühendis-mimar kullanıcı grubu %11,1 oran ile oldukça memnunum, %5,7 oran ile çok memnunum şıklarını tercih etmişlerdir (Çizelge 4.208.).

Çizelge 4.208. Memnuniyet x meslek ilişkisi

Parktan Genel Memnuniyet								
Meslek	Memnunum		Oldukça memnunum		Çok memnunum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	2	66,7	2	22,2	16	18,2	20	20
Emekli	0	0	0	0	9	10,2	9	9
Öğrenci	1	33,3	1	11,1	21	23,9	23	23
Memur	0	0	2	22,2	19	21,6	21	21
Mühendis-Mimar	0	0	1	11,1	5	5,7	6	6
Esnaf	0	0	2	22,2	4	4,5	6	6
İşçi	0	0	1	11,1	14	15,9	15	15
Toplam	3	100	9	100	88	100	100	100

4.5.5.2. Memnuniyet/memnuniyetsizlik kriterleri ile ilgili bulgular

Memnuniyet/memnuniyetsizlik üzerine etkili olan kriterleri vurgulayan sorulara kullanıcılardan alınan cevaplar Çizelge 4.209.'da verilmiştir.

Soğanlı Botanik Parkı kullanıcıları, kent parkının temiz ve bakımlı olduğu söylendiğinde %58 oran ile kesinlikle katılıyorum, %40 oran ile katılıyorum, %2 oranında katılmıyorum cevabını vermişlerdir.

Soğanlı Botanik Parkı'nın kullanıcılara spor ve egzersiz yapma olanağı sunduğu ifade edildiğinde %66 oranında kesinlikle katılıyorum, %32 oranında katılıyorum cevabı alınırken, %2 oranında kullanıcı spor ve egzersiz yapma olanağı sunmadığını ifade etmiştir.

Kullanıcılar %72 oranında kent parkının sessizliği ile huzur sağladığını kesinlikle düşünüyorum cevabını verirken, %28 oranında kullanıcı bu düşünceye katılıyorum cevabını vermiştir.

Anket sonuçlarına göre %2 oranında parkta emniyet ve güvenliğin kesinlikle yetersiz olduğunu düşünen kullanıcı varken, %49 oranında emniyet ve güvenliğin yeterli olduğunu düşünen kullanıcı, %25 oranında ise kesinlikle hiçbir emniyet ve güvenlik yetersizliği olmadığını belirttiği görülmüştür.

Ankete katılan kullanıcıların %42 oranında parkın yakın oluşunun kesinlikle ulaşım kolaylığı sağlamakta olduğunu, %40 oranında ulaşım kolaylığı sağladığını belirtmesi kent parkının yakın çevreden ziyaretçileri daha çok ağırladığını göstermektedir. %3 oranında kullanıcı kararsız kalırken, %3 oranında anket katılanı ise kent parkının yakın olduğu faktörüne kesinlikle katılmadığını belirttiği gözlenmiştir.

Elde edilen sonuçlarda %7 oranında kullanıcı engellilere yönelik düzenlemelerin kesinlikle olduğunu ifade ederken, %16 oranında kullanıcı bu konuda kararsız kalmıştır.

Ankete katılanlardan %21 oranında kullanıcı engellilere yönelik düzenlemelerin olmadığını %34 oranında kullanıcı park tasarımında engellilere yönelik düzenlemelerin kesinlikle göz önüne alınmadığını ifade etmiştir.

Kent parkının sosyal ve kültürel açıdan çeşitli aktivitelere katılma olanağı kesinlikle sağladığını %64 oranında kent parkı kullanıcısı belirtmiştir. %2 oranında kullanıcının kent parkının böyle bir olanak sağlamadığını belirttiği görülmektedir.

Kafe ve restoranların varlığı %11 oranında kullanıcı tarafından kesinlikle yetersiz bulunurken, %6 oranında kullanıcı kararsız olduğunu, %10 oranında kullanıcı ise düşünceye kesinlikle katılmadığını kafe ve restoranları sayıca yeterli bulduğunu ifade etmiştir.

Bilgilendirme yetersizliği ve bilgi alacak personel bulunmaması konusu kullanıcılara yöneltildiğinde %13 oranında kullanıcılar kesinlikle katılıyorum, %47 oranında katılmıyorum, %14 oranında kesinlikle katılmıyorum cevapları alınmıştır. %6 oranında kullanıcının ise bu konuda kararsız olduğu tespit edilmiştir.

Anket verilerine göre %75 oranında park kullanıcısı çocuk oyun alanlarının varlığı ile kesinlikle çocukların iyi vakit geçirdiğini düşündüklerini ifade ettikleri görülmektedir.

Otopark sayısının yetersiz olduğunu yalnızca %8 oranında kullanıcı düşünürken, %20 oranında kullanıcı otopark sayısını kesinlikle araçlara yetecek miktarda bulunduğunu belirtmiştir. %3 oranında kullanıcı ise bu konuda kararsız olduklarını ifade etmişlerdir (Çizelge 4.209.).

Çizelge 4.209. Kullanıcı memnuniyet/memnuniyetsizlik faktörleri

Memnuniyet / Memnuniyetsizlik Durumu	Kesinlikle katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Temiz ve bakımlıdır.	58	58	40	40	0	0	2	2	0	0
Spor ve egzersiz yapabilme olanağı sağlamaktadır.	66	66	32	32	0	0	2	2	0	0
Sessizliği ile huzur sağlamaktadır.	72	72	28	28	0	0	0	0	0	0
Parkta emniyet ve güvenlik yetersizdir.	2	2	15	15	9	9	49	49	25	25
Parkın yakın oluşu ulaşım/erişim kolaylığı sağlamaktadır.	42	42	40	40	3	3	12	12	3	3
Engellilere yönelik düzenlemeler bulunmamaktadır.	34	34	21	21	16	16	22	22	7	7
Sosyal ve kültürel açıdan çeşitli aktivitelere katılma olanağı sunmaktadır.	64	64	34	34	0	0	2	2	0	0
Kafe ve restoranların varlığı yetersizdir.	11	11	28	28	6	6	45	45	10	10
Bilgilendirme yetersizdir ve bilgi alacak görevli personel bulunmamaktadır.	13	13	20	20	6	6	47	47	14	14
Çocuk oyun alanlarının varlığı ile çocuklar iyi vakit geçirmektedir.	75	75	24	24	0	0	1	1	0	0
Otopark sayısı yetersizdir.	0	0	8	8	3	3	69	69	20	20

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

5.1. Tartışma

Tarihsel süreç incelendiğinde kentsel yaşamın getirdiği stres insanların kendini yoğun baskı altında hissetmesine neden olmaktadır. Bu nedenle insanların rekreasyonel ihtiyaçlarının devamlı artması ile ruhsal ve bedensel olarak yenilenebileceği alan arayışlarının ortaya çıktığı görülmektedir. Bu yöndeki gereksinmelerin karşılanmasında kent içi mekânların en önemlisi pek çok rekreasyonel olanağı ve tesisi birlikte bulunduran kent parklarıdır.

Kent parkları,

- ✓ Kentin yaşam kalitesini olumlu yönde etkileyen,
- ✓ Kenti yaşanılır ve çekici kılan,
- ✓ Estetik ve ekoloji arasında dengeyi sağlama görevi olan,
- ✓ Kullanıcıların doğal ortam içersinde dinlenme ve yenilenme gereksinimlerini karşılamalarına olanak sağlayan,
- ✓ Kullanıcıların rekreasyonel yararlarının yanında kullanıcıların sosyo-kültürel gelişimlerine katkıda bulunan
- ✓ Kullanıcıların çevresel koruma amaçları gözetilerek tasarlanan

büyük ölçekli kamu alanlarıdır.

Günümüzde artık kent parkları sadece rekreasyon alanları olarak kullanılmamaktadır. Tüm rekreasyon olanaklarının yanı sıra kent parkları kültürel aktiviteler, okul sonrası etkinlikler, meslek eğitimleri, çevresel programlar, gönüllü kuruluşların programları, aile piknikleri gibi farklı etkinliklerin gerçekleştirilebildiği geniş yayılış alanına sahip kentin önemli parçaları durumundadır.

1997 yılında araştırmacı Peter Harnik 55 farklı şehirde yapmış olduğu çalışma ile kent parklarının nasıl etkin kılınabileceği üzerine yedi farklı nokta belirlemiştir;

- Park açık bir şekilde amacını ifade edebilmelidir.
- Sürekliliği sağlanabilen tasarım ve işletim sisteminde; toplumsal katılım sağlanmalıdır.
- Arazi kullanımının doğru planlaması gereklidir. Güvenlik, temizlik, yönetim hizmetleri için yeterli ekip ve ekipman sağlanmalıdır.
- Park toplumun farklı kesimlerinin faydalanabilmesine olanak sağlayabilmelidir.
- Kullanıcıların tatmin olup olmadıkları takip edilerek gerekli değişiklikler yapılmalıdır.
- Suç ve ihmal nedeniyle oluşabilecek beklenmedik kazalara karşı önlem alınmalı, kullanıcı güvenliği sağlanmalıdır.
- Kente ekonomik açıdan zarar değil, fayda sağlamalıdır. Kendi kendini işletebilmelidir (Tepe 2010).

Kent parkların sürdürülebilirliği ve etkinliği ile ilgili yapılan araştırmalardan da anlaşıldığı gibi, kent parkları sadece bitkilendirme çalışmasının yapıp, çocuk oyun alanları ve donatı elemanlarının rastgele seçilmesi ile oluşturulabilecek alanlar değildir. Kent parklarının oluşturulmasında park tasarımı kadar planlama aşamasında yapılan alan araştırmasının yanı sıra kullanıcıların yapısı ile istek ve beklentilerinin de araştırılması gerekmektedir.

Boyacı'ya (2010) göre kent parklarının işlevlerinde zaman içerisinde;

- Toplumdaki kültürel değişimler,
- Ekonomik nedenler,
- Park kullanıcı kitlesinin sosyal sınıfının değişmesi,
- Rant politikalarına bağlı yeni kullanımların oluşturulması, örneğin büfe, kafe tarzı mekânların ve eğlenceye yönelik ticari amaçlı yerlerin oluşturulması buna bağlı olarak park içerisinde yapıların artması ve böylece yeşil dokunun kaybolmaya başlaması gibi nedenlerle çeşitli değişiklikler meydana gelmektedir.

Ülkemizde kent parklarının neredeyse tamamının karşı karşıya kaldığı olumsuz değişimler kent parklarının işlevlerini kaybetmelerine neden olurken, bu durumun

çözümünebilmesi için toplumun farklı kesimlerinden her türlü kullanıcının yararlandığı alan kullanıcılarının görüşlerine ihtiyaç vardır. Alanların yenilenme çalışmalarında ve daha sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesinde kullanıcı eksik ve ihtiyaçlarını takip eden bu doğrultuda planlama kararları alıp uygulamalar yapan yönetim parkın kullanılabilirliğinin de artmasına katkı sağlayacaktır.

Kentsel rekreasyon alanlarındaki kullanıcı memnuniyetlerinin belirlenmesinin hedeflendiği bu çalışmada, rekreasyon alanları olarak seçilen Hüdavendigâr Kent Parkı, Merinos Kent Parkı, Soğanlı Botanik Parkı ve Reşat Oyal Kültürparkı'nın konumları ve ulaşım durumları, alan kullanımları (rekreasyon olanakları), tasarımları, bitkilendirme ve yeşil alan dokuları, içerdiği donatı elemanları ile güvenlik ve bakım durumları göz önüne alınarak incelenmiştir.

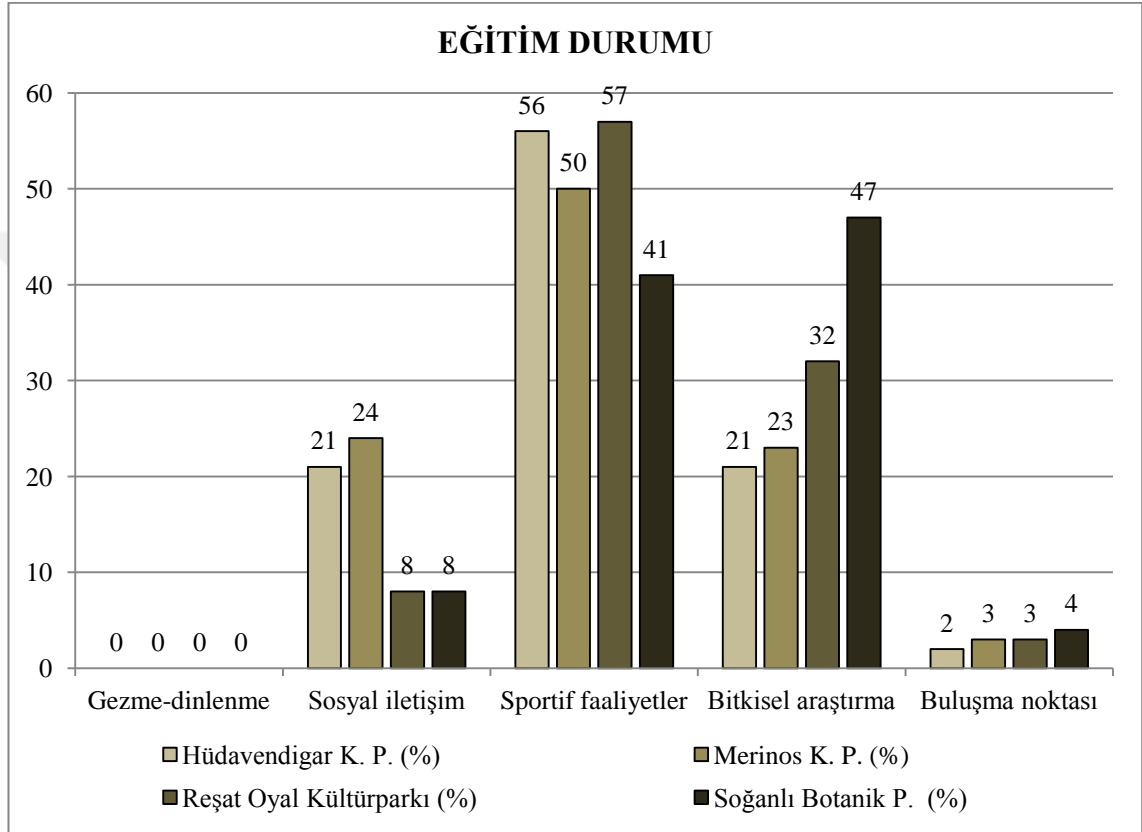
Yapılan bu çalışmanın temel amacı, toplumsal açıdan önemli rol oynayan kent parklarında, rekreasyonel amaçlı park kullanıcılarının memnuniyet ve memnuniyetsizlik faktörlerini belirleyerek, elde edilen verilerin göz önünde bulundurularak bu alanların daha sürdürülebilir planlanmasına ve yönetilmesine destek sağlamaktır.

5.2. Sonuç

Anket çalışmaları sonucunda park kullanıcılarının sosyo-ekonomik özellikleri, alanı hangi amaçlar için kullandıkları, hangi mevsimlerde, hangi günlerde, ne sıklıkla alanı kullandıkları, alanda ne kadar zaman geçirdikleri ile katıldıkları faaliyetleri, kullanıcıların beklentileri ile alanlarda eksik buldukları konstrüksiyon elemanları, memnuniyetleri ve memnuniyetsizlikleri belirlenmiştir.

Bursa kent parklarının tamamına ait analizlere bakıldığında kent parklarında erkek ve kadın kullanıcıların homojen bir dağılım söz konusu olduğu görülmektedir (%50,5 kadın, %49,5 erkek kullanıcılar) bütün parkların farklı yaş gruplarında kullanıcıları mevcutken Bursa kent parkları genelinde %35,2 oranında 35-45 yaş aralığındaki, %28,7 oranında 25-35 yaş aralığındaki kullanıcılara rastlanmıştır.

Kent parklarının kullanıcı düzeylerinin %51 oranında lise, %30,8 oranında üniversite eğitim düzeyine sahip olduğu tespit edilirken, okuma-yazma bilmeyen anket katılımcısına rastlanmamıştır (Şekil 5.1.). Ankete katılan kullanıcıların %57,5 oranında gelirini belirtmek istemediği gözlenirken araştırmaların yapıldığı kent parklarından çoğunlukla ev hanımı kullanıcıların yararlandığını söylemek mümkündür.

Şekil 5.1. Kent parklarındaki kullanıcıların eğitim seviyesine göre dağılımları

Konumları, çevresel ilişkileri ve ulaşım durumları itibariyle; kent parklarının şehir merkezinde yer almaları çevresindeki alan kullanımlarının çeşitliliği ve yoğunluğu, parklara ulaşımın çeşitli ulaşım araçlarıyla ve kolay sağlanması günün farklı zamanlarında ve yıl boyu kullanımlarını desteklediği görülmektedir.

Kent parklarının kullanım amacı bakımından yapılan değerlendirmeler parklara göre amaçların farklılaştıklarını ortaya koymuştur. Hüdavendigar Kent Parkı ve Soğanlı Botanik Parkı kullanıcılarının en çok gezme-dinlenme amacıyla kent parklarını tercih

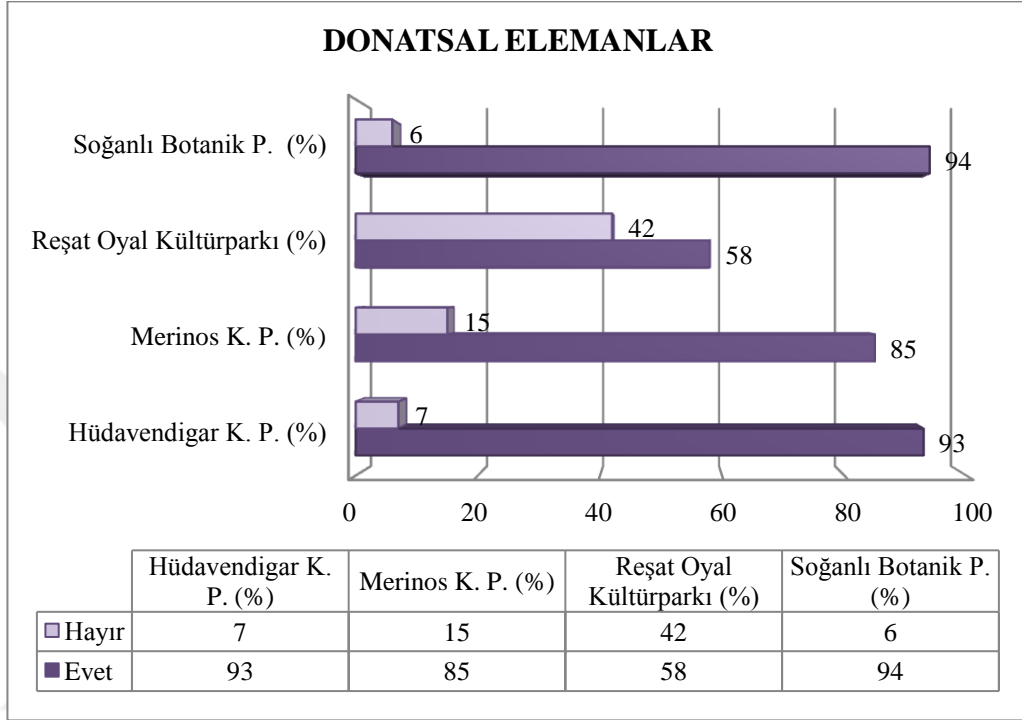
ettikleri, Merinos Kent Parkı kullanıcılarının ise kent parkını en çok piknik yapmak amacıyla kullandıkları görülmüştür. Diğer yandan, Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcılarının ise parkı kullanım amaçları arasında gezme-dinlenme ve yemek yemek ön planda yer almıştır. Park kullanıcıları kent parklarında bitkisel araştırma amacıyla parktan yararlanmayı en az tercih etme nedeni olarak belirtmişlerdir. Parktaki aktiviteler açısından en çok tercih edilen kent parkının Soğanlı Botanik Parkı olduğu, sosyal iletişim amacıyla ise Reşat Oyal parkının tercihte ön plana çıktığı belirlenmiştir (Çizelge 5.1.)

Çizelge 5.1. Kent parklarındaki kullanım amaçları

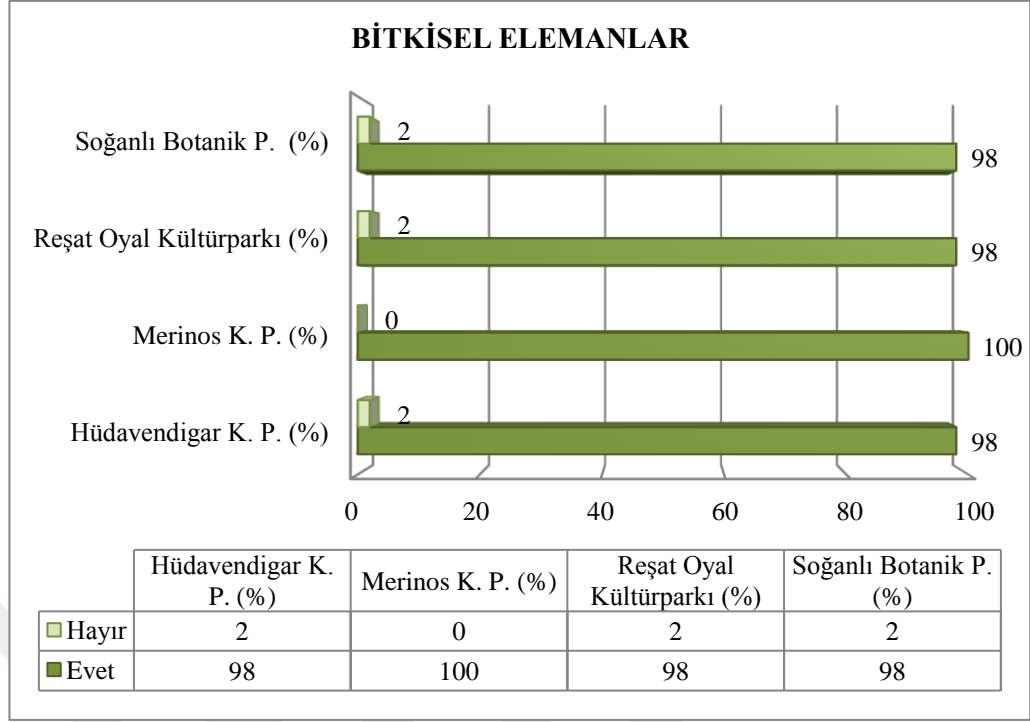
<u>KENT PARKLARI</u>		Hüdavendigâr K. P. (%)	Merinos K. P. (%)	Reşat Oyal Kültürparkı (%)	Soğanlı Botanik P. (%)
<u>KULLANIM AMACI</u>	Gezme-dinlenme	44,9	22,5	26,2	37,2
	Sosyal iletişim	16,5	19,3	20,5	10,2
	Sportif faaliyetler	3,9	3,8	0,0	7,3
	Bitkisel araştırma	1,6	0,0	1,4	0,7
	Buluşma noktası	12,6	6,4	14,1	8,7
	Piknik yapmak	13,4	36,1	2,8	0,7
	Parktaki aktiviteler	4,7	7,7	8,5	32,1
	Yemek yemek	2,4	3,8	26,2	2,9
TOPLAM		100	100	100	100

Donatsal ve bitkisel elemanların yeterliliği bakımından yapılan değerlendirmelerde kullanıcıların %80'inden fazlası Hüdavendigâr Kent Parkı, Merinos Kent Parkı ve Soğanlı Botanik Parkının donatı elemanları bakımından yeterli seviyede olduklarını belirtmişlerdir. Reşat Oyal Kültürparkı'nda ise kullanıcıların yalnızca %58'i donatı elemanlarını yeterli bulduklarını ifade etmiştir (Şekil 5.2. ve Şekil 5.3.).

Kent parklarında bitkilendirme açısından yapılan değerlendirmeler hemen hemen %100'e yakın oranlarda bitkilendirmelerin yeterli olduğunu ortaya koymuş olup bu durumun şehrin “Yeşil Bursa” imajı ile örtüştüğü görülmüştür.

Şekil 5.2. Kent parklarının donatsal elemanlar açısından yeterliliği

Şekil 5.3. Kent parklarının bitkisel elemanlar açısından yeterliliği

Hüdavendigâr Kent Parkı, Merinos Kent Parkı ve Soğanlı Botanik Park'ında kullanıcıların en fazla ihtiyaç duydukları ve eksikliklerini hissettikleri donatı elemanlarının satış birimleri ile WC olduğu görülmüş, Reşat Oyal Kültürparkı'nda ise aydınlatma elemanları ve çöp kutuları eksikliği en fazla hissedilen donatı elemanları içerisinde yer almıştır (Çizelge 5.2.).

Bursa şehrinin en eski kent parkı niteliğinde olan Reşat Oyal Kültürparkı içerisinde satış birimleri ve WC açısından eksiklik görülmemesi, uzun yıllar boyunca ihtiyaçların zamanında giderilmesinden kaynaklandığını düşündürmektedir. Diğer yandan Reşat Oyal Kültürparkı'ndan daha yeni dönemlerde yapılmış olan Hüdavendigâr Kent Parkı, Merinos Kent Parkı ve Soğanlı Botanik Parkı'nda bu eksikliklerin ön plana çıkması planlamadan kaynaklanan bir eksiklik gibi gözükmemektedir. Nitekim Özkır (2007)'da yapmış olduğu çalışmada bu eksikliklere dikkat çekmiştir.

Çizelge 5.2. Kent parklarında donatı elemanları eksikliği

<u>KENT PARKLARI</u>		Hüdavendigâr K. P. (%)	Merinos K. P. (%)	Reşat Oyal Kültürparkı (%)	Soğanlı Botanik P. (%)
<u>DONATI ELEMANLARININ EKSİKLİĞİ</u>	Plastik objeler	0,0	1,4	3,4	3,9
	Çöp kutuları	5,6	6,3	27,4	9,2
	Satış birimleri	45,4	39,7	2,0	38,2
	Oturma elemanları	5,6	9,2	18,4	9,2
	Aydınlatma elemanları	3,4	0,7	30,1	5,2
	WC	27,2	33,3	5,4	15,8
	Yönlendirme işaretleri	6,8	4,2	9,5	7,9
	Telefon kulübeleri	1,1	0,7	3,4	9,2
	Çeşme	4,5	3,5	0,0	1,4
	Su öğeleri	0,0	0,7	0,0	0,0
TOPLAM		100	100	100	100

Bursa şehri içerisinde yer alan kent parkları tasarım açısından irdelendiğinde Reşat Oyal Kültürparkı dışındaki kent parkları kullanıcılarının %95'inden fazlası tarafından çok başarılı ve başarılı olarak değerlendirilmiştir. Bu oran Reşat Oyal Kültürparkı'nda ise %65'lere düşmektedir (Çizelge 5.3.). Bu durumda bu park ile ilgili olarak daha fazla çalışmanın yapılması gerekliliğini ifade etmektedir.

Çizelge 5.3. Kent parkları tasarımının değerlendirilmesi

<u>KENT PARKLARI</u>		Hüdavendigâr K. P. (%)	Merinos K. P. (%)	Reşat Oyal Kültürparkı (%)	Soğanlı Botanik P. (%)
<u>PARK TASARIMI</u>	Çok Başarısız	-	-	1	-
	Başarısız	-	2	9	-
	Kararsızım	-	3	25	3
	Başarılı	18	39	57	9
	Çok Başarılı	82	56	8	88
TOPLAM		100	100	100	100

Kent parklarından genel memnuniyet irdelendiğinde memnuniyet seviyesinin çok memnunum, oldukça memnunum ve memnunum arasında değişiklik gösterdiği sadece Reşat Oyal Kültürparkı ve Merinos Kent Parkı kullanıcılarının az memnunum tercihinde buldukları belirlenmiştir (Çizelge 5.4.).

Çizelge 5.4. Kent parklarında kullanıcıların genel memnuniyeti

<u>KENT PARKLARI</u>		Hüdavendigâr K. P. (%)	Merinos K. P. (%)	Reşat Oyal Kültürparkı (%)	Soğanlı Botanik P. (%)
<u>GENEL MEMNUNİYET</u>	Hiç memnun değilim	-	-	-	-
	Az memnunum	-	2	7	-
	Memnunum	2	18	47	-
	Oldukça memnunum	29	20	35	16
	Çok memnunum	69	60	11	84
TOPLAM		100	100	100	100

Bursa kenti için kent parklarının sayıca yeterli olduğunu %53 oranında anket katılanı düşünürken yetersiz olduğunu ifade eden %47 oranında kullanıcı olduğu görülmektedir. %52,9 oranında kadın kullanıcılar kent parkı sayısını yetersiz bulurken, %55,8 oranında yetersiz olduğunu ifade edenlerin üniversite eğitim düzeyindeki kullanıcılar olduğu görülmektedir. Araştırma konusunu oluşturan kent parklarından katılımcılar %29,8 oranında Soğanlı Botanik Parkı, %28,5 oranında Merinos Kent Parkı, %24,9 oranında Reşat Oyal Kültürparkı ve %16,8 oranında Hüdavendigâr Kent Parkı'nı tercih ettiklerini ifade etmişlerdir.

Anket verilerine göre, kullanıcıların en çok tercih ettiği kent parkı olan Soğanlı Botanik Parkı, şehrin merkezinde İzmir-İstanbul yolu üzerinde Bursa Hayvanat Bahçesi'nin bitişiğinde kurulmuş geniş yayılış alanına sahip bir park olması nedeniyle kullanıcıların rahat ulaşım sağladığı, sosyal ve kültürel açıdan kullanıcılara olanak sağlarken, sessizliği ile huzur veren bir kent parkı niteliğindedir.

Tema bahçeleri, uygulama bahçesi ve sahip olduğu bitkisel varlıklarıyla eğitsel yönünün fazla olduğu görülen park bu yönüyle okullar tarafından geziler düzenlenerek öğrencilere doğayı ve bitkileri tanıma fırsatı sunmaktadır. Tema bahçelerinde farklı kompozisyonlar oluşturulduğu gibi, ana akslar ve bisiklet yolu da farklı ağaçların kullanımıyla tanımlanmıştır. Yapılan anket çalışmasında kullanıcılar park tasarımını %16 oranında başarılı, %84 oranında çok başarılı bulduklarını ifade ederken, başarısız olduğunu düşünen anket katılımcısına rastlanmamıştır.

Parkın mekânsal kurgularının iyi yapılmış olması ve park içinde ulaşılabilirliğin fazla olması Soğanlı Botanik Parkı'nın en önemli tercih edilme nedenlerindedir.

Soğanlı Botanik Parkı'nı tercih eden kullanıcı grubunun %47 oranında üniversite eğitim düzeyinde olduğu ve %23 oranında öğrenciler tarafından tercih edildiği sonuçlarına ulaşılmıştır. %51 oranında gezme-dinlenme için tercih edilen park, %44 oranında parktaki aktiviteler için tercih edilen bir kent parkı durumundadır. Kullanıcılar tarafından %38,2 oranında satış birimi eksikliği dile getirilirken kent parkından genel

memnuniyet çok yüksektir ve kullanıcılar %88 oranında kent parkından çok memnun olduklarını ifade etmişlerdir.

Kent parkına ulaşım %51 oranında otobüs ile sağlanırken, parkın kullanım sıklığı ele alındığında, kullanıcıların alanı %55 oran ile 2-3 ayda 1 kez, %17 oran ile yılda 1-2 kez ziyaret ettikleri görülmektedir. Analizlere göre kullanıcılar kent parkında %55 oran ile en çok yaz mevsiminde zaman geçirmeyi tercih ettiklerini ifade ederken, araştırma konusu olan kent parkı kullanıcıları %58 oranında ziyaret günlerinin değişken olduğunu bildirmiştir. %23 oranında kullanıcı alanı hafta sonu ziyaret etmeyi tercih ettiğini belirtirken, her zaman ziyaret eden %4 oranında alan kullanıcısı bulunmaktadır. Park kullanıcıları %44 oranında ziyaretlerinde 1-3 saat zaman geçirmeyi tercih ettikleri gözlenmiştir. Kent parkının isminde de anlaşılacağı gibi pek çok bitki türünü (150 türde 8,000 ağaç, 76 türde 100,000 çalı, 20 türde 50,000 yer örtücü, 27 türde 6,000 gül) barındırmakta olduğu için kullanıcılar yeşil alan dokusu ve bitkilendirme durumunu %98 oranında yeterli bulduklarını ve bu durumdan memnun olduklarını ifade etmişlerdir.

Soğanlı Botanik Parkı kullanıcıları, kent parkının %58 oranında kesinlikle temiz ve bakımlı olduğunu, %2 oranında temiz ve bakımlı olmadığını belirtmişlerdir. Parktan temizlik ve bakım konusunda memnuniyet yüksekken daha iyi olabileceğini savunan kullanıcıların olduğu görülmektedir.

Kullanıcılar %66 oranında kesinlikle spor ve egzersiz yapma olanağı sunduğu ifade ederken, yalnızca %2 oranında kullanıcı kent parkının spor ve egzersiz yapma olanağı sunmadığını ifade etmiştir. Alan kullanıcılar spor ve egzersiz konusunda çeşitli imkânları sunduğu için bu konuda bir eksikliğin varlığından söz etmek zordur.

%72 oranında alan kullanıcısı kesinlikle kent parkının sessizliği ile huzur sağladığını düşünürken, bu düşüncenin aksini savunan anket katılımcısına rastlanmamıştır. Park kullanıcıları alanın sahip olduğu potansiyelden memnun olduklarını ifade etmişlerdir.

Anket sonuçlarına göre %2 oranında parkta emniyet ve güvenliğin kesinlikle yetersiz olduğunu düşünen kullanıcı olduğu görülmektedir. Emniyet ve güvenliğin yeterli olmadığını ifade eden kullanıcılarla yapılan anket çalışmaları incelendiğinde, bu durumun kullanıcıların alanda geçirdikleri zamanı ve alandan genel memnuniyet konusundaki ifadelerini etkilediği görülmektedir.

Anket katılanları alana ulaşımın çeşitli ulaşım araçlarıyla kolaylıkla yapıldığını ifade etmesine rağmen %3 oranında anket katılanı kent parkının yakın olduğu ve ulaşımın kolay olduğu fikrine kesinlikle katılmadığını belirttiği gözlenmiştir. Bu düşünceler, alana farklı ilçelerden gelmek isteyen kişilerin ulaşım konusunda sorun yaşadıkları için kent parkını tercih etmek istemedikleri sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Şahsi araçlarıyla alana gelen kullanıcıların ise %8 oranında otopark sayısını yetersiz buldukları görülmektedir.

Anket çalışmasından %7 oranında kullanıcının kesinlikle engellilere yönelik düzenlemelerin olduğunu ifade ettiği, %55 oranında kullanıcının ise park tasarımında engellilere yönelik düzenlemelerin göz önüne alınmadığını ifade ettiği gözlenmiştir. Bu sonuçlara göre yüksek oranda anket katılanının engellilerin kent parkına ulaşımında, alan içi erişimde, park içi aktivitelere katılımında zorluk çektiklerini ifade ettikleri anlaşılmaktadır. Alanın tamamında bu konuda gerekli hassasiyetin gösterilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması kent parkının doğal güzelliğinden ve sağladığı rekreasyonel olanaklardan herkesin yararlanmasına olanak sağlayacaktır.

Anket katılanlarının büyük çoğunluğu kent parkının sosyal ve kültürel açıdan çeşitli aktivitelere katılma olanağı sağladığını belirtirken, %2 oranında kullanıcının kent parkının böyle bir olanak sağlamadığını belirttiği görülmektedir.

Kafe ve restoranların varlığının %11 oranında kullanıcı tarafından kesinlikle yetersiz bulunduğu tespit edilmiştir. Kent parklarında genel bir sıkıntı olarak görülen kafe ve restoranların varlığı, bu konuda çeşitliliğin artmasına ve alanlarda kafelerin yanı sıra büfe gibi küçük işletmelerinde alternatif olarak alanlarda olması gerektiğini göstermektedir.

%13 oranında kullanıcı tarafından anketlerde bilgilendirme yetersizliği ve bilgi alacak personel bulunmadığı ifade edildiği görülmektedir. Ankete katılanlar arasında okuma-yazma bilmeyen kullanıcının olmadığı göz önünde bulundurulursa, alanda bilgilendirme panolarının, yönlendirme levhalarının, bilgi verecek ve yönlendirme konusunda yardımcı olacak personellerin sayısının artırılması gerektiği görülmektedir.

Anket verilerine göre %75 oranında park kullanıcısı çocuk oyun alanlarının varlığı ile kesinlikle çocukların iyi vakit geçirdiğini düşündüklerini ifade ettikleri görülmektedir. Alanda çocuk oyun alanlarının eksikliği söz konusu değildir. Alan hem çocuklara hem yetişkinlere çeşitli aktivitelere katılma olanağı sunmaktadır.

Anket verilerine göre kullanıcıların Soğanlı Botanik Parkı'ndan sonra ikinci sırada Merinos Kent Parkı'nı tercih ettikleri gözlenmiştir. Merinos Kent Parkı, kentsel dönüşüm projesi çerçevesinde 2006-2008 arasında oluşturulmuş Bursa'nın en büyük ikinci kent parkıdır. Merinos Parkı, şehir merkezinde bulunması nedeniyle ulaşımın rahatlıkla sağlanabildiği yakın çevresindeki farklı kullanım çeşitliliği ve konutlarla ilişkisinin kuvvetli olmasından dolayı yürüyüş mesafesinde bulunan bir kent parkıdır. Bunun yanında, kentin birçok farklı yerinden ziyarete gelen kullanıcıların çeşitli ulaşım araçlarıyla rahatlıkla ulaşım sağladığı bir alan niteliğindedir.

Alanda yer alan Merinos Fabrikası konservatuar, sanat merkezi, tekstil müzesi, kütüphane gibi fonksiyonları içerisinde barındırarak eğitim, sosyal ve kültürel aktivitelere katılma fırsatı sunmaktadır. Ayrıca alanda yer alan Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi binasının mevcut özellikleri ve altyapısı ile geniş katılımlı çeşitli etkinliklerin gerçekleştirilebileceği bir merkez olarak tasarlanmıştır. Bu özelliklerinin yanı sıra alanda nikâh salonunun varlığı da alanın en önemli tercih edilme nedenleri olarak tespit edilmiştir.

Merinos Kent Parkı'nı tercih eden kullanıcı grubunun %50 oranında lise eğitim düzeyinde olduğu ve %28 oranında ev hanımları tarafından tercih edildiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Alanın kullanıcılar tarafından %36,1 oranında piknik yapma amacıyla,

%22,6 oranında gezme-dinlenme amacıyla tercih edildiği tespit edilmiştir. Kullanıcılar tarafından %39,1 oranında satış birimi, %33,3 oranında wc eksikliği dile getirilirken kent parkından genel memnuniyet yüksektir ve kullanıcılar %60 oranında kent parkından çok memnun olduklarını belirtirken, %2 oranında kullanıcı az memnununum ifadesini kullanmıştır.

Kent parkına ulaşım %45 oranında şahsi araç ile, %15 oranında yürüyerek sağlanırken, parkın kullanım sıklığı ele alındığında, kullanıcıların alanı %38 oran ile ayda 1-2 kez, %31 oran ile 2-3 ayda 1 kez ziyaret ettikleri görülmektedir. Anket çalışmasından elde edilen veriler alanın kullanıcılar tarafından sıklıkla ziyaret edildiğini göstermektedir. Analizlere göre kullanıcılar kent parkında %45 oran ile en çok yaz mevsiminde zaman geçirmeyi tercih ettiklerini ifade ederken, araştırma konusu olan kent parkı kullanıcıları %48 oranında alanı hafta sonu ziyaret etmeyi tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. Park kullanıcıları %42 oranında ziyaretlerinde 5 saatten fazla zaman geçirmeyi tercih ettikleri gözlenirken, kullanıcıların alanda uzun süre zaman geçirme nedenleri olarak park içerisinde yer alan Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi, Merinos Fabrikası ve nikâh salonunun büyük etkisi olduğu düşünülmektedir. Kullanıcılar yeşil alan dokusu ve bitkilendirme durumunu %100 oranında yeterli bulduklarını ifade etmişlerdir ve alanda bu konuda bir eksiklik olduğunu düşünen kullanıcıya rastlanmamıştır.

Merinos Kent Parkı kullanıcıları, kent parkının %49 oranında kesinlikle temiz ve bakımlı olduğunu, %5 oranında temiz ve bakımlı olmadığını belirtmişlerdir. Parktan temizlik ve bakım konusunda memnuniyet yüksek olmasına rağmen, çeşitli sosyal ve kültürel etkinliklere olanak sağlayan bir kent parkı niteliğinde olan alanın daha temiz ve bakımlı olması Bursa kenti içinde pozitif izlenimler yaratmasına katkı sağlayacaktır.

Kullanıcılar %49 oranında kesinlikle spor ve egzersiz yapma olanağı sunduğu ifade ederken, yalnızca %6 oranında kullanıcı kent parkının spor ve egzersiz yapma olanağı sunmadığını ifade etmiştir. Alan içinde spor ve egzersiz yapma fırsatları tanıyan spor aletlerinin varlığının yanı sıra yürüyüş yolu, koşu yolu ve bisiklet yolu varlığı gözlenirken, alanın şehir merkezinde kolay ulaşılabilir bir konumda olması futbol,

basketbol, tenis gibi organize spor alanlarının alanda mevcut olması gerektiği izlenimi yaratmaktadır.

%38 oranında alan kullanıcısı kesinlikle kent parkının sessizliği ile huzur sağladığını düşünürken, %3 oranında anket kullanıcısı kesinlikle böyle bir durumun söz konusu olmadığını ifade etmiştir. Alanın gürültülü olmasının nedeni olarak kent merkezinde ve çok sayıda taşıt trafiğinin ortasında yer alması tespit edilirken, taşıt trafiğiyle artan gürültü ve toza karşı, bitkisel perdeleme yapılması gerektiği tespit edilmiştir.

Anket sonuçlarına göre %24 oranında parkta emniyet ve güvenliğin yetersiz olduğunu düşünen kullanıcı olduğu görülmektedir. Alanın etkin bir şekilde kullanılabilmesi için alanda güvenliğin sağlanması gerekmektedir. Bu açıdan, alanın çevresindeki yapılarla bağlantısının iyileştirilmesi ve alanın daha korunaklı hale getirilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Gece de kullanım olanağının sağlanması için aydınlatma elemanlarının sayısının artırılması gerektiği görülmektedir.

Alan kullanıcılarının parka çoğunlukla şahsi araçla gelmeyi tercih ettikleri görülürken, anket katılanları ulaşımın çeşitli ulaşım araçlarıyla kolaylıkla yapıldığını ifade etmişlerdir. %4 oranında anket katılanının ise kent parkının yakın olduğu ve ulaşımın kolay olduğu fikrine katılmadığını belirttiği gözlenmiştir. Buna göre alana farklı ilçelerden toplu taşıma araçlarıyla ulaşmak isteyen kullanıcıların ulaşım konusunda sorun yaşadıkları için kent parkını tercih etmek istemedikleri sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Merinos Kent Parkı'nda yapılan anket çalışmasına göre %19 oranında kullanıcı kesinlikle engellilere yönelik düzenlemelerin olduğunu ifade ederken toplamda %39 oranında kullanıcının park tasarımında engellilere yönelik düzenlemelerin yapılmadığını ifade ettiği gözlenmiştir. Engellilerin de parkı kullanacağı düşünülerek engelli bireylerin her bölüme rahatlıkla ulaşımının sağlanabileceği şekilde gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiği görülmektedir.

Ankete katılanların büyük çoğunluğu kent parkının sosyal ve kültürel açıdan çeşitli aktivitelere katılma olanağı sağladığını belirtirken, %1 oranında kullanıcının kent parkının kesinlikle böyle bir olanak sağlamadığını belirttiği görülmektedir. Alan, içinde çeşitli aktivitelere katılma olanağı sağlayan aktif rekreasyon alanlarına ve çeşitli etkinliklerin gerçekleştirilebileceği merkezlere sahiptir.

Kafe ve restoranların varlığının %34 oranında kullanıcı tarafından kesinlikle yetersiz bulunduğu tespit edilmiştir. Parktaki kullanıcıların yeme-içme ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri park içerisinde düzenlenmiş mekân sayılarının azlığı kullanıcılar tarafından ifade edilen en önemli eksikliklerdendir. Kafe ve restoranlar çok sayıda insanı çekebilecek mekânlar oldukları için alanda çeşitliliğin artması ve farklı işletmelerin alternatif olarak alanda yer alması gerektiği görülmektedir.

Toplamda %32 oranında kullanıcı tarafından bilgilendirme yetersizliği ve bilgi alacak personel bulunmadığı konusunda ifadeler olduğu tespit edilmiştir. Alanda kullanıcılar için kolay anlaşılabilir, bilgi sağlayan (yön bilgisi, yiyecek bilgisi gibi) bilgilendirme panolarının, yönlendirme levhalarının, bilgi verecek ve yönlendirme konusunda yardımcı olacak personellerin sayısının artırılması gerektiği görülmektedir.

Anket verilerine göre, ankete katılanların tamamının çocuk oyun alanlarının varlığı ile kesinlikle çocukların iyi vakit geçirdiğini düşündüklerini ifade ettikleri görülmektedir. Buna rağmen parkın büyüklüğü ve alanın kullanım yoğunluğu göz önüne alındığında çocuk oyun alanının yeterli büyüklükte olmadığı ve sayıca artırılmasının iyi olacağı görülmektedir.

Anket verilerine göre kullanıcıların Merinos Kent Parkı'ndan sonra üçüncü sırada Reşat Oyal Kültürparkı'nı tercih ettikleri gözlenmiştir. Bursa'nın düzenlenmiş ilk büyük yeşil alanlarından biri olan Kültürpark'ta 1997 yılından itibaren ziyaretçi sayısında düşüşler görülmüştür. Buna sebep olan unsurlar aşağıda sıralanmıştır (Bektaş 2010).

- Fuarların kaldırılması,
- Şehir içinde yeni park alanlarının açılması,

- Şehir içerisinde açılan çok sayıda hipermarket ve plazaların olması,
- Park müstecirlerinin değişen piyasa koşullarına göre hizmet kalitelerini geliştirememiş olması.

Anket sonuçlarına göre Reşat Oyal Kültürparkı'nın %55 oranında erkek, %45 oranında kadın kullanıcılar tarafından tercih edildiği görülmektedir. Tercih eden kullanıcı grubunun %40 oranında 35-45 yaş aralığında, %57 oranında lise eğitim düzeyinde olduğu ve %21 oranında en çok işçiler tarafından tercih edildiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Alanın kullanıcılar tarafından %26,2 oranında gezme-dinlenme ve yine %26,2 oranında yemek yemek amacıyla tercih edildiği tespit edilmiştir. Kullanıcılar tarafından %30,1 oranında aydınlatma elemanları, %27,4 oranında çöp kutuları ve %18,5 oranında oturma elemanları eksikliği dile getirildiği gözlenmiştir. Donatı elemanları %42 oranında kullanıcı tarafından eksik bulunurken, bu konu ile ilgili durumun alandan memnuniyeti etkilediği tespit edilmiştir.

Kent parkına ulaşım %40 oranında otobüs ile, %13 oranında yürüyerek sağlanırken, parkın kullanım sıklığı ele alındığında, kullanıcıların alanı %36 oranında 2-3 ayda 1 kez, %3 oranında ise her gün ziyaret ettikleri görülmektedir. Anket çalışmasından elde edilen veriler alanın kullanıcılar tarafından sıklıkla ziyaret edildiğini göstermektedir.

Analizlere göre kullanıcılar kent parkında %64 oranında en çok yaz mevsiminde zaman geçirmeyi tercih ettiklerini ifade ettikleri görülürken bu durumun alan içinde serinliğe neden olan gölet ve gölge sağlayan yüksek boylu ağaçların varlığından kaynaklandığı düşünülmektedir. Kent parkı kullanıcıları %58 oranında alanı ziyaret ettikleri günlerin değişken olduğunu ifade etmişlerdir. Park kullanıcıları %48 oranında ziyaretlerinde 1-3 saat zaman geçirmeyi tercih ettikleri gözlenirken, kullanıcıların alanda geçirdikleri süreye, alanın konumundan dolayı yemek yemek için gelen kullanıcıların etkisi olduğu düşünülmektedir. Kullanıcılar yeşil alan dokusu ve bitkilendirme durumunu %98 oranında yeterli bulduklarını ifade etmişlerdir ve alanda bu konuda bir eksiklik olduğu tespit edilmemiş, sadece bakım gereken bitkiler olduğu gözlenmiştir.

Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcıları, kent parkının %10 oranında kesinlikle temiz ve bakımlı olduğunu, toplamda %31 oranında kullanıcı ise temizlik ve bakım konusunda memnun olmadıklarını belirtmişlerdir. Parkların kalitesini belirleyen önemli unsurlardan biri olan temizlik ve bakım; park yapı ve donanımlarının tamiri veya yenilenmesi, çöplerin uzaklaştırılması ile bitkisel peyzajın periyodik bakımlarını kapsamaktadır. Parkın birçok noktasında gerek yapısal gerekse bitkisel bakım eksiklikleri göze çarpmaktadır. Alanın daha sağlıklı, düzenli ve temiz bir görünüme kavuşması için eksikliklerin giderilerek, gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiği görülmektedir.

Ankete katılan kullanıcılar %15 oranında kesinlikle spor ve egzersiz yapma olanağı sunduğu ifade ederken, %23 oranında kullanıcı kent parkının spor ve egzersiz yapma olanağı sunmadığını ifade etmiştir. Alan kullanıcıları spor ve egzersiz konusunda imkân sunarken, alanda bulunan spor aletlerinin alanın kullanım yoğunluğu göz önüne alındığında yeterli sayıda olmadığı görülmektedir.

Yalnızca %20 oranında alan kullanıcısı kesinlikle kent parkının sessizliği ile huzur sağladığını düşünürken, %11 oranında kullanıcının bu düşüncenin aksini savunarak alanın sessiz olmadığını ifade ettiği görülmektedir. Alan sahip olduğu bitkisel ve yapısal potansiyellere rağmen, konumundan, içinde yer alan işletmelerin sayıca fazla olması ve yüksek sesli müzik açmalarından dolayı ve alanın sürekli kalabalık olmasından kaynaklı olarak sessiz olamamaktadır ve alanda çoğunlukla gürültü hâkimdir.

Kent parkında yapılan anketlerin sonuçlarına göre %10 oranında parkta emniyet ve güvenliğin kesinlikle yetersiz olduğunu düşünen kullanıcı olduğu görülmektedir. Emniyet ve güvenliğin yeterli olmadığını ifade eden kullanıcılarla yapılan anket çalışmaları incelendiğinde, bu durumun kullanıcıların alanda geçirdikleri zamanı ve alandan genel memnuniyet konusundaki ifadelerini etkilediği görülmektedir. Kentin merkezinde yer alan kent parkı kadın, erkek, yaşlı, genç ve çocuklar tarafından gece ve gündüz güvenli bir şekilde kullanılabilir. Girişler dışında park içinde güvenlik görevlilerine çok sık rastlanmamaktadır. Kullanıcıların memnuniyeti açısından özellikle akşam saatlerinde parkın güvenlik görevlisi sayısının artırılmasının önemli ve gerekli

olduğu görülmektedir. Ayrıca gece de kullanım olanağının sağlanması için aydınlatma elemanlarının sayısının arttırılması gerektiği görülmektedir.

Ankete katılan park kullanıcıları toplamda %97 oranında alana ulaşımın çeşitli ulaşım araçlarıyla kolaylıkla yapıldığını ifade etmişlerdir. Şehir merkezinde, etrafı konut ve çeşitli kullanım alanlarıyla çevrili olan kent parkına kullanıcılar her türlü ulaşım aracıyla kolaylıkla ulaşılabilmektedir. Alanlara ilişkin memnuniyet kriterlerinin en önemlilerinden biri olan ulaşım faktörü, Reşat Oyal Kültürparkı'nın tercih edilmesinde en önemli etmenlerden biri olarak görülmektedir. Şahsi araçlarıyla alana gelen kullanıcıların toplamda %31 oranında otopark sayısını yetersiz buldukları görülmektedir. Alanın genişliği, kullanım yoğunluğu ve alanda farklı kullanım olanakları sağlayan kent parkında otopark sorunu için çözüm üretilmesi gerektiği görülmektedir.

Alanda yapılan anket çalışmasına göre %3 oranında kullanıcı kesinlikle engellilere yönelik düzenlemelerin olduğunu ifade ederken toplamda %66 oranında kullanıcının park tasarımında engellilere yönelik düzenlemelerin yapılmadığını ifade ettiği gözlenmiştir. Bu sonuçlara göre yüksek oranda anket katılanların engellilerin kent parkına ulaşımda, alan içi erişimde, park içi aktivitelere katılımda zorluk çektiklerini ifade ettikleri anlaşılmaktadır. Engelli ve yaşlı kullanıcıların yardımcı araçlarla yaşamlarını sürdürdükleri düşünülerek, alanın tamamında bu konuda gerekli hassasiyetin gösterilmesi, hareketlerini kısıtlamayacak şekilde düzenleme yapılması gerektiği görülmektedir.

Anket katılanlarının büyük çoğunluğu kent parkının sosyal ve kültürel açıdan çeşitli aktivitelere katılma olanağı sağladığını belirtirken, %19 oranında kullanıcının kent parkının böyle bir olanak sağlamadığını belirttiği görülmektedir. Alanda lunapark, piknik alanları, futbol sahası, bisiklet yolu, yeme-içme mekânları gibi farklı kullanım tiplerinin varlığı kullanıcı çeşitliliğini ve sayısını arttıran bir unsur olarak karşımıza çıkarken, sosyal ve kültürel aktivitelere olanak sağlayacak Arkeoloji Müzesi, Açık Hava Tiyatrosu, satra alanı gibi alanda mevcut olan yapılar varlık amaçlarını sürdürememektedir. Alanın en büyük avantajlarından biri olan parkın merkezinde yer alan gölet sadece çevresindeki oturma ve yeme-içme alanları için rekreasyon hizmeti

vermektedir. Alanın mevcut potansiyeli değerlendirilerek alanın nitelikli ve kaliteli bir şekilde varlığını sürdürebilmesi için kültürel açıdan da aktivitelerin düzenlenmesi, alana kültürpark kimliğinin kazandırılması gerektiği görülmektedir.

Alanda kafe ve restoranların varlığının %3 oranında kullanıcı tarafından kesinlikle yetersiz bulunduğu tespit edilirken, Reşat Oyal Kültürparkı'nda yeme-içme alanları, kafe, restoran varlığı ile büfe gibi satış alanlarında bir eksiklik görülmemiştir. İşletmeler için denetim yapılması gerektiği, belirli standartlar doğrultusunda düzenlemelerin yapılması gerektiği görülmektedir.

%8 oranında kullanıcı tarafından anketlerde bilgilendirme yetersizliği ve bilgi alacak personelin kesinlikle bulunmadığı, toplamda %42 oranında kullanıcı tarafından bu konu ile ilgili sıkıntıların ifade edildiği görülmektedir. Alanın genişliği ile yayılış alanı, kullanıcı yoğunluğu ve düzensiz yapılanmaların varlığı göz önünde bulundurulursa, alanda bilgilendirme panolarının, yönlendirme levhalarının, bilgi verecek ve yönlendirme konusunda yardımcı olacak personellerin sayısının artırılması gerektiği görülmektedir.

Anket verilerine göre %98 oranında park kullanıcısı çocuk oyun alanlarının varlığı ile çocukların iyi vakit geçirdiğini düşündüklerini ifade ettikleri görülmektedir. alanda değişik büyüklüklerde çocuk oyun alanlarının yanı sıra hem çocuklara hem yetişkinlere çeşitli aktivitelere katılma olanağı sunan lunapark bulunmaktadır. 350m2 kapalı alanı bulunan toplam 14.232m2 alana sahip olan lunapark içerisinde farklı yaş gruplarına yönelik oyun ve eğlence ekipmanları bulunmaktadır.

Anket verilerine göre kullanıcıların Reşat Oyal Kültürparkı'ndan sonra dördüncü sırada Hüdavendigâr Kent Parkı'nı tercih ettikleri gözlenmiştir. Nilüfer deresi taşkın alanı olması nedeniyle kullanıma kapalı olan alan Bakanlar Kurulu kararıyla taşkın alanından çıkarılmış, Bursa Büyük Şehir Belediye tarafından dolgu ve ağaçlandırma çalışmaları yürütülerek kent parkına dönüştürülmüştür.

Kent parkı içerisindeki faaliyet birimlerinin olduğu yerlerden kontrollü girişler verilerek tüm parkın kentle bütünleşmesi sağlanmıştır. Girişlerin bulunduğu kısımlara özel araçlar için yeteri sayıda otopark yerleştirilmiştir. Ayrıca park içerisindeki yapıların servis alması ve acil durumlarda araç girişini sağlamak amaçlı park çevresi servis yolu bulunmaktadır. Bu doğrultuda, Hüdavendigar Kent Parkı çevresi yoğun bitkisel alanlarla başlayan, merkeze doğru aktivite yoğunluğu artan, su ögesinin olanaklarının değerlendirildiği kapsamlı spor ve dinlenme faaliyetlerinin bulunduğu bir kent parkı olarak tasarlanmıştır

Parkın tasarımında; kendini temizleyecek biyolojik gölet ve spor alanları öne çıkmaktadır. Bisiklet evi, yürüyüş ve bisiklet yolları, spor tesisleri (futbol, voleybol ve basketbol sahaları, jimnastik ve spor alanları, yüzme havuzu, kano alanı), çocuk oyun alanları, gözlem kulesi, çim amfi gibi farklı etkinliklerin yapılacağı alanlar da planlanmıştır.

Anket sonuçlarına göre Hüdavendigar Kent Parkı'nın %62 oranında kadın, %32 oranında erkek kullanıcılar tarafından tercih edildiği görülmektedir. Tercih eden kullanıcı grubunun %35 oranında 35-45 yaş aralığında, %56 oranında lise eğitim düzeyinde olduğu ve %36 oranında en çok ev hanımları tarafından tercih edildiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Alanın kullanıcılar tarafından %44,9 oranında gezme-dinlenme ve %16,5 oranında sosyal iletişim amacıyla tercih edildiği tespit edilmiştir. Kullanıcılar tarafından %45,5 oranında satış birimleri ve %27,3 oranında wc eksikliği dile getirildiği gözlenmiştir. Donatı elemanları %42 oranında kullanıcı tarafından eksik bulunurken, bu konu ile ilgili durumun alandan memnuniyeti etkilediği tespit edilmiştir. Kent parkından genel memnuniyetin oldukça yüksek olduğu, kullanıcıların %69 oranında kent parkından çok memnun olduğunu ifade etmesiyle anlaşılmaktadır.

Kent parkına ulaşım %41 oranında otobüs ile, %29 oranında yürüyerek sağlarken, parkın kullanım sıklığı ele alındığında, kullanıcıların alanı %40 oranında ayda 1-2 kez, %9 oranında ise her gün ziyaret ettikleri görülmektedir. Anket çalışmasından elde edilen veriler alanın kullanıcılar tarafından sıklıkla ziyaret edildiğini göstermektedir. Analizlere göre kullanıcılar kent parkında %75 oranında en çok ilkbahar mevsiminde

zaman geçirmeyi tercih ettiklerini ifade ettikleri görülmektedir. Alan %18 oranında yaz mevsiminde tercih edilirken alan içinde gölge sağlayan yüksek boylu ve geniş taçlı ağaçlar olmadığı için alanın yaz aylarında yoğun olarak kullanılmadığı düşünülmektedir. Kent parkı kullanıcıları %51 oranında alanı ziyaret ettikleri günlerin değişken olduğunu ifade etmişlerdir. Park kullanıcıları %52 oranında ziyaretlerinde 1-3 saat zaman geçirmeyi tercih ettikleri gözlenirken, kullanıcıların alanda geçirdikleri süreye, kullanıcıların yakın çevreden gelmesi ve alanı sıklıkla ziyaret etmeyi tercih etmelerinin etkisi olduğu düşünülmektedir.

Kullanıcılar yeşil alan dokusu ve bitkilendirme durumunu %98 oranında yeterli bulduklarını ifade etmişlerdir. Ancak alanda bitkilendirme konusunda eksiklikler tespit edilmiştir. Bitkilerin fonksiyonel açıdan kullanımlarının zayıf olduğu, gölge verici ve görsel etkisi olan bitkilerin varlığının yetersiz olduğu, birçok oturma biriminin ve özellikle çocuk oyun alanının güneş ışınlarına maruz kaldığı gözlenmiştir. Ayrıca alanın mevcut bitkilerine ve çim alan dokusuna bakım gerektiği gözlenmiştir. Alanın çalı ve yer örtücü türler ile desteklenmesi, özellikle parkın merkezinde yer alan gölet çevresinin görsel etkisi yüksek türler kullanılarak düzenlenmesi gerektiği gözlenmiştir. Bitkilendirme ve bakım konusunda gerekli düzenlemelerin yapılması çok yeni olan kent parkının sürdürülebilir ve yönetilebilir olmasına şimdiden katkı sağlayacaktır.

Hüdavendigâr Kent Parkı kullanıcıları, kent parkının %76 oranında kesinlikle temiz ve bakımlı olduğunu ifade ederken, temizlik ve bakım konusunda memnun olmayan anket katılımcısına rastlanmamıştır. Parkların kalitesini belirleyen önemli unsurlardan biri olan temizlik ve bakım; bitkisel peyzajın periyodik bakımlarını da kapsadığı için bu konuda eksikliklerin giderilerek, gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiği görülmektedir.

Ankete katılan kullanıcılar %73 oranında kesinlikle spor ve egzersiz yapma olanağı sunduğu ifade ederken, %3 oranında kullanıcı kent parkının spor ve egzersiz yapma olanağı sunmadığını ifade etmiştir. Alan kullanıcılarına spor ve egzersiz konusunda çeşitli imkânları sunduğu için bu konuda bir eksikliğin varlığından söz etmek zordur. Alanda spor aletlerinin yanı sıra, spor tesisleri ile yürüyüş ve bisiklet yolları bulunmaktadır.

Ancak spor aletlerinin olduğu alanlarda ve spor tesislerinin bulunduğu kısımlarda yazın güneşe karşı gölge oluşturmak, tüm mevsimlerde rüzgâr, yoğun taşıt trafiğiyle artan gürültü ve toza karşı önlem almak amaçlarıyla bitkisel perdeleme yapılması gerektiği tespit edilmiştir.

Anket verilerine göre %78 oranında alan kullanıcısı kesinlikle kent parkının sessizliği ile huzur sağladığını düşünürken, %5 oranında kullanıcının bu düşüncenin aksini savunarak alanın sessiz ve huzurlu olmadığını ifade ettiği görülmektedir. Alan sahip olduğu konumundan ve çevresinde yapılaşmanın devam etmesinden dolayı gürültüye maruz kalırken, alanda ses yalıtımı sağlayacak herhangi bir önlem alınmamıştır. Kullanıcılara rahat ve huzur veren, gürültü ve kirlilikten izole edilmiş mekânlar oluşturulması gerektiği görülmektedir.

Kent parkında yapılan anketlerin sonuçlarına göre %3 oranında parkta emniyet ve güvenliğin kesinlikle yetersiz olduğunu düşünen kullanıcı olduğu görülmektedir. Alanda güvenlik görevlilerinin yanı sıra alan güvenlik kameralarıyla 24 saat izlenmektedir. Aydınlatma elemanlarının güvenlik açısından yeterli denebilecek ölçülerde ve bitkilendirmenin de genel olarak sorun teşkil etmeyecek şekilde olduğu tespit edilmiştir. Kent parkı kadın, erkek, yaşlı, genç ve çocuklar tarafından gece ve gündüz güvenli bir şekilde kullanılabilmelidir. Parkın kent merkezinde yer alması ve girişlerin kontrollü olması da güvenli olduğu hissini arttırmaktadır.

Ankete katılan park kullanıcıları toplamda %90 oranında alana ulaşımın çeşitli ulaşım araçlarıyla kolaylıkla yapıldığını ifade etmişlerdir. Şehir merkezinde, etrafı konut ve çeşitli kullanım alanlarıyla çevrili olan kent parkına kullanıcılar her türlü ulaşım aracıyla kolaylıkla ulaşabilmektedir. Kent parklarının konumları ve çevresel ilişkilerinin parkı kullanım yoğunluğu üzerinde etkili olduğu, parka ulaşımın yürüyüş mesafesinde olması da farklı kullanıcı tiplerinin oluşmasına katkı sağlamaktadır. Şahsi araçlarıyla alana gelen kullanıcıların toplamda %2 oranında otopark sayını yetersiz buldukları görülmektedir.

Alanda yapılan anket çalışmasına göre %17 oranında kullanıcı kesinlikle engellilere yönelik düzenlemelerin olduğunu ifade ederken toplamda %43 oranında kullanıcının park tasarımında engellilere yönelik düzenlemelerin yapılmadığını ifade ettiği gözlenmiştir. %19 oranında kullanıcı bu konuda kararsız kalırken böyle bir durum ilk defa Hüdavendigar Kent Parkı'nda yapılan anket sonuçlarında görülmüştür. Bu sonuçlara göre alanın tamamında bu konuda gerekli hassasiyetin gösterilmesi, mevcut yapıların engelli kullanımını sağlar hale getirilmesi, engelli ve yaşlı kullanıcıların hareketlerini kısıtlamayacak şekilde düzenleme yapılması gerektiği görülmektedir.

Anket katılanları %87 oranında kent parkının sosyal ve kültürel açıdan çeşitli aktivitelere katılma olanağı sağladığını belirtirken, %18 oranında kullanıcının kent parkının böyle bir olanak sağlamadığını belirttiği görülmektedir. Alanda bulunan sanat ve hobi evinin etkin kullanımının sağlanması, alanın konumu, çevresindeki yapılarla ilişkisi ve mevcut potansiyeli değerlendirilerek alanın nitelikli ve kaliteli bir şekilde varlığını sürdürebilmesi için sosyal ve kültürel açıdan aktivitelerin düzenlenmesi gerektiği görülmektedir.

Alanda kafe ve restoranların varlığının %24 oranında kullanıcı tarafından kesinlikle yetersiz bulunduğu tespit edilmiştir. Parktaki kullanıcıların yeme-içme ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri park içerisinde düzenlenmiş mekân sayılarının azlığı kullanıcılar tarafından ifade edilen en önemli eksikliklerdendir Alanda kafe, restoran ve büfe sayısının artırılarak, işletmelerde alternatif ve çeşitlilik sağlanması daha fazla sayıda insanı çekebilmektedir. İşletmeler için belirli standartlar doğrultusunda düzenlemelerin de yapılması gerektiği görülmektedir.

%8 oranında kullanıcı tarafından anketlerde bilgilendirme yetersizliği ve bilgi alacak personelin kesinlikle bulunmadığı, toplamda %25 oranında kullanıcı tarafından bu konu ile ilgili sıkıntıların ifade edildiği görülmektedir. Ziyaretçilerin bilgilendirilmesi amacıyla alanda bilgilendirme panolarının, yönlendirme levhalarının, bilgi verecek ve yönlendirme konusunda yardımcı olacak personellerin sayısının artırılması gerektiği görülmektedir.

Anket verilerine göre %100 oranında park kullanıcısı çocuk oyun alanlarının varlığı ile çocukların iyi vakit geçirdiğini düşündüklerini ifade ettikleri görülmektedir. Alanda çocuk oyun alanlarının yanı sıra hem çocuklara hem yetişkinlere aktivite olanağı sunan spor tesisleri bulunmaktadır. Alanda çocuk oyun alanları, aktivite alanları ile spor tesislerinin bakımı ile bu alanları gölgeleme eksikliği dışında sayıca bir eksiklik tespit edilmemiştir. Ancak ifade edilen konularda alan genelinde çalışmaların yapılması gerektiği görülmektedir.

Kent yaşam kalitesini olumlu olarak etkileyen ve kent içerisinde ekolojik ve estetik dengenin sağlanmasında önemli işlevleri bulunan kent parkları açık yeşil alanlar içerisinde ön planda olan alanlardır. Kamu yararına yapılan kent parkları buldukları çevrenin değerini direk olarak etkilemektedir.

Bu kapsamda kullanıcıları tarafından değerlendirilen kent parklarında **Memnuniyet / Memnuniyetsizlik Faktörleri** göz önüne alındığında aşağıda verilen sonuçlara ulaşılmış olup olumsuzlukların giderilmesi amacıyla öneriler yapılmıştır.

1. Bursa şehrinde yer alan ve incelemeye konu olan dört kent parkından üçü (Hüdavendigar, Merinos ve Soğanlı Botanik Parkı) oldukça yüksek oranlarda (%95'in üzerinde) **“temiz ve bakımlı”** bulunmuştur. Reşat Oyal Kültürparkı'nda ise bu oran %65 olmuştur.
2. Reşat Oyal Kültürparkı hariç diğer kent parkları **“spor ve egzersiz yapabilme olanağı sağlama”** imkânı açısından %94 ve üzerinde yeterli görülmüştür.
3. Genel itibariyle kent parklarının **“sessiz ve huzurlu”** bir ortam oluşturdukları kullanıcılar tarafından ifade edilmiş olmasına rağmen Merinos Kent Parkı'nın sessiz ve huzurlu olduğuna inananların oranının daha düşük olduğu görülmüştür.
4. Kent parklarından Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcılar tarafından **“emniyet ve güvenlik”** açısından en fazla yetersiz olan park olarak vurgulanmış, bu parkın kullanıcılarının %44'ünün bu fikirde oldukları belirlenmiştir. “Emniyet ve

güvenlik” açısından en yeterli olan park olarak ise Hüdavendigar Kent Parkı belirlenmiştir. Özellikle şehrin tam ortasında yer alan Reşat Oyal Kültürparkı için kullanıcıların “Emniyetsiz ve Güvensiz” ifadelerini kullanması son derece önemli bir konu olarak karşımıza çıkmakta olup park yönetimi tarafından üzerinde ciddi çalışmaların yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Öncelikle Reşat Oyal Kültürparkı olmak üzere tüm kent parkları için “**Kent Parkı Güvenlik Stratejisi**” oluşturulmalıdır.

5. “**Engellilere yönelik düzenlemeler**” bakımından en fazla eksikliğin Reşat Oyal Kültürparkı’nda olduğu, bunu Soğanlı Botanik Park ve Hüdavendigar Kent Parkı’nın izlediği görülmüştür. Son yıllarda engelli kullanıcılara yönelik yapılan iyileştirmeler söz konusu olsa bile bunun henüz yeterli bir seviyeye ulaşmadığı görülmüş ve bu eksiklikler kullanıcılar tarafından da vurgulanmıştır.
6. Kent parklarının genel olarak “**sosyal ve kültürel açıdan çeşitli aktivitelere katılma olanağı**” sağladıkları görülmüştür. Özellikle bu aktivitelerin sayısının artırılması ile kent ekonomisine olumlu katkılarında sağlanması söz konusu olabilecektir.
7. Reşat Oyal Kültürparkı hariç diğer kent parklarında “**kafe ve restoran varlığı**”nın yetersiz olduğu belirlenmiştir. Yetersizliğin Merinos Kent Parkı’nda en yüksek olduğu bunu Hüdavendigar Kent Parkı’nın izlediği ortaya çıkmıştır.
8. “**Bilgilendirme yetersizliği ve görevli personel eksikliği**” en yüksek oranda Reşat Oyal Kültürparkı kullanıcıları tarafından belirtilmiş, bunu Soğanlı Botanik Parkı ve Merinos Kent Parkı kullanıcıları izlemiştir.
9. “**Çocuk oyun alanlarının varlığı**” tüm kent parkları için yeterli bulunmuştur. Çocukların kent parklarında iyi vakit geçirdikleri kullanıcılar tarafından ifade edilmiştir.
10. Reşat Oyal Kültürparkı hariç diğer kent parklarında “**otoparklar**” yeterli bulunmuştur.

Sonuç olarak, Bursa şehrinde var olan kent parklarının bugünkü durumlarını ve kullanıcıların memnuniyet/memnuniyetsizlik durumlarını ortaya çıkarabilmek amacıyla gerçekleştirilen bu çalışma; Reşat Oyal Kültürparkı dışında yer alan diğer kent parklarında çok ciddi boyutlarda giderilmesi güç olan sıkıntuların bulunmadığını ortaya çıkar mıŐtır. 2007 yılında gerçekleştirilen Reşat Oyal Kültürparkı projesi kapsamında parkta yapılan çalışmaların park ile ilgili olumsuzlukları ortadan kaldıramadığı gerçekleştirilen bu çalışma ile de ortaya çıkmıştır. H davidigar Kent Parkı, Merinos Kent Parkı ve Soğanlı Botanik Parkı için tespit edilen eksikliklerin yapılacak olan küçük çalışmalar ile hızlı bir Şekilde giderilmesinin mümkün olduğu ancak Reşat Oyal Kültürparkı için yönetimsel ve tasarımsal anlamda ciddi revizyonların yapılması, bu revizyonların bütüncül bir yaklaşım ile ortaya konulması gerektiği görülmüştür.

KAYNAKLAR

Akbari, H., Rosenfeld, A., Taha, H., 1990. Recent developments in heat island studies: Technical and policy. In Controlling Summer Heat Islands.

Al-Qudah Y. M. 2006, Amman (Ürdün) Kent Parklarının Peyzaj Erişebilirliği Yönünden İrdelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, A.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.

Altinel, F. 1998. Kentsel Açık ve Yeşil Alanların Yeniden Geliştirilmesine Bir Yaklaşım: İzmir Kültürpark Örneği. *Yüksek Lisans Tezi*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Şehir Bölge Planlama Bölümü, İzmir.

Anonim, 2010. Reşat Oyal Kültürparkı Sağıklaştırma ve Yenileme Projesi Sunu, Bursa Büyükşehir Belediyesi Projeler Daire Başkanlığı, Bursa.

Anonim, 2012. Reşat Oyal Kültürparkı. https://tr.wikipedia.org/wiki/Re%C5%9Fat_Oyal_K%C3%BClt%C3%BCr_Park%C4%B1 (Erişim Tarihi: 21 Eylül 2015).

Anonim, 2015 a. Bursa Hüdavendigâr Kent Parkı Projesi (Bursa). http://www.sehirplanlama.org/index.php?option=com_kunena&func=view&catid=10&id=2407&Itemid=36 (Erişim Tarihi: 2 Eylül 2015).

Anonim, 2015 b. Hüdavendigâr Kent Parkı Ve Oluşum Hikâyesi. <http://www.bursa.com/makale/hudavendigar-kent-parki-ve-olusum-hikayesi--151.html> (Erişim Tarihi: 2 Eylül 2015).

Anonim, 2015 c. Reşat Oyal Kültürparkı. <http://www.bursa.bel.tr/resat-oyal-kulturparki/sayfa/183> (Erişim Tarihi: 21 Eylül 2015).

Anonim, 2015 d. Soğanlı Botanik Parkı. <http://www.bursa.bel.tr/soganli-botanik-parki/sayfa/186> (Erişim Tarihi: 8 Eylül 2015).

Anonim, 2015 e. Merinos Kent Parkı. <http://www.bursa.bel.tr/merinos-parki/sayfa/189> (Erişim Tarihi: 8 Eylül 2015).

Anonim, 2015 f. Merinos Kent Parkı. https://tr.wikipedia.org/wiki/Merinos_Park%C4%B1 (Erişim Tarihi: 8 Eylül 2015).

Anonim, 2016 a. Bursa İl Ve İlçe Sınırları. <http://www.bursa.gov.tr/icerik/178/cografia-yapi.html> (Erişim Tarihi: 24 Mart 2016).

Anonim 2016 b. Bursa İli İklim Değerleri. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Bursa#.C4.B0klim> (Erişim Tarihi: 28 Mart 2016).

Anonim 2016 c. Bursa İli Nüfus Verileri. <http://www.bursa.gov.tr/icerik/240/nufus.html> (Erişim Tarihi: 12 Nisan 2016).

Anonim 2016 d. Bursa İli Ulaşım Bilgileri. <http://www.bursa.gov.tr/icerik/270/ulasim.html> (Erişim Tarihi: 21 Ağustos 2016).

Anonim 2016 e. Bursa İli Ulaşım Bilgileri. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Bursa#Ula.C5.9F.C4.B1m> (Erişim Tarihi: 24 Eylül 2016).

Akbulut, Ç. D., Önder S. 2011. Aksaray Kenti Açık-Yeşil Alanlarının Nitelik ve Nicelik Yönünden İncelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Selçuk Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi*, 25(1): 90-95.

Atabeyoğlu, Ö., Bulut, Y. 2012. Ordu Kenti Mevcut Yeşil Alanlarının Değerlendirilmesi. *Akademik Ziraat Dergisi*, 1(2): 67-76.

Atay, İ. 1988. Kent Ormanları ve Çevre ile Etkileşimleri. *İ.Ü.Orman Fakültesi Dergisi*, 40(1): 1-5.

Ayoğlu, B. O. 2010. Zafer Anıtı-Güvenpark-Tbmm Kent Aksının Varolann Durumunun İrdelenmesi Ve Cumhuriyet Aksı Olarak Yeniden Tasarımı. *Yüksek Lisans Tezi*, Ankara Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.

Aytin, B., Korkut, A. B. 2015. Edirne Merkez İlçe Kentsel Sit Alanı Sınırları İçerisindeki Açık ve Yeşil Alan Varlığının İrdelenmesi. *Namık Kemal Üniversitesi Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 12(3): 100-108.

Barış, M., Şahin, S. 2004. Kentsel Doku İçerisinde Açık ve Yeşil Alan Standartlarını Belirleyen Etmenler. *Peyzaj Mimarlığı Dergisi*, İstanbul.

Beattie, J., Kolin, C., Moll, G. 2000. Trees help cities meet clean water regulations.

Bektaş, A. 2010. Bursa İli Kent Parklarının, Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı Ve Merinos Kent Parkı Örneklerinde Peyzaj Tasarım Kriterlerine Göre

İncelenmesi. *Yüksek Lisan Tezi*, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya.

Boyacı, E. 2010. Ülkemizde Kent Parkı İşlevlerini Belirleyen Etmenler. *Yüksek Lisans Tezi*, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Ankara.

Çetinkaya, G., Erman, A., Uzun, M. 2015. Rekreatyonel Amaçlı Park Kullanıcılarının Memnuniyet Ve Memnuniyetsizlik Faktörlerinin Belirlenmesi. *International Journal of Human Sciences*, 851-869.

Duffy, N.M. 1999. Design Limitation to Potential Leaf Area in Urban Forests. University of Toronto, Faculty of Forest, M.Sc. Forestry, Toronto.

Dunnett, N., Swanwick, C. Woolley, H. 2002. Improving Urban Parks, Play Area Sand Green Spaces. DTLR Transport Local Governmentand the Regions, (Urban Research Report).

Elinç, H. 2011. Görsel Kalite Değerlendirmesi Yöntemi İle Antalya İli Alanya İlçesindeki Abdurrahman Alaettinoğlu Ve Alanya Belediye Başkanları Kent Parklarının İrdelenmesi. *Yüksek Lisan Tezi*, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya.

Ertekin, N. 1992. Yeşil Alan Olarak İzmir İçin Önemi Olan Kültürparkın Bitki Varlığının Saptanması, Korunması ve Geliştirilmesi Üzerine Araştırmalar. *Doktora Tezi*, Ege Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İzmir.

Erduran, F., Kabaş S. 2010. Parklarda Ekolojik Koşullarla Dengeli, İşlevsel ve Estetik Bitkilendirme İlkelerinin Çanakkale Halk Bahçesi Örneğinde İrdelenmesi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Çanakkale, 190-199.

Eşbah, H. 2006. Aydın'da Kent Parklarının Bazı Ekolojik Kalite Kriterleri Yönünden İrdelenmesi, *Ekoloji Dergisi*, 15(58): 42-48.

Eşkil, Ö. 2011. Engelliler İçin Dış Mekân Tasarım Özellikleri Bağlamında Ankara Kent Parklarının İrdelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, Bartın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Bartın.

- Etli, B. 2002.** Edirne İli Merkez İlçe Yeşil Alan Sisteminin Peyzaj Mimarlığı İlkeleri Yönünden İrdelenmesi. *Trakya Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 3(1): 47-59.
- Eyüboğlu, Z. 2008.** Kentsel Mekânların Bedensel Engelliler Tarafından Kullanılması. *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul.
- Fang, C.F., Ling D.L. 2003.** Investigation of the Noise Reduction Provided by Tree Belts. *Landscape and Urban Planning*, 187-195.
- Gorner, T., Cihar M. 2011.** Seasonal Differences in Visitor Perceptions: A Comparative Study of Three Mountainous National Parks in Central Europe. *Journal of Environmental Protection*. 1046-1054.
- Gül, A., Küçük V. 2001.** Kentsel Açık ve Yeşil Alanlar ve Isparta Kenti Örneğinde İrdelenmesi. *SDÜ Orman Fakültesi Dergisi*, Seri: A, 2: 27-48.
- Gültekin, E. 1994.** Bitki Kompozisyonu. Ç.Ü. Ziraat Fakültesi Ders Kitabı No:10, Adana.
- Gündüz, N. 2002.** Tarihsel Süreç İçinde Türkiye’de Kent Parklarının Oluşumu (Cumhuriyet Dönemi Kent Parkları). *Yüksek Lisans Tezi*, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Hart, R. 1997.** Children s Participation: The Teory and Practice of Involving Young Citizens in Community Development and Environmental Care. In: Satterwaite, Earthscan Publications, London.
- Hepgüzel, B. 2011.** Kamu Yararı Odaklı Siyasetin Kentsel Mekânı Düzenleme Pratikleri: Ankara Ve Eskişehir Örnekleri. *Yüksek Lisans Tezi*, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Kentsel Tasarım Bölümü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İzmir.
- Kart, N. 2002.** Emirgan Parkı’nda Kullanıcıların Memnuniyet Derecelerinin Değerlendirilmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Üniveritesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İstanbul.
- King, L. 2012.** The Role Of Tour Operators İn Visitor Management Planning: The Case Study Of Algonquin Provincial Park. *Master Thesis*. York University, Toronto, Ontario, Canada.

- Kuter, N. 2007.** Çankırı Kenti Açık ve Yeşil Alan Varlığı İçinde Tarihi Kent Merkezinin Kentsel Peyzaj Tasarımı Açısından Değerlendirilmesi. *Doktora Tezi*, A.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Lee, H. 2007.** A Study Of Use Patterns, User Satisfaction And Willingness To Pay For Off-Leash Dog Parks: Post-Occupancy Evaluations Of Four Dog Parks In Texas And Florida. Texas A&M University.
- Levent, T.B., Nijkamp, P. 2005.** Evaluation of Urban Green Spaces. Beyond Benefit Cost Analysis: Accounting for Non-market Values in Planning Evaluation, 63-87.
- Luttik, J. 2000.** The value of trees, water and open space as reflected by house prices in the Netherlands. *Landscape and Urban Planning*, 161-167.
- Mahdavinejad, M., Abedi, M. 2011.** Community-Oriented Landscape Design For Sustainability İn Architecture And Planning. *2011 International Conference on Green Buildings and Sustainable Cities*, 337-344.
- McPherson, E.G. 1994.** Cooling urban heat islands with sustainable landscapes. In *The Ecological City, Preserving and Restoring Urban Biodiversity* (R. H. Platt, R. A. Rowntree, and P. C. Muick, eds.), University of Massachusetts Press, Boston, MA, 151-171.
- McPherson, E.G. 2004.** Trees and energy conservation. Urban Forest Cut Energy Costs. www.americanforest.org. McPherson, E.G., 2003. Benefits of urban forest. *The Journal of The Society of Municipal Arborists*.
- Melchert, L. 2005,** The Dutch sustainable building policy: A model for developing countries. *Building and Environment*, 893-901.
- Mlynarz, D.T. 2005.** Integrating Industrial Legacy Into Contemporary Urban Park Design: An Exploratory Study, *Master Thesis*. Guelph University Department of Landscape Architecture.
- Nowak, D.J. 2007.** The Effects Of Urban Trees on Air Quality. USDA Forest Service, Syracuse, NY, 2007.

Ortaçesme, V., Yıldırım, E., Yılmaz T. 2013. Çevre Ve İnsan Sağlığının Korunmasında Yeşil Alanların Rolü: Kentlerimiz İçin Ne Yapmalıyız?. *Çevre ve İnsan Sağlığı Sempozyumu*, Denizli.

Oğuz, D. 1998. Kent Parkı Kavramı Yönünden Ankara Kent Parklarının Kullanım Olgusu Üzerinde Bir Araştırma. *Doktora Tezi*, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.

Önder, S. 1997. Konya Kenti Açık ve Yeşil Alan Sisteminin Saptanması Üzerine Bir Araştırma. *Basılmamış Doktora Tezi*, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.

Önder, S., Polat, A. T. 2012. Kentsel Açık-Yeşil Alanların Kent Yaşamındaki Yeri Ve Önemi. *Kentsel Peyzaj Alanlarının Oluşumu Ve Bakım Esasları Semineri*, Konya.

Özdemir, A. 2009, Katılımcı Kentli Kimliğinin Oluşumunda Kamusal Yeşil Alanların Rolü; Ankara Kent Parkları Örneği. *SDÜ Orman Fakültesi Dergisi*, 1: 144-153.

Özkır, A. 2007. Kent Parkları Yönetim Modelinin Geliştirilmesi. *Doktora Tezi*, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Ankara.

Özsüle, Z. 2005. Geleneksel Yerleşimlerin Korunması Açısından Kültürel Peyzaj Değerlendirmesi: Mudanya Örneği. *Doktora Tezi*, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İstanbul.

Öztürk, B. 2004. Kentsel Açık ve Yeşil Alan Olusturulması: Kayseri Kent Bütünü Örneği. *Doktora Tezi*, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.

Polat, A.T. 2001. Kent Parkı Kavramı ve Konya İçin Örnek Bir Çalışma. *Yüksek Lisans Tezi*, Selçuk Üniversitesi, Konya.

Sarıkaya, M. 2007, Göksu Parkı'nın (Eryaman-Ankara) Mevcut Kullanımı ve Kullanıcı Beklentilerinin İrdelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.

Sherer, P.M. 2006. The Benefits of Parks:Why America Needs More City Parks and Open Space, The Trustfor Public Land.

Soğukkuyu, B., Tunç, A.Z. 2013. Kent Kültürüne Ve Toplumsal Yapıya Bağlı Olarak Kentte Tipografinin Kullanımı (İzmir Ve Milano Örnekleri). *Güzel Sanatlar Fakültesi Hakemli Dergisi*, Süleyman Demirel Üniversitesi, 6(12): 153-172.

Syme, G.J., Fenton, D.M., Coakes, S. 2001. Lot Size, Garden Satisfaction and Local Park and Wetland Visitation. *Landscape and Urban Planning*, 161-170.

Tepe, A.C. 2010. Tarihi Gülhane Parkı Yenileme Çalışmaları Ve Kullanıcı Memnuniyeti. *Yüksek Lisans Tezi*, Bartın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Bartın.

Timur, U., Aras, Y.E., Timur, Ö.B., Şahin, C. 2014. Edirne Kenti Tavuk Ormanı'nın Açık Ve Yeşil Alanlar Açısından Değerlendirilmesi. *II. Ulusal Akdeniz Orman Ve Çevre Sempozyumu*, Isparta, 221-231.

Uzun, S. 2005. Kırsal Ve Kentsel Alanlardaki Parklarda Kullanıcı Memnuniyeti; Gölcük Ormanıçİ Dinlenme Alanı Ve İnönü Parkı Örneğİ. *Yüksek Lisans Tezi*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Bolu.

Yılmaz, S., Bulut, Z., Yeşil P. 2006. Kent Ormanlarının Kentsel Mekâna Sağladığı Faydalar. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 37(1): 131-136.

Vural, H. 2012. Tarım Ve Gıda Ekonomisi İstatistiğİ. *Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ders Notları*, 107(1): 116.

Yılmaz, H., Özer, S. 2007. Gürültü Kirliliğinin Peyzaj Planlama Yönünden Değerlendirilmesi Ve Çözüm Önerileri. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 515-531.

Zencirkiran, M. 2009. Determination Of Native Woody Landscape Plants İn Bursa And Uludag. *African Journal Of Biotechnology*, 8(21): 5737-5746.

EKLER

EK 1. ANKET FORMU

EK 1. ANKET FORMU

Anket No:

Tarih:

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ANKET FORMU

Bu anket çalışması, “Kent Parkları Kavramı ve Bursa Kent Parklarında Kullanıcı Memnuniyetinin İrdelenmesi” amacı ile Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak yapılmaktadır.
Kent Parkının Adı: _____

BÖLÜM I - SOSYO-EKONOMİK YAPI

1. Cinsiyetiniz?

Erkek

Kadın

2. Yaşınız?

7-18 yaş

18-25 yaş

25-35 yaş

35-45 yaş

45-60 yaş

60+

3. Medeni Durumunuz?

Evli

Bekâr

4. Eğitim durumunuz?

Okur-yazar değil

İlköğretim

Lise

Üniversite

Lisansüstü (Yüksek Lisans/Doktora)

5. Aylık ortalama geliriniz?

6. Mesleğiniz?

7. Bursa’da nerede oturuyorsunuz? (Semt/Mahalle)

8. Boş zamanlarınızı nasıl geçirirsiniz?

Boş zamanım yok

Arkadaşlarımla gezerek

Kitap okuyarak

Örgü, dikiş, el sanatlarıyla uğraşarak

Spor yaparak

Kent parklarına

giderek

Diğer _____

BÖLÜM II - KULLANIMLAR

9. Bursa Kenti için kent parklarının sayısının yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet

Hayır

10. Bursa’da en çok gitmeyi tercih ettiğiniz kent parkı aşağıdakilerden hangisidir?

- Hüdavendigar Kent Parkı Reşat Oyal Kültürparkı
 Soğanlı Botanik Parkı Merinos Kent Parkı

11. Bu parkı hangi amaçlar için kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

- Gezme-dinlenme (Rekreasyon) Sosyal iletişim Sportif faaliyetler
 Bitkisel araştırma Buluşma noktası Piknik yapmak Parktaki aktiviteler
 Yemek yemek Diğer _____

12. Bu parka ulaşımı nasıl sağlıyorsunuz?

- Yürüyerek Otobüs kullanarak Metro kullanarak
 Şahsi araç kullanarak Bisiklet kullanarak Taksi kullanarak
 Diğer _____

13. Bu parkı hangi sıklıkla kullanıyorsunuz?

- Her gün Haftada 1-2 kez Ayda 1-2 kez
 2-3 ayda bir kez Yılda 1-2 kez Hiçbir zaman

14. Bu parkı en çok hangi mevsimde ziyaret ediyorsunuz?

- İlkbahar Yaz Sonbahar
 Kış Her mevsim

15. Bu parkı haftanın hangi günlerinde kullanıyorsunuz?

- Hafta içi Hafta sonu Değişken Her zaman

16. Parkta ortalama ne kadar zaman geçiriyorsunuz?

- 1 saatten az 1-3 saat 3-5 saat 5 saatten fazla

17. Parkı tasarım yönünden değerlendiriniz.

Çok Başarısız 1	Başarısız 2	Kararsızım 3	Başarılı 4	Çok Başarılı 5
--------------------	----------------	-----------------	---------------	-------------------

BÖLÜM III – DONATSAL VE BİTKİSEL ELEMANLAR

18. Parkta bulunan donatı elemanlarını (bank, çöp kutusu vb.) sayıca yeterli buluyor musunuz?

- Evet Hayır

19. Bu parkta donatı elemanlarından eksik gördükleriniz nelerdir? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

- Plastik objeler (heykel vb.) Çöp kutuları Satış birimleri
 Oturma elemanları-Banklar Aydınlatma elemanları WC
 Yönlendirme işaretleri Telefon kulübeleri Çeşme
 Su öğeleri (havuz vb.) Diğer _____

20. Parktaki yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet

Hayır

21. “Bursa’nın Yaşanılır Bir Kent” olmasında yeşil alan dokusu ve bitkilendirmenin önemini belirtiniz.

Önemsiz 1	Az Önemli 2	Önemli 3	Oldukça Önemli 4	Çok Önemli 5
--------------	----------------	-------------	---------------------	-----------------

BÖLÜM IV – KULLANICI MEMNUNİYETİ

22. Bu parktan genel memnuniyetinizi belirtiniz.

Hiç Memnun Değilim 1	Az Memnunum 2	Memnunum 3	Oldukça Memnunum 4	Çok Memnunum 5
-------------------------	------------------	---------------	-----------------------	-------------------

23. Memnuniyet / Memnuniyetsizlik kriterlerini belirtiniz.

Memnuniyet / Memnuniyetsizlik Üzerine Etkili Faktörler	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Temiz ve bakımlıdır.					
Spor ve egzersiz yapabilmek olanağı sağlamaktadır.					
Sessizliği ile huzur sağlamaktadır. (Yalnız kalarak kendini dinleme imkânı sunar.)					
Parkta emniyet ve güvenlik yetersizdir. (Can ve mal güvenliği yetersizdir.)					
Parkın yakın oluşu ulaşım/erişim kolaylığı sağlamaktadır.					
Engellilere yönelik düzenlemeler bulunmamaktadır.					
Sosyal ve kültürel açıdan bilgi sağlayarak çeşitli aktivitelere katılma olanağı sunmaktadır.					
Kafe ve restoranların varlığı yetersizdir.					
Bilgilendirme yetersizdir ve bilgi alacak görevli personel bulunmamaktadır.					
Çocuk oyun alanlarının varlığı ile çocuklar iyi vakit geçirmektedir.					
Otopark sayısı yetersizdir.					
Diğer _____					

ZAMAN AYIRDIĞINIZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Gamze KARLIER

Doğum Yeri ve Tarihi : Konya/ 21.01.1989

Yabancı Dil : İngilizce

Eğitim Durumu (Kurum ve Yılı)

Lise : Selçuklu Anadolu Lisesi (2003-2007)

Lisans : Ege Üniversitesi ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü
(2008-2013)

(Ege Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nden Bölüm Birincisi Olarak Mezun Oldum.)

Yüksek Lisans : Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
Peyzaj Mimarlığı Bölümü (2015-2017)

Çalıştığı Kurumlar ve Yıl : Bursa Parkser Peyzaj Sanayi Tic. Ltd. Şti.
(26.01.2015-21.06.2015)

Vardar Peyzaj (11.03.2013-07.09.2013)

Karayolları 2.Bölge Müdürlüğü

(18.06.2012-17.08.2012) – Staj

İletişim (e posta) : karliergamze@gmail.com